DRUSKININKU DAINOS

DRUSKININKU D*A*I*N*O*S

Užrašė
JUOZAS BALČIKONIS

VILNIUS 1972

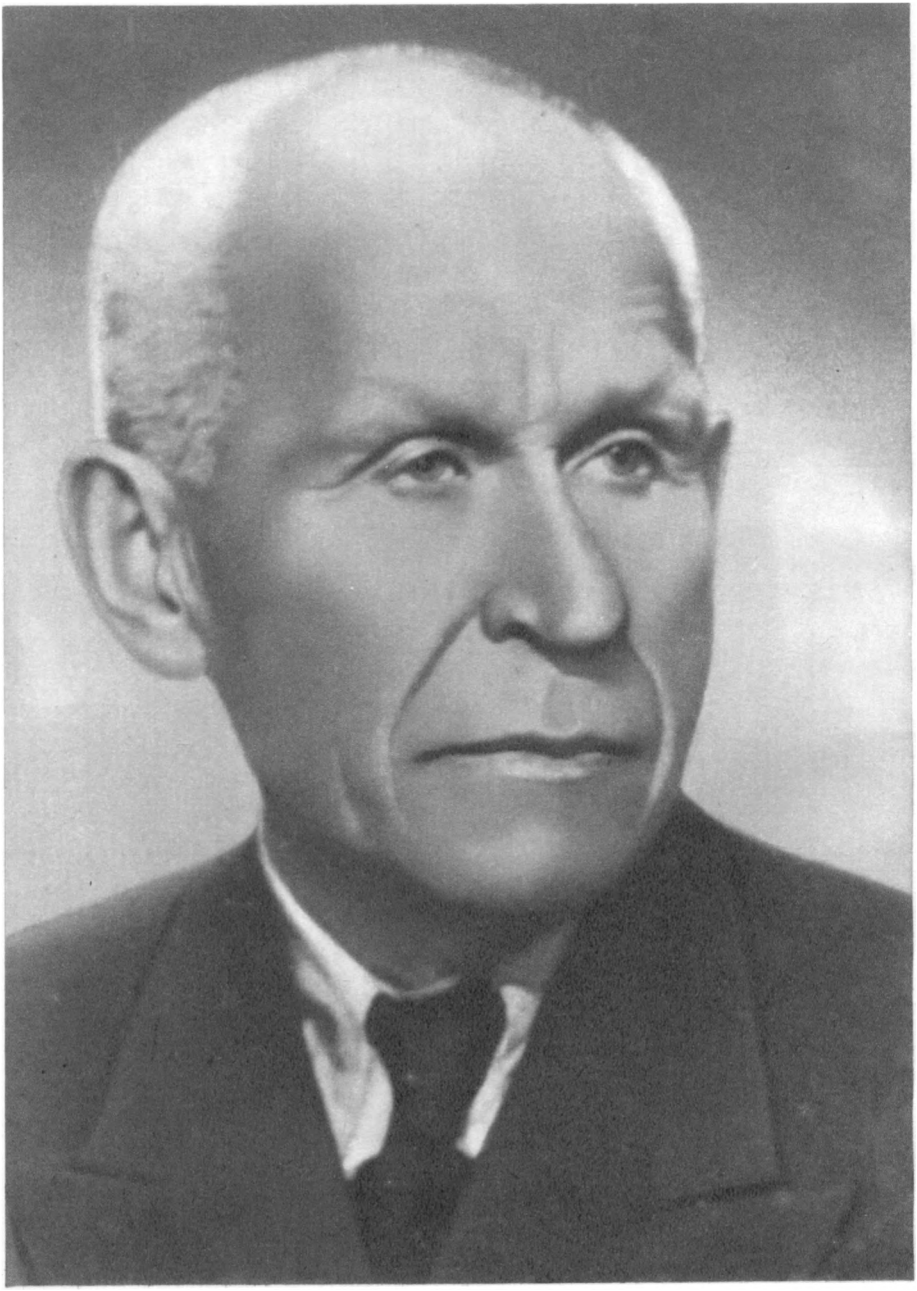

JUOZAS BALČIKONIS

Padainavo

JUZĖ JURKONIENĖ

Melodijas užrašė

BRONIUS UGINČIUS

Prof. J. Balčikonio DRUSKININKŲ DAINOS

Artimi žmonės profesorių kartais vadindavo gyva pasaka. Ir ne be pamato – tiek daug jo pasidarbuota mažųjų labui, verčiant kitų tautų pasakas, turtinant vaikų lektūrą džiugios ir skaidrios fantastikos kupinais kūriniais. Be J. Balčikonio vardo šiandien neįsivaizduojame brolių Grimų, Anderseno, Haufo ir kitų pasakų lietuviško pavidalo.

Pasakos, sakmės – tiek kitų tautų, tiek ir lietuvių liaudies, – kurias jis ar vertė į gimtąją kalbą, ar rinko iš senų žmonių, buvo tik viena folklorinio darbo sritis. Jaunystėje pabudęs domėjimasis tautosaka ilgainiui nukrypo keliom vagom ir negeso iki paskutiniųjų dienų.*

Kita sritis, kuriai jis paskyrė ne vieną valandą ir ne vieną dieną, buvo lietuvių liaudies daina. Mėgo jis dainų klausytis! Kas neprisimena, kaip nušvisdavo jo veidas per Juozapines, kai susirinkusieji imdavo traukti kuo senoviškesnes, kuo gražesnes dainas. Profesorius ne tik gėrėjosi jomis, bet ir rinko, užrašinėjo jas. Iš pradžių savo tėviškėje, Ėriškių apylinkėse, kaupė aukštaitiškąsias, vėliau, pamėgęs Birštono, Druskininkų kraštą, užsidegė dzūkiškųjų grožiu.

Tikras atradimas profesoriui buvo Juzė Jurkonienė iš Mizarų kaimo, su kuria susidūrė 1952 metų rudenį, o artimiau susipažino 1953 metais, vasarodamas Druskininkų apylinkėse. Toji pažintis nenutrūksta keliolika metų, – vienas pas kitą daug kartų važinėja, susikaupę praleidžia ištisas valandas, abu vienodai stipriai įsipareigoję: dainininkė – iš užmaršties ūkų ištraukti vičvisas gražiąsias dainas daineles ir suteikti joms tikrąjį skambesį, o profesorius – viską kuo atidžiau išklausyti, nugirsti nepastebimus niuansus ir tiksliai rašto priemonėmis sužymėti.

Iš šios pažinties ir gimė sumanymas išleisti „Druskininkų dainas". Dar tik susitikęs su dainininke, profesorius jau nuspėjo, kad šis triūsas pareikalaus daug laiko. Tai matyti iš tokios J. Jurkonienės papasakotos detalės. Užrašęs keliolika dainų, jis, lydimas J. Galvydžio ir dainininkės, patraukė iš kaimo į Druskininkus. Priėjo upelį. „Galvydis prisitaikęs, kur siauresnis, peržengė, o profesorius per jį peršoko. Rodos, ir dar matau, kaip jis, laikydamas dešinėj rankoj portfelį, šoka per upelį. Galvydis

* Apie jo tautosakinį darbą žr.: Vladas Žukas. Iš tautosakos rinkimo ir spausdinimo istorijos. Poskyris: J. Balčikonio ryšiai su tautosaka. – „Liaudies kūryba", I, V., 1969, p. 135–139.

*atsigrįžo ir sako: „Matai, profesorius kaip jaunas peršoko!“ O aš paklausiau: „Kiek jum metų?“ O jis atsakė: „Aštuoniolika, ar tamsta tiki?!“ Aš tik pažiūrėjau ir pamislinau, gal jis nesutinka būt senu. O jis man sako: „Matyt, man su tamsta bus daug darbo, tai turiu būt jaunas!“**

Energingai ėmęsis plunksnos, 1953 metų liepos mėnesį kasdien pavakary sėda su dainininke po obelim prie stalo ir rašo. Ritmingas darbas atnešė pirmuosius vaisius. Per 1953-1954 metus susikaupia apie porą šimtų dainų. Vėlesni užrašinėjimai nebebuvo tokie gausūs, bet daug ką reikėjo perklausyti ir patikslinti.

Jųdviejų santykių neribojo siauras dainų rinkimo interesas, ir tarp jų nežiojėjo atstumas, kurį kartais padiktuoja nuogas mokslinis domėjimasis kaupiamu dalyku. J. Balčikonis, bendraudamas su dainininke, ne tik gėrėjosi jos kalbos ir tautosakos lobiais, bet ir buvo jai šiaip atidus, draugiškas. Dainininkė iš karto pastebėjo, kad jis toks paprastas, nė joks profesorius: „...taip kukliai apsirengęs – buvo baltos drobės kostiumas.“ Išsilavinimo, profesijos, gyvenimo būdo skirtumai nekliudė jam visada būti artimam, ir saviškio teise jis galėjo pamokyti ar patarti, paprašyti, ko reikia. Jis lanko sergančią dainininkę, neša jai medaus, nuoširdžiai priima ją Vilniuje, rūpinasi pasitikdamas ir išlydėdamas. Tokiu nuoširdumu dvelkia ir naivios gudrybės, kaip mėtiniai saldainiai dainininkei „liežuviui patepti“, kurių kartais reikėdavo griebtis nedrąsos ledeliui tirpdyti. Jo negalėjo iš pradžių nebūti; nemokyto žmogaus akimis žiūrint, atrodė, jog ir kalbėt nebepataikai – vis kiekvieno žodžio klausia, vis kažką rašo. Dainininkė išėjo savotišką kalbos mokyklą, subrendo jos dėmesys ištartam žodžiui. Kartu profesorius plečia dainininkės ir jos namiškių kultūrinę orientaciją ir kitomis priemonėmis: jis nepraleidžia progos, nepadovanojęs dainų, pasakų knygos, žodyno ar kitokios literatūros, trokšdamas, kad ir vaikai turėtų širdžiai mielo peno.

Atradęs žymią dainininkę, profesorius ją netrukus išgarsina – ją aplanko ir kiti kalbininkai, folkloristai ir muzikologai. Ji, atvykus į Vilnių, dainuoja Lietuvių kalbos ir literatūros institute ir Vilniaus valstybinėje konservatorijoje. Melodijų užrašinėti profesorius pasikviečia Bronių Uginčių. Vėliau iš jos daugiau kaip šimtą dainų į magnetofono juostas įrašo konservatorijos studentai R. Astrauskienė ir J. Bruveris.

Tačiau tik po dešimties metų, atitrūkęs nuo kitų darbų, prof. J. Balčikonis tegalėjo prisėsti prie surinkto dainų pluošto. 1966 metais jis imasi redaguoti rankraštį, ruošti jį spaudai. Išsikviečia į Vilnių dainininkę, vėl perklauso visas dainas, skrupulingai tikrina kirčius ir kitus neaiškumus, pasitelkdamas į pagalbą ir šiaip artimus dzūkus. Tačiau paskutinio taško taip ir nesuspėjo padėti. Mirties patale prašo bendradarbių pasirūpinti, kad būtų peržiūrėti likę keliasdešimt tekstų.

** J. Jurkonienė yra parašiusi atsiminimus apie prof. J. Balčikonį ir savo autobiografiją. Už galimybę pasinaudoti šiais rankraščiais autorius dėkingas E. Grinaveckienei.*

Profesorius domėjosi ir kitomis dainininkėmis, gyvenančiomis gretimuose kaimuose. Jis peržiūrėjo Druskininkų apylinkėse surinktos tautosakos rinkinius (pvz., K. Višinio, D. Tertelio, universiteto studentų ir kt.) ir, pastebėjęs geresnį pateikėją, nuvykdavo pas jį į namus, užrašinėdavo dainas, tyrinėjo tarmę. Bet galop nusprendė, kad rinkinys bus vieningiausias, jei Druskininkų apylinkėms atstovaus vienas dainingas šio krašto žmogus.

*

Juzė Jurkonienė – talentinga XX a. tautosakos pateikėja, kuri nuo vaikystės girdėjo dar tankios dzūkų dainų girios aidus. Bet pati nuo pusiaukelio ta „dainų kalba", kaip ir daugelis mūsų amžiaus vaikų, vis rečiau bekalba – nyksta progos, papročiai, įpareigojantys prabilti poetišku žodžiu, gūdžia melodija.

Gimė ji 1910 m. Seinų apskrityje, Leipalingio parapijoje, Veršių kaime. Tėvas Vincentas Ptakauskas buvęs guvus žmogus – kaimo daraktorius, bažnyčios giedorius ir, anot dainininkės, „vestuvėse ir laidotuvėse sakė oracijas ir grojo smuika". Bet jis anksti mirė, palikdamas visai mažą našlaitę, kuri atminimui išsaugojo kelias jo mėgtas dainas. Motina Marytė Vidūnaitė-Ptakauskienė, su keturiais vaikais per pirmąjį pasaulinį karą išvargusi visokias nelaimes, jam pasibaigus, ištekėjo antrąkart. Kiti broliai ir seserys mokyklon ėjo, o Juzei atiteko namų ruoša. Ir vis dėlto ji nenuleido rankų, pati, išsimokiusi skaityti ir rašyti, kur gavusi sąsiuvinį, persirašinėja kūrinėlius, skaito knygas.

Rašytas žodis prakalbo jau į liaudies kultūros formuojamą paauglę. Nuo pat mažens Juzė mena motinos graudžias raudas, mirus mažajam broliukui Vacloviukui, o ypač tėveliui. Iš raudų betarpiškai plūsta žmogaus sielvartas, apmąstoma našlaičių nedalia, jos kupinos nusiraminimo troškimo:

Vincule užuovejela,
tai tu palikai
mani našlalį
su mažais vaikeliais.
Tai man nusbodo
sunkūs vargeliai,
sunkūs darbeliai
be užtarėjėlio.

Tai tu pareikie
iš aukšto kalnelio,
tai tu paimkie
mus už baltų rankelių,
tai tu nuveskie
in aukštų kalnelį,
kur nėr didžių vargelių,
kur nėr graudų žodelių.

Žmogus raudodavo tada, kai jam širdis plyšdavo, ir raudos kiek apmalšindavo skausmą. O šiaip grauduliui skersai kelio stojo daina. Pasak dainininkės, senelė draudė motinai verkti: „... jei verks, tai vaikų neužaugins. Ji sakė: „Dainuok, tai bus vargai langvesni." Ir jos daug dainavo, ir aš dainavau tas pacas dainas viena sau."

Ji mokėsi dainų visur ir iš visų. Dar gaudė dzūkų kaimas dainomis: moterys traukė, čia ratelį sukdamos, čia daržą ravėdamos, šieną grėbdamos. Nueina ji karvių ganyti, tai senutės dar niekur negirdėtų giesmių pagieda, o susirenka jaunimas – vėl naujas dainuoja. Imli Juzė naudojosi visomis progomis, kraudama dainų kraitį. O jos atmintis buvo gera: „Atmenu, jei išgirdo kur naują dainą, tai visi puola rašytis, o man tik reikia išgirsc, kai jie viens kitam sako, tai jau aš ir moku."

Ir ištekėjusi 1929 metais į Mizarų kaimą, ji nesiskyrė su daina. Vyras taip pat mėgo dainuoti, turėjo gražų balsą, o dar vakarais susirenka pas juos kaimynai – seni ir jauni, ir traukia visokias dainas. Bet pati dainininkė sako, kad linksmiausia jai buvę, kai dainingi vaikai paaugo: „... tai mes po darbo visada vakarais, lyg tai kam prisiekta buvo, turėjome padainuoti ir tik tada ėjome gulti."

Vėliau, kai vyras mirė, vaikai išskrido kas sau, „liko mūs namas be dainos, ir iš manęs jau juokiasi, kai dainuoju; nejaukūs namai, dingo ir meilė jiems tokia, kai buvo anksčiau". Tik Juzės noras dainuoti neužgeso, nors jau balso nebeturėjo tokio, kaip jaunystėj, ir jėgų ne visada beužteko. Mirė dainininkė 1972.VIII.19, kaip ir profesorius nesuspėjusi išvysti ilgo darbo vaisių.

Juzės Jurkonienės repertuarą nulėmė Veršių, Leipalingio, Diržų, Lipliūnų, Mizarų ir kitų Druskininkų apylinkės kaimų dainų tradicija. Remdamasi ja, asmeninių polinkių veikiama dainininkė susidarė savą kūrinių ratą, kur nedaug beliko senųjų darbo, kalendorinių apeigų dainų. Šie klodai gerokai pamiršti, minėtiems žanrams atstovauja tik vienas kitas tipas. Šiaip vyrauja vestuvių, meilės dainos, jos sudaro penkiasdešimt penkis nuošimčius viso repertuaro.

*

Prof. J. Balčikonis iš dalies ir sugrupavo tekstus pagal žanrus: rinkinio pradžioje pateikiamos rugiapiūtės ir kitos darbo dainos, toliau – meilės, vestuvių, vaišių ir t.t. Žinoma, tai yra tik tendencija, apskritai kūrinių jis neskirstė į apibrėžtus skyrius.

Skelbiamų dainų daugumą sudaro tradiciniai dzūkiški variantai, paklusę kolektyvinės kūrybos normoms, modeliams. Bet atidžiau pasižiūrėję į visą rinkinį, pastebime, kad dainininkė nėra tik pasyvi praeities lobių saugotoja. Ne iš vienos dainos pajuntame kūrybišką santykį su palikimu. Čia, žiūrėk, impulso pagauta, vykusiai sukontaminuoja kelis tipus į vieną variantą, čia pagimdo visai naują dainos šaką, arba vėl sumaniai parafrazuoja žinomą motyvą, įterpdama naujas detales, vaizdus. Todėl ir ilgos, keliasdešimt posmų dainos nėra retos jos repertuare – išplėsta kompozicija, platus įsisiūbavimas susiję su jos kūrybingumu, dvasiniu aktyvumu.

Rinkėjui pasisekė užrašyti iš dainininkės vieną kitą itin įdomų kūrinį (4, 39, 185 ir kt.). Tai retai sutinkamų išplėtotų redakcijų variantai. Pavyzdžiui, daina „Augino tėvùlis" (39) savotiškai unikali: toks išsiskiriantis hipertrofuotas šakotinės kompozicijos kūrinio pavyzdys. Fenomenali yra ir baladė „Turėj anĩta" (185). Šiame kūrinyje greta tradicinio motyvo apie liepele paverstą mergelę grakščiai ir harmoningai prikurtas

naujas paralelinis motyvas – žentulio pavertimas berželiu. Visa tai leido dainininkei daug ryškiau poetizuoti bernelio paveikslą: jis, netekęs mergelės, rūpinasi našlaičiais – Vilniaus miestely perka aukso vygelę, tegul juos supa baltos rankelės, kalbina meiliais žodeliais. Kontrastui įvesta dukrelė: ji, netekus bernelio, dirbdina laivelį, paleis vaikelius į marias, o pati nuveis į jaunimėlį ir pasdabos sau bernužėlį. Lietuvių tradicijoje šitokio kompozicinio tipo baladės – naujiena.

Savo rinkinyje profesorius greta tobulos kompozicijos dainų pateikia ir menkesnės vertės – su nutrupėjusiomis pabaigomis, užmirštais posmais – variantų. Visa tai leidžia suvokti šiuolaikinę tradicinės liaudies lyrikos būklę.

Tarp lyrinių dainų pateikiama ir šmaikštesnio turinio humoristinių bei satyrinių dainelių; ne viena jų yra vėlyvos kilmės (237–238, 242, 254 ir kt.) Iš jų ryškus XIX a. – XX a. pradžios valstiečio reagavimas į opius to meto gyvenimo reiškinius, jo galvosenos prieštaringumai.

Šiaip žiūrint į visą rinkinį, matyti, kad prof. J. Balčikonis darė kūrinių atranką ir nedėjo gausiai paplitusių meniniu atžvilgiu menkaverčių romansų, sentimentalių dirbtinių dainų. Išimtis yra daina „Oi õša veřk'a žal'à liepẽlė" (197) – tai tradicinio ir naujo stiliaus konglomeratas. Tikriausiai stilių sąlytis ir patraukė rinkėjo dėmesį, tuo ji ir įdomi.

Apskritai, leidinyje iškeltas Juzės Jurkonienės dainų kraitis suteikia galimybių pasivaikščioti XX a. pirmaisiais dešimtmečiais gyvavusios liaudies poetinės kūrybos keliais ir, nepretenduodamas pateikti pilno ir išsamaus to krašto dainuojamosios tautosakos vaizdo, prabyla į skaitytoją raiškiais, būdingais dzūkiškais posmais, iš gilesnių gelmių atėjusiais, bet savaip suprantamais ir vakar, ir šiandien.

*

Prof. J Balčikonio „Druskininkų dainos" – reikšmingas žingsnis, ryškinant lietuvių liaudies dainų geografines koordinates. Šis leidinys dainuojamosios tautosakos skelbimo žemėlapyje yra ženklus tiek pateiktos medžiagos iš siauro, netirto regiono gausumu, tiek ir jos autentiškumu.

*Publikacijos savitumą lemia ir jos vertę kelia lingvistinis tekstų užrašymo pobūdis bei kokybė. Pagrindinės tarmės ypatybės čia užfiksuotos, neapsunkinant skaitytojo sudėtingais rašybos ženklais. Siekdamas paprastumo, profesorius daug kur, ruošdamas tekstus spaudai, atsisakė ir garsinio rašybos principo, kuris ryškus iš likusių juodraščių. Vengdamas papildomų rašto priemonių, jis ir dalį prozodijos reiškinių atskleidė, pasinaudodamas kirčio ženklais: trumpą kirčiuotą skiemenį, kurio branduolį sudaro balsis **a** ar **e**, pažymi graviu (̀), o ilgą – akūtu (́) ar cirkumfleksu (˜). Tiesa, skaitant dainas, kai kur krinta į akis tartum nenuosekliai žymima minėtų balsių kiekybė. Štai dainoje „Peř gìrū giràlī" (45) vienur rašoma **bernèlis**, kitur – **bernẽlis**. Šitokių atvejų*

yra nemažai, ir čia profesorius pažymėjo iš tikrųjų pasitaikantį prozodinį reiškinį. Dialektologai teigia, kad Druskininkų tarmėje (net to paties atstovo) priesagos ***-elis, -elė*** *balsis* ***e*** *(po sukietėjusių priebalsių* ***a****) tariamas nevienodai: trumpiau ir ilgiau (plg. Lietuvių kalbos tarmės. Chrestomatija, V., 1970, p. 386 ir kt.).*

Labai problematiškas yra dainų kalbinių kirčių žymėjimas. Kaip žinoma, dainuojant pakeičiama skiemenų prozodija, susidaro nauji temporaliniai, melodiniai ir dinaminiai santykiai. Tačiau yra kalbininkų, teigiančių, jog iš esmės nepakinta kirčiavimas, nors ir yra atskirų kirčių nesutapimų. Matyt, turi įtakos klausytojo suvokimo stereotipas. Be to, rečitatyvinės melodijos mažiau modifikuoja šnekos garsinį pavidalą. Kaip bežiūrėtumei į šį dalyką, dainų kirčiuotų tekstų skelbimas turi racijos dar vienu požiūriu. Lietuvių liaudies dainos jau nuo XIX a. skelbiamos kaip lingvistiniai tekstai skaitymui. Tada dialektinių kirčių žymėjimas ypač pageidautinas. Šitaip lietuvių dainas skelbė ir kiti žymūs kalbininkai.

Žinoma, čia susiduriama su savais sunkumais. Ne visos lytys vartojamos gyvoje šnektoje, ir tada neaišku, kuo pagrįsti kirtį. Iš atskirų pavyzdžių matyti, kad, nustatant kirčius, kartais pasiremta ir melodija (plg. dubletines formas ***mãžučus*** *ir* ***mažučùs****, 247). Šiaip jau dainos sukirčiuotos kaip prozos tekstai, neatsižvelgiant į jų eilėdarą—ritmą ir rimus. Bet ir prozos kirčiavimo klausimai yra dar mažai tenušviesti lietuvių kalbotyroje, plačiau neaptartas ˈnei ˌapibendrintas šnekos taktų ir frazių atonavimas. J. Balčikonis, sužymėdamas kirčius, praktiškai sprendė tuos klausimus. Pateikti tekstai yra savotiška medžiaga ir šitokiems lingvistiniams tyrinėjimams.*

Verta dėmesio prof. J. Balčikonio pateiktų dainų skyryba. Žymusis kalbininkas, atidžiai įsiklausęs į dainų intonacinį-ritminį skaidymą bei frazavimą, ne vienu atveju savaip žymi sakinio atkarpas, nepaisydamas įsigalėjusios tradicijos. Tai matyti iš tokių konstrukcijų traktavimo:... ***užsidẽjus an galvèlės jaunimẽlin ėjaũ*** *(47);* ***Oi àš jáunas žaunierùkas*** *(52);* ***Tù mergẽla, tu jaunóji*** *(51);* ***Oi mergẽla mergẽla*** *(57);* ***Žů́rau plů́ko laivẽlis*** *(57);* ***Nusišẽri pasbalnóji*** *(63). Visa tai sistemingai neatskiriama kableliais.*

Skaitydami dainas, pastebime tendenciją neskaldyti šnekos srauto į trumpas, užbaigtas atkarpas, todėl taip retai ir atsargiai sakiniai atskiriami tašku; daug dažniau jo vietoje dedamas kablelis. Apskritai, dainų skyryboje yra subjektyvumo, bet tuo ji lingvistikai ir įdomi bei vertinga, kelianti naujų minčių.

Lingvistinio profilio tautosakinių leidinių šiuo metu nedaug tepasirodo. XIX a. blykstelėjęs kalbininkų—A. Šleicherio, F. Fortunatovo, F. Kuršaičio, A. Leskyno, K. Brugmano, J. Jablonskio ir kt.—susidomėjimas lietuvių tautosaka davė gražių vaisių. Vėliau ši darbo vaga liko apleista. Tad ir šiuo atžvilgiu prof. J. Balčikonio „Druskininkų dainos" yra reikšminga knyga, atgaivinanti mokslininkų dėmesį dainų kalbai.

LEONARDAS SAUKA

DRUSKININKŲ TARMĖ

Druskininkų krašto lietuviai priebalsius *d* (*dv*) ir *t* (*tv*) prieš balsį *i*(*ī*) ir dvibalsį *ie* taria *dz*(*dzv*) ir *c* (*cv*): *dzìdelis, dzĩgo, dzienà, dzvĩlika*; *cviñksta, cìkras, ciesà.*

Junginiai *žd, št* prieš *i* dėl asimiliacijos išvirsta į *ždž, šč*: *uždžĩrbo, pirščinės.*

Priebalsiai *d, t* nevirsta į *dz, c* prieš *i*(*ī*), atsiradusį iš *-ę* žodžio gale: *púodi, tĩ.*

Rašomosios kalbos afrikatos *dž, č* iš junginių *dj, tj* išvirsta į afrikatas *dz, c*, ir jos tariamos kietai: *žõdzo, jáuco, snáudza, sėdzu.* Bet būtojo kartinio laiko vienskaitos pirmojo asmens formų tie junginiai tariami kaip minkštieji *d'*, *t'* dėl analogijos su kitomis to laiko formomis: *ved'aũ* (šalia *vedeĩ, vėdė, vėdėme...*), *mat'aũ* (šalia *mateĩ, mãtė...*).

Rašomosios kalbos minkštieji priebalsiai *r, š, ž* prieš užpakalinius balsius *a, o, u* tariami kietai: *sũro, turù, šáudas, õša, žūrėc, ũža.*

Rašomosios kalbos balsis *e* po priebalsių *l, r, s, š, ž* ir žodžio pradžioj pavirsta į *a*: *lãdas, raĩk'a, sasãla* (šauksm.), *šašì, ãžaras.*

Lūpiniai priebalsiai *b, p, m, v* ir *l, r, s, š, ž* prieš balsį *ė* tariami kietai: *bėga, pėdas, rėmė*; *sáulė, lėkti, rėk'a, sėja, šėrė, vėžė.* Tas balsis *ė* žodžio pradžioj tariamas kietai kaip lenkų vardo *Ewa* pirmas skiemuo; *ėmė* (abu *ė* tariami vienodai kietai).

l prieš *i*(*ī*) tariamas minkštai: *l'inas, l'īgus, brol'ī* (raš. *brolį*), išskyrus prieš moteriškosios giminės vienskaitos galininko galūnę *-ī* (iš *-ę*) ir prieš mot. giminės vienskaitos įnagininko galūnę *-i* (iš *ę*); tos galūnės dainų tekste žymimos *-łī* ir *-łi*: galininkas *sáułī*, įnag. *sáułi*; skiemuo *łī, łi* tariamas kietai kaip lenkų kalbos *-ły* žodžio *biały.*

Priebalsiai *r, š, ž* prieš *i*(*ī*) tariami kietai: *trĩs, šìtep, žĩdzi.*

Afrikatos *c, dz* prieš *i*(*ī*) tariamos minkštai: *c'iltas, sėdz'i.*

Dantiniai priebalsiai *d, t*, prieš *ė* tariami minkščiau kaip rašomosios kalbos: *dėkui, tėvas* girdėti tariant beveik *diėkui, tíevas.*

Prieš dvibalsį *ie* visi priebalsiai tariami minkštai: *k'iek, l'iepa, m'ielas, n'iekas, ž'iedas, duoc'ie, dz'iena.*

Daiktavardžių ir būdvardžių daugskaitos naudininkas ir įnagininkas tariamas gale be *-s*(*-is*): *geríem vaikám, su pušìnėm lazdõm, parugėmi.*

Vyriškosios giminės daiktavardžių vienskaitos naudininkas vietoj raš. kalbos galūnės *-ui* turi *-u*: *bról'u*, *sūnu*.

Vietoj vienskaitos inesyvo vartojamas direktyvas: *buvaũ miškañ*, *áugo gìron*.

Kirčio vieta ir skiemenų kiekybė nesiskiria nuo rašomosios kalbos. Dainos žodžiai kirčiuojami, kaip yra tariami šnekamojoj kalboj, nors dainuojant kartais melodijos kirčiavimas esti kitoks: *raudódamas* vietoj *raudodãmas* ir t. t.

Mišriųjų dvibalsių tvirtapradės priegaidės pirmas komponentas *i* ir *u* pailgėja vienodai su tos priegaidės *a* ir *e* ir žymimas tuo pačiu dešiniuoju ženklu: *kárvė* : *kúrmis*, *pérnai* : *pírmas*.

Nosinės raidės dainų tekste nevartojamos. Ilgajam *i* žymėti vartojamas tas pats ženklas, kaip ir trumpajam, su brūkšneliu viršum: *ī*, plg. *u* ir *ū*.

Vietoj minkštinimo ženklo (raidės) *i* dedamas po minkštųjų priebalsių apostrofas prieš užpakalinės eilės balsius *a*, *o*, *u* (*ū*): *veřk'a*, *bról'o*, *líg'u kel'ù*, *gérv'ū*.

Kai kurios dainos, matyti, bus atėjusios iš kitų tarmių, todėl pasitaiko žodžių ir formų nevisai prigijusių tai tarmei ir dainininkių įvairiai vartojamų. Sakysim, tai tarmei įprastiniai žodžiai yra *motùlė*, *motkà*, bet žodis *motina* jai svetimesnis, ir jis tariamas nevienodai: *mócīna*, *mócina*, *mótina* ir t. t. Skaitytojas pastebės ir kitų tarmei svetimų dalykų.

J. BALČIKONIS

DAINOS

1

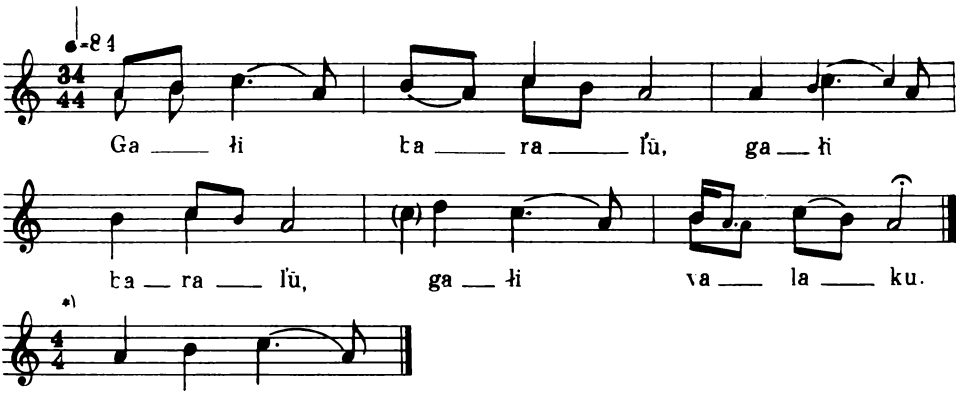

*) Pirmo takto variantas.

Galì barãl'ū,
gałì barãl'ū,
gałì valãkū,

gałì valãkū,
gałì valãkū
tĩ žãl'as pucinẽlis.

Ne tèp jis áukštas,
ne tèp jis áukštas,
kàp labaĩ šakótas:

paláido šakelàs,
paláido šakelàs
iñ visàs pusalàs,

pabẽrė vuogelàs,
pabẽrė vuogelàs
iñ visàs šalalàs.

O pas tėvùlĩ,
o pas tėvùlĩ
tai jáunas sūnẽlis.

Ne tèp jis áukštas,
ne tèp jis áukštas,
bet labaĩ razumñas:

pàėmė mergẽlĩ,
pàėmė mergẽlĩ
tolimõs šalãlės,

tolimõs šalãlės,
tolimõs šalãlės
už šimto mĩlãl'ū,

už šimto mĩlãl'ū,
už šimto mĩlãl'ū,
tai darbinĩkẽlĩ,

tai darbinīkẽlī,
tai darbinīkẽlī,
rug'ũ pjovėjẽlī.

Jos báltos rankẽlės,
jos báltos rankẽlės,
tai darbinīkẽlė,

pliẽno pjautuvẽlis,
pliẽno pjautuvẽlis,
aštrùs īnagẽlis.

Nupjóvė rugẽl'ū,
nupjóvė rugẽl'ū
daũg užuoganẽl'ū,

daũg užuoganẽl'ū,
daũg užuoganẽl'ū,
peř vìsū barãlī,

prirìšo rugẽl'ū,
prirìšo rugẽl'ū
daũgelī pėdẽl'ū,

priskaĩtė sėdẽl'ū*,
priskaĩtė sėdẽl'ū
trìs šimtùs kapẽl'ū.

2

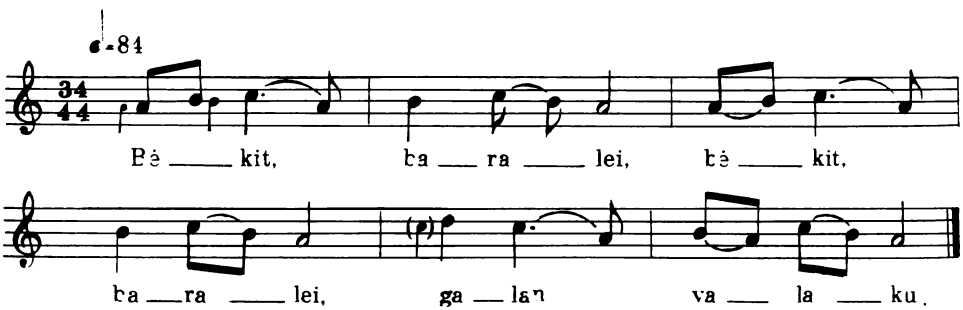

*) Pirmame takte 4/4, kituose – 3/4.

Bėkit, baràlei,
bėkit, baràlei,
galañ valãkū,

gałì valãkū,
gałì valãkū
tī viešùs kelãlis.

Tī viešùs kelãlis,
tī viešùs kelãlis,
tī raitũ pulkẽlis.

Visì jiẽj jaunì,
visì jiẽj jaunì,
visì gẽra válgo.

Visì gẽra válgo,
visì gẽra válgo,
dzievùl'o neprãšo,

cìk víenas bernẽlis,
cìk víenas bernẽlis
neĩ gẽra, neĩ válgo;

* gubų

neĩ gẽra, neĩ válgo,
neĩ gẽra, neĩ válgo,
cik dzievùl'o prãšo:

— Kàd dzievùlis duotũ,
kàd dzievùlis duotũ
man tok'ũ dalãłi,

man tok'ũ dalãłi,
man tok'ũ dalãłi,
razuñnũ mergãłi,

razuñnũ mergãłi,
razuñnũ mergãłi,
motùlai slũgẽłi,

motùlai slũgẽłi,
motùlai slũgẽłi,
rug'ũ pjovėjẽłi.

3*

Oi mãžas žãmas,
oi mãžas žãmas
karklàl'o krũmẽlis,

oi nór jis žãmas,
oi nór jis žãmas,
bèt labaĩ šakótas.

Oi mãžas žãmas,
oi mãžas žãmas
mũs jáunas brolãlis,

oi nór jis žãmas,
oi nór jis žãmas,
bet labaĩ razuñnas:

pàėmė mergẽłĩ,
pàėmė mergẽłĩ
už šiñto mĩlãl'ũ,

už šiñto mĩlãl'ũ
už šiñto mĩlãl'ũ
motùlai slũgẽłĩ,

motùlai slũgẽłĩ,
motùlai slũgẽłĩ,
rug'ũ pjovėjẽłĩ,

rug'ũ pjovėjẽłĩ,
rug'ũ pjovėjẽłĩ,
grik'ũ rovėjẽłĩ.

Nupjóvė rugẽl'ũ,
nupjóvė rugẽl'ũ,
daũgelĩ barãl'ũ,

surìšo pėdẽl'ũ,
surìšo pėdẽl'ũ,
ţris šimtùs kapẽl'ũ.

* Melodija kaip 2-os dainos.

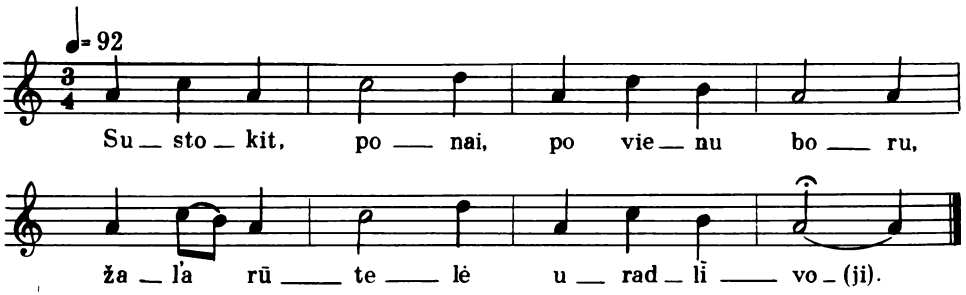

Sustókit, põnai,
po víenu bóru*,
žal'à rūtẽlė uradlīvóji**.

Klausíkit, põnai,
kũ júm sakís'u,
žal'à rūtẽlė...

Kecìna tẽvas
manì nudúoc',
žal'à...

palšũ jautẽl'ū
kecìna dúocie,
žal'à...

palšũ jautẽl'ū
ir artojẽlī,
žal'à...

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

margũ karvẽl'ū
kecìna dúocie,
žal'à...

margũ karvẽl'ū
ir melžėjẽlī,
žal'à...

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

pilkũ avẽl'ū
kecìna dúocie,
žal'à...

pilkũ avẽl'ū
ir kirpėjẽlī,
žal'à...

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

daglũ paršãl'ū
kecìna dúocie...
žal'à...

daglũ paršãl'ū
ir šėrėjẽlī,
žalà ...

* Vieta, kur esti ponybė (*dainininkės aiškinimu*).
** Graži, vešli (lenk. *urodliwy*).

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

šīvũ žirgẽl'ū
kecìna dúocie...
žal'à...

šīvũ žirgẽl'ū
ir raitužẽlī,
žal'à...

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

gelsvũ linẽl'ū
kecìna dúocie,
žal'à...

gelsvũ linẽl'ū
ir verpėjẽlī,
žal'à...

Kecìna tẽvas
manì nudúocie,
žal'à...

daũgī rugẽl'ū
kecìna dúocie,
žal'à...

daũgī rugẽl'ū
ir pjovėjẽlī,
žal'à rūtẽlė uradlīvóji.

5

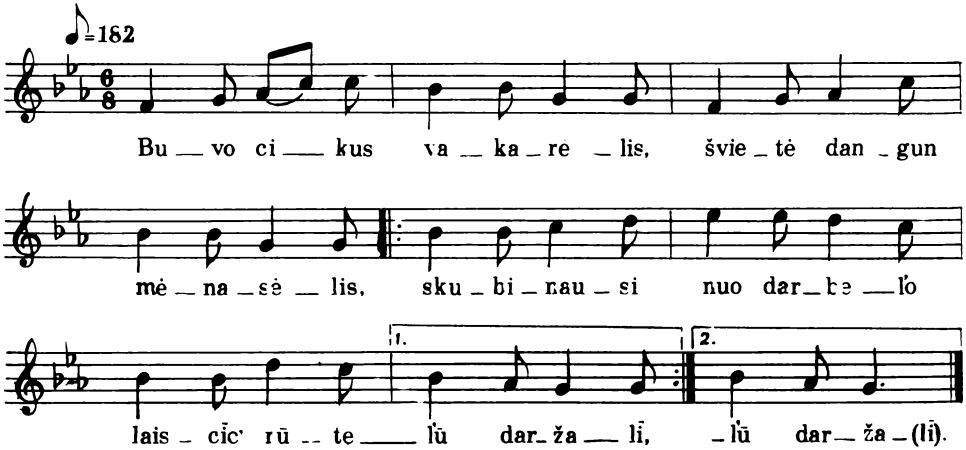

Bùvo cīkus vakarẽlis,
šviẽtė dañgun mėnasẽlis,
skùbinausi nuõ darbẽl'o
láiscīc' rūtẽl'ū daržãlī.

Ir daėjaũ dunojẽlī,
bijaũs aĩcie per lieptẽlī,
užãj tams'óji naktẽlė,
bijaũs aĩcie peĩ girãlī.

2 k.

Ir ataĩna brolužẽlis
lañkon dobilẽl'ū kiřscie,
pérves manì per lieptẽlī,
palīdẽs suleĩ daržãl'o.

Víenas nuliñkus'as kẽl'au,
kitàs nuvītus'as lẽjau.
Šviẽsk, mėnùli, teřp žvaigždẽl'ū,
aš línksminuos teřp kvietkẽl'ū.

Nór motùlė manì bãra,
ródos, rūtẽlės užtãro,
šviẽsk, mėnùli, teřp žvaigždẽl'ū,
o aš jaunà teřp rūtẽl'ū.

6

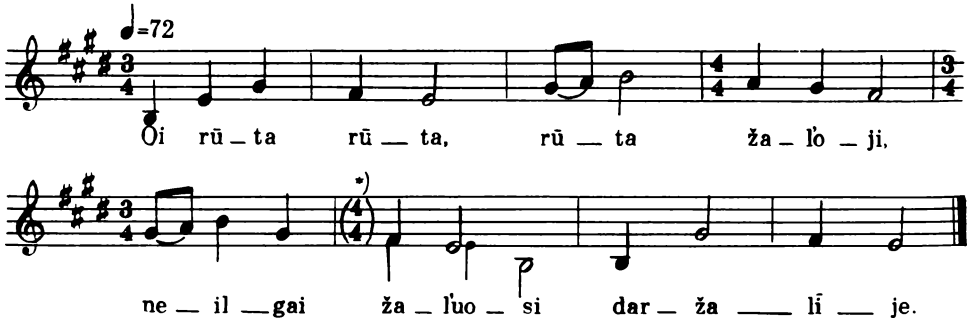

*) 4/4 tik pirmame posme.

Oi rūtà rūtà, rūtà žal'óji,
neilgaĩ žal'úosi daržãlīje.

Oi sẽse sẽse, sẽse jaunóji,
neilgaĩ bū́si pas motùlī.

Baltū̃ linẽl'ū veřpk plónas drobe làs,
žinaĩ, kad raikẽs šaliñ aĩcie.

7

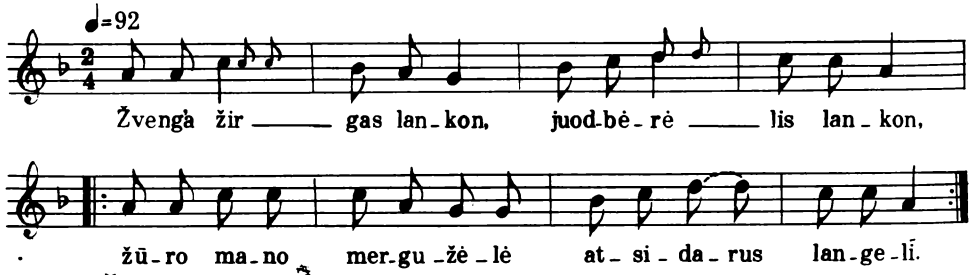

Žvéng'a žírgas lankõn,
juodbėrẽlis lankõn,
žū́ro màno mergužẽlė } 2 k.
atsidãrus langẽlī.

— Mergužẽla màno,
lelijẽla màno,
nór ir žū́rai peř langẽlī,
bèt nebū́si màno.

– Bernužėli màno,
dobilėli màno,
kám ištarai tũ žodėlį,
kàd nebũs'u tàvo?

– Mergužėla màno,
lelijėla màno,
nór ir sėjai žãl'ũ rũtũ,
bèt nebũsi màno.

– Bernužėli màno,
dobilėli màno,
kám tu šėrai bėrũ žírgũ,
kàd nebũs'u tàvo.

– Brólis bùvo ston'õn,
brólis šėrė žírgũ,
brolužėl'o kepurėlė
po žirgėl'o kojėlėm.

Sėsė bùvo daržãlin,
sėsė skìnė rũtėlį,
sasarėlės ašarėlės
po žal'úoju rũteli.

8

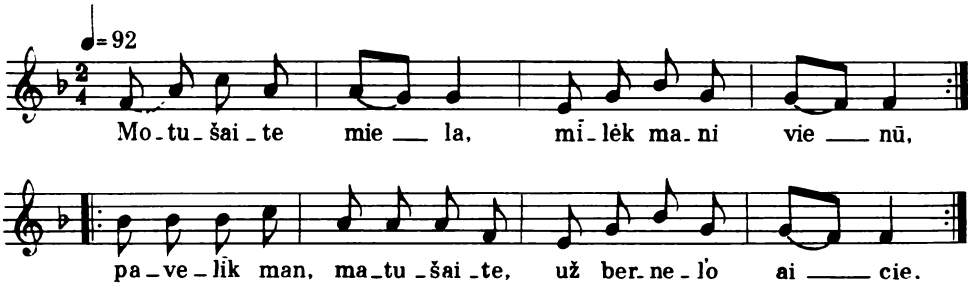

Motušaĩte míela,
mīlėk manì víenũ, } 2 k.
pavėlīk mán, motušaĩte,
už bernėl'o aĩcie. } 2 k.

Motušaĩte míela,
mīlėk manì víenũ,
pavėlīk mán, motušaĩte,
už cigõno aĩcie,

Bernužėlis gražùs,
bernėlis patogùs,
bernužėlis raudonvéidzis,
mėlīnos akėlės.

cigonėlis gražùs,
cigõnas patogùs,
cigonėl'o mìkl'os kójos
kazokėl'u šókcie.

Motušaĩte míela,
mīlĕk manì víenū,
pavẽlīk mán, motušaĩte,
už ponáico aĩcie,
ponáicis gražùs,
ponáicis patogùs,
pagaĺ' sū́ro, pagaĺ svíesto,
pagaĺ' saldaũs píeno.

Sū́ro atsipjáus'u,
svíesto užsitieps'ù,
atsigĕrus saldaũs píeno
ais'ù guĺ'c añ šiẽno.

9

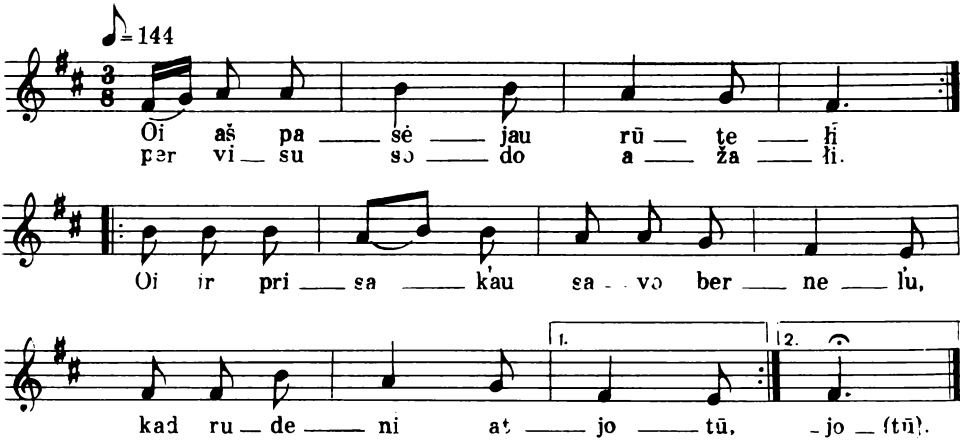

Oi aš pasẽjau rūtẽlī
peř vìsū sõdo ažãlī, } 2 k.
oi ir prisak'aũ sàvo bernẽl'u,
kad rùdenī atjotũ. } 2 k.

– Oi tu bernẽli jaunàsai,
tu šidorẽli kītràsai,
dár neiždžígo žal'à rūtẽle,
nebùs mán vainikẽl'o.

Oi aš išėjaũ an goñkū
ir pasìrėm'au an rañkū,
žū́rau, atjója jáunas bernẽlis
pavãsaro dzienẽlī.

– Oi tu mergẽla jaunóji,
tu lelijẽla baltóji,
īrà kaimẽlin žal'ũ rūtẽl'ū,
nupiñs tau vainikẽlī.

10

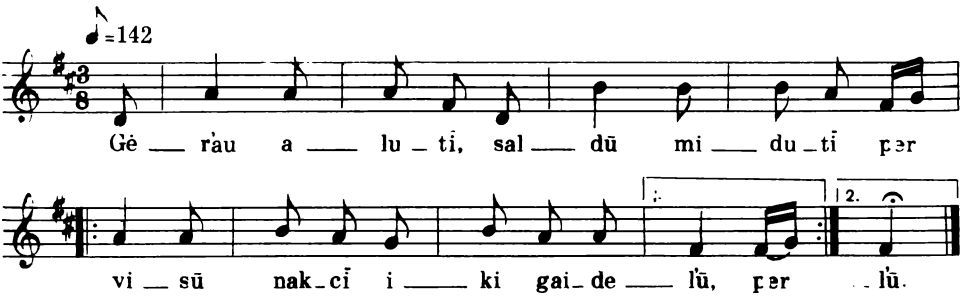

Gĕrau alùtī,
sáldū midùtī
per vìsū năkcī } 2 k.
iki gaidèl'ū.

Ne cíek pragĕrau,
kíek praul'ójau
rũtū vanìkū,
šiĮ̃ko kasnį̃kū.

Ais'ù peř dvārū,
šauks'ù motùlės,
kad išvadúotū
valn'às dzienelàs.

Motùlė tārė,
tardamà bārė:
— Oi nepúl'k nepúl'k
in rūpestėlàs,

sugrį̃š vainìkas
šiĮ̃ko kasnį̃kas,
oi negrį̃š negrį̃š
vaĮ̃n'os dzienėlės,

oi negrį̃š negrį̃š
vaĮ̃n'os dzienėlės,
oi negrį̃š negrį̃š
paulonėlės.

11

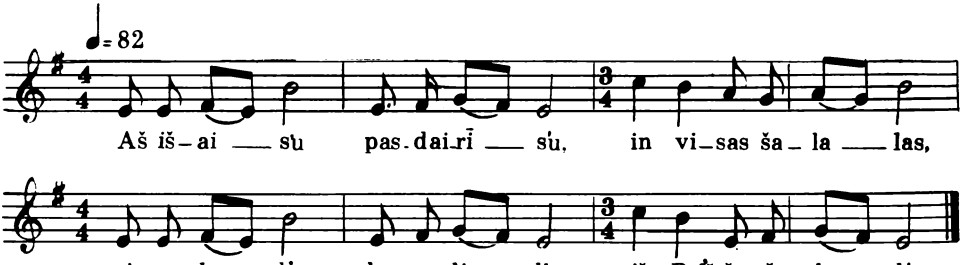

Aš išais'ù pasdairís'u
iñ visàs šalalàs,
oi ar lãk'a karvelẽlis
iš Paĺ'ščos šalãlės,

oi ar lãk'a karvelẽlis
iš Paĺ'ščos šalãlės,
oi ar nẽša gromatẽlī
nog màno bernẽl'o.

Raĩbas pílkas karvelẽlis,
degùlė raibėsnė,
meilùs tẽvas, meilì motkà,
mergẽlė meilėsnė.

12

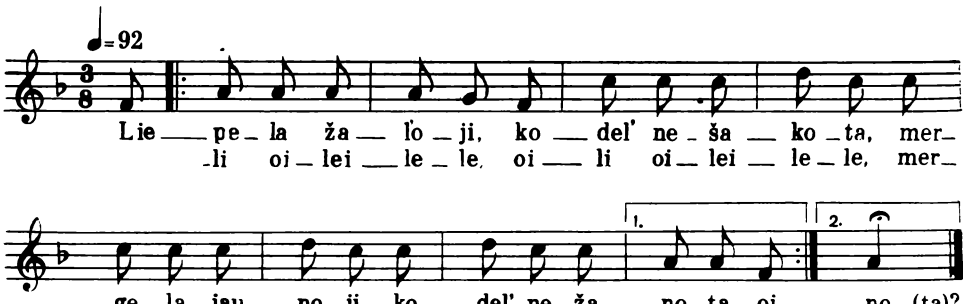

Liepẽla žal'óji,
kodel' nešakóta,
mergẽla jaunóji,
kodeĺ' nežanóta,
oilì oileilẽle,
oilì oileilẽle,
mergẽla jaunóji,
kodeĺ' nežanóta?

Kàd šaurùs vėjẽlis,
todeĺ' nešakóta,
kàd pikcì bernẽlei,
todeĺ' nežanóta,
oilì oileilẽle,
oilì oileilẽle,
kàd pikcì bernẽlei,
todeĺ' nežanóta.

Žvílgīkie žiedel'ùs,
kàd geraũ žvilgẽtū,
sakíkie bernẽl'u,
kàd geraũ mīlẽtū,
oilì oileilẽle,
oilì oileilẽle,
sakíkie bernẽl'u,
kad geraũ mīlẽtū.

Jéi žvílga žiedẽlei,
neraĩk'a žvílgīcie,
kad nóri, tai mĩli,
neraĩk'a sakície,
oilà oileilẽle,
oilì oileilẽle,
kad nóri, tai mĩli,
neraĩk'a sakície.

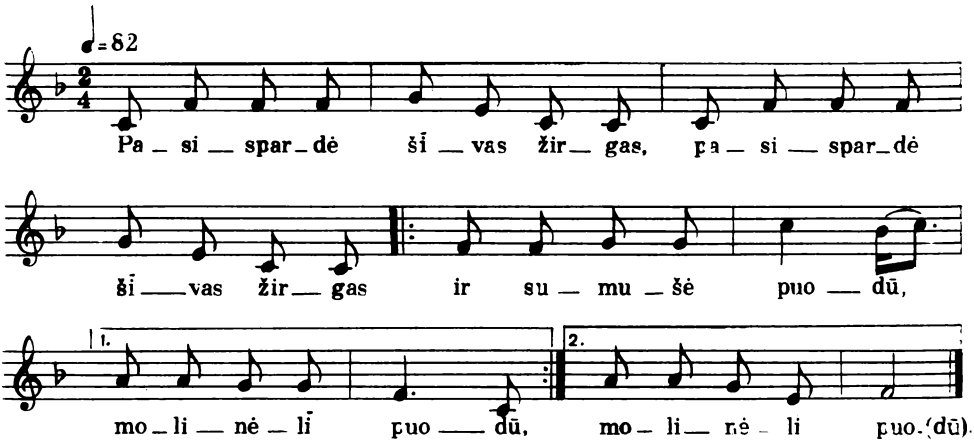

Pasispárdė šívas žírgas,
pasispárdė šívas žírgas
ir sùmušė púodū,
molinėlī púodū. } 2 k.

Oi tai veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
molinėl'o púodo,
molinėl'o púodo.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
šiműtū rùbl'ū dúos'u
už mólinī púodū.

– Mán neraĩk'a šiműto rùbl'ū,
mán neraĩk'a šiműto rùbl'ū,
cìk mán raĩk'a púodo,
molinėl'o púodo.

Oi tai veřk'ė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
molinėl'o púodo,
molinėl'o púodo.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iműkie màno balnū
už mólinī púodū.

– Aš nenóru tàvo balno
aš nenóru tàvo balno,
cik mán raĩk'a púodo,
molinėl'o púodo.

Oi tai veřk'a mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
molinėl'o púodo,
molinėl'o púodo.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iműkie màno žírgū,
už mólinī púodū.

– Aš nenóru tàvo žírgo,
aš nenóru tàvo žírgo,
cik mán raĩk'a púodo,
molinėl'o púodo.

Oi tai veřk'a mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
molinėl'o púodo,
molinėl'ó púodo.

— Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
imkie tėvo dvārū,
už mólinī puodū.

— Aš nenóru tėvo dvāro,
aš nenóru tėvo dvāro,
cìk man raĩk'a púodo,
molinėl'o púodo.

Oi tai veřk'a mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
molinėl'o púodo,
molinėl'o púodo.

— Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
imk manì, bernėlī,
už mólinī púodū.

Džaūg'as džaūg'as mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
išmaĩn'us bernėlī
už mólinī púodū.

14

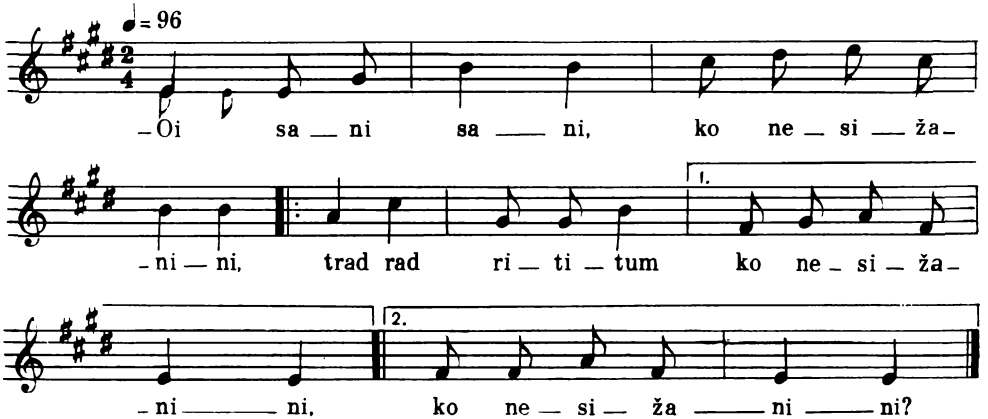

— Oi sãni sãni,
kõ nesižãnini,
trãd rãd rititum̃
kõ nesižãnini?
} 2 k.

— O kàp mán žãnīcis,
kàd mergũ negáunu,
trãd rãd rititum̃
kàd mergũ nagáunu.

L'udvùtė neĩna,
Kas'utės n enóru,
trãd rãd rititum̃
Kas'utės nenóru.

Mikal'ùtī imtáu,
kàd cik prisivil'ótau,
trãd rãd rititum̃
kàd cik prisivil'ótau.

Vienà išsišiẽpus,
kità pasisciẽpus,
trãd rãd rititum̃
kità pasisciẽpus.

Jéi gerõs negáus'u,
geraũ prabernáus'u,
trãd rãd rititum̃
geraũ prabernáus'u.

15

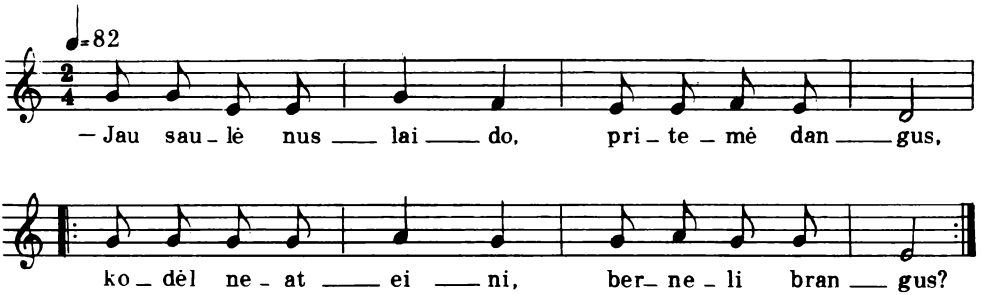

— Jaũ sáulė nusláido,
prìtemė dangùs,
kõdel' neateinì,
bernẽli brangùs? } 2 k.

Ar žírgo neturì,
kẽl'o nežinaĩ,
ar už rūpestẽl'ū
manì pamiršaĩ?

— Aš žirgẽlī turù
ir kẽl'ū žinaũ,
cit už rūpestẽl'ū
tavì pamiršaũ.

16

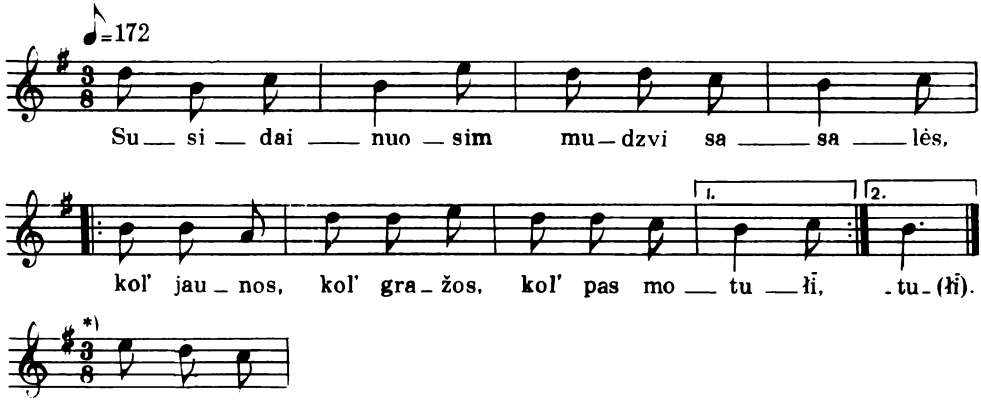

*) Pirmo takto variantas nuo II posmo.

Susidainúosim
mùdzvi sasãlės,
kõl' jáunos, kõl' grãžos,
kõl' pas motùlĩ. } 2 k.

Õ kàp patèksim
Šel'm'u bernẽl'u,
tai tadù kitók'as
dainàs dainúosim.

Raĩks ankscì kélcis,
raĩks vėlaĩ gulĩcie,
svecimà šaimĩna
raĩks pribùdzīcie.

Už júrū mãrū,
už mėlīnūjū
kaitróji ugnėlė
tĩ kūrìnosi,

kaitrì ugnėlė
tĩ kūrìnosi,
motùlė dukrãlī
sáu augìnosi:

– Áukie, dukrãla,
kõ nograicáus'a,
sukráus'u kraitėlī
kõ nodzidzáusī,

kráus'u kraitėlī
kõ nodzidzáusī,
skaicís'u šimtel'ùs
ir tūkstantėl'ùs.

– Motùla màno,
širdėla màno,
o kàd jaũ pamīlėj
manì bernėlis,

neraĩk'a dzidzū
jok'ū kraitėl'ū,
paimš be šimtèl'ū,
be tūkstantėl'ū.

17

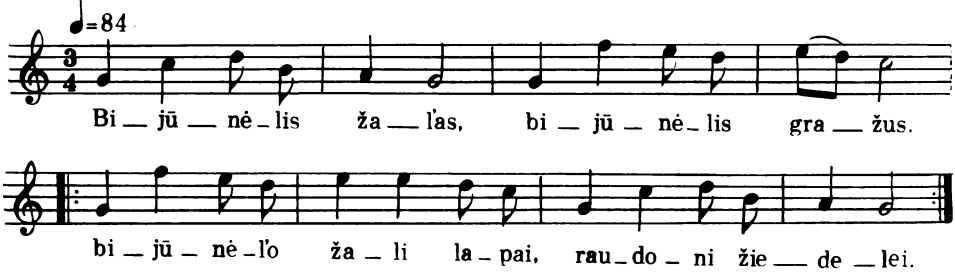

Bijūnėlis žãl'as,
bijūnėlis gražùs,
bijūnėl'o žalì lãpai,
raudóni žiedėlei.

2 k.

Ainù peĩ dvarãlī,
per vĩšn'ū sod'ėlī,
ir suscikaũ bernužėlī
vīšnėl'ū sodėlin.

Bijūnėlī lank'aũ,
grãžū žíedū skín'au,
bijūnėl'o gražaĩs žiedaĩs
galvėlī dabinaũ.

Bernužėlis jáunas,
bernužėlis gražùs,
bernužėl'o kàp bijũno
raudóni veidėlei.

Ainù peř dvarãlī,
pro rũtũ daržãlī,
ir suscikaũ mergužẽlī
rūtẽl'ū daržãlin.

Mergužẽlė jaunà,
mergužẽlė gražì,
mergužẽlės geĺsvos kãsos,
mẽlīnos akẽlės.

Ainù peř dvarãlī,
pro žirgũ stonẽlī,
ais'ù ais'ù pažūrẽcie,
kũ veĩk'a bernẽlis,

ar žirgẽlī šãra,
ar balnẽlī šveĩca.
– Oi kuř jósi, bernužẽli,
kad rangì žirgẽlī?

– Oi mergẽla màno,
baltà lelijẽla,
nūnaĩ gavaũ aš žinẽlī
jócie iñ vainẽlī.

Ainù per dvarãlī,
pro rũtũ daržãlī,
girdzù, veřk'a mergužẽlė
rūtẽl'ū daržãlin.

– Cìt neveřk, mergẽla,
baltà lelijẽla,
kàp sugrīšù iš vainẽlės,
užtvérs'u daržãlī.

18

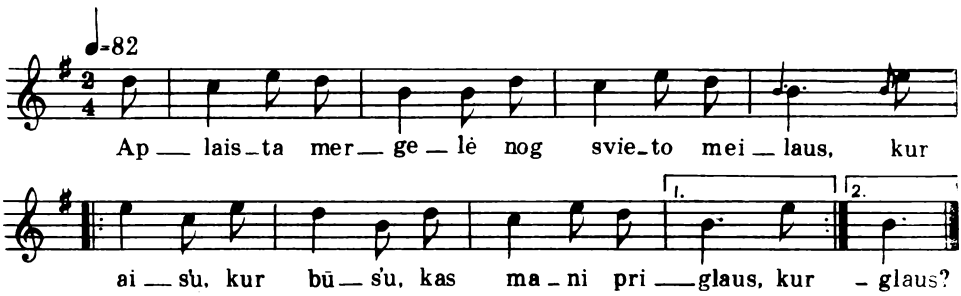

Aplaistà mergẽlė
nog svíeto meilaũs,
kur ais'ù, kur bũs'u,
kas manì priglaũs?

2 k.

Degùte degùte,
tu ráibas paukštẽli,
su sàvo balsal'ù
pravírkdei manì.

Ėjaũ vieškelėl'ù,
žídzi žolīnaĩ,
kvietkẽlī skindamà
tai gaĩlei verk'aũ.

An kálno pušãlės,
pakaĺnėn kapaĩ,
tĩ gúl' màno míelas,
gulẽs amžinaĩ.

Bernẽli bernẽli,
bernẽli màno,
ar šauksì, ar glausì,
manì priẽ savĩ?

– Mergẽla jaunóji,
mergẽla màno,
jau daĩ ne čẽsas
mán tavì mĩlẽc.

– Nepadẽs tau dziẽvas
žamẽlėn gulẽc,
nepadẽs tau dziẽvas,
bernẽli, oi nè.

Ais'ù jaunimẽlin,
šóks'u šokimẽlĩ,
pasirinks'ù bernẽlĩ
kìtū deĩ' savĩ.

19

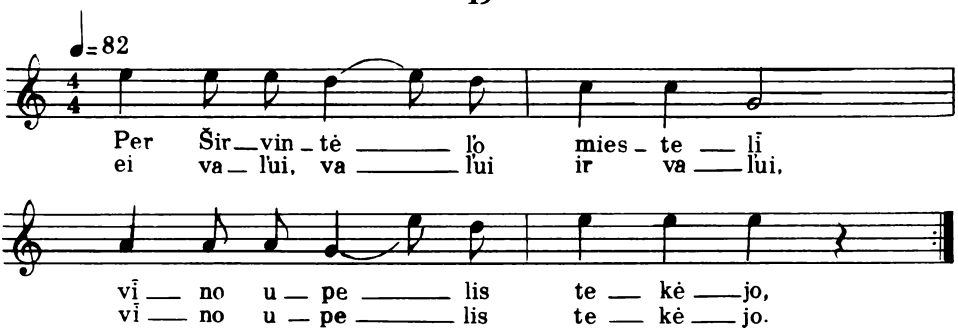

Peĩ Širvintẽl'o miestẽlĩ
vĩno upẽlis tekẽjo,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
vĩno upẽlis tekẽjo.

Vĩno upẽlis tekẽjo,
šim̃tas brolãl'ū stovẽjo,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
šim̃tas brolãl'ū stovẽjo.

Šim̃tas brolãl'ū stovẽjo,
žãl'ū vĩnẽlĩ derẽjo,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
žãl'ū vĩnẽlĩ derẽjo.

Žãl'ū vĩnẽlĩ derẽjo,
jáunū mergẽlĩ vil'ójo,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
jáunū mergẽlĩ vil'ójo.

– Oi tu mergẽla jaunóji,
kadù mès tavì privílsim,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
kadù mes tavì privílsim?

Kadù mes tavì privílsim
ir vainikẽlĩ nuim̃sim,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
ir vainikẽlĩ nuim̃sim?

Ir vainikẽlĩ nuim̃sim,
iñ sàvo šalãlĩ parnèšim,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
iñ sàvo šalãlĩ parnèšim?

Iñ sàvo šalãlĩ parnèšim,
iñ purvĩnẽlĩ inmèsim,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
iñ purvĩnẽlĩ inmèsim?

Iñ purvīnẽlī inmèsim,
bẽrus žirgel'ùs suvèsim,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
bẽrus žirgel'ùs suvèsim?

– Oi tegù míndo traplãna,
an packavẽl'ū nešója,
ei val'uĩ vãl'ui ir val'uĩ
an packavẽl'ū nešója.

20

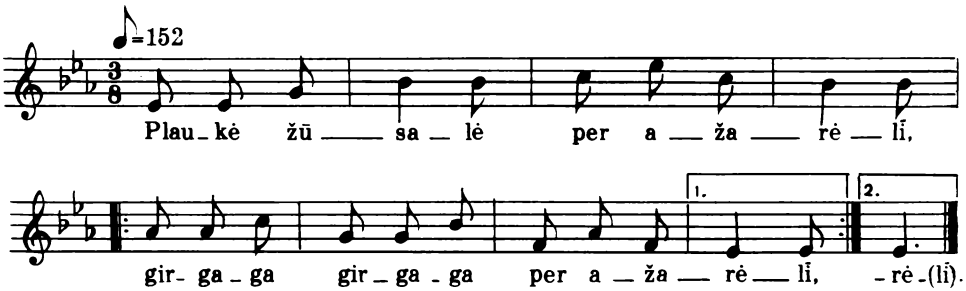

Plaũkė žūsãlė
peř ažarẽlī,
gírgaga gírgaga
peř ažarẽlī.

} 2 k.

– Ar tu pakirsì
gìros medẽlī
be piẽlos, be kiřv'o,
be kotužẽl'o?

Ne vienà plaũkė,
ir žūsinẽlis,
gírgaga gírgaga
ir žūsinẽlis.

– Ar tu išáusi
tánk'as drobelàs
be nícū, be skiẽto,
be šaudzīklẽlės?

Šóko mergẽlė
po jaunimẽlī,
opapà ocacà
po jaunimẽlī.

Ar tu pas'úsi
man marškinėliùs
be siúlo, be vãško,
be adatẽlės?

Ne vienà šóko,
su bernužẽl'ù,
opapà ocacà
su bernužẽl'ù.

– Ar tu vilkẽsi
tais marškinẽleis
be kúno, be dũšos,
be protužẽl'o?

21

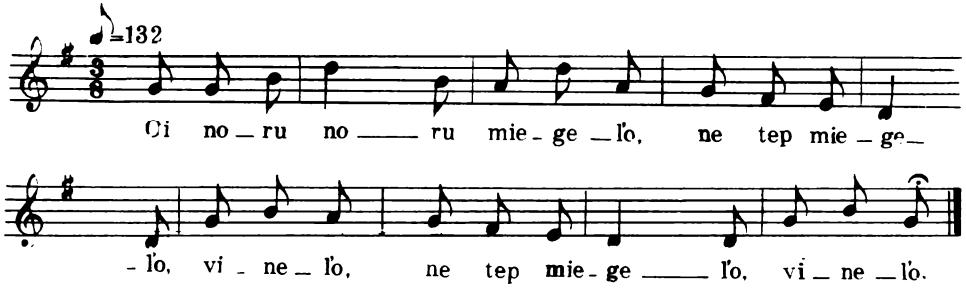

Oi nóru nóru miegèl'o,
ne tèp miegèl'o, vīnèl'o. }2 k.

Ne tèp miegèl'o, vīnèl'o,
ne tèp vīnèl'o, bernèl'o.

Ne tèp vīnèl'o, bernèl'o,
tẽvo vientũro sūnèl'o,

katrìs valãlėn augítas,
priẽg zarkolẽli šokítas,

priẽg zarkolẽli šokítas,
áukso óbol'u bõvītas,

áukso óbuol'u bõvītas,
jendrũ lopšãlin l'ūl'úotas.

Kuř penkì šašì brolãlei,
tǐ peñk'os šãšos stonẽlės,

tǐ peñk'os šãšos stonẽlės,]
ir vìsos pílnos žirgẽl'ū.

O kuř cìk víenas brolãlis,
tai tǐ cìk vienà stonẽlė,

tai tǐ cìk vienà stonẽlė,
ir tój nepilnà žirgẽl'ū.

Kuř peñk'os šãšos sasãlės,
tǐ peñk'os šãšos skrīnẽlės,

tǐ peñk'os šãšos skrīnẽlės,
ir vìsos pílnos drobẽl'ū.

O kuř cìk vienà sasãlė,
tai tǐ cìk vienà skrīnẽlė,

tai tǐ cìk vienà skrīnẽlė,
ir tój nepilnà drobẽl'ū.

22

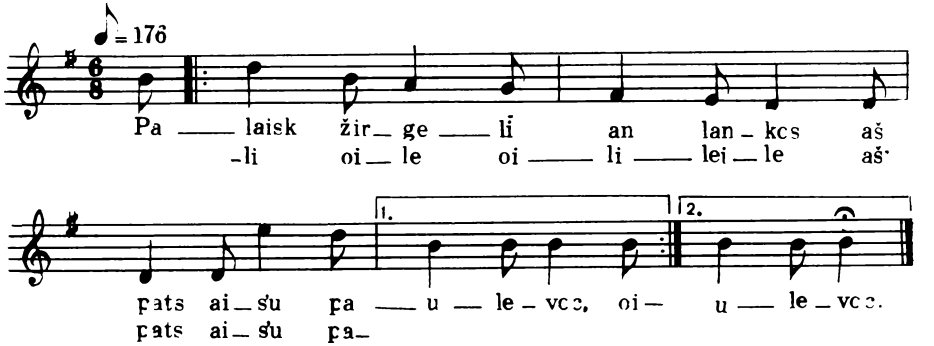

Paláisk žirgẽlī an lankõs,
aš pàts ais'ù paulevóc,
oilì oilè oilileilè
aš pàts ais'ù paulevóc.

Ėjaũ per slaũnū kaimẽlī,
suscikaũ sàvo mergẽlī,
oilì oilè oilileilè
suscikaũ sàvo mergẽlī.

– Mergẽla màno jaunóji,
padúok mán báltū rankẽlī,
oilì oilè oilileilè
padúok mán báltū rankẽlī,

padúok mán báltū rankẽlī,
priimk šũ táms'ū naktẽlī,
oilì oilè oilileilè
priimk šũ táms'ū naktẽlī.

– Bernẽli màno jaunàsai,
priimc' aš tavĩ negal'ù,
oilì oilè oilileilè
priimc' aš tavĩ negal'ù:

tėvùlis sėdzi už stãlo,
motùlė žűro peĩ lángū,
oilì oilè oilileilè
motùlė žűro peĩ lángū.

– Mergẽla màno jaunóji,
neklausĩk kū̃ tėvaĩ kaĩba,
oilì oilè oilileilè
neklausĩk, kū̃ tėvaĩ kaĩba.

Ne su tėvaĩs tu gīvénsi,
su maniñ gulsì ir kélsi,
oilì oilè oilileilè
su maniñ gulsì ir kélsi.

Sunkaũs darbẽl'o nedírbsi,
lankõn šienẽl'o negrėbsi,
oilì oilè oilileilè
lankõn šienél'o negrėbsi,

lankõn šienẽl'o negrėbsi,
kalnì rugẽl'ū nepjáusi,
oilì oilè oilileilè
kalnì rugẽl'ū nepjáusi.

23

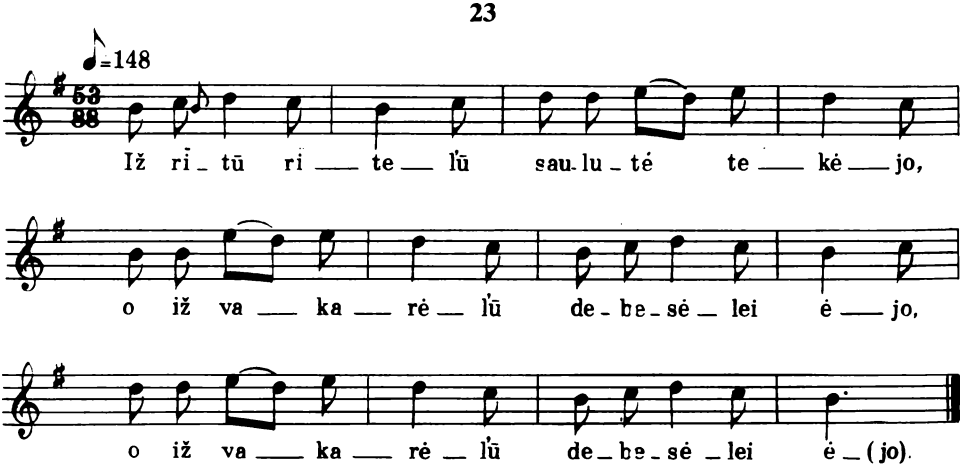

Iž rītũ rītẽl'ū
saulùtė tekẽjo,
o iž vakarẽl'ū
debesẽlei ẽjo. } 2 k.

Suscikaũ mergẽlī
kelal'ù aĩnancū,
kàp giẽdrū saulãlī
rītì ùžtekancū.

– Oi mergẽla màno,
baltà lelijẽla,
sẽsk an màno kẽl'ū,
an baltũ rankẽl'ū,

sẽsk an màno kẽl'ū,
añ baltũ rankẽlū,
mès mùdu kalbẽsim
daũg meilũ žodẽl'ū,

mes mùdu kalbẽsim
daũg meilũ žodẽl'ū,
daũg meilũ žodẽl'ū
nõg jaunũ dzienẽl'ū.

24

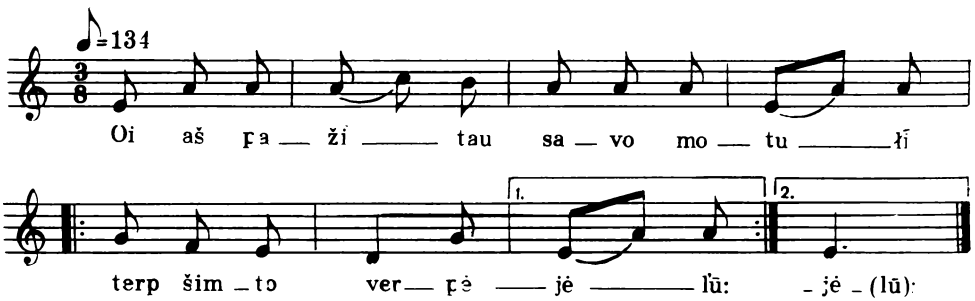

Ói aš pažītáu sàvo motùlī
teĩp šiñto verpėjẽl'ū: } 2 k.

naũjas ratẽlis, linũ kuodẽlis,
màno motùlė veĩp'a.

Ói aš pažītáu sàvo tėvùlī
teĩp šiñto artojẽl'ū:

naujà žagrãlė, palšì jautẽlei,
màno tėvùlis ãra.

Ói aš pažītáu sàvo sasùlī
teĩp šiñto audėjẽl'ū:

naũjos staklãlės, šilkũ nītẽlės,
màno sasùlė áudza.

Ói aš pažītáu sàvo brolãlī
teĩp šiñto raitužẽl'ū:

šívas žirgẽlis, tĩmo balnẽlis,
màno brolãlis jója.

25

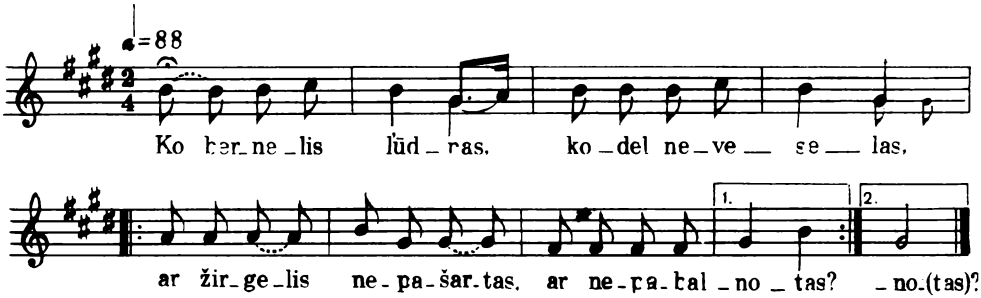

Kõ bernėlis l'ūdnas,
kodeĮ' nevesėlas,
ar žirgėlis nepašártas,
ar nepabalnótas? } 2 k.

Jéi kecinì žãnīcis,
mès jaũ priródzīsim.
Neiñk neiñk dvãro panõs
sáu už mīlim'áus'ū:

dvãro mergėlė
nedirbs táu darbėl'ū,
pasistãcus zarkolėlī
cik ãpė veidel'ùs.

Neiñkie bagótos
su dzideleĩs tuřtais,
bà ji táu prikalbės,
kũ tėvùlis dãvė.

Neiñkie našlãlės
su mažaĩs vaikėleis,
bà tu jos nemīlėsi,
neĩ mažũ vaikėl'ū.

Neiñk labaĩ gražõs,
bà bùs dažnaĩ svecũ,
bus ir põnū ir bajõrū,
bus ir karaláičū.

Ciktaĩ iñkie tok'ū,
kokìs pàts esì,
tai bus méilė ir vieníbė,
dziẽvo padėjìmas.

26

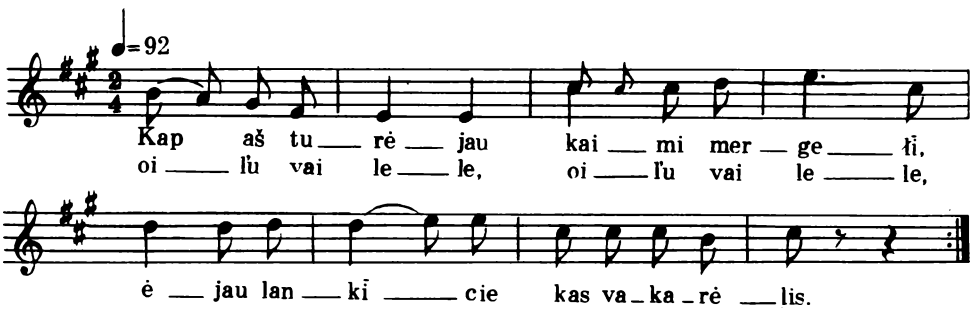

Kàp aš turėjau káimi mergẽlĩ,
ėjaũ lankĩcie kas vakarẽlis,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
ėjaũ lankĩcie kas vakarẽlis.

Kàp aš nuvėjaũ, ilgaĩ stovėjau,
prikélc' mergẽlės aš negalėjau,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
prikélc' mergẽlės aš negalėjau.

– Mergẽla màno, kodeĩ' cĩlėjai,
gál' insiláidus kìtũ turėjai,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
gál' insiláidus kìtũ turėjai.

– Aš insiláidus kìto neturėjau,
buvaũ pavařgus, miẽgo norėjau,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
buvaũ pavařgus, miẽgo norėjau.

Oi bernužẽli, kũ sudũmójai,
kám po daržãlĩ takùs míndzojai,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
kám po daržãlĩ takùs míndzojai?

– Tai po daržãlĩ takùs míndzojau,
kàd mergužẽlĩ pasidabójau,
oil'u vai lẽle, oil'u vai lẽle
kàd mergužẽlĩ pasidabójau.

27

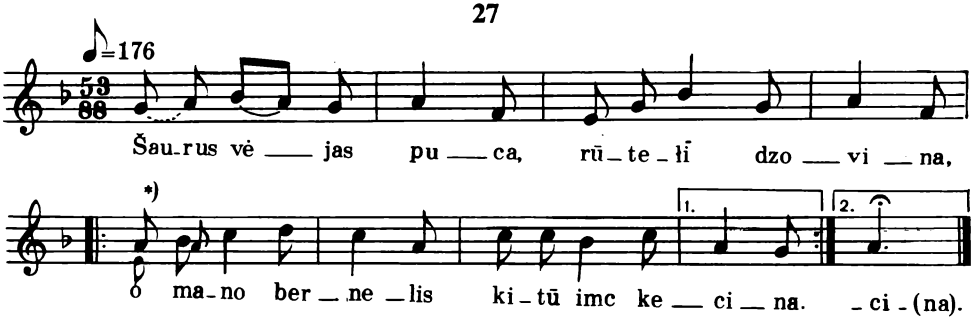

*) Smulkios natos – kartojant.

Šaurùs vẽjas pùca,
rūtẽlĩ dzovìna,
o màno bernẽlis
kìtũ imc kecìna. } 2 k.

Tegù jis jũ ìma,
teguĩ' jũ mĩlúoja,
tegù añ šo svíeto
jam neláimės klójas.

O aš pasiliekù
rūtẽl'ū daržãlin,
ašarėlàs lẽs'u
rītas vakarẽlis.

O aš pasilìkus
rūtẽl'ū daržãlin
ašarėlàs lẽs'u,
láiscīs'u rūtẽlĩ.

Kéiks'u tavì jáunu,
kéiks'u tũ vietẽlĩ,
katrõn pažadėjau
nekaĩtũ širdẽlĩ.

– Pasakík, bernẽli,
mán dalĩkũ šìtũ,
kõdel' išsirinkaĩ
sáu mergẽlĩ kìtũ?

Bernẽli jáunas,
kodeĪ' išsipiršis,
dãvis man žodẽlī,
tèp grait jī užmiršaĩ?

Ak tu prižadẽjai
cìk manì mīlẽcie
ir manì cìk víenū
už draũgī turẽcie.

O dabaĩ kíek čẽso,
kàp tavĪ nemataũ,
anei gromatẽlės
nõg tavĪ neskaitaũ.

Ìšėmei skaistùmū
iž màno veidẽl'ū,
supínei pantel'ùs
iž màno kasãl'ū.

Supínei pantel'ùs
iž màno kasãl'ū,
kasdzienà vírkdzini,
ãšarom plùkdzini.

Tu sakeĩ, bernẽli,
kàd manĪ nepláisi,
rũtū vainikẽl'o
už niẽkū neláisi,

o jau daĩ, bernẽli,
tu manì apláidai,
rũtū vainikẽlī
už niẽkū nuláidai.

28

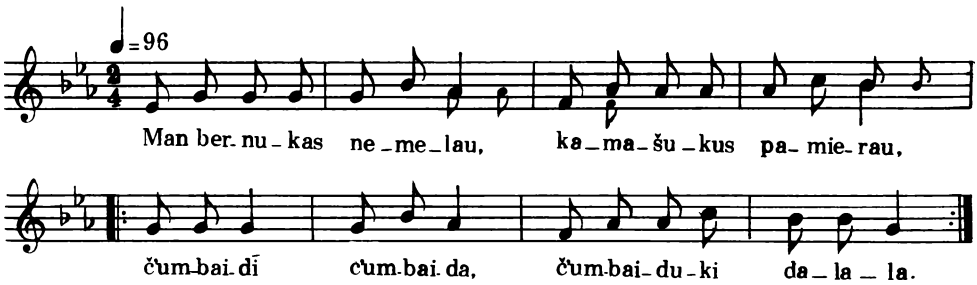

Mán bernùkas nemeláu,
kamašukùs pamieráu,
č'umbaidĪ c'umbaidã,
č'umbaidùki dalalã.

Mán bernùkas an sakmìn'ū
prižadẽjo pirkc šilkìnės,
č'umbaidĪ...

Man bernùkas an kal'ẽdū
žadẽj pirkcie daũg parẽdū,
č'umbaidĪ...

Mán bernùkas an velíku
žadẽj pirkcie čeverìkū,
č'umbaidī c'umbaidã,
č'umbaidùki dalalã.

29

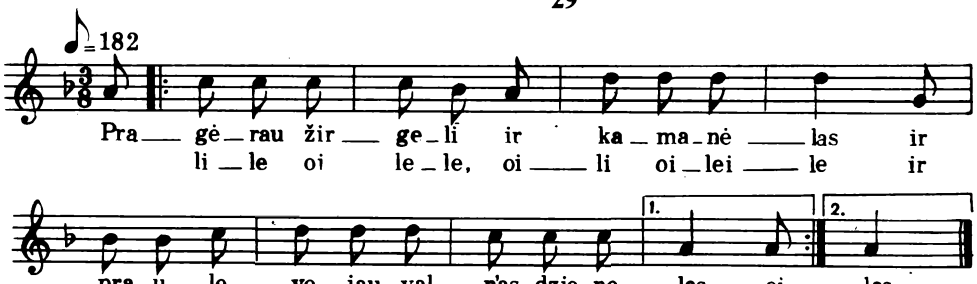

Pragĕrau žirgẽlī ir kamanėlàs
ir praulevójau valn'às dzienelàs.
oi lìle oi lẽle, oilì oileilẽ
ir praulevójau valn'às dzienelàs.

Negaĩla žirgẽl'o ir kamanẽl'ū,
cìk gaĩla, mán gaĩla jaunũ dzienẽl'ū,
oi lìle oi lẽle, oilì oileilẽ
cik gaĩla, mán gaĩla jaunũ dzienẽl'ū.

Sugrĩžo žirgẽlis ir kamanẽlės,
ciktaĩ nesugrĩžo vaĩn'os dzienẽlės,
oi lìle oi lẽle, oilì oileilẽ
ciktaĩ nesugrĩžo vaĩn'os dzienẽlės.

30

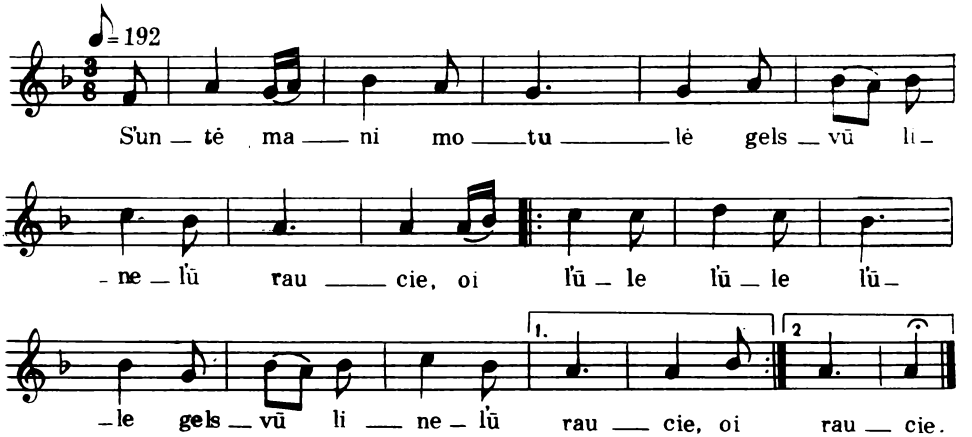

S'uñtė manì motùlė
gelsvũ linẽl'ū ráucie,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
gelsvũ linẽl'ū ráucie.

Aš tũ linũ neráus'u,
svirnẽlin ulevós'u,
oi lũ'le l'ũle l'ũle
svirnẽlin ulevós'u.

Atjój šeĩmis bernẽlis
viduñ tams'õs naktẽlės,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
viduñ tams'õs naktẽlės.

Viduñ tams'õs naktẽlės
bél'dza svirño duralàs,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
bél'dza svirño duralàs.

– Acók, šeĩmi bernẽli,
nebél'sk svirño durãl'ū,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
nebél'sk svirño durãl'ū.

Ateĩs sanà motùlė,
atnèš áukso raktel'ùs,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
atnèš áukso raktel'ùs.

Atẽj sanà motùlė
ir àtnešė raktel'ùs,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
ir àtnešė raktel'ùs.

– Acók, sanà motùla,
dúok mán pasikalbẽcie,
oi l'ũle l'ũle l'ũle
dúok mán pasikalbẽcie.

31

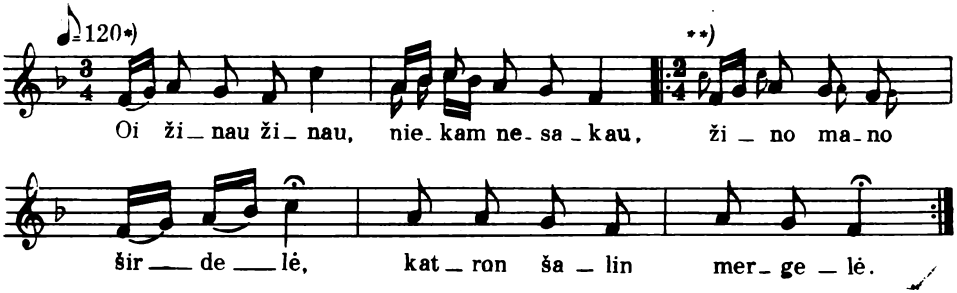

*) IV posme pirmas ir antras taktai kartojami.
**) Smulkios natos kartojant.

Oi žinaũ žinaũ,
niẽkam nesakaũ,
žìno màno širdẽlė,
katrõn šaliñ mergèlė.

} 2 k.

Neĩ labaĩ tolì,
neĩ labaĩ arcì,
už trisdẽšimts mìlãl'ū,
už žal'ũjū girãl'ū.

Aš peř giralàs
sakalėl'ù lėks'ù,
o peř maralàs
gaigalėl'ù plauks'ù.

32

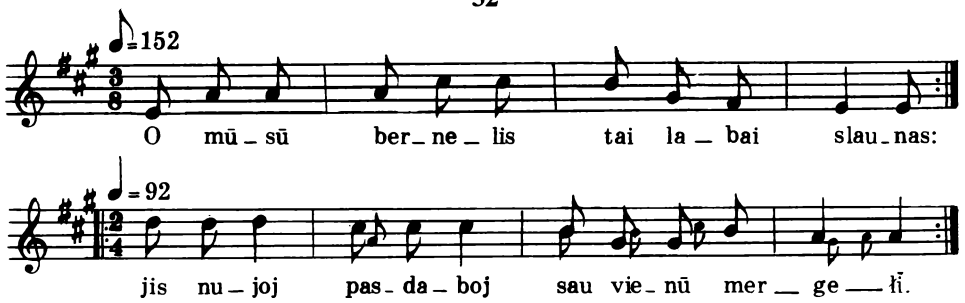

O mū́sū bernẽlis
tai labaĩ slaũnas: } 2 k.
jis nujój pasdabój
sáu víenū mergẽlĩ. } 2 k.

Kvõlinais, bernèli,
kàd gáusi báltū,
o tai táu jaũ geraĩ,
bà tu báltū gavaĩ.

Kvõlinais, bernẽli,
kàd gáusi áukštū,
ot jaũ cà melavaĩ,
bà tu žãmū gavaĩ.

Kvõlinais, bernèli,
kàd gáusi razumnū,
o tai táu tai geraĩ,
bà razumnū gavaĩ.

Kvõlinais, bernẽli,
kad gáusi plónū,
ot jaũ cà melavaĩ,
bà tu stórū gavaĩ.

Kvõlinais, bernèli,
kàd gáusi daŕbščū,
o jau cà melavaĩ,
cinginẽlĩ gavaĩ.

Kvõlinais, bernèli,
kàd gáusi bagótū,
ot jau cà tau geraĩ,
bà bagótū gavaĩ.

33

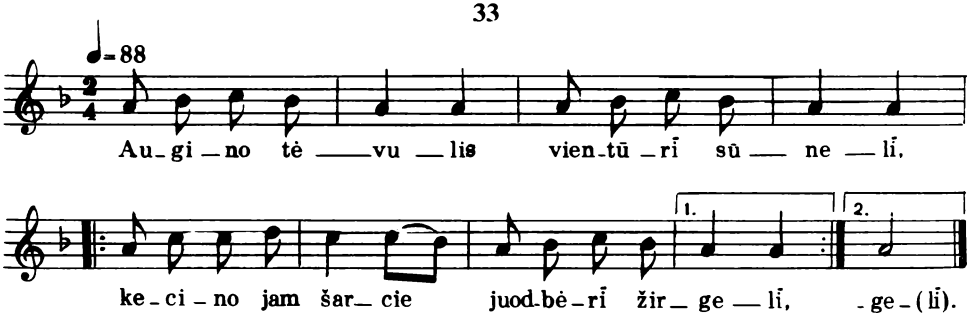

Augìno tėvùlis
víentūrī sūnẽlī,
kecìno jám šárcie
júodbėrī žirgẽlī.

Išjój vindravócie
añ bẽro žirgẽl'o,
an bẽro žirgẽl'o
su žin'ù tėvẽl'o.

Su žin'ù tėvẽl'o,
sanõs motinẽlės
išjójo jieškócie
jaunõs mergužẽlės.

Jis nejíeško tuřtū,
kàd šimtùs žadẽtū,
cìk jíeško mergẽlės,
katrì jĭ mīlėtū.

34

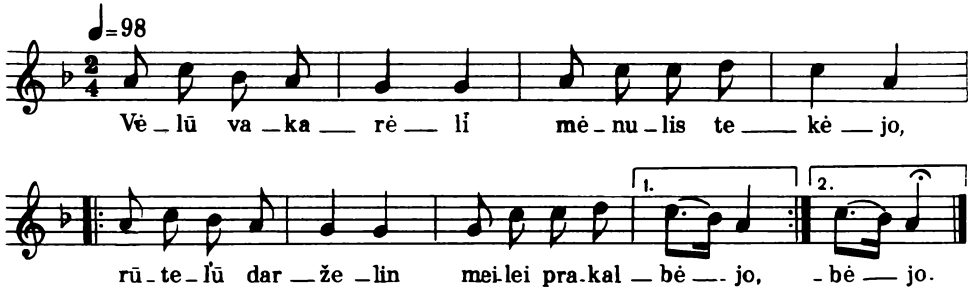

Vẽlū vakarẽlī
mėnùlis tekẽjo,
rūtẽl'ū daržãlin
meĭlei prakalbẽjo.

– Mergužẽla màno,
baltà lelijẽla,
ar dzìdzī sukróvė
motùlė kraitẽlī,

ar dzìdzī sukróvė
motùlė kraitẽlī,
ar dzìdzū paskírė
tėvùlis dalãlī?

– Visà màno dal'à
cik rūtẽlė žal'à,
dzìdelis kraitẽlis
rūtẽl'ū daržãlis.

Laimínga mergẽlė,
katrì rūtàs sẽja,
o dar laimingèsnė,
katrì išnešója.

O dar lamingèsnė,
katrì išnešója,
tũ ir numìrus'ū
su rūtù kavója.

Nùpina vainìkū,
ùždeda añ grãbo,
láidza dũsaudami
iš tėvùl'o dvãro.

35

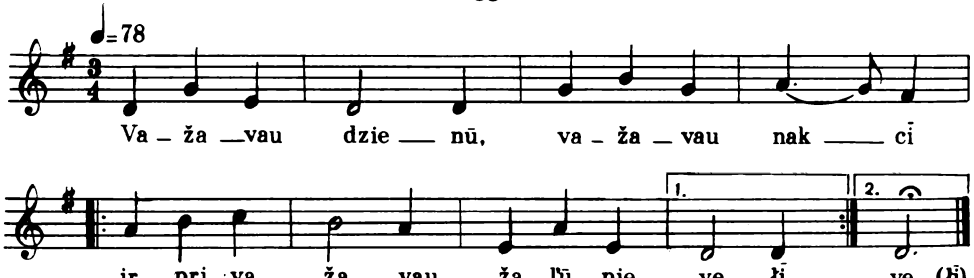

Važavaŭ dziẽnū,
važavaŭ nãkcī
ir privažavaŭ
žãl'ū pievẽļī. } 2 k.

Tojè pievẽlėn,
tojè žal'õjon
tĩ mergužẽlė
šienẽlī grẽbė.

– Oi mérgīt mérgīt,
mergíte màno,
tai mán paciñka
tàvo darbẽlei,

tai mán paciñka
tàvo darbẽlei,
líg'on lankẽlėn
grẽbcie šienẽlis.

36

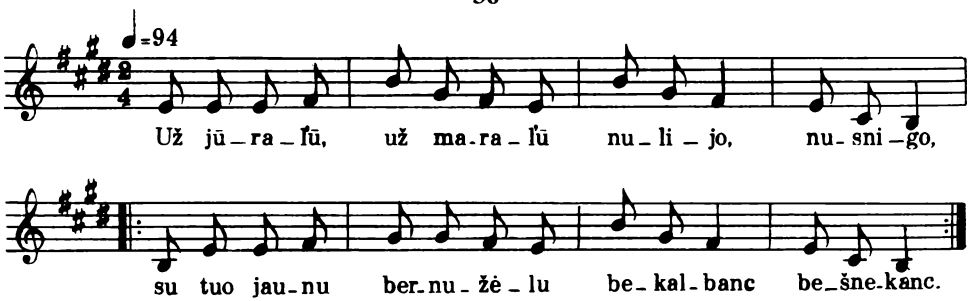

Už jūràl'ū, už maràl'ū
nulìjo nusnìgo
su tuo jáunu bernužėl'ù
bèkalbanc bèšnekanc. } 2 k.

Mergužẽla lelijẽla,
neviẽrik bernẽl'u,
nedúok žíedo neĩ vainìko,
neĩ meil'ũ žodẽl'ū,

dúok alùco, dúok midùco,
tegù jõs, nenakvõs,
per du laukùs, per trìs laukùs
palīdẽk necingẽk.

37

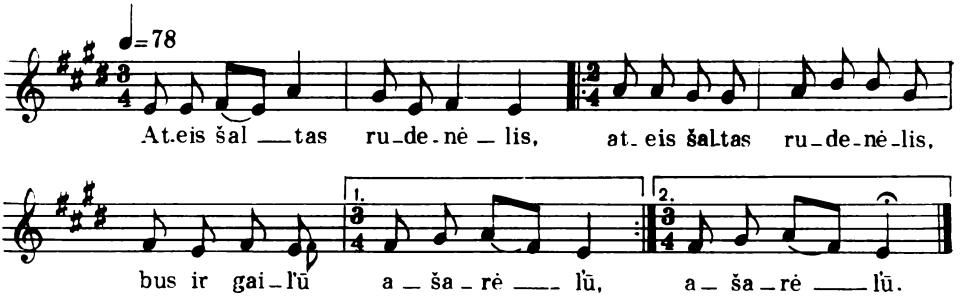

Ateĩs šáltas rudenẽlis,
ateĩs šáltas rudenẽlis,
bus ir gail'ũ ašarẽl'ū. } 2 k.

Saltīšùkas nebagùcis,
saltīšùkas nebagùcis
po karčmelàs jodzinẽjo.

Vienì in šl'ũbū važãvo,
vienì in šl'ũbū važãvo,
kicì in váiskū nuvẽjo.

Po karčmelàs jodzinẽjo,
po karčmelàs jodzinẽjo,
rakrūtėl'ùs varinẽjo.

Oi tai dẽkui tam vaitùku,
oi tai dẽkui tam vaitùku,
kũ pririñko rakrūtùkū.

38

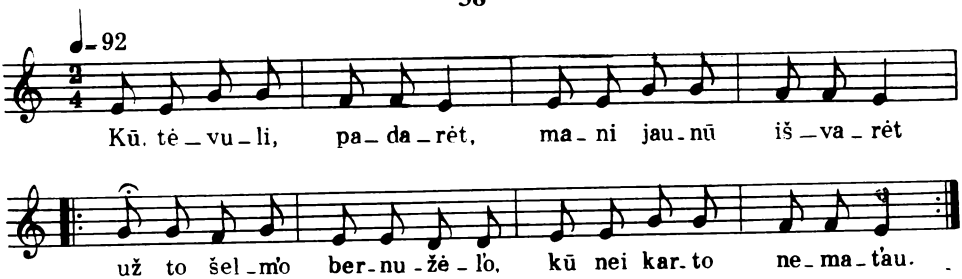

Kũ, tėvùli, padãrėt,
manì jáunū išvãrėt
už to šeĺm'o bernužẽl'o,
kũ neĩ kařto nemat'aũ. } 2 k.

Oi tėvùli sanasaĩ,
oi tėvùli mielasaĩ,
jisaĩ dzìdzis pijokẽlis,
pragerš màno šarvèlī.

Kū neĩ kařto nemat'aũ,
nei vardèl'o nežinaũ,
jisaĩ tólimos šalãlės,
ne deĺ' manĩ mergèlės.

Jis pragẽrė namel'ùs
ir nõg laũko rugel'ùs,
pragerš màno valn'às dzienàs
ir nõg rañkū žiedel'ùs.

– Grĩžk, dukrãla, atgal'õ,
grĩžk, jaunóji, atgal'õ,
grūžík skrīn'às ir pėrīnàs
ir tank'ójas drobelàs.

– Jau ne čėsas, tėvùli,
jau ne čėsas, sanasaĩ,
kàp sustójom prieš altõrū,
pažadėjau širdėlĩ.

39

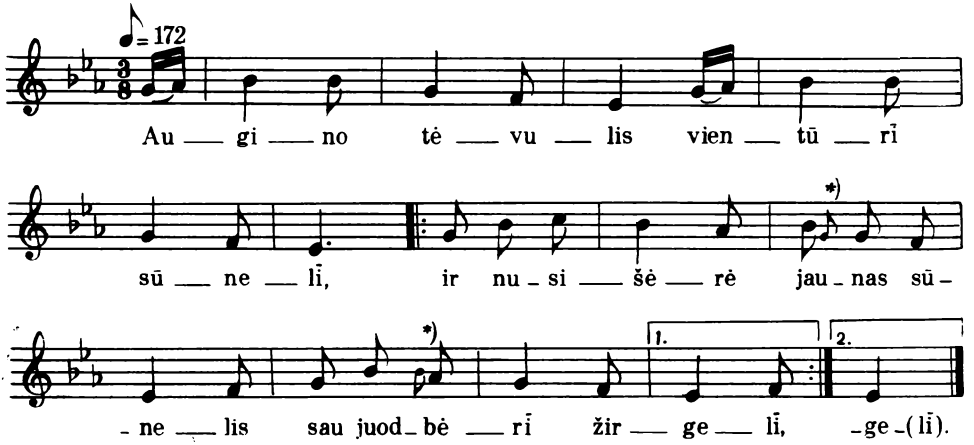

*) Smulkios natos – kartojant.

Augìno tėvùlis vientūrī sūnėlī,
ir nusišėrė jáunas sūnėlis } 2 k.
sáu júodbėrī žirgėlī.

Dūmójo dūmėlĩ jaunasaĩ sūnėlis
ir sudūmójo vienū dūmėlĩ
imc' tólimū mergėlĩ.

Išjójo bernėlis pas jáunū mergėlĩ,
tólimū kėl'ū jáunas bernėlis
tai vãsaros dzienėlĩ.

– Tai bėkie, žirgėli, tai bėkie, bėràli,
o kàp dabėgsi līgū laukėlī,
sustók, bėras žirgėli.

Sustókie, žirgėli, sustókie, bėràsai,
ói paláuk sustók, bėras žirgėli,
aš tavì pasganís'u.

Tai bėgo žirgėlis, tai bėgo bėràlis,
o kàp dabėgo líg'ū lankėlĩ,
sustój bėras žirgėlis.

Sustójo žirgėlis, sustójo bėràlis:
– O paláuk sustók, jáunas bernėli,
kecinaĩ pasganície.

Nestójo bernėlis, negãnė žirgėl'o,
ir nusižvėngė l'ūdnaĩ žirgėlis
po bernel'ù bėgdamas.

– Tai bėkie, žirgėli, tai bėkie, bėràli,
o kàp dabėgsi dobilũ laũkū,
sustók, bėras žirgėli.

Sustókie, žirgėli, sustókie, bėràli,
oi paláuk sustók, bėras žirgėli,
aš tavì pasišárs'u.

Tai bẽgo žirgẽlis, tai bẽgo bėràlis,
o kàp dabẽgo dobilũ laũkū,
sustój bẽras žirgẽlis.

Sustójo žirgẽlis, sustójo bėràlis:
– Oi paláuk sustók, jáunas bernẽli,
kecinaĩ pasišárcie.

Nestójo bernẽlis, nešẽrė žirgẽl'o,
ir nusižvéngė l'ūdnaĩ žirgẽlis
po bernel'ù bẽgdamas.

– Tai bẽkie, žirgẽli, tai bẽkie, bėràli,
o kàp dabẽgsi sraũn'ū upẽłī,
sustók, bẽras žirgẽli.

Sustókie, žirgẽli, sustókie, bėràli,
oi paláuk sustók, bẽras žirgẽli,
aš tavì pasgírdzīs'u.

Tai bẽgo žirgẽlis, tai bẽgo bėràlis,
o kàp dabẽgo sraũn'ū upẽłī,
sustój bẽras žirgẽlis.

Sustójo žirgẽlis, sustójo bėràlis:
– Oi paláuk sustók, jáunas bernẽli,
kecinaĩ pasgírdzīc'.

Nestójo bernẽlis, negírdė žirgẽl'o,
ir nusižvéngė l'ūdnaĩ žirgẽlis
po bernel'ù bẽgdamas.

– Tai bẽkie, žirgẽli, tai bẽkie, bėràli,
o kàp dabẽgsi vúošv'o dvarãlī,
sustók, bẽras žirgẽli.

Sustókie, žirgẽli, sustókie, bėràli,
oi paláuk sustók, bẽras žirgẽli,
aš dúos'u pasilsẽcie.

Tai bẽgo žirgẽlis, tai bẽgo bėràlis,
o kàp dabẽgo vúošv'o dvarãlī,
sustój bẽras žirgẽlis.

Sustójo žirgẽlis, sustójo bėràlis:
– Oi paláuk sustók, jáunas bernẽli,
kecinaĩ pasilsėc'.

Tai stójo bernẽlis, tai stãbdė žirgẽlī,
ir nusižvéngė linksmaĩ žirgẽlis
pas rūtẽl'ū daržãlī.

Tai veřkė mergẽlė, tai veřkė jaunóji,
veřkė mergẽlė, veřkė jaunóji,
skúndzas sãnai motùlai:

– Prapúol'au, mõtula, prapúol'au, šiřdela,
už dzidzũ bėdũ, už rūpestẽl'ū
ir gail'ũ ašarẽl'ū.

– Neciesà, dukrãla, neciesà, jaunóji,
nei dzìdzos bẽdos, nei rūpestẽlės,
nei gaĩl'os ašarẽlės.

– Nekencì, mõtula, nekencì, šiřdela,
manĩ, dukrãlės, daržì rūtẽlės,
klẽtin margõs skrīnẽlės.

Išais'ù, mõtula, išais'ù, šiřdela,
su víenu dzienù, su adīnėlì,
su víenu minutėlì.

Pasílgsi, mõtula, pasílgsi, šiřdela,
manĩ, dukrãlės, daržì rūtẽlės,
klẽtin margõs skrīnẽlės.

40

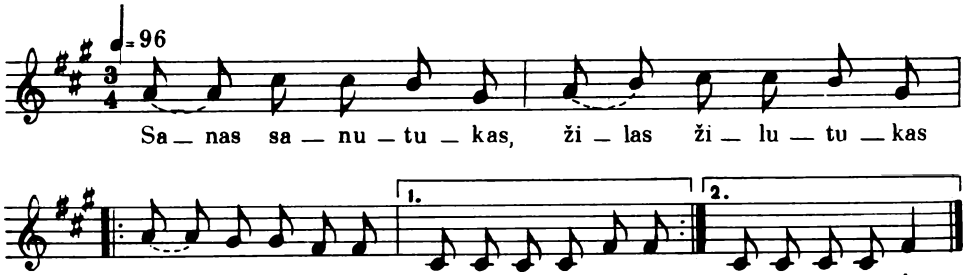

Sãnas sanutùkas,
žìlas žilutùkas
po sõdū váikščiojo,
mergelàs vil'ójo: } 2 k.

Dar nepabuvaũ
neĩ pùsės metèl'ū,
jau ir išsipíldė
grũšos obolėlei.

– Akšĩ, mergužėla,
baltà lelijėla,
aš táu priskíns'u
grũšū obolėl'ū.

Kàd būtáu žinójus
tũ sàvo neščėscī,
tai būtáu neválg'us
grũšū obolėl'ū.

Aš tau priskíns'u
grũšū obolėl'ū,
tai tu paválgīsi
grũšū obolėl'ū.

Kàp sužinójo
màno tėvùlis,
jis manì bãrė
ir iš namũ vãrė.

Paklaus'aũ senėl'o,
ėjaũ in sodėlī
ir daũgī paválg'au
grũšū obolėl'ū.

Jis manì bãrė
ir iš namũ vãrė,
manĩ neščeslĩvos
niėkas neùžtarė.

41

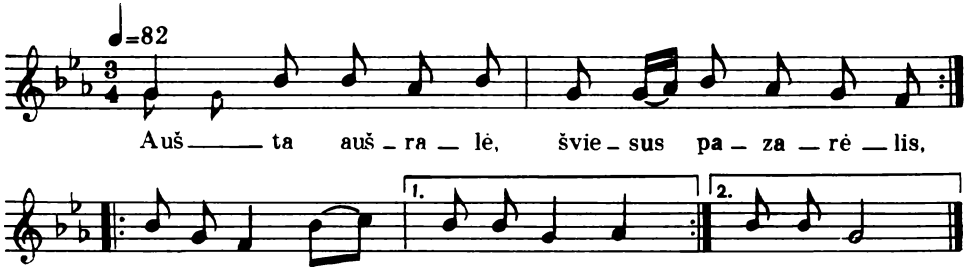

Aũšta aušrãlė, šviesùs pazarẽlis,
rañg'as brólis an vainėlės. } 2k.

Stóvi žirgẽlis kiemì pabalnótas,
kamanẽlėm inžabótas,

o jo sasarẽlė prie šaliẽs stovẽjo,
stovẽdama gaĩlei veřkė.

– O cĩlėk neveřkie, jaunà sasarẽla,
aš išjós'u, vẽl' parjós'u.

Jéi neparjós'u, žaunierėl'ù stós'u,
visùs Prũsus iškapós'u.

Prũsijos miestẽlis gražaĩ malevótas,
ašarẽlėm numazgótas.

42

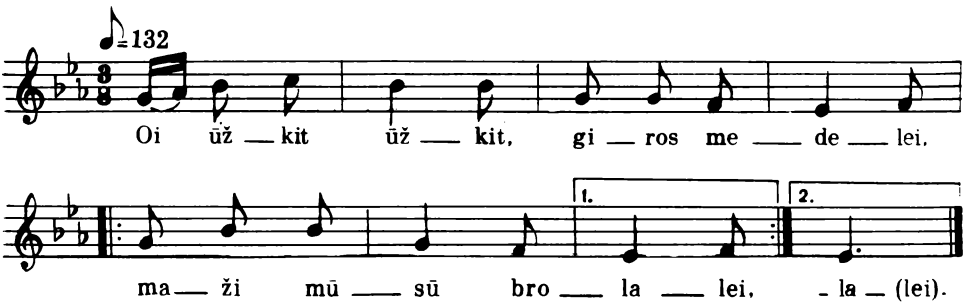

Oi ũžkit ũžkit,
gìros medẽlei,
mažì mũsū brolãlei. } 2 k.

Oi užaũgs užaũgs
mũsū brolãlei,
iškiřs gìros medel'ùs.

Giràlėn kiřto,
pagiriñ tãšė,
priẽg vieškelẽl'o stãtė.

O ir pastãtė
márgū dvarãlī
su ketureĩs kampẽleis.

O kas kampẽlis,
raibà degùlė
kas rĩtėlis kukãvo.

43

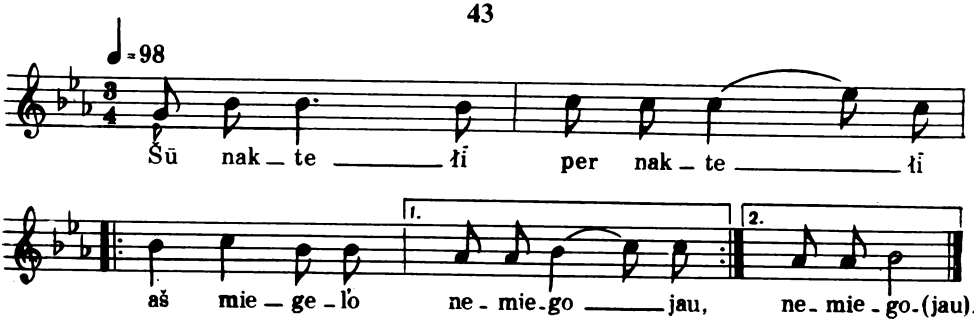

Šũ naktẽlī peř naktẽlī
aš miegèl'o nemiegójau. } 2 k.

Aš miegèl'o nemiegójau,
an žirgèl'o prarimójau.

An žirgẽl'o prarimójau,
sáu dūmẽlī susdūmójau.

Sau dūmẽlī susdūmójau,
kur kecinaũ, tĩ nujójau.

Dar dalgẽlī išpuscís'u,
pradalgẽlī išvarís'u.

Man dalgẽlė grína pliẽno,
pradalgẽlis žãl'o šiẽno.

Aš dalgẽlī graĩtai tráuk'au
ir vãkaro liñksmas láuk'au.

O kàp vãkaro suláuk'au,
pas mergèlī aš nutráuk'au.

— Oi mergẽla lelijẽla,
ar priimsì nakvīnẽlėn?

— Aš priimtáu ir mīlẽtau,
kad tėvùl'o, nesbijótau.

Dar bernẽlis neatjójo,
jau motùlė sužinójo.

Motkà dùkrī lóvon rãdo,
lazdù mùšė, sámcu bãdo.

44

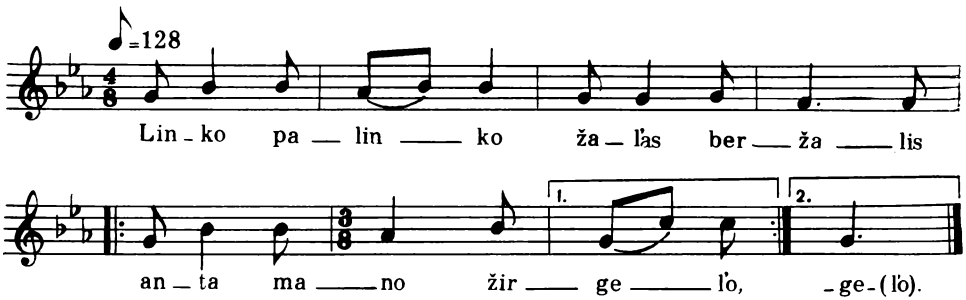

Liñko paliñko žãl'as beržàlis
antà màno žirgẽl'o, } 2 k.

o kàd tèp linktũ vúošv'o širdėlė
láisc' už manĩ dukrãlī.

Tėvùlis láido, motùlė liẽpė,
dukràlė pacì nẽjo.

—Mergèla màno, jaunóji màno,
kurõj manì brokavóji:

ař àš ne báltas, ar ne raudónas,
ar ne tẽvo sūnẽlis,

ař áš ne gražùs, ar ne bagótas,
ar ne darbinīkẽlis?

— Tai tu ir gražùs, tai ir bagótas,
durnà tàvo galvėlė:

o kàp tu jójai viešù kelal'ù,
žūrẽjau peř langèlī.

Kàp mùštravojai bẽrū žirgèlī,
spáudė màno širdėlī.

— Mergèla màno, jaunóji màno,
naravìstas žirgèlis.

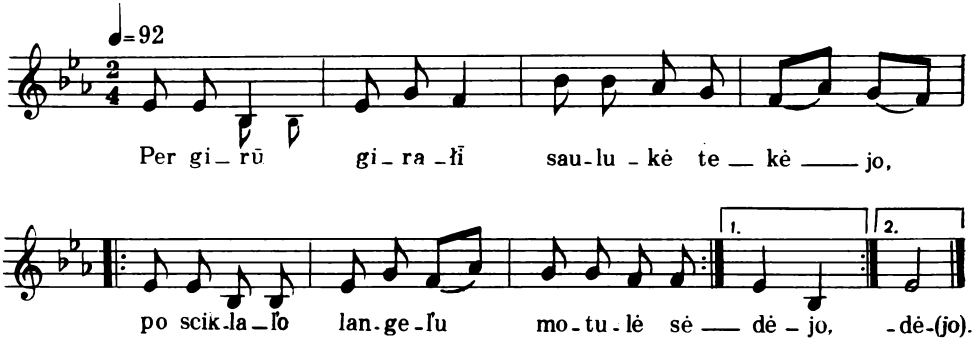

Peř gìrū giràłī
saulùkė tekėjo,
po sciklàl'o langel'ù
motùlė sėdėjo. } 2 k.

Paraĩna dukrãlė
viešúoju kelal'ù,
klausinėjo motùlė
jaunõs'os dukrãlės:

– Dukrãla viešnèla,
kur tu vaikščinėjai,
kodeĺ' tàvo rūbel'ùs
rasàlė užgóvė?

Kodeĺ' tàvo rūbel'ùs
rasàlė užgóvė
ir rūtèl'ū vainikėlī
miglàlė užkrìto?

Kodeĺ' tàvo, dùkrala,
kojėlės rasótos,
kodeĺ' tàvo, viešnèla,
vainìkas miglótas?

– Mõtula šiřdela,
līdėjau brolãlī,
līdėjau brolãlī
viešúoju kelal'ù,

taĩ užtaĩ rūbel'ùs
rasàlė užgóvė
ir rūtèl'ū vainikėlī
miglàlė užkrìto;

taĩ užtaĩ, mõtula,
kojėlės rasótos,
taĩ užtaĩ, šiřdela,
vainìkas miglótas.

— Dùkrala viešnèla,
neviernì žodėliai,
līdėjai bernėlī
peř žãl'ū girãłī.

Līdėjai bernèlī
peř žãl'ū girãłī,
su bernel'ù po beržal'ù
žodėlī kalbėjai,

tai užtaĩ rūbel'ùs
rasàlė užgóvė
ir rūtèl'ū vainikėlī
miglàlė užkrìto,

tai užtaĩ, dùkrala,
kojėlės rasótos,
tai užtaĩ, viešnèla,
vainìkas miglótas.

46

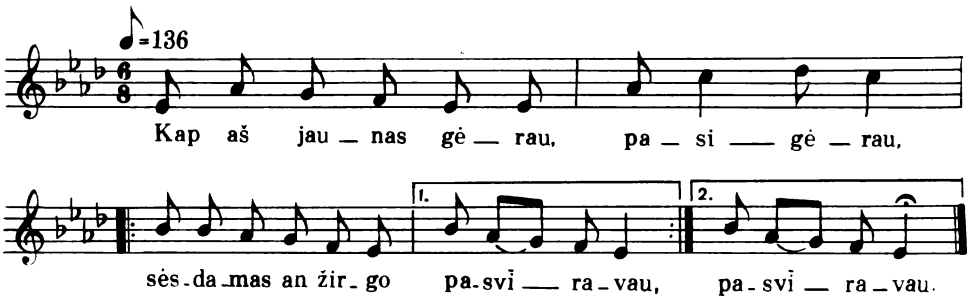

Kàp àš jáunas gẽrau, pasigẽrau,
sẽsdamas an žírgo pasvīravaũ, } 2 k.

sẽsdamas an žírgo pasvīravaũ,
an áukso jendràlės pasìrėm'au.

Tój áukso jendràlė pus'áu lűžo,
oi oi oi dzievùl'au mànas míelas,

oi oi oi dzievùl'au mànas míelas,
baĩs manì tėvùlis už jendràlĩ.

– Cìt nebárk, tėvùli, už jendràlĩ,
oi kàp aš paáugs'u, pasiūgẽs'u,

o kàp aš paáugs'u, pasiūgẽs'u,
už áukso jendràlĩ užmokẽs'u.

47

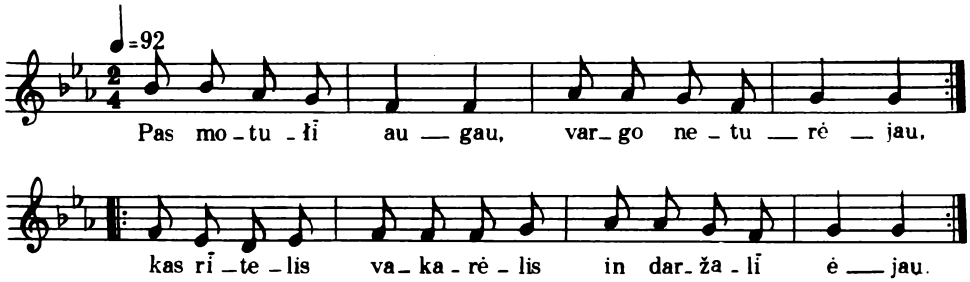

Pas motùlĩ áugau, } 2 k.
vaĩgo neturẽjau,
kas rītẽlis vakarẽlis } 2 k.
in daržàlī ėjaũ.

In daržàlī ėjaũ,
žal'às rūtàs skín'au,
prisiskínus sau rūtẽl'ū
vainikẽlī pín'au.

Vainikẽlī pín'au,
an galvėlės dėjau,
užsidėjus an galvėlės
jaunimẽlin ėjaũ.

Jaunimẽlin ėjaũ,
dainelàs dainavaũ,
tràle tràle tralelẽ
dainelàs dainavaũ.

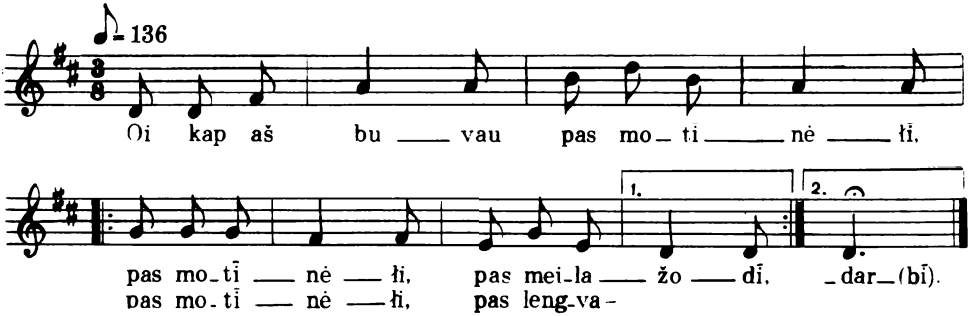

Oĩ kàp aš buvaũ pas motīnẽłī,
pas motīnẽłī, pas meilažõdī,
pas motīnẽłī, pas langvadárbī,

ji man lañgvino langvùs darbel'ùs,
ji man lañgvino langvùs žodel'ùs. } 2 k.

Añkstū rītẽlī rũtū daržãlin,
pùsė dzienẽl'ū po atpuskẽlī, } 2 k.

pùsė dzienẽl'ū po atpuskẽlī,
o vakarẽlin po jaunimẽlī. } 2 k.

Pùsė naktẽl'ū namõ parejaũ,
tãrė motùlė taĩ meilažõdė,
tãrė motùlė taĩ lengvadárbė.

—Aĩkie, dùkrala, tu pasilsėsi,
po patalėl'ù tu pagulėsi. } 2 k.

O kai patekaũ taĩ anītáitei,
taĩ anītáitei, taĩ graudažõdei,
taĩ anītáitei, taĩ sunkadárbei,

ji mán suñkino sunkùs darbel'ùs,
ji man suñkino sunkùs žodel'ùs. } 2 k.

Visà dzienẽlė rugel'ùs pjóv'au,
saulãlė láidos, pẽdus nešójau, } 2 k.

naktẽlė témsta dár nestacíci,
pùsė naktẽl'ū dar nestaíci, } 2 k.

gaidẽlei giedój, namõ parėjaũ,
tãrė aníta taĩ graudažõdė,
tãrė aníta taĩ sunkadárbė:

—Aĩkie, martẽla, taĩ pasilsėsi,
žal'ũ rugẽl'ū taĩ pamolėsi. } 2 k.

Ne cíek aš mal'aũ, kíek gaĩlei verk'aũ
an limenẽl'o pasiramdamà, } 2 k.

an limenẽl'o pasiramdamà,
motùlės žodzùs atsimindamà. } 2 k.

—Oi tu, bernẽli, šuniẽs liežùvi,
mokẽjai lócie ir privil'ócie, } 2 k.

mokẽjai lócie ir privil'ócie,
o daĩ nemóki pašėnavócie. } 2 k.

Sakeĩ, nemálsi žal'ũ rugẽl'ū,
sakeĩ, nepjáusi kalnì kvietẽl'ū, } 2 k.

o daĩ ir malù žal'ùs rugel'ùs,
o daĩ ir pjáunu kalnì kvietel'ùs.}2 k.

—Mergẽla màno, jaunóji màno,
šėnavój tėvas ir motīnẽlė, } 2 k.

šėnavój tėvas ir motīnẽlė,
jaũ daĩ ne čėsas pašėnavócie. } 2 k.

49

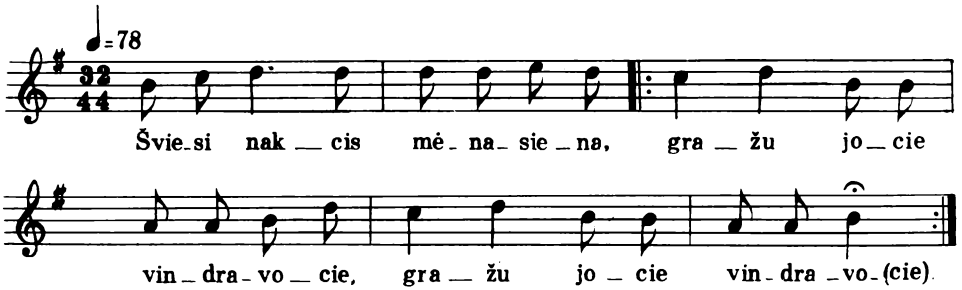

Šviesì nakcìs mėnasíena,
gražù jócie vindravócie. } 2 k.
taisík kójas in kelãlī,
raīks táu bĕgcie vieškelėl'ù,

—Oi žirgẽli juodbėrẽli,
taisík kójas in kelãlī,
raīks táu bĕgcie vieškelėl'ù,
apsistócie prie vartẽl'ū,

apsistócie prie vartẽl'ū,
palañkc mergèlai galvẽlī.

50

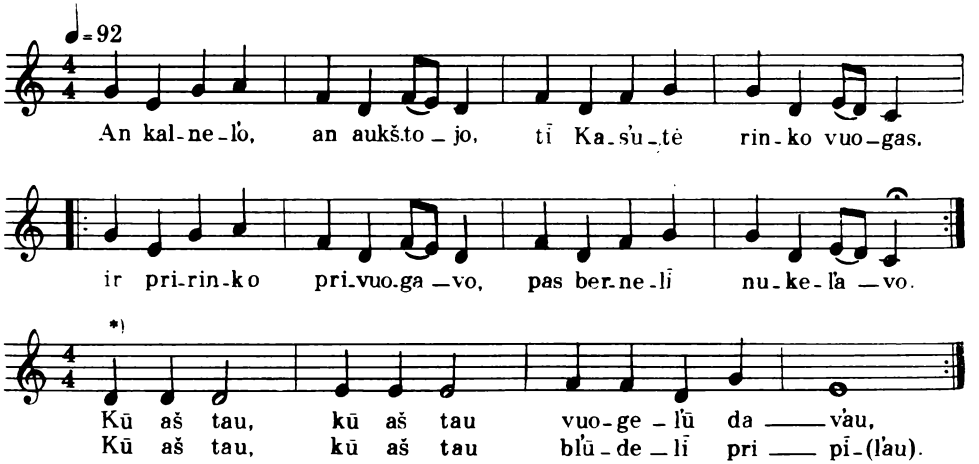

*) Paskutinio posmo variantas.

Añ kalnẽl'o, añ áukštojo,
tĩ Kas'ùtė riñko vúogas,
ir pririñko privuogãvo,
pas bernèlī nukel'ãvo. } 2 k.

Ir pripílė jam vuogẽl'ū
pílnū dzìdelī bl'ūdẽlī.
– Cìk tu niẽkam nesakíkie,
sàvo širdziñ užlaikíkie,

kũ aš táu, kũ aš táu
vuogẽl'ū dav'aũ,
kũ aš táu, kũ aš táu
bl'ūdẽlī pripíl'au.

51

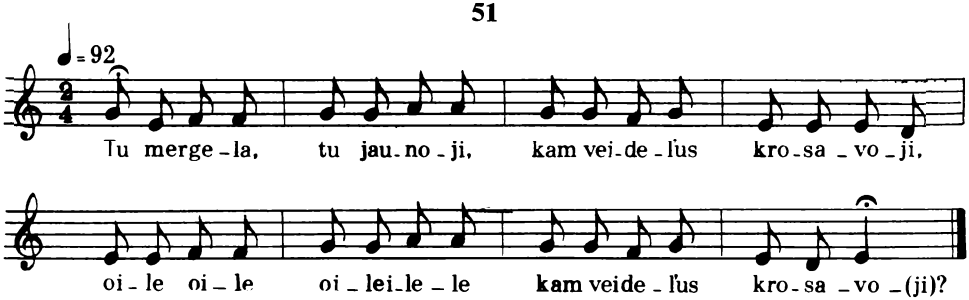

Tù mergẽla, tù jaunóji,
kám veidel'ùs krosavóji,
oile oile oileilẽle
kám veidel'ùs krosavóji?

Kám veidel'ùs krosavóji
ir plaukel'ùs garbinóji,
oile oile oileilẽle
ir plaukel'ùs garbinóji?

Dúos'u rùblī, trìs kapeikàs,
ir veidèlis nebesveĩkas,
oile oile oileilẽle
ir veidèlis nebesveĩkas.

52

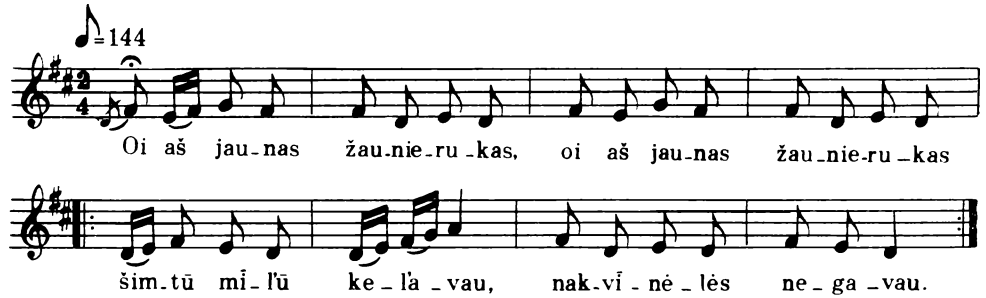

Oi àš jáunas žaunierùkas,
oi àš jáunas žaunierùkas
šiñtū mĩl'ū kel'avaũ,
nakvīnėlės negavaũ. } 2 k.

—Ar ìž màno baltũ rañkū,
ar iž màno áukso žiedũ,
ar iž màno rankẽl'ū,
ar iž áukso žiedẽl'ū.

Ir daėjaũ karčamẽlī,
ir daẽjau karčamẽlī,
karčamẽlė traktaunà,
šinkorkẽlė dár jaunà.

Neĩ iž màno baltũ rañkū,
neĩ iž màno áukso žiedũ,
neĩ iž màno rankẽl'ū,
neĩ iž áukso žiedẽl'ū,

Ãjo mergà vĩno láiscie,
ãjo mergà vĩno láiscie
ir aidamà kalbẽjo,
iš kuř vĩnas tekẽjo.

iž jiẽvaro žãl'o mẽdzo,
iž jiẽvaro žãl'o mẽdzo,
iž jiẽvaro medẽl'o,
iž jo tank'ũ šakẽl'ū.

53

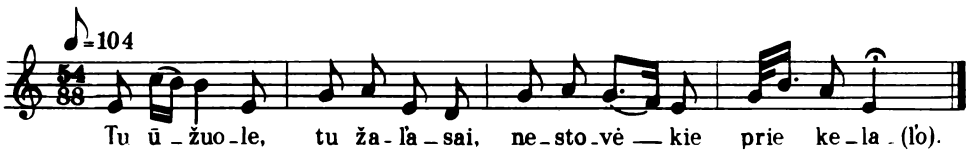

Tù ūžuole, tù žal'àsai,
nestovẽkie priẽ kelãl'o,

ba àtpuca šaurùs vẽjas
tánk'as šakàs láužīdamas,

tánk'as šakàs láužīdamas,
viršūnẽlī palañkdamas.

Oi mergẽla lelijẽla,
nesėdẽkie už skomẽl'ū,

nesėdẽkie už skomẽl'ū,
nerīmókie añ rankẽl'ū.

Nerīmókie an rankẽl'ū,
nežūrẽkie peř langẽlī,

ba atjója pulĩkas raitũ,
visì jaunì šáudzīdami.

Visì jaunì šáudzīdami
ir rankẽlėm pl'áuškīdami,

ir rankẽlėm pl'áuškīdami
ir skustẽlėm pamódami.

Ciktaĩ víenas tàvo míelas
tai jis jáunas cĩkei jója,

tai jis jáunas cĩkei jója,
valn'ũ dzienũ trõcītojas,

valn'ũ dzienũ trõcītojas,
žal'õs rũtos vícītojas,

ba jis nẽša vainikẽlī
ir auksãl'o žiedužẽlī.

54

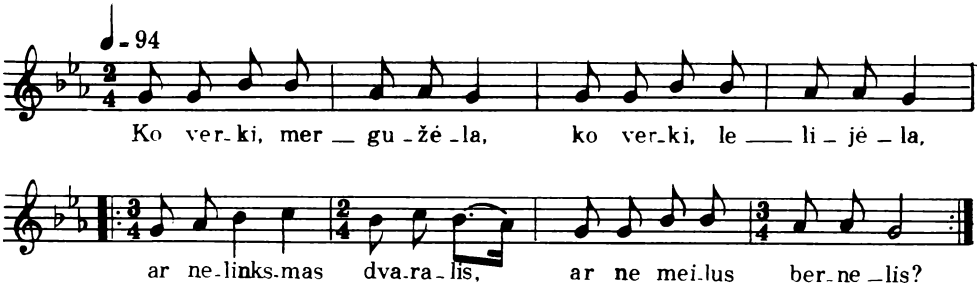

—Ko verkì, mergužėla,
ko verkì, lelijėla,
ar ne liñksmas dvarãlis,
ar ne meilùs bernėlis?

2 k.

—Kur aisì, mergužėla,
kur aisì, lelijėla,
keleĩ beržaĩs užáugo,
takėlei dobilėleis.

—Būtũ liñksmas dvarãlis,
būtũ meilùs bernėlis,
cìk neramì širdėlė,
kàd svecimà šalãlė.

—Aš ais'ù pas močùtī,
aš ais'ù pas širdėlī,
beržal'ùs palankdamà,
dobilėl'ùs mindamà.

Ais'ù aš pas močùtī,
aš ais'ù pas širdėlī,
močùtei pasiskũs'u,
širdėlī nuramís'u.

—O tai táu, dukružėla,
o tai táu, jaunutėla,
o tai tau, mīlimàsai,
širdėlės lauk'amàsai,

dziẽnū mìslī mìslinai,
nãkcī sãpnī sapnavaĩ,
nãkcī sãpnī sapnavaĩ,
su bernel'ù kalbėjau.

55

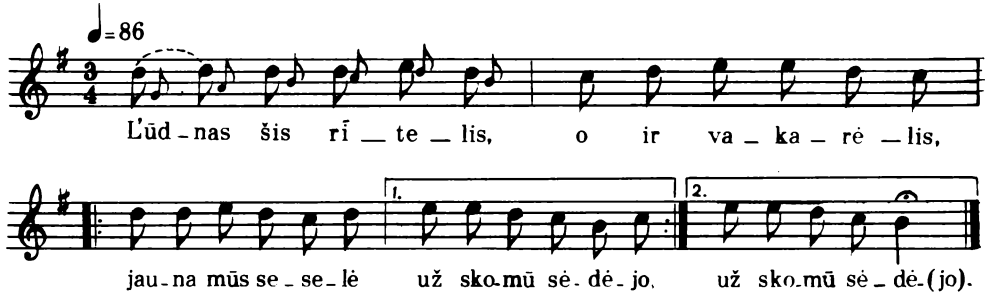

L'ūdnas šis rītēlis
o ir vakarēlis,
jaunà mūs sesēlė
už skõmū sėdėjo.

S'ūbáu jos galvēlė
kàp mírtos šakēlė,
dūsáu jos širdēlė
kàp gìros paukštēlė.

Oi brólei brólei,
Brólei sakalùkai,
kinkíkit žírgus,
līdėsime sēsī.

2 k.

Nór sēsī līdėjom,
bèt sēsė nestójo,
bèt sēsė nestójo,
balsal'ù raudójo.

–Õi vėžkit vėžkit
atgál' pas močùtī,
kuř manì močùtė
gražaĩ užaugìno.

Kur manì močùtė
gražaĩ užaugìno,
kožnõs valandėlės
dukrałì vadzìno.

56

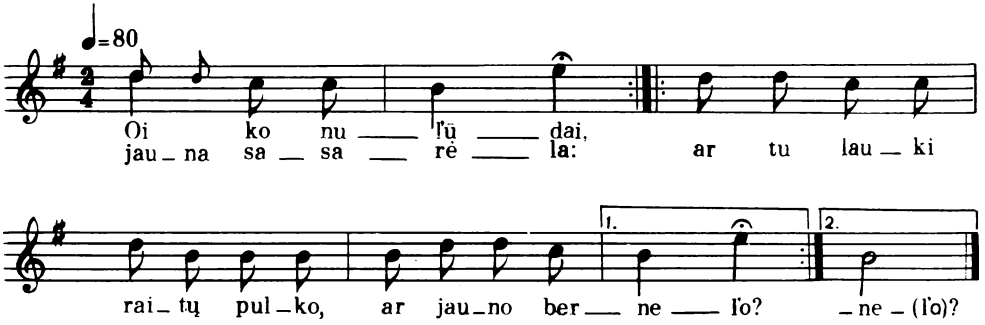

Oi ko nul'ūdaĩ,
jaunà sasarēla:
ar tu láuki raitũ puĺko,
ar jáuno bernēl'o?

Atjõs raitũ puĺkas
ir jáunas bernēlis,
išvėš tavì, sasarēla,
svecimõn šalālėn.

2 k.

Svecimõn šalālėn,
neram'õn vietēlėn,
verksì verksì, sasarēla,
peř vìsas amžãlis.

Verksì tėvēl'o
peř dvejùs metel'ùs,
o sanõs'os motinėlės
peř vìsas amžãlis.

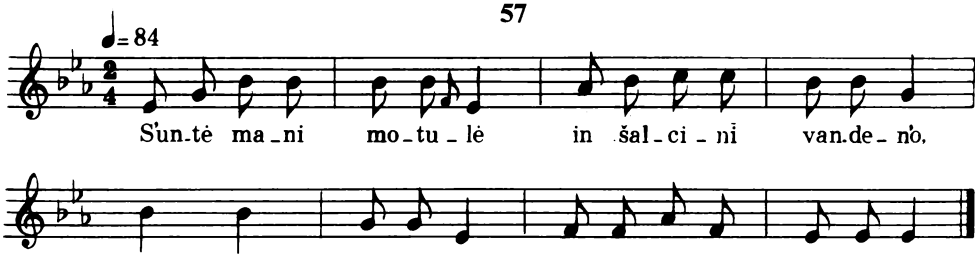

S'uñtė manì motùlė
iñ šalcìnī vánden'o,
oi oi ojojoĩ
iñ šalcìnī vánden'o.

Aš neklaus'aũ motùlės,
aš nuvėjaũ dunojiñ,
oi oi ojojoĩ
aš nuvėjaũ dunojiñ.

Su auksãl'o viedrẽleis,
su sidãbro nėšãleis,
oi oi ojojoĩ
su sidãbro nėšãleis.

Aš pasdėjau viedral'ùs
añ geltónos pieskẽlės,
oi oi ojojoĩ
añ geltónos pieskẽlės,

aš paskórau nėšal'ùs
añ karklãl'o šakẽlės,
oi oi ojojoĩ
añ karklãl'o šakẽlės.

Žűrau plűko laivẽlis,
tañ laivẽlin bernẽlis,
oi oi ojojoĩ
tañ laivẽlin bernẽlis.

—Oi mergẽla mergẽla,
ko nèsami vánden'o,
oi oi ojojoĩ
ko nèsami vánden'o?

Aš nèsam'u vánden'o,
pažūrės'u bernẽl'o,
oi oi ojojoĩ
pažūrės'u bernẽl'o.

—Aĩk, mergẽla, pàs manì,
tu tĩ vařgo nevargsì,
oi oi ojojoĩ
tu tĩ vařgo nevargsì.

Tu tĩ vařgo nevargsì,
darbẽl'ū nedarísi,
oi oi ojojoĩ
darbẽl'ū nedarísi:

po kalnel'ùs váikščosi,
júodas vúogas ránk'osi,
oi oi ojojoĩ
júodas vúogas ránk'osi.

Dáu dzievùlis protẽlī,
kũ neklaus'aũ bernẽl'o,
oi oi ojojoĩ
kũ neklaus'aũ bernẽl'o:

aukščì kálnai — vargẽlei,
vuogẽlės — ašarẽlės,
oi oi ojojoĩ
vuogẽlės — ašarẽlės.

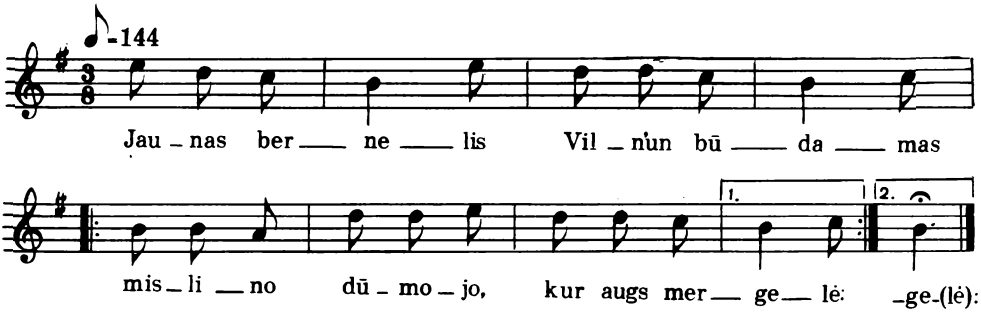

Jáunas bernẽlis
Víln'un bũdamas
mìslino dūmójo,
kuř aũgs mergẽlė:

2 k.

Parjój bernẽlis
iš kel'onẽlės,
pařnešė mergẽlai
dzìdzī aščiñčū:

ar Víln'aus miestì,
ar Varšavẽlin,
ar slaunañ kaimẽlin
pas motīnẽlī?

rūtẽl'ū sẽklū,
dzīvnũ žolínū.
– Tè, pasẽk, mergẽla,
po scìklo lángu.

Neĭ Víln'aus miestì,
neĭ Varšavẽlin,
cìk slaunañ kaimẽlin
pas motīnẽlī.

Četvergì sẽjo,
pėdnīčõn dzígo,
nedėl'õs rītẽlī
jau pražīdėjo.

Išjój bernẽlis
iñ kel'onẽlī,
palìko mergẽlī
pas motīnẽlī

Šeĭmis bernẽlis
labaĭ užpĭko,
paẽmis dalgẽlī
ẽj in daržãlī,

añ dzidzũ vargũ,
añ dzidzũ bėdũ,
o žãl'ū rūtẽlī
añ pradalgẽl'ū.

kiřto rūtẽlī
iš pašaknẽl'ū,
raudónū rožãlī
peř viršūnẽlī.

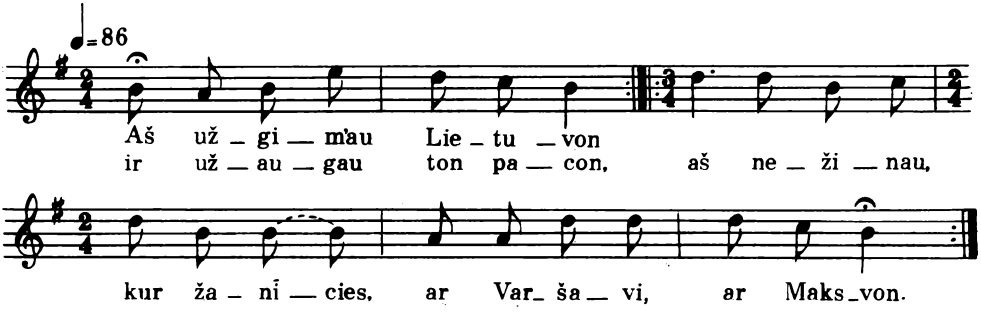

Aš ùžgim'au Lietuvõn
ir užáugau tõn pacõn,
aš nežinaũ, kuř žãnīcies,
ar Váršavi, ar Maksvõn. } 2 k.

—Aš neláuks'u, motùla,
aš neláuk'su, širdẽla,
aš neláuks'u, motinẽla,
dzviejũ trijũ dzienẽl'ū.

Aš iš visõs Lietuvõs
neišsìrenku mergõs,
katrì būtũ mán priẽ širdziẽs,
aš nejíeškau turtingõs.

Dúnda bílda skrīnẽlės,
dúnda bílda márgos'os,
gaĩlei veřk'a dukružẽlė
iš močùtės aidamà.

—Áusk, močùte, drobelàs,
o aš jaunà juostelàs,
kálbin manì bernužẽlis
in svẽcimū šalãlī.

—Cìt neveřkie, dukrãla,
cìt neveřkie, jaunóji,
aš táu dúos'u vuogẽl'ū,
aš táu dúos'u raudonũ.

—Dár paláukie, dukrãla,
dár paláukie, jaunóji,
dár paláukie, dukružẽla,
nór šuos víenus metel'ùs.

—Aš nenóru vuogẽl'ū,
aš nenóru raudonũ,
aš už vúogū raudonèsnė
nuo anítos žodẽl'ū.

Tu bernẽli jaunàsai
dobilẽli baltàsai,
privil'ójai manì jáunū
su žal'úoju vīnel'ù.

60

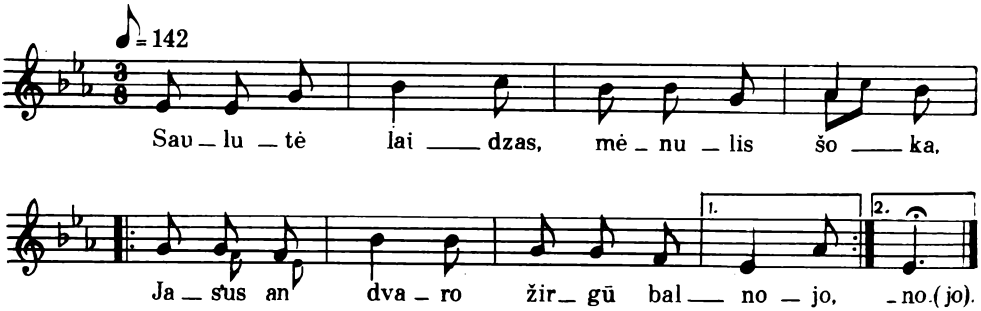

Saulùtė láidzas, mėnùlis šóka*,
Jãs'us añ dvãro žírgū balnójo. } 2 k.

Jis balnódamas, gaĩlei veřkdamas:
—Pabagaslõvīk, tėvùli, kẽl'o,

pabagaslõvīk, tėvùli, kẽl'o,
kad aš pasciktáu kel'ù mergẽlī.

Už ažarẽl'o, už vandenẽl'o,
riñko mergẽlė drabnàs vuogelàs.

Atjójo Jãs'us añ šívo žírgo:
—Oi padėkdziẽvas jáunai mergẽlai,

oi padėkdziẽvas jáunai mergẽlai,
jáunai mergẽlai vuogẽl'ū riñkcie.

—Oi Jãs'au Jãs'au, atstók nuõg manĩ,
ba nubliẽdzinai skaĩstū veidẽlī,
rūdzù aptráukė áukso žiedẽlī.

O Jãs'au Jãs'au, bijókis dziẽvo,
naktẽlė témsta, o aš cik vienà.

Lanks'ù galvẽlī paleĩ žamẽlī
tėvùl'u sanám ir motinẽlai,

tėvùl'u sanám ir motinẽlai,
brolãl'u jaunám ir sasarẽlai,

brolãl'u jaunám ir sasarẽlai
ir visám jaunám ir jauniměl'u.

61

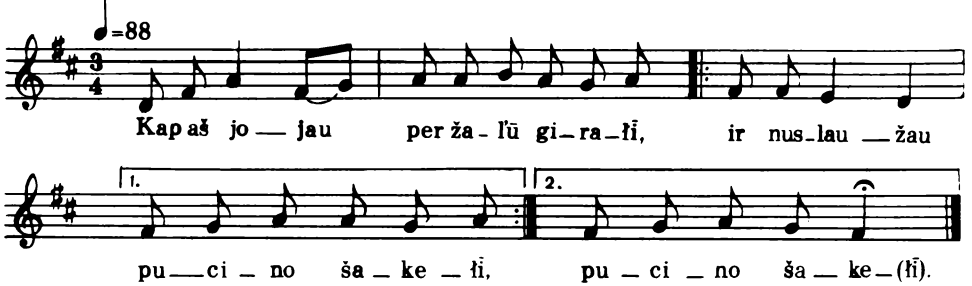

* Teka.

Kàp aš jójau peř žãl'ũ girãlĩ,
ir nusláužau pùcino šakẽlĩ. } 2 k.

Ir nusláužau pùcino šakẽlĩ,
ir sukirtaũ žírgu peř galvẽlĩ.

Ir sukirtaũ žírgu peř galvẽlĩ,
ir nukrìto pùcino vuogẽlė.

Kàp gi gražì pùcino vuogẽlė,
dár gražàsnė Lietuvõs mergẽlė.

Ir pamínė žírgas po kojelì,
ir nùnešė in vúošv'o dvarãlĩ.

Ir išdzígo žãl'as jievarẽlis,
tañ jiẽvarin kukúoja degùtė.

—Išaĩk išaĩk, sanà vuošvužẽla,
kalbẽk kalbẽk meilíngus žodel'ùs.

Prãšė manì už baltũ skomẽl'ũ,
dãvė gércie žãl'ojo vīnẽl'o.

Aš vīnẽl'o mažaĩ kaštavójau,
o mergẽlĩ labaĩ pasdabójau.

62

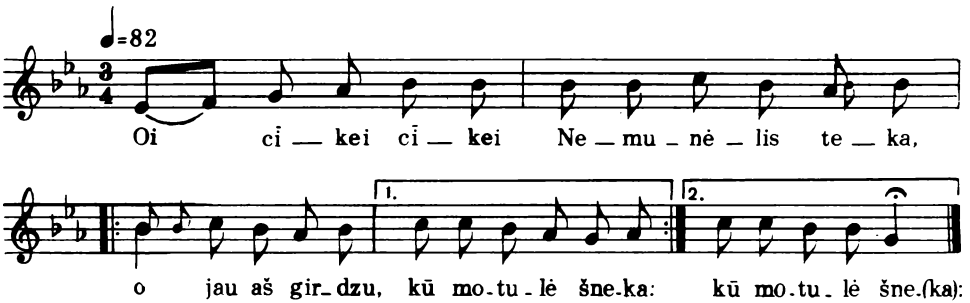

Oi cĩkei cĩkei Nemunẽlis tẽka,
o jau aš girdzù, kũ motùlė šnẽka: } 2 k.

kecín manì láiscie už sãno našlãl'o,
tai aš nemokẽs'u sãno šėnavócie.

Aš jĩ trìs dzienelàs dúmuosa laikís'u,
ketvirtõn dzienẽlėn šármu pagírdzīs'u,

kàp aĩs vieškelėl'ù, ãkmen'u paris'ù,
klós'u patalẽlĩ gail'ũ dzirgėlẽl'ū.

* * *

Oi cĩkei cĩkei Nemunẽlis tẽka,
o jaũ aš girdzù, kũ motùlė šnẽka: } 2 k.

kecín manì láiscie už jáuno bernẽl'o,
o tai aš mokẽs'u jáuno šėnavócie.

Aš jĩ trìs dzienelàs klėtẽlėn laikís'u,
ketvirtõn dzienẽlėn vīnù pagírdzīs'u.

Kàp aĩs vieškelėl'ù, rankẽlĩ padúos'u,
klós'u patalẽlĩ baltũ pierīnẽl'ū.

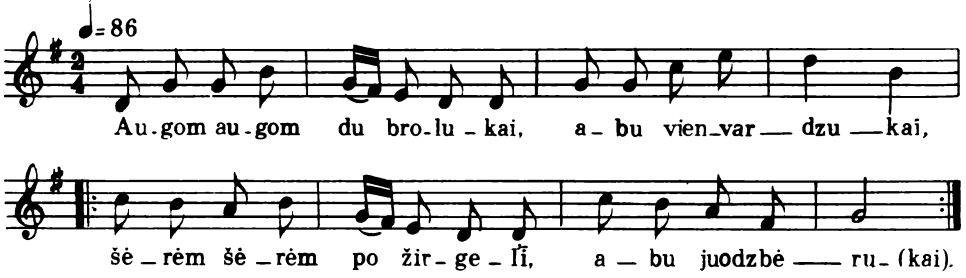

Áugom áugom du brolùkai,
abù vienvardzùkai,
šėrėm šėrėm po žirgẽlĩ,
abù juodzbėrùkai. } 2 k.

Nusišėrĩ pasbalnójĩ
jósim pas mergẽłĩ,
jósim jósim pas mergẽłĩ
mergẽl'ū dabócie.

Pasdabójau sáu mergẽłĩ
dzvĩlikos metẽl'ū:
bãrė tėvas ir mótīna,
kū jáunū dabójau.

Bãrė tėvas ir mótīna,
kū jáunū dabójau,
bãrė brólis ir sasùtė,
kū jáunū vil'ójau.

—Nebárk, tėvas ir mótīna,
kū jáunū dabójau,
nebárk, bróli ir sasùte,
kū jáunū vil'ójau.

Nebárk, bróli ir sasùte,
aš jū paaugĩs'u,
láis'u žírgū lĩg'on lañkon,
tegù lĩdavoja,
láis'u žírgū lĩg'on lañkon,
tegù lĩdavoja,
o mergẽlė pas motùłĩ
tegù ulevója.

—Ul'ók ul'ók, mergužėla,
dvejìs trajìs metùs,
o an tracũ aš metẽl'ū
pažūrėc' atjós'u.

Ir suvẽjo dvejì mẽtai
kàp vienà dzienẽlė,
jós'u jós'u pažūrėcie
aš sàvo mergẽlės.

Ir nujójau pas mergẽłĩ,
sėdau už skomẽl'ū,
žűrau žűrau — mergužėlė
jau bė vainikėl'o.

—Tai táu, tai táu, mergužėla,
dzidzà paul'õnė,
an rank'ẽl'ū mãžas vaĩkas
kàp pamolevõnė.

—Kad tu būtái, bernužėli,
šakõn pasikóris,
neĩ tu manì mergužėłĩ
būtái privil'ójis,

kad tu būtái, bernužėli,
akmenėl'ùs vařtis,
neĩ an màno baltũ rañkū
mãžas vaĩkas veřkis,

kad tu būtái, bernužėli,
žal'ùs rug'ùs mãlis,
neĩ nuõ màno baltũ rañkū
áukso žiedus móvis.

64

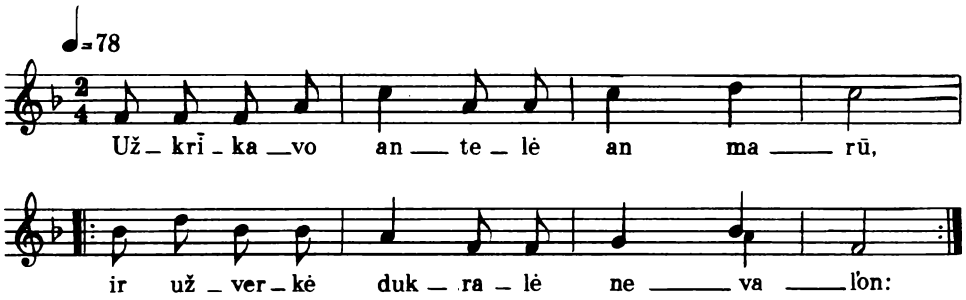

Užkrīkãvo antẽlė an mãrū,
ir ùžverkė dukrãlė nevãl'on: } 2 k.

—Vadúok manì, motùla, vadúokie,
nór ir tánk'as drobelàs pardúokie. } 2 k.

—Vẽlei tavĩ, dukrãla, nemacíc',
be kū tánk'as drobelàs patrõcīc'.

Užkrīkãvo antẽlė an mãrū,
ir ùžverkė dukrãlė nevãl'on:

—Vadúok manì, tėvùli, vadúokie,
nór ir pálšus jautel'ùs pardúokie.

—Vẽlei tavĩ, dukrãla, nemacíc',
be kū palšì jautẽlei patrõcīc'.

Užkrīkãvo antẽlė añ mãrū,
ir ùžverkė sasùlė nevãl'on:

—Vadúok manì, sasùte, vadúokie,
nór ir rũtū vainìkū pardúokie.

—Vẽlei tavĩ, sasùte, nemacíc',
be kū vainikẽlis patrõcīc'.

Užkrīkãvo antẽlė an mãrū,
ir ùžverkė sasùtė nevãl'on:

—Vadúok manì, brolãli, vadúokie,
nór ir bẽrū žirgẽlī pardúokie.

—Vẽlei tavĩ, sasùte, nemacīc',
be kū bẽras žirgẽlis patrõcíc'.

Užkrīkãvo antẽlė an mãrū,
ir ùžverkė mergẽlė nevãl'on:

—Vadúok manì, bernẽli, vadúokie,
nór ir dzìdzī dvarãlī pardúokie.

—Nór ir dzìdzis dvarãlis patrõcīc',
abì jaunà mergẽlė pamacíc'.

65

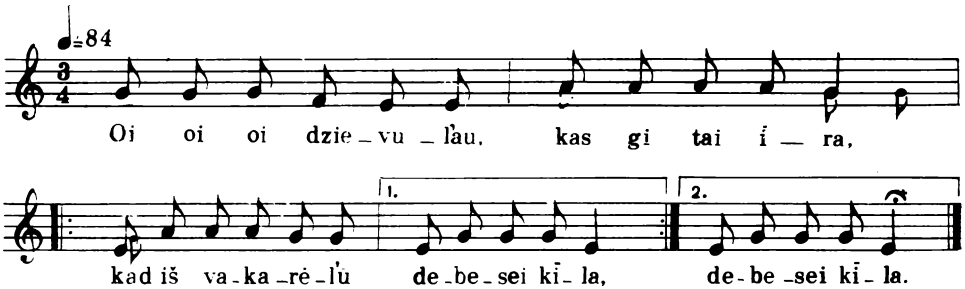

Oi oi oi dzievùl'au, kas gi tai īrà,
kàd iš vakarėl'ū debeseĩ kĩla, } 2 k.

kàd iš vakarėl'ū debeseĩ kĩla,
iš tũ debesėl'ū lietùlis lĩja,

an žal'õs rūtėlės miglàlė kriñta,
nõg žal'õs rūtėlės rasàlė bĩra?

Ais'ù in daržãlĩ pasivaikščinėc',
su žal'ù rūtelì pasikalbinėc'.

Dár aš nedaėjaũ rũtũ daržãl'o,
kàp kařdas pérvėrė širdėlĩ màno.

Dár aš nenuskín'au žal'õs rūtėlės,
sudrabėj rūtėlė, krìto lapėlei.

66

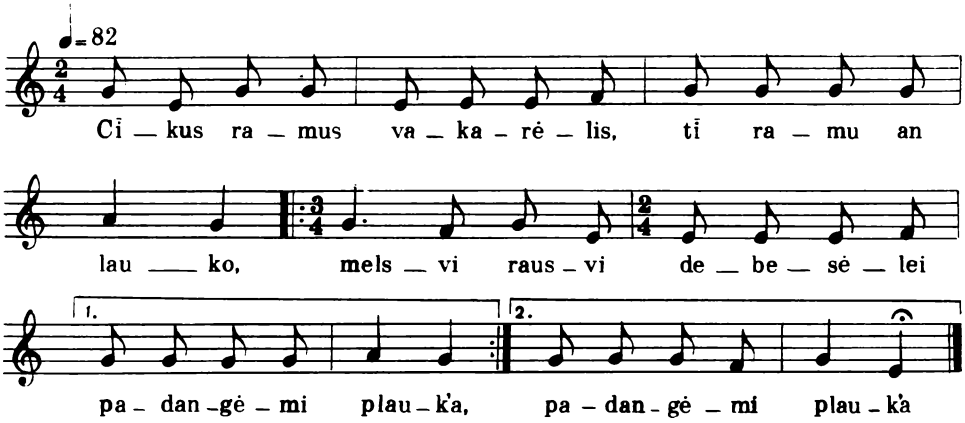

Cīkùs ramùs vakarėlis,
tĩ ramù añ laũko,
melsvì rausvì debesėlei } 2 k.
padangẽmi plaũk'a.

Kàd galėtau aš paviřscie
iñ raĩbū degùlĩ,
tai nulėktáu, aplankítau
mílimū mergėlĩ.

Jau saulùtė nusiláido,
mėnasėlis šviẽca,
bernužẽlis mergužẽlĩ
pasiváikščoc' kviẽca.

– Neis'ù neis'ù, bernužẽli,
tu manì apgáusi,
lìkie sveĩkas, váikščok víenas,
kõl' pačùtĩ gáusi.

Añ kalnẽl'o duonojẽlis,
pakalnẽlėn saũsa,
nelaimíngos tos mergẽlės,
kàd bernẽl'ũ klaũso.

Añ kalnẽl'o duonojẽlis,
pakalnẽlėn rũksta,
nelaimíngi ciẽj bernẽlei,
kad nakcìmi dũksta.

Nelaimíngi ciẽj bernẽlei,
kad nakcìmi aĩna,
ir nedõros tos mergẽlės,
pas katràs ateĩna.

67

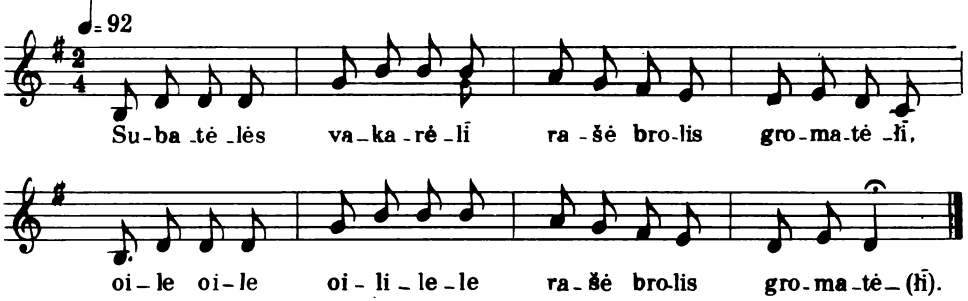

Subatẽlės vakarẽlĩ
rãšė brólis gromatẽlĩ,
óile óile oililẽle
rãšė brólis gromatẽlĩ.

Rãšė brólis gromatẽlĩ
iñ mergẽlĩ lelijẽlĩ,
óile óile oililẽle
in mergẽlĩ lelijẽlĩ.

Iñ mergẽlĩ lelijẽlĩ,
kàd paklótũ patalẽlĩ,
óile óile oililẽle,
kàd paklótũ patalẽlĩ,

kàd paklótũ patalẽlĩ,
priimt̃ manì bernužẽlĩ,
óile óile oililẽle
priimt̃ manì bernužẽlĩ.

Dár bernẽlis neatjójo,
jaũ motùlė sužinójo,
óile óile oililẽle
jaũ motùlė sužinójo.

Jaũ motùlė sužinójo,
lazdù šónus atvanójo,
óile óile oililẽle
lazdù šónus atvanójo.

—Ói dùkrala lelijẽla,
kuř nudẽjai vainikẽlī,
óile óile oililẽle
kuř nudẽjai vainikẽlī?

Ar pragẽrai praul'ójai,
ar bernẽl'u dovanójai,
óile óile oililẽle
ar bernẽl'u dovanójai?

—Neĩ pragẽrau praul'ójau,
neĩ bernẽl'u dovanójau,
óile óile oililẽle
nei bernẽl'u dovanójau.

Nei bernẽl'u dovanójau,
cìk skrīnẽlėn pakavójau,
óile óile oililẽle
cìk skrīnẽlėn pakavójau.

Ais'ù kálnais ir klonẽleis
vainikẽl'o jieškódama,
óile óile oililẽle
vainikẽl'o jieškódama.

Ir daėjaũ Duonojẽlī,
žűrau plűko vainikẽlis,
óile óile oililẽle
žűrau plűko vainikẽlis.

Pűsk, vėjẽli, mùšk, vilnẽla,
išmùšk kraštì vainikẽlī,
óile óile oililẽle
išmùšk kraštì vainikẽlī.

Atsìšaukė Duonojẽlis:
—Cà ne tàvo vainikẽlis,
óile óile oililẽle
cà ne tàvo vainikẽlis,

cìk mergẽl'ū siratẽl'ū
ir našlãl'ū vargdzienẽl'ū,
óile óile oililẽle
ir našlãl'ū vargdzienẽl'ū.

68

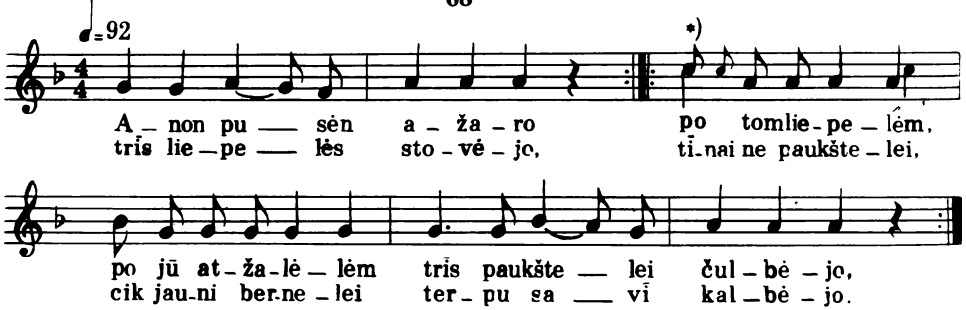

*) Nuo čia 3—5 posmuose melodija kartojama 3k. su nauju tekstu.

Anõn pùsėn ãžaro
trĩs liepẽlės stovẽjo,
po tõm liepẽlėm, po jū atžalẽlėm
trĩs paukštẽlei čulbẽjo.

Tīnái ne paukštẽlei,
tīnái ne paukštẽlei,
cìk jaunì bernẽlei
terpù savĩ kalbẽjo.

Víenas sãkė „bus màno“,
kìtas sãkė „dziẽvas žìno“,
o jaũ šis trãcas, tai jis atsãkė:
„mergužėlė bus màno“.

Po sveklĩčū váikščojau,
Su stalal'ù kalbėjau:
– Oi tu stalãli, gražaĩ molevótas,
kas už tavĩ atsisẽs:

jéigu bernẽlis su jáunu mergelì,
tegù dziẽvas pàdeda,
o jéi senẽlis su sanù bobelì,
tegù lañda už pẽčaus.

Po sveklĩčū váikščojau,
su krėslal'ù kalbėjau:
– Oi tu krėslãli, gražaĩ risavótas,
kas añ tavĩ atsisẽs:

jéigu bernẽlis su jáunu mergelì,
tegù dziẽvas pàdeda,
o jéi senẽlis su sanù bobelì,
tegù lañda už pẽčaus.

Po sveklĩčū váikščojau,
su laškelì kalbėjau:
– Oi tu laškẽla, gražaĩ užtaisíta,
kàs añ tavĩ atsiguĺs:

jéigu bernẽlis su jáunu mergelì,
tegù dziẽvas pàdeda,
o jei senẽlis su sanù bobelì,
tegù lañda po pẽčun.

69

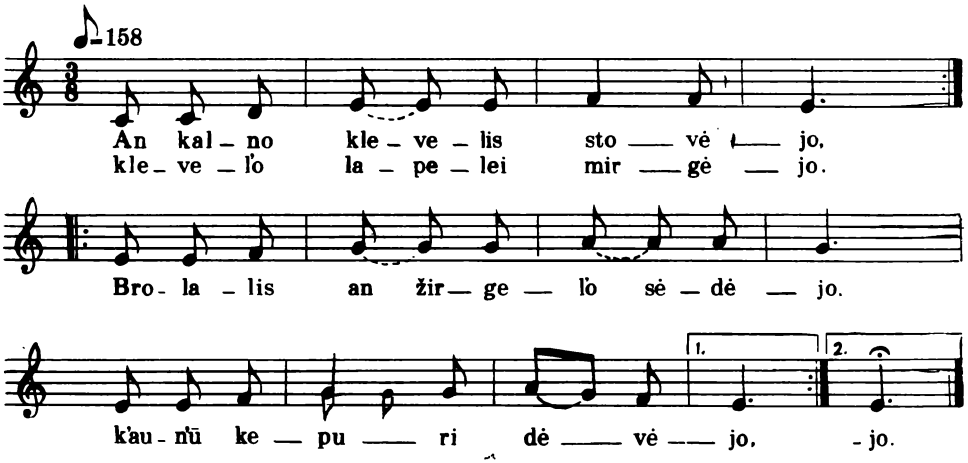

Añ kálno klevẽlis stovėjo,
klevẽl'o lapẽlei mirgėjo.
Brolàlis añ žirgẽl'o sėdėjo,
k'aũn'ū kepurì dėvėjo,
} 2 k.
k'aũn'ū kepurì dėvėjo,
kardẽlī rañkon turėjo,
kardẽlī rañkon turėjo,
su seserėlì kalbėjo:

—Ar aš táu, bróli, nesak'aũ,
ar aš žodẽl'o nètarau,
oi bróli bróli, brolãli,
ko neužtvẽrai daržãl'o?

Prijójo dvãras svecimũ,
nepažístamũ bernẽl'ũ.
Išmíndė rūtàs iš šakn'ũ,
o lelijėlàs iš laiškũ.

Bẽgs'u per dvarãlį tekinà,
skũs'uos motùlai verkdamà.
—Oi motùla, kàs darĩc,
kàp tos žolãlės prigĩdzīc?

—Paláiscīk rūtàs vīnel'ù,
o lelijėlàs vándin'u,
prigìs rūtẽlės iš šakn'ũ,
o lelijẽlės iš laiškũ.

70

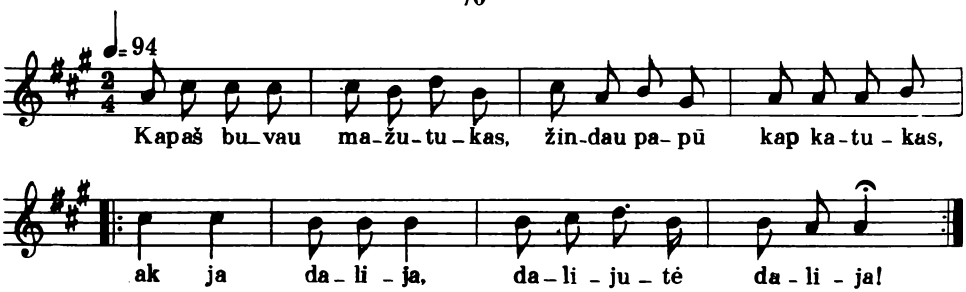

Kàp aš buvaũ mažutùkas,
žíndau pãpū kàp katùkas,
ãk jã dalijã, dalijùtė dalijã!} 2 k.

Kàp paáugau pas'ūgẽjau,
põ žamẽlį lipinẽjau,
ãk jã...

O kàp buvaũ dvejũ mẽtū,
Išsimókau ir kalbẽlės,
ãk jã...

Dzaũgės tẽvas ir mótīna,
kàd sūnẽlis kalbẽc' ìma,
ãk jã...

O kàp buvaũ dzvìdešimtū,
tai šaũkė manì an l'òsū,
ãk jã...

Veřkė tẽvas ir mótīna,
kàd sūnẽlī vaiskañ ìma,
ãk jã...

* * *

Kàp aš buvaũ mažutùkė,
žíndau pãpū kàp katùkė,
ãk jã...

Kàp paáugau pas'ūgẽjau,
põ žamẽlį lipinẽjau,
ãk jã...

O kàp buvaũ dvejũ mẽtū,
išsimókau ir kalbẽlės,
ãk jã...

Dzaũgės tẽvas ir mótīna,
kad dukrãlė kalbẽc' ìma,
ãk jã...

O kàp buvaũ dzvìdešimtū,
žadėj láiscie už bernẽl'o,
ãk jã...

Veřkė tẽvas ir mótīna,
kàd dukrãlį jaũ pàima,
ãk jã...

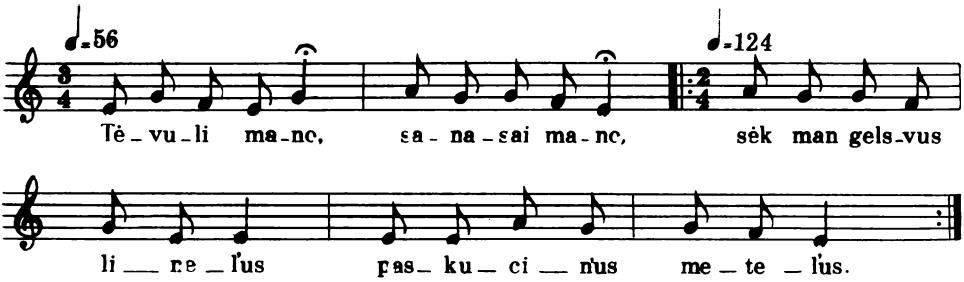

—Tėvùli màno, sanàsai màno,
sėk man gelsvùs linel'ùs
paskucin'ùs metel'ùs. } 2 k.

—Bernėli màno, jaunàsai màno,
neatstóvi balnėlis
mán už áukso žiedėlį.

—Dukrãla màno, jaunóji màno,
kuř táu sėcie linėlei
paskucìnei metėlei?

—Mergėla màno, jaunóji màno,
iměkie màno žirgėlį
sáu už áukso žiedėlį.

—Tėvùli màno, sanàsai màno,
sėk man gelsvùs linel'ùs
añ marãl'ū krantėl'o.

—Bernėli màno, jaunàsai màno,
neatstóvi žirgėlis
mán už áukso žiedėlį.

Linel'ùs róv'au, rankàs mazgójau,
nuskandzinaũ žiedėlį
iñ marãl'ū dugnėlį.

—Mergėla màno, jaunóji màno,
iměkie tėvo dvarãlį
sáu už áukso žiedėlį.

—Bernėli màno, jaunàsai màno,
išiměk áukso žiedėlį,
iž marãl'ū dugnėl'o.

—Bernėli màno, jaunàsai màno,
neatstóvi dvarãlis
mán už áukso žiedėlį.

—Mergėla màno, jaunóji màno,
iměkie balnėlį
sáu už áukso žiedėlį.

—Mergėla màno, jaunóji màno,
iměkie manì, bernėlį,
sáu už áukso žiedėlį.

—Dėkui dzievùl'u, sanám tėvùl'u,
užauginaĩ sūnėlį,
mán mĩlimū bernėlį.

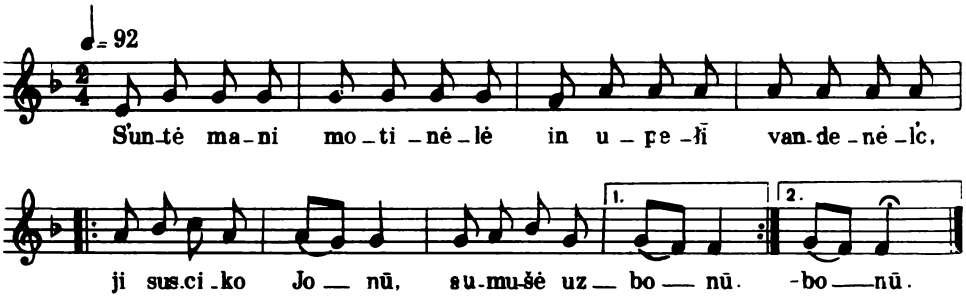

S'uñtė manì motinėlė
in upčlī vandenėl'o,
ji suscìko Jõnū,
sùmušė uzbõnū. } 2 k.

Veřkė veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė
mólin'o uzbõno,
mól'o uzbonėl'o.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
dúos'u áukso žiedū
ùž mól'o uzbõnū.

Veřkė veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė
mólin'o uzbõno,
mól'o uzbonėl'o.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iñkie màno žírgū
už mól'o uzbõnū.

Veřkė veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė
mólin'o uzbõno,
mól'o uzbonėl'o.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iñkie màno baĺnū
už mól'o uzbõnū.

Veřkė veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė
mólin'o uzbõno,
mól'o uzbonėl'o.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iñkie tėvo dvārū
už mól'o uzbõnū.

Veřkė veřkė mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė
mólin'o uzbõno,
mól'o uzbonėl'o.

– Cīlėk, neveřk, mergužėla,
baltà gražì lelijėla,
iñk manì, bernėlī,
už mól'o uzbõnū.

Dzaũgės dzaũgės mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
išsimaĩn'us Jõnū
už mól'o uzbõnū.

73

Sẽjau rũtū, sẽjau mẽtū,
sẽjau lelijẽlī,
sẽjau sàvo valn'às dzienàs
kàp žãl 'ū rūtẽlī. } 2 k.

Aš pas sàvo motīnẽlī
kàp rõžė žīdẽjau,
o pas tavì, bernužẽli,
kàp mėtà suvítau.

Dzígo rūtà, dzígo mėtà,
dzígo lelijẽlė,
dzígo màno vaĪn'os dziẽnos
kàp žal'à rūtẽlė.

Aš pas sàvo motīnẽlī
kàp langì kvietkẽlis,
o pas tavì, bernužẽli,
kàp kampì šluotẽlė.

Áugo rūtà, áugo mėtà,
áugo lelijẽlė,
áugo màno vaĪn'os dziẽnos
kàp žal'à rūtẽlė.

Aš pas sàvo motīnẽlī
kàp rõžė raudóna,
o pas tavì, bernužẽli,
kàp mórkva geltóna.

Žídzi rūtà, žídzi mėtà,
žídzi lelijẽlė,
žídzi màno vaĪn'os dziẽnos
kàp žal'à rūtẽlė.

Aš pas sàvo motīnẽlī
praus'aũ žal'ù vīnù,
o pas tavì, bernužẽli,
gail'õm ašarẽlėm.

Láist'au rũtū, láist'au mẽtū,
láist'au, lelijẽlī,
láist'au sàvo valn'às dzienàs
kàp žãl'ū rūtẽlī.

—Ristáu ristáu tolierẽlī
peř báltū skomẽlī,
taĪ táu, taĪ táu, mergužẽla,
taĪ táu añ muilãl'o.

—Praustáus praustáus aš, mergẽlė,
rītas vakarẽlis,
bet nebũs'u tèp raudóna
kàp pàs motīnẽlī.

74

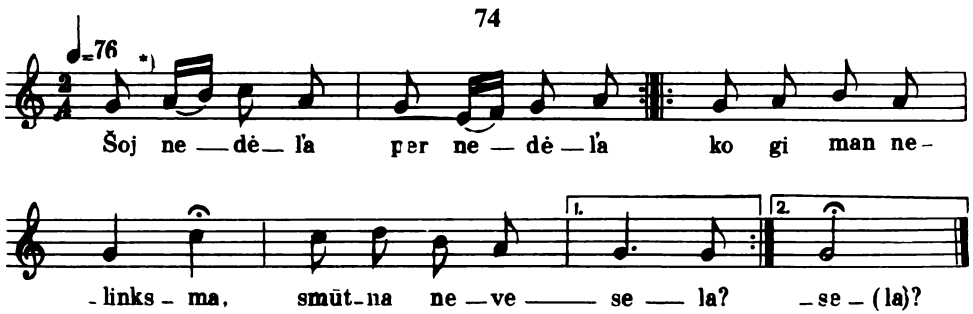

*) Paskutiniame posme pirmieji du taktai kartojami 4 k. su nauju tekstu.

Šój neděl'a per neděl'a } 2 k.
ko gi mán neliñksma, } 2 k.
smũtna nevesẽla?

Jaũca màno širdužẽlė,
neilgaĩ ca bũs'u,
neilgaĩ ul'ós'u.

Išvèš išvèš manì jáunũ
svecimõn šalãlėn,
neram'õn draugẽlėn.

Raĩks mán jáunai dovanẽl'ũ,
tank'ũjũ drobẽl'ũ,
margũ abrũsẽl'u.

Užžaĩs užžaĩs ciẽj takẽlei
baltaĩseis beržãleis,
margaĩs dobilẽleis.

In motùlĩ aš aidamà,
aš beržãlĩ pakirsdamà,
aš beržãlĩ pakirsdamà,

dobilẽlĩ pamindamà
ais'ù pas motùlĩ,
ramís'u širdẽlĩ.

75

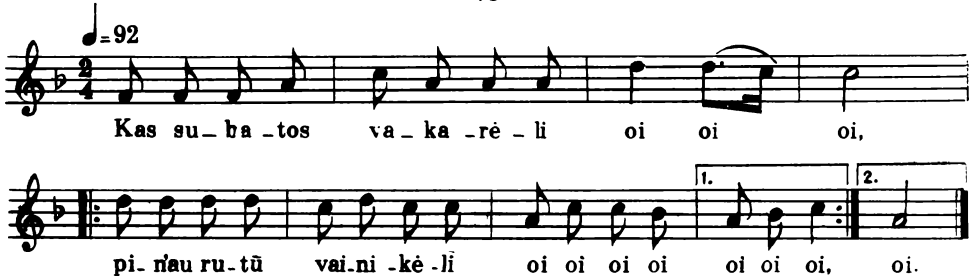

Kas subatõs vakarẽlĩ oĩ oĩ oĩ,
pín'au rũtũ vainikẽlĩ oĩ oĩ oĩ. } 2 k.

Nusipínus nusdabìnus oĩ...
užsidėjau añ galvẽlės oi...

Užsidėjau añ galvẽlės oi...
ir nuvėjaũ vandinẽl'o oi...

Ir pàpũtė šaurùs vẽjas oi...
ir nùpũtė vainikẽlĩ oi...

Ir nùpũtė vainikẽlĩ oi...
iñ gìlũjĩ duonojẽlĩ oi...

Anõn pùsėn duonojẽl'o oi...
stóvi puĺkas bernužẽl'ũ oi...

Iš jũs víenas atsiràskit oi...
sujieškókit vainikẽlĩ oi...

Iž jũ víenas atsirãdo oi...
už vainìkũ gálvũ dẽda oi...

Vainikẽlis iñ kraštẽlĩ oi...
o bernẽlis iñ vandenĩ oi...

Vainikẽlis kraštañ plaũk'a oi...
o bernẽlis dziẽvo šaũk'a oi...

Vainikẽlis añ rankẽl'ū oi...
o bernẽlis añ dugnẽl'o oi...

Vainikẽlis añ galvẽlės oi...
o bernẽlis an lantẽlės oi...

Vainikẽlī sunešós'u oi...
o bernẽlī pakavós'u oi...

Vainikẽlis ciktaĩ šìtas oi...
o bernẽlis bus ir kìtas oi...

76

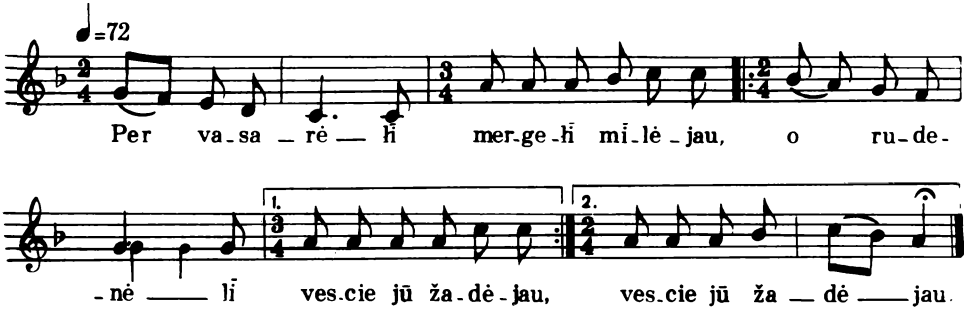

Peř vasarẽlī
mergẽlī mīlėjau,
o rudenẽlī
vèscie jũ žadėjau. } 2 k.

Kecinaũ nuskíncie
žãl'ūjū rūtẽlĩ,
kecinaũ nupíncie
rũtū vainikẽlī.

– Aĩk, Onùte, grĩčon,
sėskie už stalãl'o,
pasiskū́sk motùlai,
kad sópa galvẽlī.

Onùtė inėjus
motùlai nesãkė,
su sàvo Jonel'ù
išãj pasiváikščocie.

Išváikščojo kiemùs
ir visàs ulĩčàs.
– Nupiřk mán, Jonùli,
Víln'aus kamanĩčàs.

Jonùlis nupiřko,
brangeĩ sumokėjo,
O jaunà Onùtė
jám nesižadėjo.

– Aĩsme, Onùte,
añ mãrū krantẽl'o,
tai tĩ pažūrėsim
plaũkancū žuvẽl'ū.

Onùtė paslañkus
žuvẽl'ū žūrėjo,
nedõras Jonẽlis
gil'aũ pastūmėjo.

Onùtė skīsdamà
už laĩvo nustvėrė,
mĩlimas Jonùlis
rankelàs àtėmė.

Onùtė skīsdamà
balsal'ù raudójo,
mĩlimas Jonùlis
jos neratavójo.

Ribõkas žuvãvo,
Onùtī pagãvo,
kláusė: „Ribokẽlei,
kenõ ca mergẽlė,

šilkìnė skarãlė,
bãdasto suknẽlė?“
„Žūrėkit, vírai,
Jonùl'o mergẽlė.“

Paguĺdė Onùtī
an mãrū krantẽl'o,
uždėjo Jonùl'u
páncus an rankẽl'ū.

Paguĺdė Onùtī
sciklìnin grabẽlin,
ìšvežė Jonùlī
in svẽcimū šãlī.

Paguĺdė Onùtī
in siẽrū žamẽlī,
ìšvežė Jonùlī
neram'õn vietẽlėn.

77

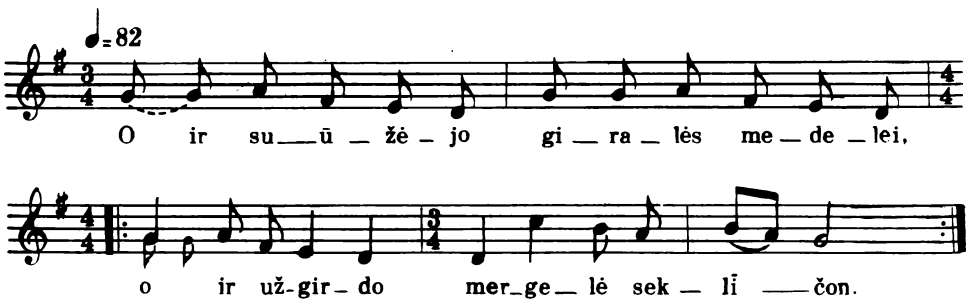

O ir suūžėjo girãlės medẽlei,
o ir užgiřdo mergẽlė sveklĩčon. } 2 k.

Ir susopėjo mergèlai galvẽlī,
o ir užgiřdo bernẽlis stonẽlėn.

— O cīlėk, nevefk, jaunà mergẽla,
ba dar aš turù tris bẽrus žirgel'ùs:

pírmu žirgel'ù šiműtū mĩl'ū jósu,
antrú žirgel'ù plauks'ù per maralàs,

antrù žirgel'ù plauks'ù par maralàs,
tracù žirgel'ù žolīnẽlī skíns'u.

Dár neiműplauk'au neī pùsės marãl'ū,
dár nenuskín'au mãrū žolīnẽl'o,

o ir àtlėkė raibóji degùtė,
o ir àtnešė dzìdelī žinẽlī,

o ir àtnešė dzìdelī žinẽlī,
kàd màno mergẽlė šl'ūbì išvažãvo.

— Bėkie, žirgẽli, bėkie, juodbėrẽli,
o kàp dabẽgsi, tai liẽpkie sustócie,

o kàp dabẽgsi, tai liẽpkie sustócie
ir muzikẽlėm tu liẽpkie užgrãjīcie.

Grãjīk, muzikẽla, šókie, jauniměli,
o ir aš ais'ù su sàvo mergelì.

Vienõn rankèlėn mergèlī šokìno,
kitõn rankèlėn kardèlī smagìno.

Dár neinšóko nei pùsės tancãl'o,
o ir nukiřto mergẽlai galvẽlī.

78

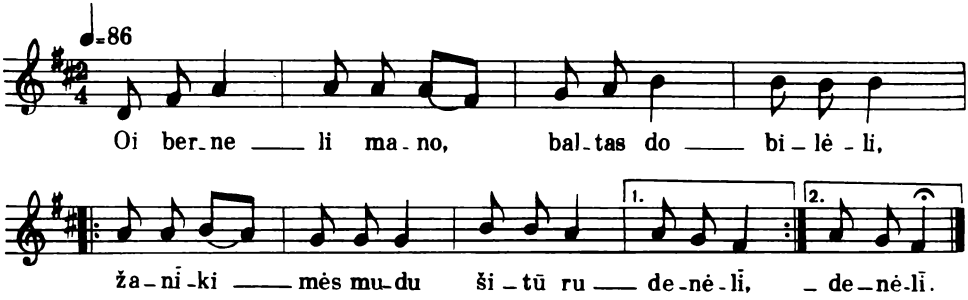

– Oi bernẽli màno, báltas dobiléli,
žãnīkimės mùdu šitū rudenẽlī. } 2 k.

– Oi mergẽla màno, baltà lelijẽla,
an mãrū krantẽl'o gilùs dunojẽlis,

an mãrū krantẽl'o gilùs dunojẽlis,
tĩ màno mergẽlė baltaĩ búrnū praũsė,

ẽmė raudonùmū nuo rõžū raudónū,
ciẽsū liemenẽlī nuo mãrū jendrùžū.

– Oi bernẽli màno, báltas dobiléli,
raudóni veidẽlei ir nuo vandenẽl'o,

raudóni veidẽlei ir nuo vandenẽl'o,
ciesùs liemenẽlis nuo pàc mažumẽlės.

79

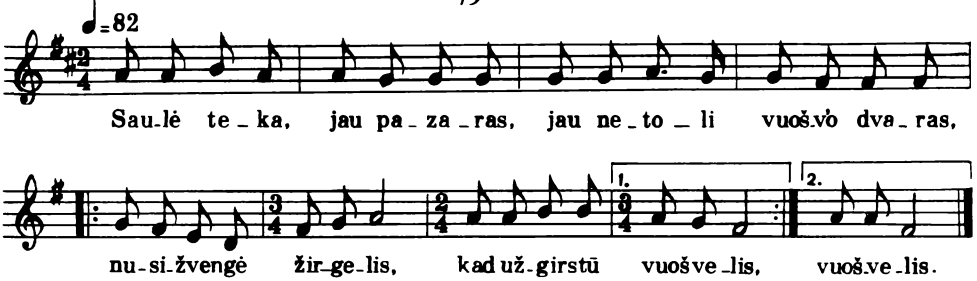

Sáulė tẽka, jaũ pazãras,
jau netolì vúošv'o dvãras,
nusižvéngė žirgẽlis,
kad užgirstũ vuošvẽlis. } 2 k.

Sãnas vúošvis išaĩdamas,
placaĩ vartùs atkéldamas
vẽdė žírgū stonẽlėn,
manì jáunū klėtẽlėn.

Vuošvužėlė suñkei tãrė:
Pas mùs bėdà pasidãrė,
kad apsiĩrgo dukrãlė,
tàvo mielà mergėlė.

Ne tèp suñkei ji apsiĩrgo,
kad miegẽl'o užsimãnė,
raĩks iž miẽgo bùdzīcie
ir svetẽlis priimcie.

80

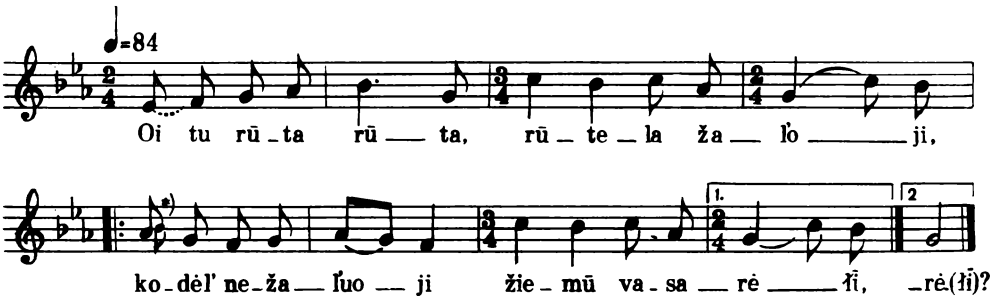

*) Si bemol—kartojant.

— Oi tù rũta rũta, rūtẽla žal'óji,
kõdėl' nežal'úoji žiẽmū vasarẽlī? } 2 k.

— O kàp mán žal'úocie žiẽmū vasarẽlī,
sasùlė nesẽjo, kuĩ žal'à norẽjau,

cik manì pasẽjo aukštúosa kálnuosa,
aukštúosa kálnuosa, túosa dzirvonúosa.

Kàp vėjėlis pũtė, manĩ neùžpūtė,
kàp lietùlis lìjo, manĩ neužlìjo.

— Oi tù mergẽla, baltà lelijẽla,
kõdėl' neišajaĩ šìtū rudenẽlī?

— O kàp mán išeĩcie šìtū rudenẽlī,
motùlė neláido, už katrõ norẽjau,

ciktaĩ manì láido ùž tõ bernužẽl'o,
ùž tõ bernužẽl'o, karčmõs pijokẽl'o,

katrìs nemóka laũko dárbo dzírbcie,
laũko dárbo dzírbcie, neĩ dzirvẽlės árcie,

ciktaĩ katrìs móka palángėm váikščocie,
palángėm váikščocie, mergẽl'ū vil'ócie.

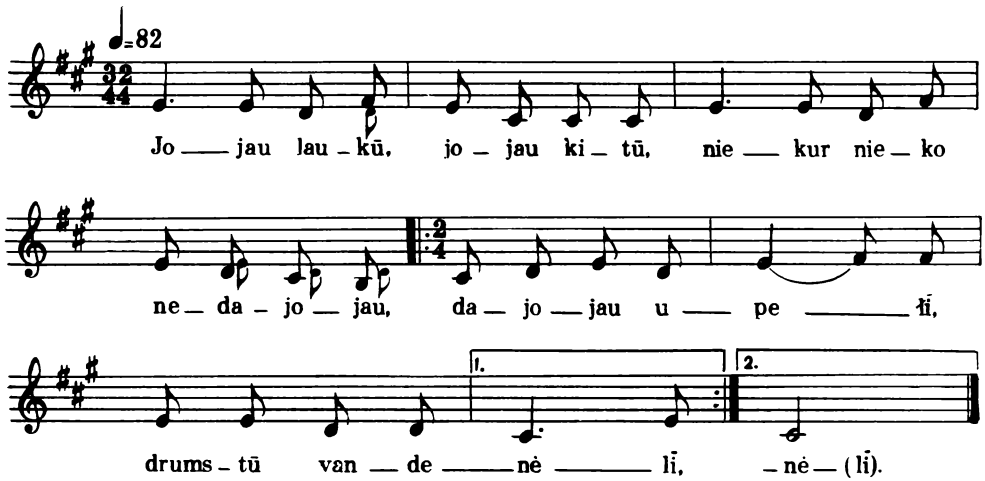

Jójau laũkū, jójau kìtū,
niẽkur niẽko nedajójau,
dajójau upẽlī, druműstū vandenẽlī. } 2 k.

Tai negẽrė žirgužẽlis,
ba tĩ druműstas vandenẽlis,
negẽrė žirgẽlis, màno juodbėrẽlis.

Jójau laũkū, jójau kìtū,
niẽkur niẽko nedajójau,
dajójau upẽlī, čĩstū vandenẽlī.

Tai tĩ gẽrė žirgužẽlis,
ba tĩ čĩstas vandenẽlis,
tai gẽrė žirgẽlis, màno juodbėrẽlis.

Jójau laũkū, jójau kìtū,
niẽkur niẽko nedajójau,
dajójau dvarãlī, kuř màno mergẽlė.

Išaĩc' išaĩc' vuošvužẽlai,
kàp tai cìkrai motīnẽlai.
— Prašaũ žánto sẽscie nuo šívo žirgẽl'o.

— Aš nesẽs'u nuo žirgẽl'o,
nepuřvīs'u čebatẽl'ū,
kõl' išeĩs mergẽlė, baltà lelijẽlė.

Išaĩc' išaĩc' vuošvužẽl'u,
kàp tám cikrám tėvužẽl'u.
— Prašaũ žénto sẽscie nuo šívo žirgẽl'o.

— Aš nesẽs'u nuo žirgẽl'o,
nepuřvīs'u čebatẽl'ū,
kõl' išeĩs mergẽlė, baltà lelijẽlė.

Išaĩc' išaĩc' švogružẽl'u,
kàp tám cikrám brolužẽl'u.
— Prašaũ švõgraus sẽscie nuõ šívo žirgẽl'o.

— Aš nesẽs'u nuo žirgẽl'o,
nepuřvīs'u čebatẽl'ū,
kõl' išeĩs mergẽlė, baltà lelijẽlė.

Išaĩc' išaĩc' švagerkẽlai
kàp taĩ cikrai sasarẽlai.
— Prašaũ švõgraus sẽscie nuõ šívo žirgẽl'o.

– Aš nesẽs'u nuo žirgẽl'o,
nepuřvīs'u čebatẽl'ū,
kõl išeĩs mergẽlė, baltà lelijẽlė.

O mergẽlė išeidamà,
rañkon rũtū išnešdamà:
– Prašaũ bérno sẽscie nuõ šívo žirgẽl'o.

– Tai dař sẽs'u nuo žirgẽl'o,
taĩ puřvīs'u čebatėl'ùs,
kad išãj mergẽlė, baltà lelijẽlė.

82

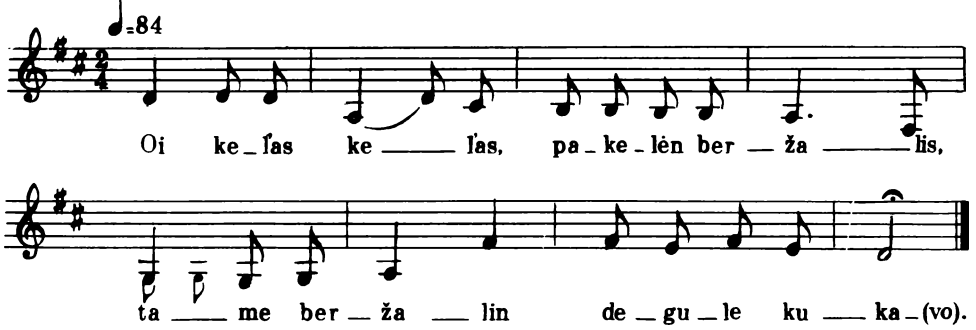

Oi kẽl'as kẽl'as,
pakelẽn beržãlis,
tamė beržãlin
degùlė kukãvo.

Oi kukáu kukáu,
dár ir paslėkẽjo,
tėvùlis sūnẽlī
vaiskì palīdẽjo.

– Oi sũne sũne,
sūnèli raitèli,
kàp tu tĩ bũsi
be sãno tėvẽl'o?

– Danguñ mėnùlis
bus màno tėvùlis,
ankscĩ tekẽjo,
tolì līdẽjo.

Oi kẽl'as kẽl'as,
pakelẽn beržãlis,
tamė beržãlin
degulẽ kukãvo.

Oi kukáu kukáu,
dar ir paslėkẽjo,
motùlė sūnẽlī
vaiskì palīdẽjo.

– Oi sũne sũne,
sūnèli raitèli,
kàp tu tĩ bũsi
be sanõs motùlės?

– Danguñ saulãlė
bùs màno motùlė,
ankscì tekẽjo,
tolì līdẽjo.

Oi kẽl'as kẽl'as,
pakelẽn beržãlis,
tamè beržãli
degulẽ kukãvo.

Oi kukáu kukáu,
dár ir paslėkẽjo,
sasùtė brolãlī
vaiskì palīdẽjo.

– Oi bróli bróli,
brolàli raitẽli,
kàp tu tĩ bũsi
be jaunõs sesẽlės?

– Danguñ žvaigzdẽlė
bus màno sasùtė,
ankscì tekẽjo,
tolì līdẽjo.

Oi kẽl'as kẽl'as,
pakelẽn beržãlis,
tamè beržãlī
degulẽ kukãvo.

Oi kukáu kukáu,
dár ir paslėkẽjo,
brolàlis brolãlī
vaiskì palīdẽjo.

– Oi bróli, bróli,
brolàli màno,
kàp tu tĩ bũsi
be jáuno brolãl'o?

– Danguñ sietẽlis
bus màno brolãlis,
ankscì tekẽjo,
tolì līdẽjo.

83

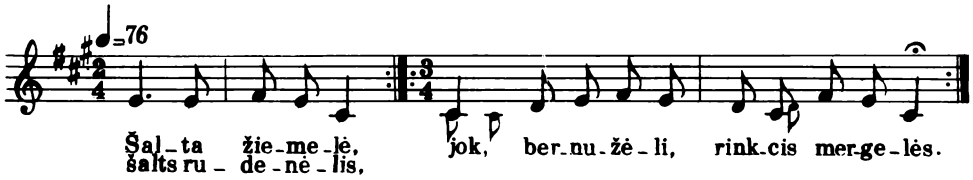

Šaltà žiemẽlė,
Šálts rudenẽlis,
jók, bernužẽli,
riñkcis mergẽlės. } 2 k.

Jójau kelal'ù
ir vieškelėl'ù,
suscikaũ mergẽlī
teřp lelijẽl'ū.

– Mergèla màno,
jaunóji màno,
skínkie kvietkẽlī
priẽ kepurẽlės.

– Bernẽli màno,
jaunasaĩ màno,
aš táu neskíns'u
žal'õs rūtẽlės,

aš táu neskíns'u
žal'õs rūtẽlės,
ciktái nuskíns'u
báltū mairõnū.

Aš tau nuskíns'u
báltū mairõnū
ir tau prisaks'ù
prie kaĩro šóno.

Báltas mairõnas
tai ne kvietkẽlis,
nuo mergužẽlės
bus dovanẽlė.

84

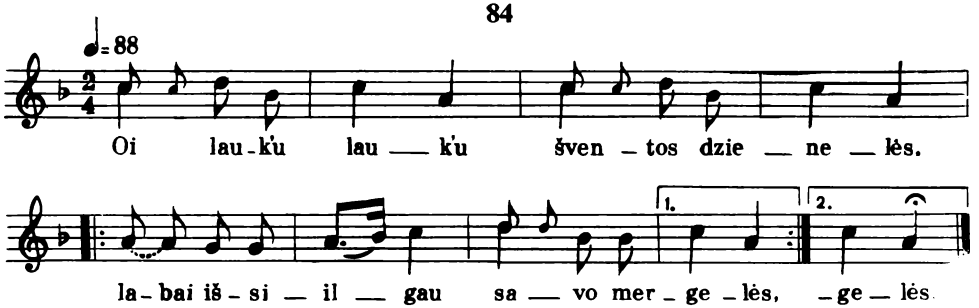

Oi láuk'u láuk'u šventõs dzienẽlės,
labaĩ išsiílgau sàvo mergẽlės. } 2 k.

Stóvi žirgẽlis kiemì pabalnótas,
bijaũs tėvẽl'o, kad nesužinótū.

Stóvi žirgẽlis priẽ kiẽmo vařtū,
bijaũs tėvẽl'o, kad jis nesbartũ.

– Bernèli jáunas, kàp tu atjójai,
táms'os naktẽlės ár nesbijójai?

– Nebùvo čẽso kadù bijócie,
labaĩ išsiílgau, skùbinau jócie.

– Bernèli jáunas, kõ tu atjójai:
kìtū pamīlėjau, ár nežinójai?

– Mérgela jáuna, aš namõ nejós'u,
o už pírmū méilī tau nedovanós'u.

Oi oi oi dzievùl'au, kũ tój méilė dãro,
kad ca bũt mergẽlė, mainítau an dvãro.

85

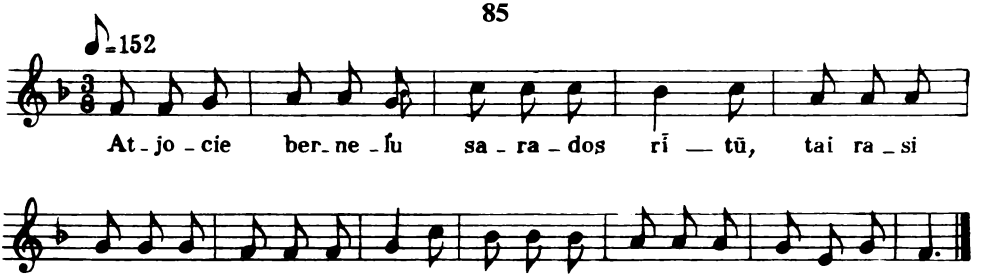

Atjócie bernẽl'u
saradõs rítū,
tai rasì mislàlī
jau sumìslītū. } 2 k.

Atjójo bernèlis
saradõs rítū,
nerãdo mislãlės
dár sumìslīta.

– Kuř vèscie, kuř vèscie
šívas žirgẽlis,
kur dẽcie, kur máucie
áukso žiedẽlis?

– Vèsk šívū žirgèlī
iñ líg'as lankàs,
máuk áukso žiedèlī
añ baltõs rañkos.

Tai žvéng'a žirgèlis
po žal'às lankàs,
ir žvãga žiedèlis
an baltõs rañkos.

Atjócie bernèl'u
subatõs rítū,
tai rasì mergèlī
jau sumìslītū.

Atjójo bernèlis
subatõs rítū
ir rãdo mergèlī
jau sumìslītū.

– Kur vèscie, kur vèscie
šívas žirgẽlis,
kur dẽcie, kur máucie
áukso žiedẽlis?

– Vèsk šívū žirgèlī
in pūdzīmẽlī,
máuk áukso žiedèlī
in rūdzīmẽlī.

Tai kũsta žirgèlis
in pūdzīmẽlī,
ir rũsta žiedèlis
in rūdzīmẽlī.

86

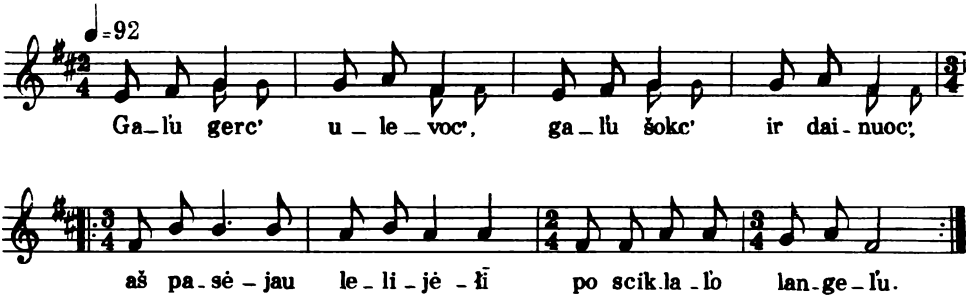

Gal'ù gérc' ulevóc',
gal'ù šókc' ir dainúoc',
aš pasẽjau lelijẽlī
po sciklãl'o langel'ù. } 2 k.

Aš pasẽjau lelijẽlī
po sciklãl'o langel'ù,
aš užmigd'aũ mergužẽlī
po lelìjū krūmel'ù.

Aš prašís'u giminẽl'ū,
arcim'áus'ū susiedẽl'ū,
kad nejùdzīt lelijẽlės,
nepribùdzīt mergẽlės.

Ir àtlėkė degužẽlė
ir iñtūpė viršūnẽlėn,
pajùdzino lelijẽlī,
pribùdzino mergẽlī.

Gal'ù gér'c' ulevóc',
gal'ù šókc' ir dainúoc',
aš pasẽjau bijūnẽlī
po sciklãl'o langel'ù.

Aš pasẽjau bijūnẽlī
po sciklãl'o langel'ù,
aš užmigd'aũ bernužẽlī
po bijũno krūmel'ù.

Aš prašís'u giminẽl'ū
arcim'áus'ū susiedẽl'ū,
kad nejùdzīt bijūnẽl'o,
nepribùdzīt bernẽl'o.

Ir àtlėkė sakalẽlis
ir iñtūpė viršūnẽlėn,
pajùdzino bijūnẽlī,
pribùdzino bernẽlī.

87

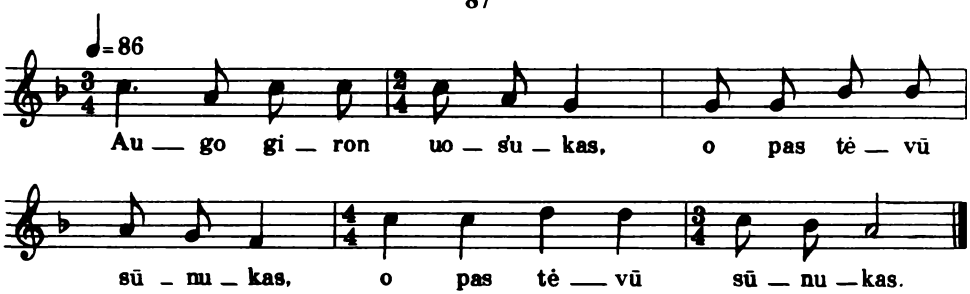

Áugo gìron uos'ùkas,
o pas tẽvū sūnùkas. } 2 k.

S'uñtė tẽvas sūnùkū,
kad nukiřstū uos'ùkū,

kad nukiřstū uos'ùkū,
apgīnėtū šakelàs,

apgīnėtū šakelàs,
išskaldzítū lantelàs,

išskaldzítū lantelàs,
padarítū laivẽlī,

padarítū laivẽlī,
insodzítū mergẽlī,

insodzítū mergẽlī
ir palaistũ añ mãrū.

ir palaistũ añ mãrū,
añ marãl'ū mėlīnũ.

Mes írsimės per maràs
in raudónas vuogelàs,

ir prisriñksim vuogẽl'ū,
ir sugrĩšim atgal'õ.

Kàp pàpūtė vėjẽlis,
ir pasvīráu laivẽlis,

ir pasvīráu laivẽlis,
ir išpúolė mergẽlė.

Dainininkė Juzė Jurkonienė

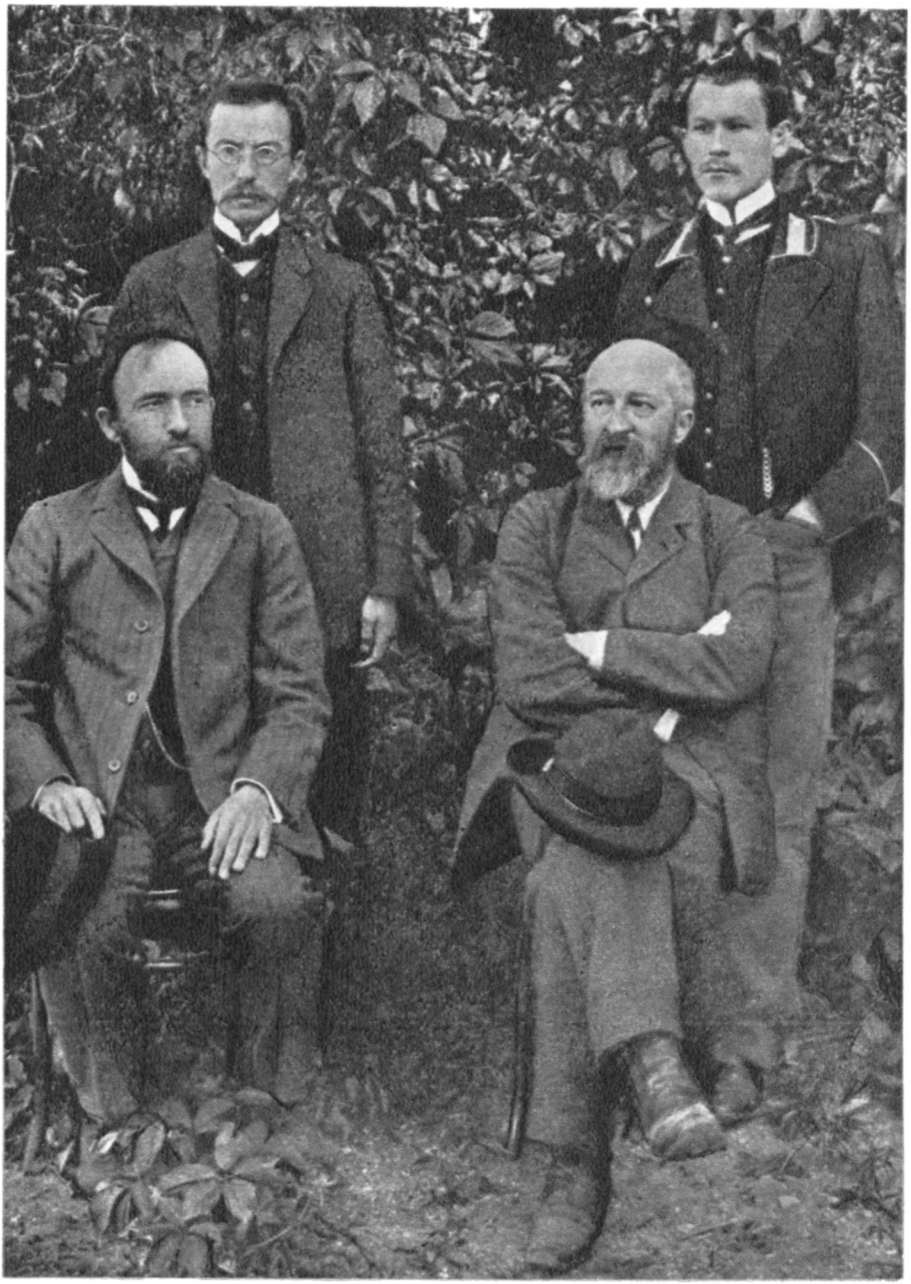

1909 metais Seinuose. Sėdi J. Šlapelis ir J. Jablonskis; stovi K. Būga ir J. Balčikonis

Tai mergẽlė skīsdamà,
aukščĩn rankàs keldamà:

— Paslìk sveĩkas, bernẽli,
jók iñ kìtū kaimẽlĩ,

jók iñ kìtū kaimẽlĩ
ir dabókis mergẽlĩ

an aiklèsn'ū kojẽl'ū,
an baltèsn'ū rankẽl'ū,

an baltèsn'ū rankẽl'ū,
an spartèsn'ū darbẽl'ū,

an spartèsn'ū darbẽl'ū,
an gražàsn'o būdẽl'o,

an gražàsn'o būdẽl'o,
an dzidèsn'o stogẽl'o.

88

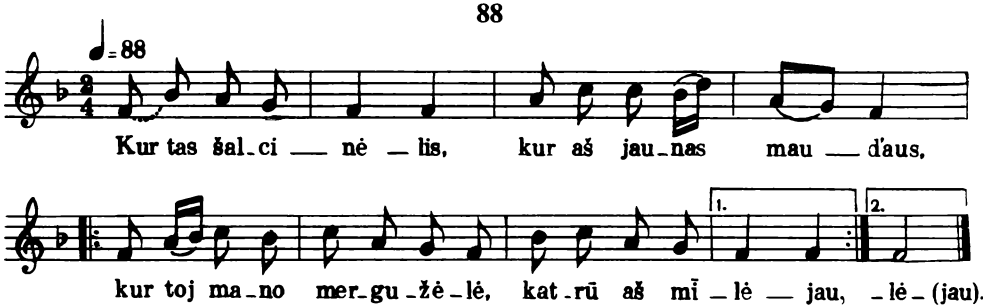

Kuř tas šalcinẽlis,
kur aš jáunas máud'aus,
kur tój màno mergužẽlė,
katrũ aš mīlẽjau,

katrũ aš mīlẽjau,
širdèlėn turẽjau,
šũ naktẽlĩ peř sapnẽlĩ
žodẽlĩ kalbẽjau?

Tas šalcinẽlis
žolalì užžẽlė,
o tój tàvo mergužẽlė
už kìto nuv'ẽjo.

89

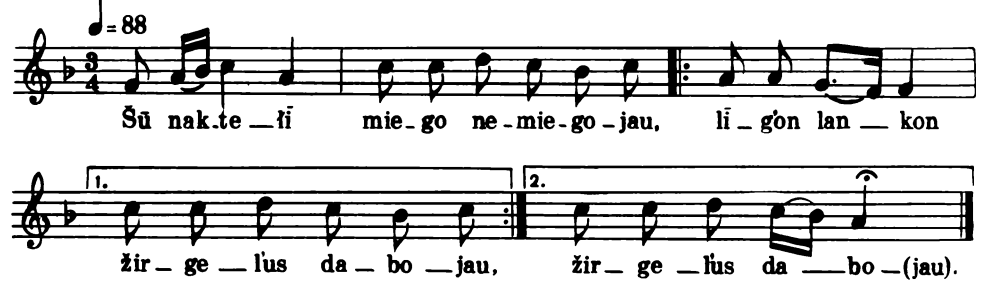

Šũ naktẽlī miẽgo nemiegójau,
líg'on lañkon žirgel'ùs dabójau. } 2 k.

Líg'on lañkon žirgel'ùs dabójau,
nuõg motùlės dukrãłī vil'ójau:

– Oĩ mergẽla, motùlės dukrãla,
oĩ ar aisì už manĩ bernẽl'o?

– Rõda aĩcie už tavĩ bernẽl'o,
gaĩla palìkc' tėvùl'o dvarãl'o,

nè tèp gaĩla tėvùl'o dvarãl'o,
kàp mán gaĩla rūtẽl'ū daržãl'o,

nè tèp gaĩla rūtẽl'ū daržãl'o,
kàp mán gaĩla sanõs'os motùlės.

– Oĩ mergẽla, motùlės dukrãla,
màno tẽvo dár dzidèsnis dvãras,

apliñk dvãrū vīšnẽl'ū sodẽlei,
sodẽl'uosa degùlė kukúoja,

sodẽl'uosa degùlė kukúoja,
õ viduriñ jaunimẽlis šóka.

– Šókie šókie, jáunas jaunimẽli,
iř àš ais'ù su sàvo bernel'ù.

Kàp su sàvo bernužėl'ù šókau,
taĩ jis manì añ rankẽl'ū nẽšė,

taĩ jis manì añ rankẽl'ū nẽšė
iř rūtẽl'ū vainikẽlī taĩsė.

Kàp su káimo bernužėl'ù šókau,
tai jis manì iñ šalalàs mẽtė,

taĩ jìs manì iñ šalalàs mẽtė
ir rūtẽl'ū vainikẽlī baĩstė.

90

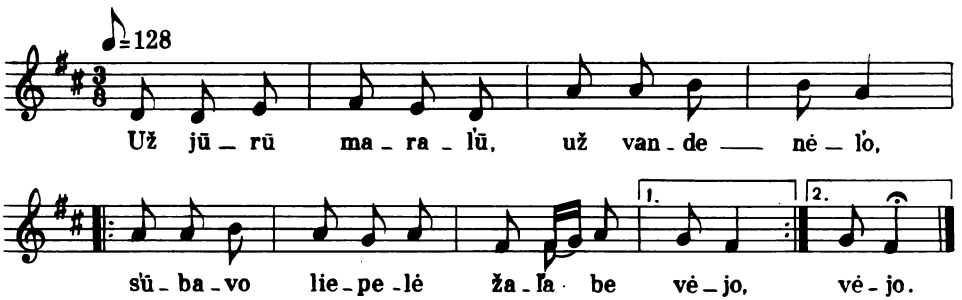

Už jū́rū maràl'ū, ùž vandenẽl'o,
s'ūbãvo liepẽlė žal'à bè vė̃jo. } 2 k.

Tĩ vaĩgo mergẽlė linùs ravė̃jo,
bagõč'aus sūnẽlis priegšál' stovė̃jo.

Bagõč'aus sūnẽlis priegšál' stovė̃jo,
su vaĩgo mergeĩ žõdzī kalbė̃jo

ir vaĩgo mergẽłī pasidabójo,
auksãl'o žiedẽlī jái dovanójo.

Ateĩna motùlė kel'ù verkdamà,
sù mikl'ù rīkšteĩ graũdzei bardamà:

– Sūnẽli raitèli, kũ sugodójai,
kám vaĩgo mergẽłī pasidabójai,

kám vařgo mergẽlĩ pasidabójai,
auksãl'o žiedẽlĩ jái dovanójai?

– Motùla širdẽla, nėrà gražàsnės,
neĩ šìtan jaunìman nėrà puikėsnės:

geltónū plaukẽl'ū kàp valaknẽl'ū,
raudónū veidẽl'ū kàp obuolẽl'ū,

raudónū veidẽl'ū kàp obuolẽl'ū,
mẽlīnū akẽl'ū kàp žibuoklẽl'ū.

91

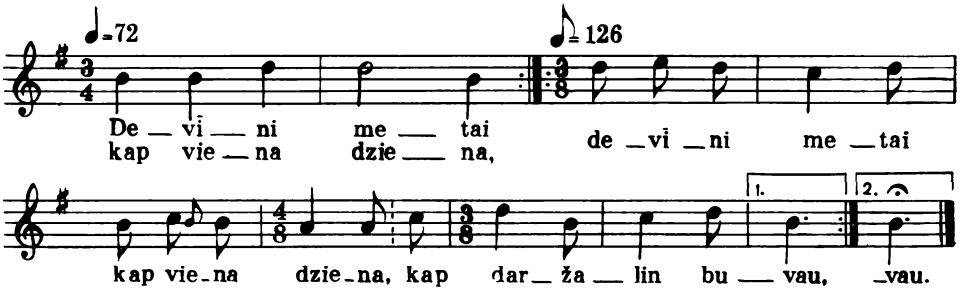

Devīnì mẽtai kàp vienà dzienà,
devīnì mẽtai kàp vienà dzienà,
kàp daržãlin buvaũ. } 2 k.

Áugo užáugo žal'à rūtẽlė,
áugo užáugo žal'à rūtẽlė
penk'õm šašõm šakẽlėm,

kožnõn šakẽlėn raibà degùtė,
kožnõn šakẽlėn raibà degùtė
kas rītẽlis kukãvo,

toleĩ kukãvo, kõl' iškukãvo,
toleĩ kukãvo, kõl' iškukãvo
iš motùlės dukrãlĩ.

92

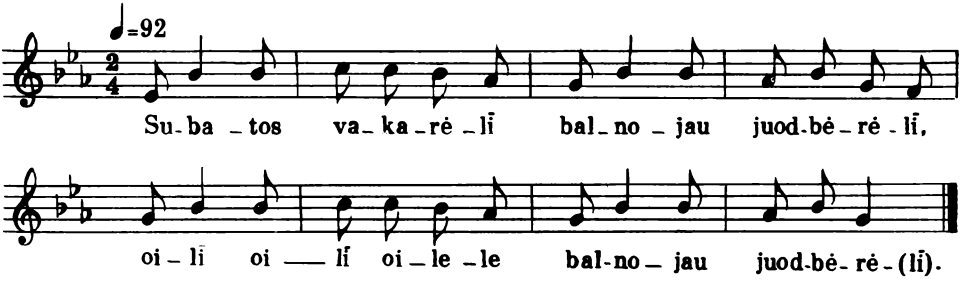

Subatõs vakarẽlĩ
balnójau juodbėrẽlĩ,
oilĩ oilĩ oilẽle
balnójau juodbėrẽlĩ,

balnójau juodbėrẽlĩ,
jós'u pàs mergẽlĩ,
oilĩ oilĩ oilẽle
jós'u pàs mergẽlĩ.

Injójau šašàs mīl'as,
dajójau žãl'ū gìrū,
oilĩ oilĩ oilẽle
dajójau žãl'ū gìrū.

Tõn žal'õjon girãlėn
degužėlė kukãvo,
oilĩ oilĩ oilẽle
degužėlė kukãvo.

– Degùte tù raibóji,
kõ tèp l'ūdnaĩ kukúoji,
oilĩ oilĩ oilẽle
kõ tèp l'ūdnaĩ kukúoji,

ař vargẽlī rokúoji,
ař mergẽłī vírkdzini,
oilĩ oilĩ oilẽle
ař mergẽłī vírkdzini?

– Neĩ vargẽlī rokúoju,
cìk mergẽłī vírkdzinu,
oilĩ oilĩ oilẽle,
cìk mergẽłī vírkdzinu.

Atplaũk'a júodas laĩvas,
àtnešė naujienẽłī,
oilĩ oilĩ oilẽle
àtnešė naujienẽłī,

àtnešė naujienẽłī,
nuskiñdo mergužėlė,
oilĩ oilĩ oilẽle
nuskiñdo mergužėlė,

nuskiñdo mergužėlė,
žal'ũ rũtū šakẽlė,
oilĩ oilĩ oilẽle
žal'ũ rũtū šakẽlė.

93

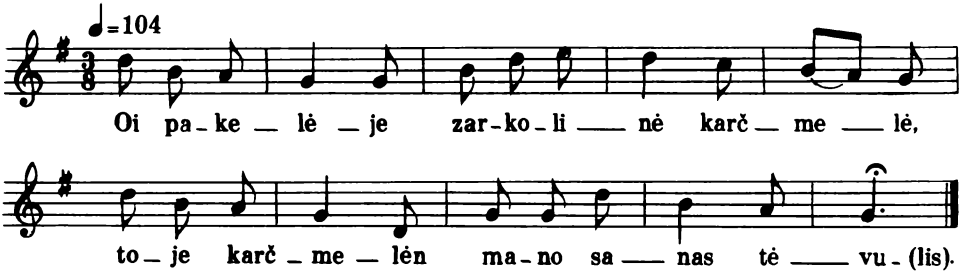

Oi pakelėjė zarkolìnė karčmėlė,
tojė karčmėlėn màno sãnas tėvùlis.

Oi ir atjócie iš tólimo bernẽl'u,
pradėj vil'ócie màno sãnū tėvùlī,

pradėj vil'ócie iš tėvùl'o dukrãłī,
pradėj vil'ócie iš tėvùl'o dukrãłī.

– Tėvùli màno, tėvùli mīlim'áus'as,
prašaũ negércie šìto žãl'o vīnẽl'o,

prašaũ neláiscie už tólimo bernẽl'o,
kìba nenóri, kàd dažnaĩ atlankítau,

kìba nenóri, kàd dažnaĩ atlankítau,
kìba nenóri, kàd viešn'à pasgrožėtau.

– Dukrãla màno, dukrãla mīlim'áus'a,
taĩ atvažúokie kàs víenū subatẽłī

ir pasgrožėkie kàs víenū nedėlẽłī,
ir pasgrožėkie kàs víenū nedėlẽłī.

— Tėvùli màno, tėvùli nuosan'áus'as,
tėvùli màno, tėvùli mīlim'áus'as,

kìba paimtáu degùtės naravẽlī,
kìba paimtáu žuvẽlės razumẽlī,

peĩ žal'às giràs degulì paslėkėtau,
peĩ dunojėl'ùs žuvelì panerėtau,

añ tẽvo dváro saulalì užtekėtau,
už baltũ skõmū rožalì pražīdėtau.

94*

Oi pakelėjė žãl'as rũtū daržãlis,
tamė daržãlin mergẽlė vargdzienẽlė

rūtẽlī skìna, raudónū radastẽlī,
mėtẽlī láuža, buĩnūjī dziemedẽlī.

Oi iĩ atjócie bagõč'aus sūnužẽl'u:
— Oi paděk dziẽvas mergẽlai vargdzienẽlai

rūtẽlės skíncie, raudónos radastẽlės,
mėtẽlės láužcie, buĩnojo dziemedẽl'o.

— Oi atsistókie, bagõč'aus sūnužẽli,
bà àš nebũs'u bagõč'aus martužẽlė,

bà aš neturù auksãl'o sidabrẽl'o,
bà aš neturù raudónū karolẽl'ū.

— Oi bėdà bėdà su màno sanù tẽvu,
nevẽlin imčie mergẽlės vargdzienẽlės,

cìk liẽp'a imčie bagõč'aus dukružẽlī,
taĩ àš paláuks'u dvejìs trejìs metel'ùs,

vaĩ mažumm̃ numiĩs màno sãnas tėvùlis,
vai mažumm̃ išaĩs bagõč'aus dukružẽlė,

taĩ àš paimš's'u mergẽlī vargdzienẽlī,
taĩ tù turẽsi auksãl'o sidabrẽl'o,

taĩ tù nuspiĩrksi šilkin'ùs parėdėl'ùs,
taĩ tù nuspiĩrksi raudónus karolėl'ùs.

95

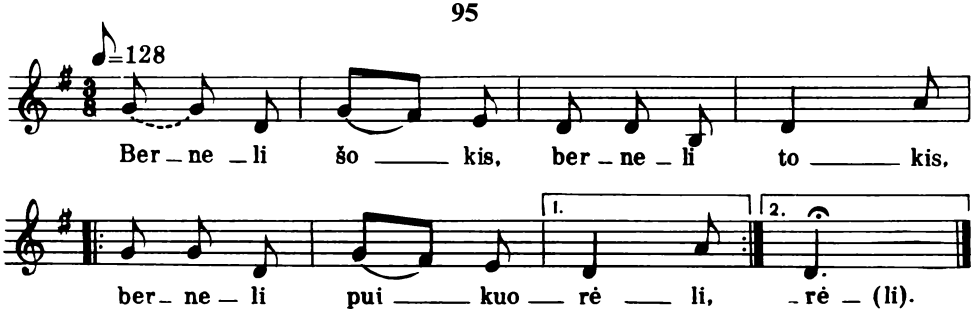

— Bernèli šókis,
bernèli tókis,
bernèli puikuorẽli, } 2 k.

òi kám pastójai
mergèlai kẽl'ū
iž atpuskẽl'o aĩnanc?

---

* Melodija kaip 93-os dainos.

– Užtaĩ pastójau,
kàd pasdabójau,
kàd jì mán gražì bùvo:

plaukũ geltónū,
veidũ raudónū,
mergėlė kàp vuogẽlė.

– Motùla màno,
širdèla màno,
neláisk dár manĩ jaunõs,

òi neláisk nedúok
manĩ, motùla,
nemĩlimam bernẽl'u:

kojėlės kraĩvos,
akėlės žvaĩros,
veidėl'uosa duobẽlės,

laukaĩ negerì,
rugeĩ nėderi,
parugėmi kvajīnaĩ,

prõ tuõs kvajínus,
prõ rakštumínus
degùto ùpė tẽka.

Òi cìk láisk, cìk dúok
manì, motùla,
už mĩlimo bernẽl'o:

kojėlės ciẽs'os,
akėlės šviẽs'os,
veidėlei obuolẽlei,

laukėlei gerì,
rugėlei dẽri,
parugẽmi beržínai,

prõ tuõs beržínus,
prõ epušínus
vīnėl'o ùpė tẽka,

tai àš nuveis'ù
vĩno upẽlėn
ir nuspraus'ù burnẽlĩ.

96

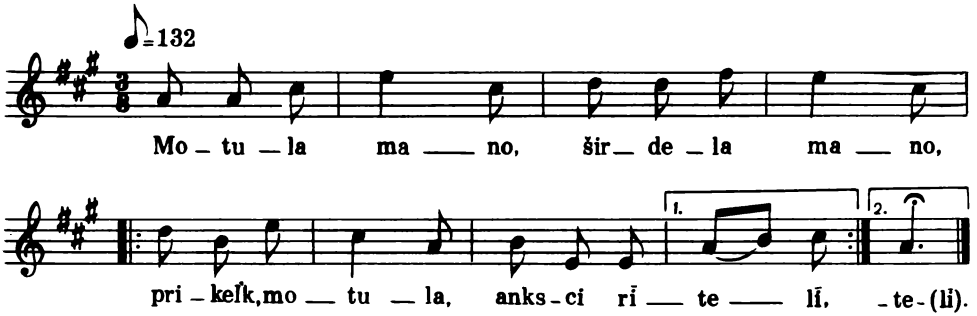

– Mõtula màno, šiřdela màno,
prikél'k, mõtula, ankscì rītẽlī. } 2 k.

– Dùkrala màno, jaunóji màno,
kũ gi darísi añkstū rītẽlī?

– Mõtula màno, šiřdela màno,
ais'ù daržãlin, skíns'u rūtẽłī,

ais'ù daržãlin, skíns'u rūtẽłī,
skíns'ù rūtẽłī, rišù šluotẽłī,

skíns'u rūtẽlĩ, rišù šluotẽlĩ,
rišù šluotẽlĩ, šlúos'u dvarãlĩ.

Dár neišślav'au pùsės dvarãl'o,
žůrau atjója màno bernẽlis.

Met'aũ šluotẽlĩ kairõn pusãlėn,
o pacì jaunà aukštõn klėtẽlėn.

Dár neinėjaũ aukštõn klėtẽlėn,
jaũ ir pastãtė naũjũ krėslãlĩ,

dár neinsẽdau naujañ krėslãlin,
jaũ ir inpílė vĩno sciklãlĩ.

Dár neišgẽrau pùsės sciklãl'o,
jaũ ir pasãkė, kũ pijokẽlė,

jaũ ir pasãkė, kũ pijokẽlė,
lañkon šienẽl'o nè grėbėjẽlė,

lañkon šienẽl'o nè grėbėjẽlė,
kalnì rugẽl'ũ nè pjovėjẽlė.

97

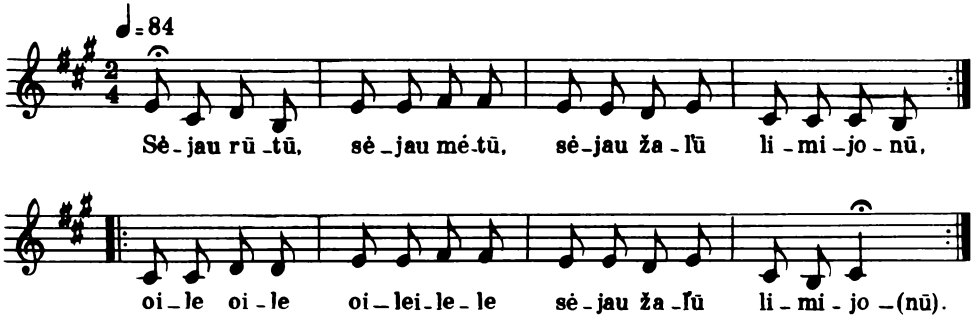

Sėjau rũtū, sėjau mẽtū,
sėjau žãl'ū limijõnū, } 2 k.
òile òile oileilẽle
sėjau žãl'ū limijõnū. } 2 k.

S'uñtė manì motinẽlė
limijõno apravẽcie,
òile òile oileilẽle
limijõno apravẽcie.

Dzígo rūtà, dzígo mėtà,
dzígo žãl'as limijõnas,
òile òile oileilẽle
dzígo žãl'as limijõnas.

Limijõnū ravẽdama
iř užsnůdau añ lapẽl'o,
òile òile oileilẽle
iř užsnůdau añ lapẽl'o.

Dár rūtẽlė neišdzígo,
limijõnas jaũ pražído,
òile òile oileilẽle
limijõnas jaũ pražído.

Iř atjója bernužẽlis,
báltas gražùs dobilẽlis,
òile òile oileilẽle
báltas gražùs dobilẽlis.

– Oi mergẽla lelijẽla,
tàvo pūkũ patalẽlis,
òile òile oileilẽle
tàvo pūkũ patalẽlis.

– Oi bernẽli dobilẽli,
dúok mán pūkũ patalẽlī,
òile òile oileilẽle
dúok mán pūkũ patalẽli,

àš padẽs'u po galvelì
penk'às šašàs priegalvėlàs,
òile òile oileilẽle
penk'às šašàs priegalvėlàs.

98

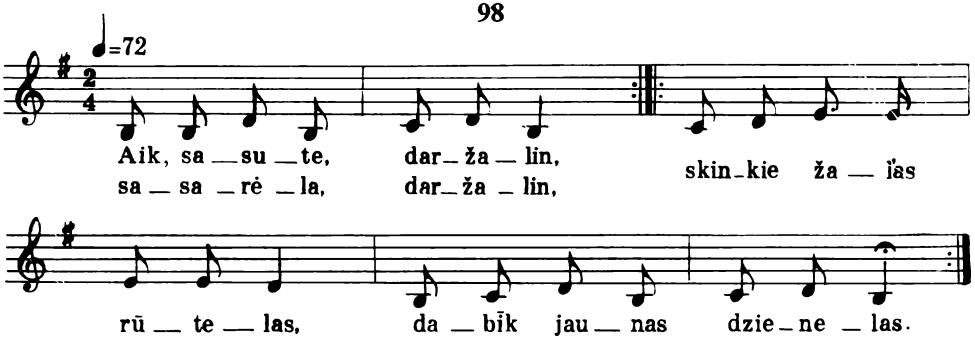

Aĩk, sasùte, daržãlin,
sasarẽla, daržãlin,
skínkie žal'às rūtelàs,
dabík jáunas dzienelàs. } 2 k.

– Oi àš neis'ù daržãlin
ir neskíns'u rūtẽl'ū,
bijaũs jáuno bernẽl'o,
kàd nepasidabótū.

Nedabókie, bernẽli,
nedabókie, jaunàsai,
aš iš prastũ namẽl'ū,
nebagótū tėvẽl'ū,

aš neturù šimtẽl'ū,
neĩ sukrautũ kraitẽl'ū,
vìsas màno turtẽlis
žãl'as rũtū daržãlis.

– Mán neraĩk'a šimtẽl'ū,
neĩ sukrautũ kraitẽl'ū,
ramì màno širdẽlė,
bilė̀ gražì mergẽlė.

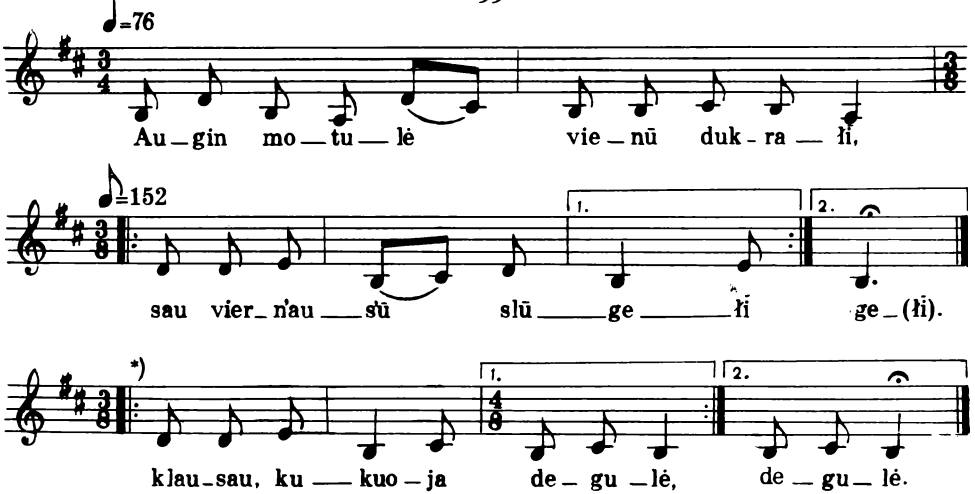

*) Variantas VIII posmo antrai pusei.

Augín motùlė víenū dukrãłī,
sáu viern'áus'ū slūgẽłī. } 2 k.

Aš atlankís'u sānū motùłī
kàs víenū subatẽłī,

Užsiaugìno užsil'ūl'ãvo,
labaĩ tolì nuláido.

žiẽmū važal'ù, šívu žirgel'ù,
pavãsarī laivel'ù.

Veřk'a motùlė tolì laisdamà,
o dukràlė aidamà.

Dár nepabuvaũ púsės metẽl'ū,
pacìko nedalãlė.

– Neveřk, motùla, tolì laisdamà,
o, dukràla, aidamà.

Aš užsikẽl'au añkstū rītẽlī,
klausaũ kukúoja degùlė.

Antà plūksnèl'ū būtũ degùlė,
an balsàl'o dukràlė.

100

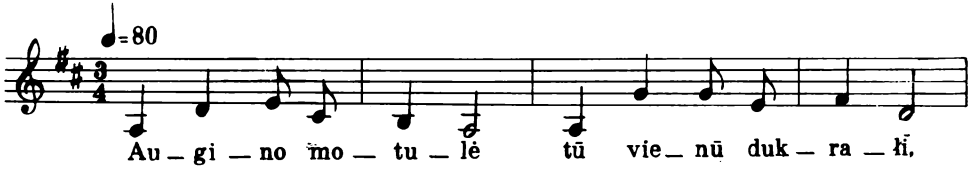

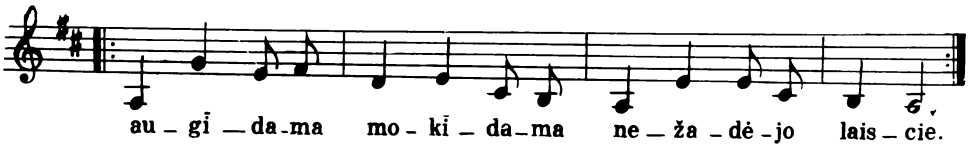

Augìno motùlė
tũ víenũ dukrãlį,
augídama mokídama
nežadėjo láiscie.

2 k.

Atjójo bernẽlis
pàs jáunũ mergẽlį,
privil'ójo nuõ motùlės
vientur̃tį dukrãlį.

– Oi tu bernužẽli,
báltas dobilẽli,
kám vil'ójai manì jáunũ
nuõ sanõs motùlės?

101

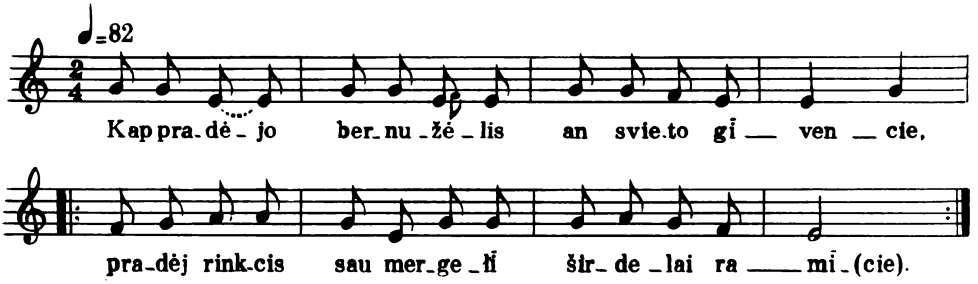

Kàp pradėjo bernužẽlis
añ svíeto gìvéncie,
pradėj riñkcis sáu mergẽlį
širdẽlai ramície.

2 k.

Bėk, žirgẽli, bėk, bėràsai,
kõlei cik táu raĩk'a,
kàd neĩ aũses negirdėtũ,
kàp mergẽlė veř̃k'a.

Išsiriñko sáu mergẽlį
iš puĺko dzidzáus'o,
kàp iž rūtẽl'ū daržãl'o
šakẽlį žal'áus'ū.

Neinbėgo bėras žírgas
ãnė pùsėn kẽl'o,
ir nusláužė žírgas kójū,
bernèlis galvẽlį.

– Tù mergẽla, skaiscì rõžė,
tù gražùs kvietkẽli,
taĩ tu kritaĩ mán in šírdzį
kàp gailì rasàlė.

O taĩ táu, bernužẽli,
nõg dziẽvo korótas,
kadù jaunà mergužẽlė
bùvo privil'óta.

102

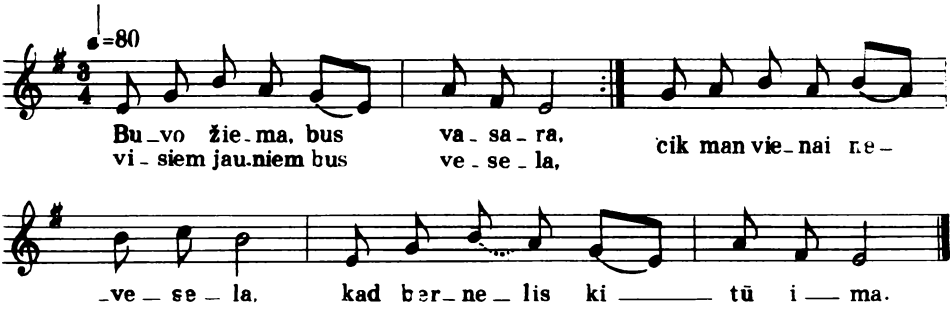

Bùvo žiemà, bùs vãsara,
visíem jauníem bùs vesẽla,
cìk mán víenai nevesẽla,
kàd bernẽlis kìtū ìma.

Tegù jis sáu kìtū ìma,
graĩtai jisaĩ našl'ù lìks,
tadù jis pas manì atjõs
ir manì pasidabõs.

103

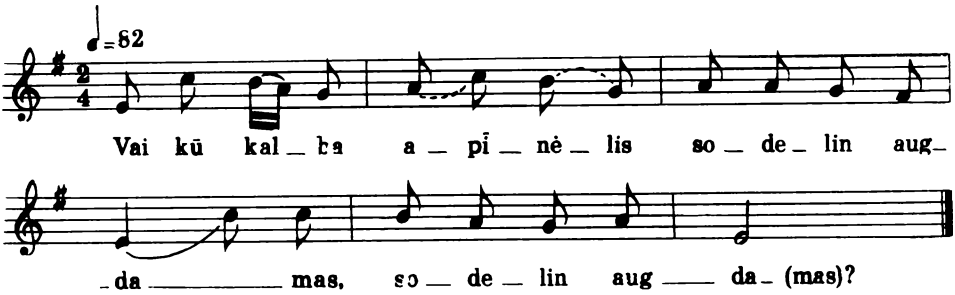

Vai kũ kal̃ba apīnẽlis
sodẽlin áugdamas? }2 k.

– Jéi tu manì pasmaigísi,
viršūnẽlėn áugs'u,

viršūnẽlėn áugs'u,
aukštaĩ spúrgas kráus'u.

Jéi tu manĩ nesmaigísi,
žamèlĩ taisís'u.

Vai kū kal̃ba dukružẽlė
pàs mõtkū būdamà?

– Vai motùla, vai širdẽla,
láisk manì žmonẽsa.

– Vai dùkrala, dukružẽla,
láuk trajìs metel'ùs:

aš išrinks'ù táu bernẽlĩ
tẽvo vienturẽlĩ,

aš išrinks'ù táu bernẽlī
põšn'os artojẽlī,

aš išrinks'ù tau bernẽlī
lañkos šienpjovẽlī.

Ir suvẽjo visì mẽtai
kàp vienà dzienẽlė,

ir važúoja mocīnẽlė
dùkros pažūrẽcie.

Ir suscìko dukružẽlī
pùsėje kelãl'o,

ir nusviĺko dukružẽlė
báltus marškinėl'ùs,

ir paródė mocīnẽlai
mẽlīnus petel'ùs.

– Tai táu, tai táu, mocīnẽla,
tẽvo vienturẽlis,

tai táu, tai táu, mocīnẽla,
põšn'os artojẽlis,

tai táu, tai táu, mocīnẽla,
lañkos šienpjovẽlis.

104

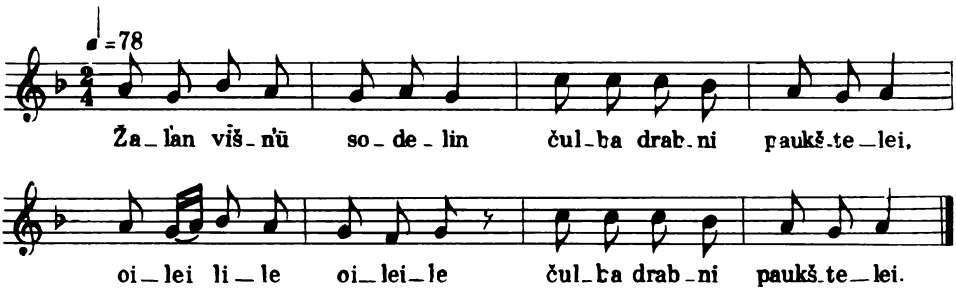

Žal'añ vĩšn'ū sodẽlin
čúlba drabnì paukštẽlei,
oilei lile oileilẽ
čúlba drabnì paukštẽlei.

Kuĩ paukštẽlei čulbẽjo,
volungẽlė ulbẽjo,
oilei lile oileilẽ
volungẽlė ulbẽjo.

Volungẽlė ulbẽjo,
tĩ jaunìmas suvẽjo,
oilei lile oileilẽ
tĩ jaunìmas suvẽjo.

Tĩ jaunìmas suvẽjo,
cìk mĩlimas netẽjo,
oilei lile oileilẽ
cìk mĩlimas netẽjo.

Kàp mĩlimas atẽjo,
kìtū mīlẽc pradẽjo,
oilei lile oileilẽ
kìtū mīlẽc pradẽjo.

Pírmai glóstė veidel'ùs,
añtrai máustė žiedel'ùs,
oilei lile oileilẽ
añtrai máustė žiedel'ùs,

o mán jáunai mergèlai
pílė vĩno sciklàlī,
oilei lile oileilẽ
pílė vĩno sciklàlī.

– Tù nepílkie vīnèl'o,
neláiscīkie stalàl'o,
oilei lile oileilẽ
neláiscīkie stalàl'o:

aš vīnèl'o negérs'u,
tàvo mielà nebũs'u,
oilei lile oileilẽ
tàvo mielà nebũs'u.

105

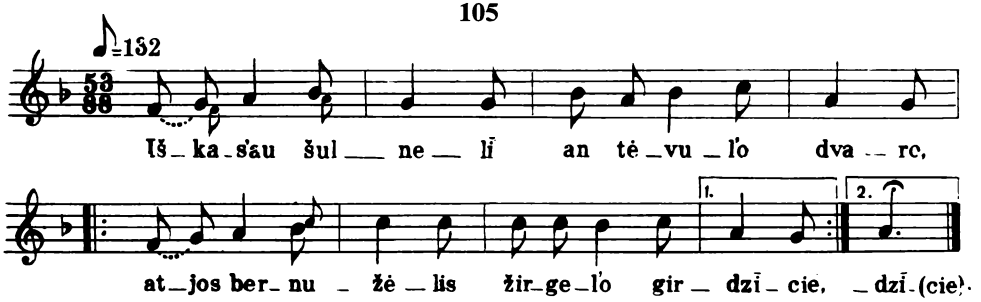

Ìškas'au šulnėlī
añ tėvùl'o dvãro,
atjõs bernužėlis
žirgèl'o gírdzīcie. } 2 k.

Atjõs bernužėlis
žirgèl'o gírdzīcie,
ateĩs mergužėlė
vandinėl'o sámcie.

Bernèlis užgiedój,
mergèlė ùžverkė.
– Cìk nevefk, mergužėla,
baltà lelijėla,

bà dár prisverksì,
jaunà mergužėla,
kàp tu nešósi
añ rañkũ vaikėlī.

– Nešóc nenešós'u,
cìk vīgėn vīg'ós'u,
añ tavĩ bernèl'o,
vis narakavós'u.

– Nekálcīk, mergėla,
manĩ bernužėl'o,
cìk kálcīk, mergėla,
pacì savì jáunũ:

reikėj neváikščocie
vėlaĩs vakarėleis,
raikėj neul'ócie
nakciẽs tamsumėlėn,

cìk raikėj váikščocie,
kuĩ sasùlės gãno,
kuĩ sasùlės gãno
ir jautėlei baũb'a.

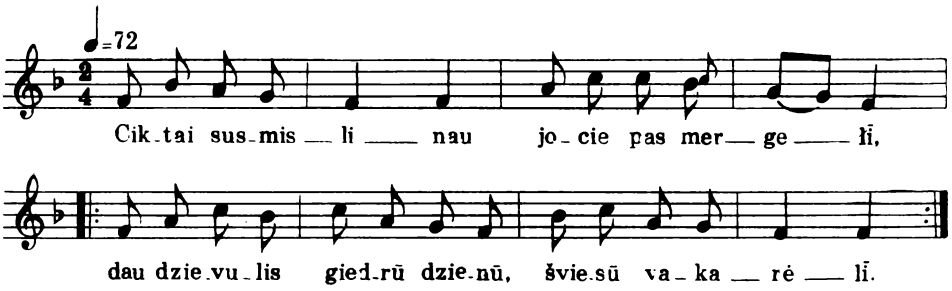

Ciktaĩ susmìslinau
jócie pàs mergẽlĩ,
dáu dzievùlis giẽdrū dziẽnū,
šviẽsū vakarẽlĩ. } 2 k.

Dár àš nedaėjaũ
neĩ žirgũ stonẽlės,
nusižvéngė žirgužẽlis
aukštõjon stonẽlėn,

dár aš neužsẽdau
añ bẽro žirgẽl'o,
jaũ pražído lelijẽlė
cies'õjon rankẽlėn,

dár aš neišjójau
iš tėvùl'o dvãro,
ir pragído gaidužẽlis
tėvùl'o dvarãlin,

dár aš nedajójau,
žal'õs'os girãlės,
ir sučúlbo paukštužẽlei
žal'õjon giràlėn.

Dár aš neišjójau
iš žal'õs giràlės,
ir sulójo margì kúrtai
vuošvèl'o dvarãlin,

dár aš nedajójau
neĩ vúošv'o dvarãl'o,
ir išãjo vuošvužẽlis,
atkẽlė vartel'ùs,

dár aš neužjójau
neĩ añ vúošv'o dvãro,
ir išãjo vuošvužẽlė,
vẽdė iñ sveklĩčũ,

dár aš neinėjaũ
aukštõn sveklĩčẽlėn,
ir pastãtė vuošvužẽlė
naũjũ krėslãlĩ,

dár aš neinsẽdau
naujañ krėslãlin,
ir pripílė vuošvužẽlė
vĩnèl'o sciklãlĩ,

dár aš nepàėm'au
iñ rankàs sciklãl'o,
ir ùžverkė mergužẽlė
valn'ũjũ dzienẽl'ũ.

107

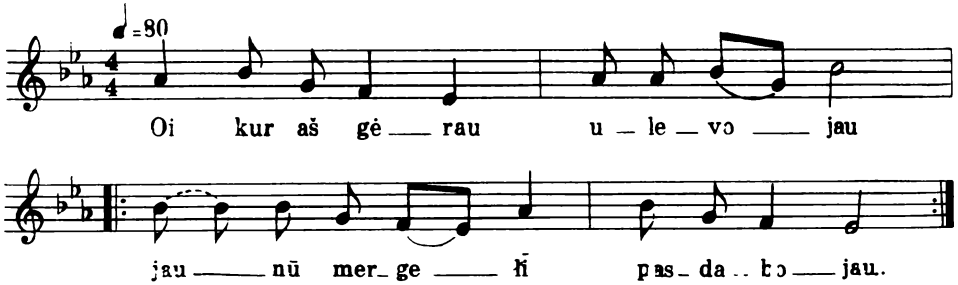

Oĩ kuř aš gĕrau ulevójau,
jáunū mergẽlī pasdabójau. } 2 k.

– Oi tu mergèle lelijẽla,
ar aisì už manĭ bernužẽl'o?

Pas mùs kalnẽlei alavìnei,
o akmenẽlei sidabrìnei,

pas mus upẽlei žãl'o vĩno,
iš kraštũ taĩsos žalì šilkaĩ,

iš kraštũ taĩsos žalĩ šilkaĩ,
iž dùgno veřcas balcì perlaĩ.

Kàp nuvažãvom, pažūrẽjom,
akimì sàvo paregẽjom:

pas jùs kalnãlei bálto smẽl'o,
o akmenẽlei cicnagẽl'o,

pas jùs upẽlei vandinẽl'o,
iš kraštũ taĩsos žalì mauraĩ,

iš kraštũ taĩsos žalì mauraĩ,
iž dùgno veřcas juodzì purvaĩ.

108

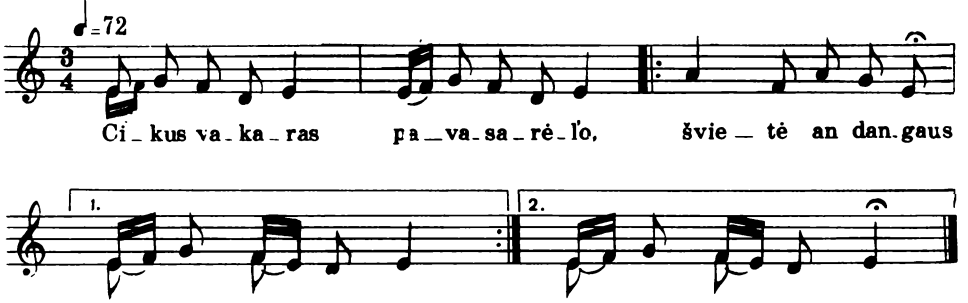

Cīkùs vãkaras pavasarẽl'o,
šviẽtė añ dangaũs daũgel žvaigždẽl'ū. } 2 k.

Šviẽtė an dangaũs daũgel žvaigždẽl'ū,
kvẽp'a kvietkẽlei iž daržalẽl'ū.

Kvẽpia kvietkẽlei iž daržalẽl'ū,
klója žamẽlī drabnaĩs lapẽleis.

Šviesì dzienèlė, giedrì naktèlė,
kõ neatjója màno bernèlis?

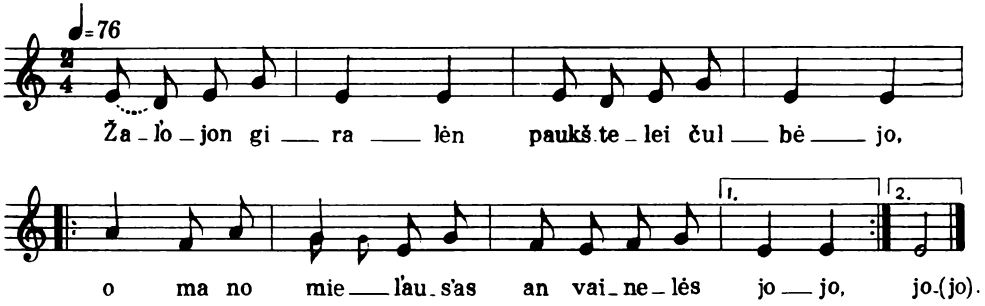

Žal'õjon girãlėn
paukštẽlei čulbẽjo,
o màno miel'áus'as
añ vainẽlės jójo.

Añ vainẽlės jójo,
su rankeĺ mójo:
– Atsimĩk, mergẽla,
kàp mùdu gīvẽnom.

Mès mùdu gīvẽnom
kàp porà karvẽl'ū,
o kàs mùs pérskīrė,
dziẽve, jĩ korókie.

Dziẽve, jĩ korókie
an kójū rankẽl'ū,
an kójū rankẽl'ū,
an švies'ũ akẽl'ū.

An kójū rankẽl'ū,
an švies'ũ akẽl'ū,
korókie, dzievùle,
an vìso amžàl'o.

2 k.

Užais'ù an kálno,
daũgī pamacís'u,
pamat'aũ dzvílika
pulkẽl'ū atjójanc.

Atjójo ulõnū
Šimtas milijõnū,
o màno bernèl'o
cìk žirgẽlī vẽda.

Cìk žirgèlī vẽda,
gražaĩ parėdzítū,
áukso litarẽleis
vardèlis rašíta.

– Mergẽla jaunà,
merguž̃ėla gražì,
išsiriñk, mergèla,
sáu vienū bernẽlī.

– Oi kàd jũ ca būtũ
kàp an mãrū pùtū,
nebùvo ir nebùs
kàp màno bernèlis,

oi kàd jũ ca būtũ,
kàp mãros l'ūl'úotū,
nebùvo ir nebùs
kàp màno bernèlis.

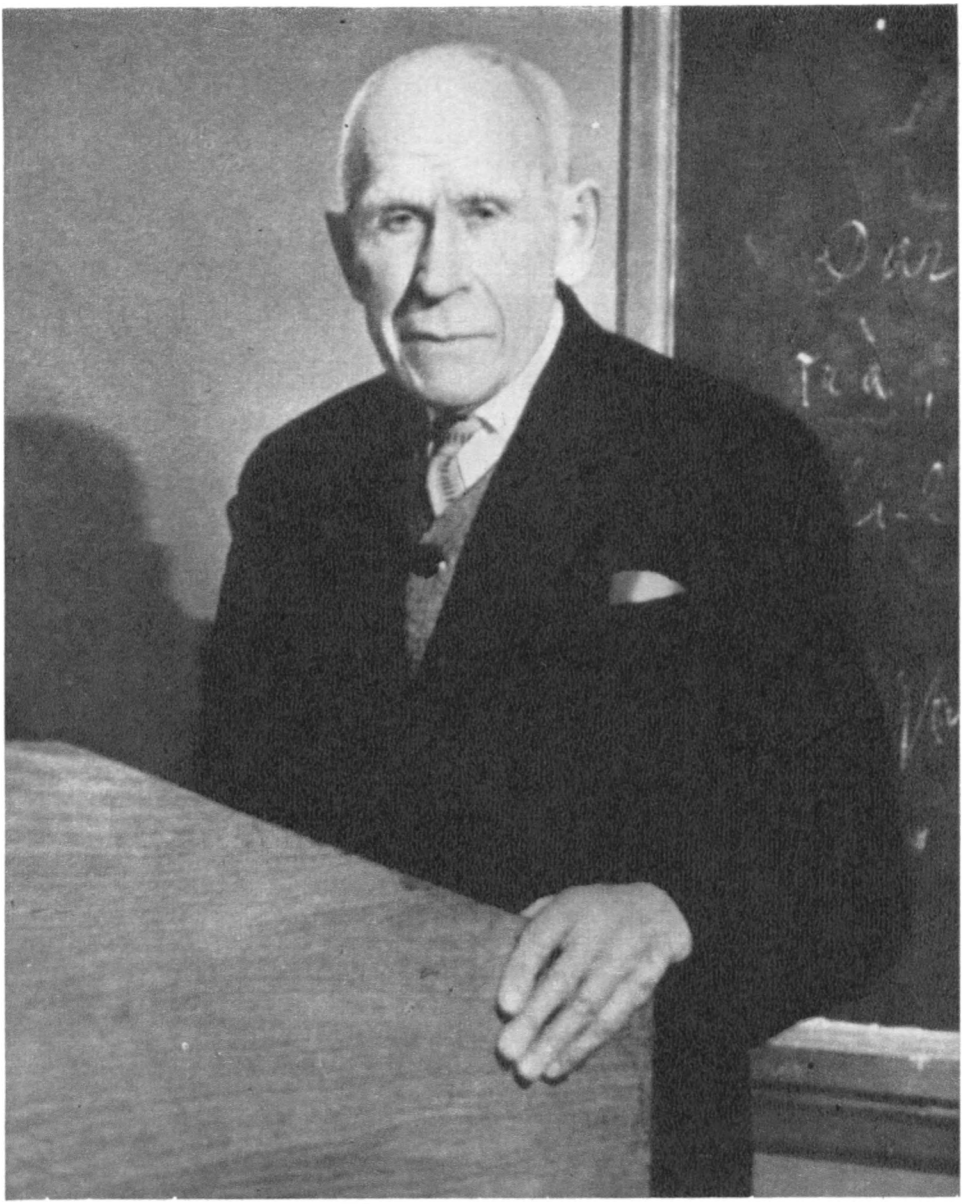

Prof. J. Balčikonis VV universiteto auditorijoje

Prof. J. Balčikonis ir prof. M. Petersonas su liaudies dainininke Druskininkuose 1953 m.

110

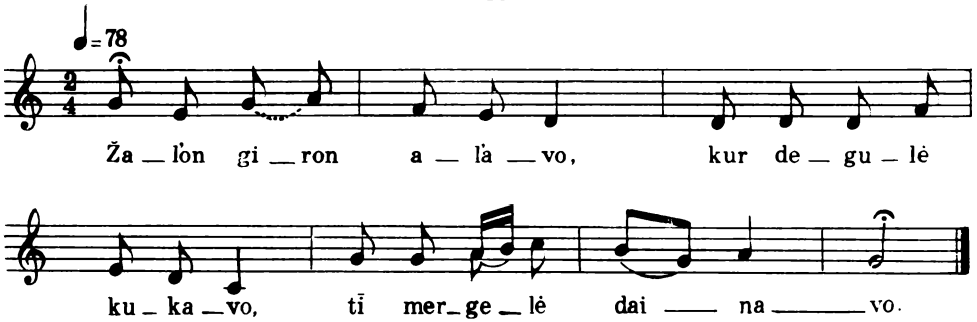

Žal'õn gìron al'ãvo,
kuř degùlė kukãvo,
tī mergẽlė dainãvo,

žãl'ū rũtū ravẽjo,
su bernel'ù kalbẽjo,
su bernel'ù kalbẽjo.

– Tù bernèli, atsitráuk,
žal'õs rũtos neišráuk,
žal'õs rũtos neišráuk.

Tu bernèli, atsistók,
manī jaunõs nepristók,
manī jaunõs nepristók.

Raĩks mán rít, užporít
ankscì rītì užsikélc,
ankscì rītì užsikélc,

ankscì rītì užsikélc,
žãl'ū rũtū nusiskínc,
žãl'ū rũtū nusiskínc,

žal'à rūtà nusiskínc,
vainikẽlis nusipínc,
vainikẽlis nusipínc,

vainikẽlis nusipínc,
añ galvẽlės užsidẽc,
añ galvẽlės užsidẽc.

111

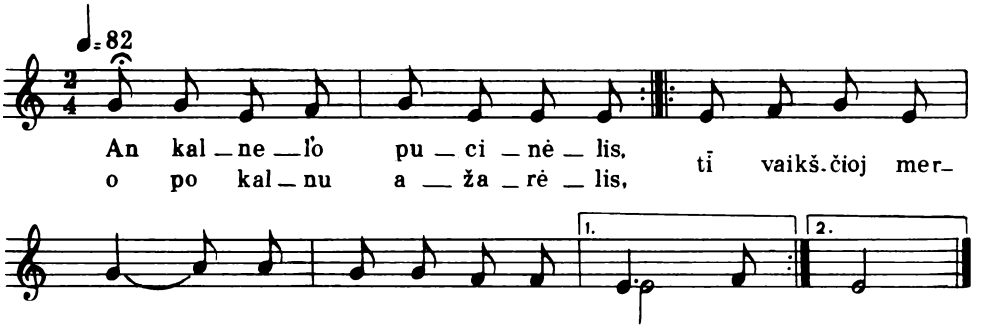

An kalnẽl'o pucinẽlis,
õ põ kálnu ažarẽlis,
tĩ váikščoj mergẽlė, } 2 k.
baltà lelijẽlė.

Tĩ váikščojo mergužẽlė,
baltà gražì lelijẽlė,
baltaĩ búrnũ praũsė,
rankelàs mazgójo.

Ir atjójo bernužẽlis,
báltas gražùs dobilẽlis,
žirgẽl'o gírdzīcie,
pencìnũ čỹscīcie.

Dár žirgẽl'o nepagírdė,
pencinẽl'ũ nepačỹstė,
nuskiñdo bernẽlis
giluñ dunojẽlin.

112

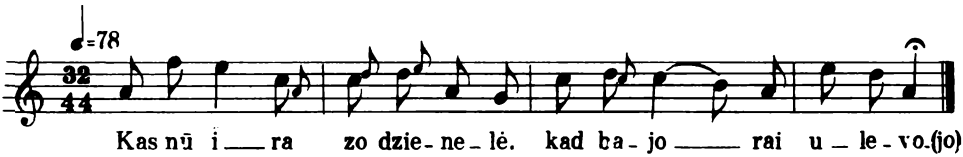

Kas nũ īrà zò dzienẽlė,
kàd bajõrai ulevójo,
kàd bajõrai ulevójo,
mũs sesẽlī išvil'ójo.

Ir nuláido tẽvas dùkrī
už marãl'ũ mẽlīnũ:
negirdẽsi, seserẽla,
tù tėvẽl'ũ dũsaujanc,

negirdẽsi, seserẽla,
tù brolãl'ũ švílpaujanc,
negirdẽsi, seserẽla,
tù jaunimẽl'o šókanc,

cìk girdẽsi, seserẽla,
jūràs maràs ūžaujanc,
jūràs maràs ūžaujancas
ir jendralàs s'ūbúojancas.

113

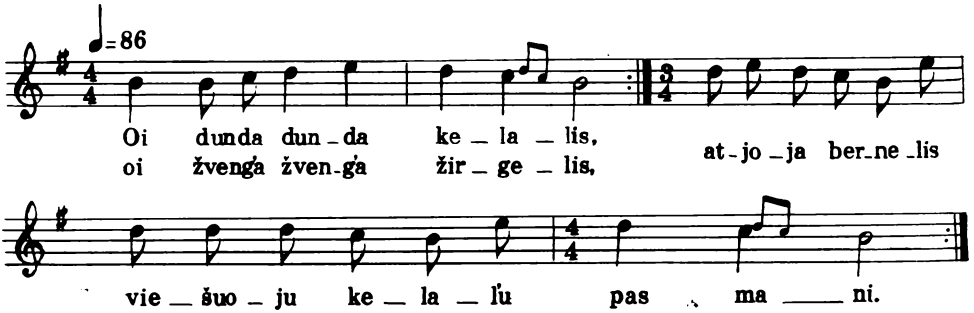

Oi dúnda dúnda kelàlis, oi žvéng'a žvéng'a žirgèlis,
atjója bernẽlis viešúoju kelal'ù pas manì. } 2 k.

— Oi tu bernẽli jaunàsai, tu šidorẽli kītràsai,
nebaldzík durãl'ū, nevīrúok vartẽl'ū, aš neis'ù.

Oi tu bernẽli jaunàsai, tu šidorẽli kītràsai,
paláidai kalbelàs po visàs šalalàs an manĩ.

— Oi tu mergẽla jaunóji, tu lelijẽla baltóji,
žmon'ũ kaĩbos kraĩvos, kàp šaudīklẽs šeĩvos, neciesà.

114

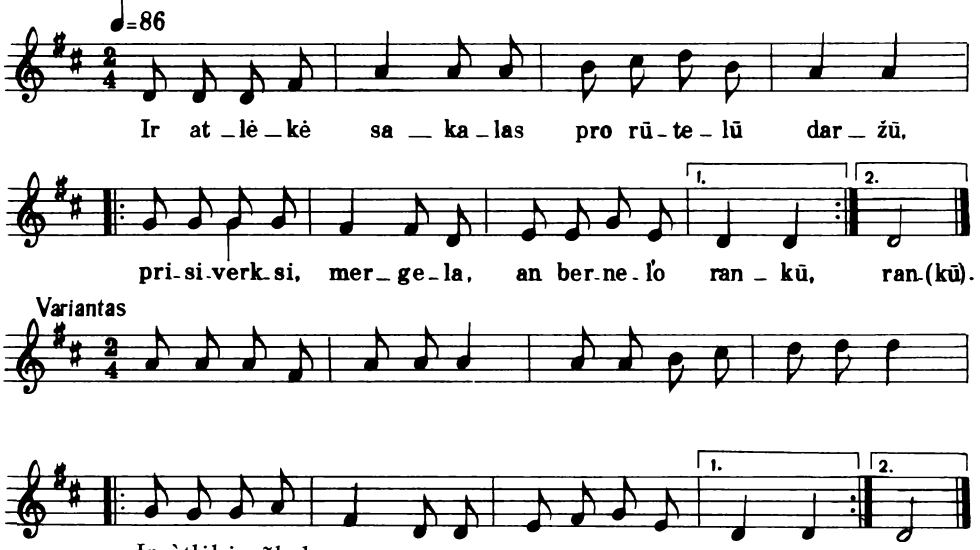

Ir àtlėkė sãkalas
prõ rūtẽl'ū daržū,
prisiverksì, mergẽla, } 2 k.
añ bernẽl'o rañkū.

Nei tau ródos, prisiveĩrks,
su bernel'ù pakalbẽs,
giĩrdzi manì motùlė
sveklĩčon būdamà.

Dúosim sãnai motùlai
baltũ linũ veĩrpcie,
tegù veĩrps, neklausìs,
kũ mès mùdu kaĩbam.

Ir àtlėkė sãkalas
prõ rūtẽl'ū daržū,
prisiverksì, mergẽla,
añ bernẽl'o rañkū.

Nei tau ródos, prisiveĩrks,
su bernel'ù pakalbẽs,
giĩrdzi manì tėvùlis
sveklĩčon bũdamas.

Dúosim sanám tėvùl'u
žagràlĩ darície,
tegù darìs, neklausìs,
kũ mès mùdu kaĩbam.

Ir àtlėkė sãkalas
prõ rūtẽl'ū daržū,
prisiverksì, mergẽla,
añ bernẽl'o rañkū.

Nei tau ródos, prisiverks,
su bernel'ù pakalbẽs,
girdzi manì brolàlis
sveklĩčon būdamas.

Dúosim jaunám brolàl'u
žirgėlī balnócie,
tegù balnõs, neklausìs,
kũ mes mùdu kaĩbam.

Ir àtlėkė sãkalas
prõ rūtẽl'ū daržū,
prisiverksì, mergẽla,
añ bernẽl'o rañkū.

Nei tau ródos, prisiverks,
su bernel'ù pakalbẽs,
girdzi manì sasùtė
sveklĩčon būdamà.

Dúosim jáunai sasùtei
vainikėlī píncie,
tegù piñs, neklausìs,
kũ mès mùdu kaĩbam.

115

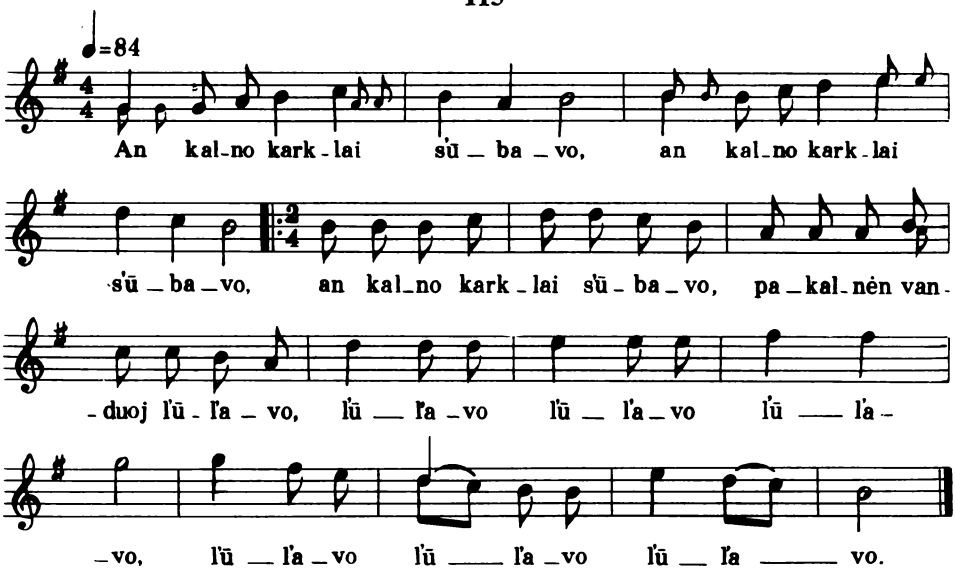

Añ kálno karklaĩ s'ūbãvo,
añ kálno karklaĩ s'ūbãvo,
añ kálno karklaĩ s'ūbãvo,
pakaĺnėn vanduõj l'ūl'ãvo,
l'ūl'ãvo l'ūlãvo l'ūlãvo,
l'ūl'ãvo l'ūl'ãvo l'ūl'ãvo.

Tīnái váikščojo mergèlė,
tīnái váikščojo mergèlė,
tīnái váikščojo mergužėlė,
baltà gražì lelijėlė,
lelijà lelijà lelijà,
lelijà lelijà lelijà.

O ir atjójo bernèlis,
o ir atjójo bernèlis,
ir atjójo bernužẽlis,
báltas gražùs dobilẽlis,
dóbilas dóbilas dóbilas,
dóbilas dóbilas dóbilas.

– Oi tu, mergẽla jaunóji,
oi tu, mergẽla jaunóji,
oi tu, mergẽla jaunóji,
kõ tèp nul'ũdus váikščoji,
váikščoji váikščoji váikščoji,
váikščoji váikščoji váikščoji:

ař klausaĩ krankl'ũ kraňk'ančū,
ař klausaĩ krankl'ũ kraňk'ančū,
ar klausaĩ krankl'ũ kraňk'ančū,
muzikẽl'ū gráinančū,
gráinančū gráinančū gráinančū,
gráinančū gráinančū gráinančū?

– Neĩ klausaũ krankl'ũ kraňk'ančū,
neĩ klausaũ krankl'ũ kraňk'ančū,
neĩ klausaũ krankl'ũ kraňk'ančū,
muzikẽl'ū gráinančū,
gráinančū gráinančū gráinančū,
gráinančū gráinančū gráinančū,

cìk láuk'u bernèl'o parjójanc,
cìk láuk'u bernèl'o parjójanc,
láuk'u bernèl'o parjójanc,
vainikẽl'o pařnešanc,
pařnešanc pařnešanc pařnešanc,
pařnešanc pařnešanc pařnešanc.

Parjõs màno bernèlis subatõn,
parjõs màno bernèlis subatõn,
parjõs bernèlis subatõn,
parnèš vainìkū nedėl'õn,
nedėl'õn nedėl'õn nedėl'õn,
nedėl'õn nedėl'on nedėl'õn.

Uždẽs añ galvẽlės saradõn,
uždẽs añ galvẽlės saradõn,
uždẽs añ galvõs saradõn,
išvèš martėlĩ četvergì,
četvergì četvergì četvergì,
četvergì četvergì četvergì,

parvèš manì martėlĩ četvergì,
parvèš manì martėlĩ četvergì,
parvèš martėlĩ četvergì,
sugrĩš palĩdai pėdnīčõn,
pėdnīčõn pėdnīčõn pėdnīčõn,
pėdnīčõn pėdnīčõn pėdnīčõn.

116

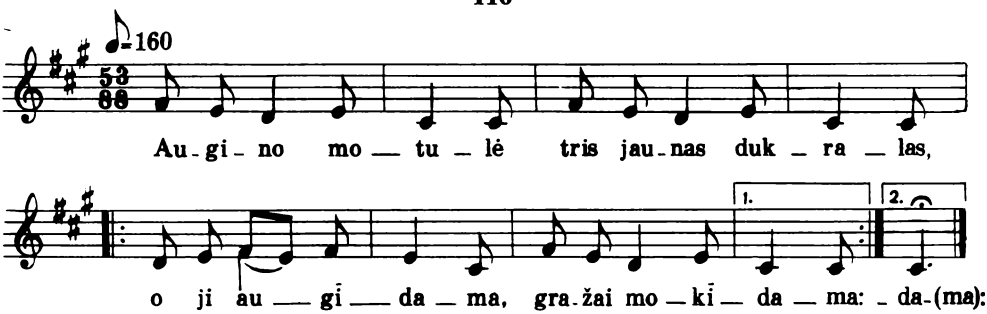

Augìno motùlė
trìs jáunas dukralàs,
o ji augídama,
gražaĩ mokídama: } 2 k.

— Nedabók, dukrãla,
bagóto bernẽl'o,
bà jis tavì nubaĩs
graudzíngais žodẽleis,

cìk dabók, dukrãla,
vargdziẽnī bernẽlī,
tai jis kasdziẽn paklõs
minkštaĩ patalẽlī.

Dár aš nesuláuk'au
dzvìdešims metẽl'ū,
sodzín manì jáunū
už baltũ skomẽl'ū.

Dár aš neužsẽdau
už baltũ skomẽl'ū,
prisẽdo bernẽlis
priẽ màno šalãlės.

Prisẽdo bernẽlis
priẽ màno šalãlės,
uždẽjo rankẽlī
añ màno petẽl'ū,

uždẽjo rankẽlī
añ màno petẽl'ū,
tai īrà langvènsnė
už póvo plūksnẽlī.

117

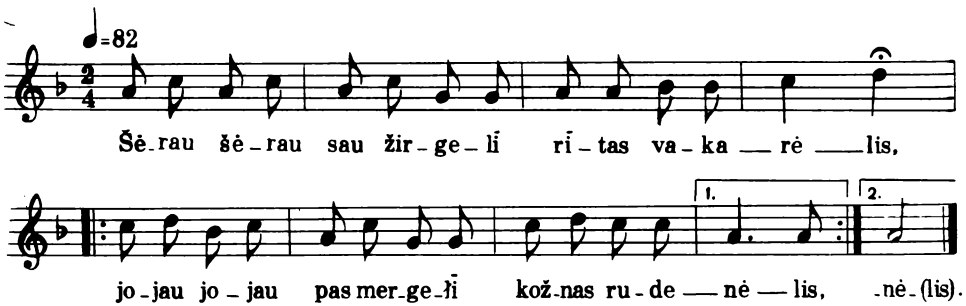

Šẽrau šẽrau sau žirgẽlī
rítas vakarẽlis,
jójau jójau pas mergẽlī
kõžnas rudenẽlis. } 2 k.

Pasdabójau sáu mergẽlī
penk'ólikos mẽtū,
neišláidza motīnẽlė
be trajũ metẽl'ū.

Láuk'au metùs, láuk'au antrùs,
paláuks'u dár tracùs,
o jau màno mergužẽlė
manĩ nedabója.

Vìsos liñksmos, vìsos grãžos,
vìsos vainikúotos,
o jau màno mergužẽlė
stóvi kàp pardúota.

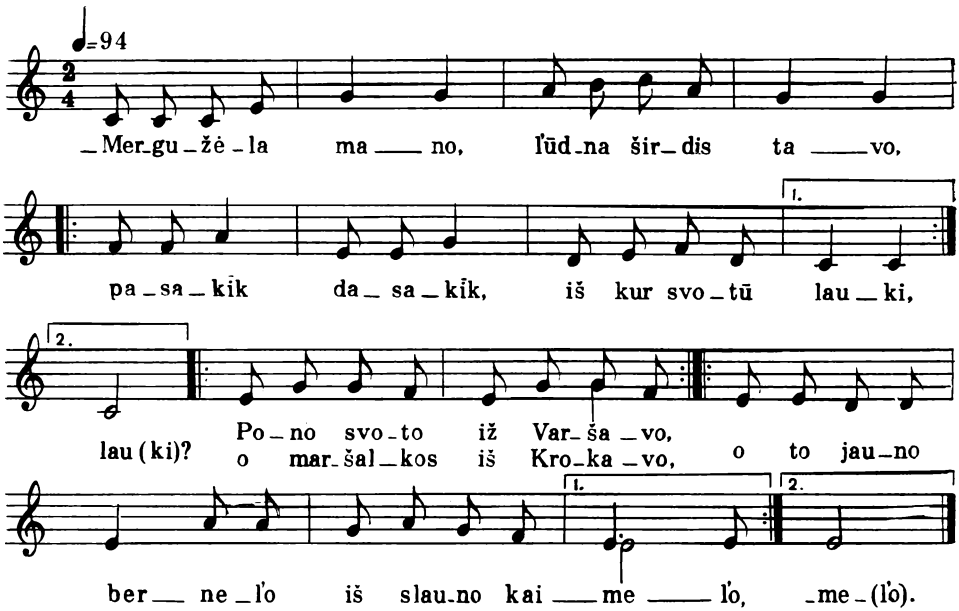

– Merguž̃ela màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
iš kuř svõtū láuki? } 2k.

– Põno svõto iž Váršavo,
o maršálkos iš Krõkavo,
o tõ jáuno bernẽl'o
iš slaũno kaimẽl'o. } 2k.

– Merguž̃ela màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
peř kuř juõs inláisi?

– Põnū svõtū peř vartùs,
o maršálkū per antrùs,
o tũ jáunū bernẽlī
peř naũjū sveklĩčū.

– Merguž̃ela màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kuõj tù juõs priimsì?

– Põnū svõtū viščienù,
o maršálkū kacienù,
o tũ jáunū bernèlī
báltu žūsienáiti.

– Merguž̃ela màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kuõj tu juõs gírdzīsi?

– Põnū svõtū alul'ù,
o maršálkū kvasul'ù,
o tũ jáunū bernẽlī
žal'úoju vīnel'ù.

– Mergužėla màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kuř tu juõs guldzísi?

– Põnū svõtū añ suõlo,
o maršálkū põ suolù,
o tũ jáunū bernèlī
margõn laškėlėn.

– Mergužėla màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kũ põ gálvu dėsi?

— Põnu svõtu niekõcū,
o maršálkai skarvãdū,
o tám jaunám bernèl'u
pūkũ paduškėlī.

– Mergužėla màno,
l'ūdnà širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kuõj tu juõs užklósi?

– Põnū svõtū akėcõm,
o maršálkū taĩ liesõm,
o tũ jáunū bernèlī
pūkũ patalėl'ù.

– Mergužėla màno,
l'ūdn'à širdìs tàvo,
pasakík dasakík,
kuõj tu juõs bùdzīsi?

– Põnū svõtū rankelì,
o maršálkū gugelì,
o tũ jáunū bernèlī
meilaĩs žodėleis.

119

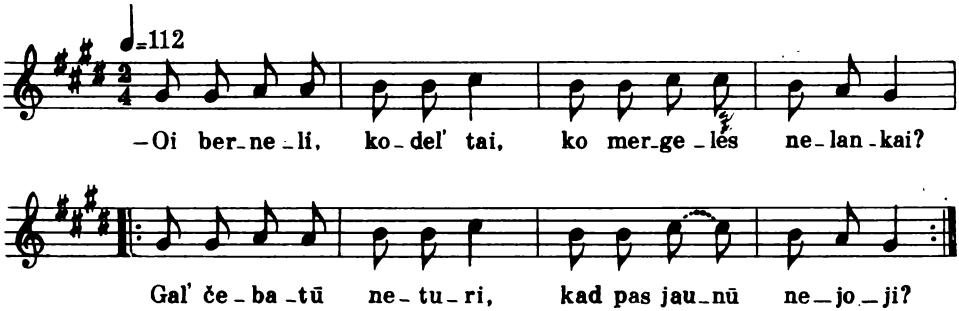

– Oi bernėli, kõdel' tai,
kõ mergėlės nelankaĩ?
Gál' čebãtū neturì,
kad pas jáunū nejóji? } 2 k.
– Aš čebatùs turù dù,
cìk be pãdū abùdu.

– Oi bernėli, kõdel' tai,
kõ mergėlės nelankaĩ?
Gál' župõno neturì,
kad pas jáunū nejóji?
– Aš župõnus turù dù
cìk suplíšī abùdu.

— Oi bernẽli, kõdel' tai,
kõ mergẽlės nelankaĩ?
Gál' marškin'ũ neturì,
kad pas jáunũ nejóji?
— Aš márškinius turù du,
be kauniẽrũ abùdu.

— Oi bernẽli, kõdel' tai,
kõ mergẽlės nelankaĩ?
Gál' žirgẽl'o neturì,
kad pas jáunũ nejóji?
— Aš žirgel'ùs turù dù
nepašarcì abùdu.

— Oi bernẽli, kõdel' tai,
kõ mergẽlės nelankaĩ?
Gál' kepùrės neturì,
kad pas jáunũ nejóji?
— Aš kepuràs turù dzvì,
be kaušãl'ũ abìdzvi.

— Oi bernẽli, kõdel' tai,
kõ mergẽlės nelankaĩ?
Gál' balnẽl'o neturì,
kad pas jáunũ nejóji?
— Aš balnel'ùs turù du,
be kilpẽl'ũ abùdu.

Ir nejós'u aš pas jàs,
ba jos neìs už manĩ.

120

Kàp aš buvaũ pas motùlĩ
taĩ vienà dukrãlė,
dãvė vãl'ũ mán motùlė
gražaĩ paul'ócie. } 2 k.

Ais'ù kláus'u pas mergèlĩ,
kõ tèp gaĩlei veřk'a,
ar nemókė jõs motùlė
stovèl'ũ stacície,

Dãvė vãl'ũ mán motùlė
gražaĩ paul'ócie:
grãžũs plonì marškinẽlei,
rũtũ vainikẽlis.

ar nemókė jõs motùlė
stovèl'ũ stacície,
ar nemókė jõs sasùlė
drobèl'ũ rėdzície.

Kàp aš ėjaũ peř dvarãlĩ,
dvarãlis dzidzãvos.
Girdzù veřk'a mergužẽlė
rũtẽl'ũ daržãlin.

Aš nuveis'ù žal'õn gìron,
girãlėn žal'áus'on,
išsiláušu sáu rīkštẽlĩ
abìle medẽl'o,

pamokís'u mergužẽlĩ
stovèl'ũ stacície,
pamokís'u lelijẽlĩ
drobèl'ũ rėdzície.

121

Áugo gìron stadulėlė
taĩ slaũnas medėlis. } 2 k.
Áugo sodzuñ mergužėlė,
tai slaunà mergėlė. } 2 k.

Ir atjójo bernužėlis,
báltas dobilėlis: } 2 k.
– Vuošvužėla mocīnėla,
ar láisi dukrãlī? } 2 k.

– Vai aš laistáu ir norėtau,
darbėl'ū nemóka:
neĩ verpėja, neĩ audėja,
cìk rug'ũ pjovėja
ir mán sãnai mocīnėlai
patalėl'u klócie.

– Vuošvužėla mocīnėla,
tai mán tok'ōs raĩk'a:
nei verpėjos, nei audėjos,
cìk rug'ũ pjovėjos
ir mán jaunám bernužėl'u
patalėl'u klócie.

122

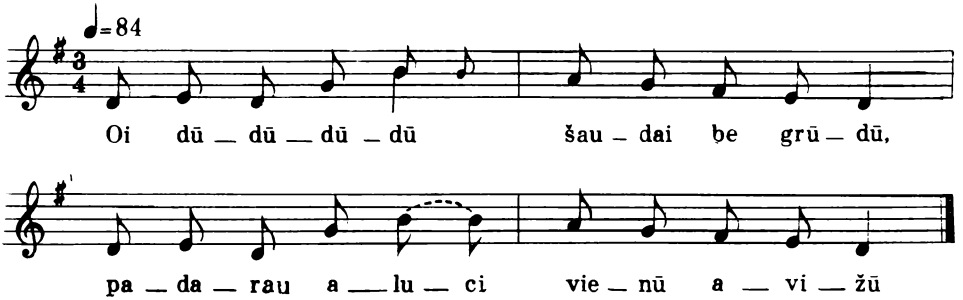

Òi dūdūdūdũ šaudaĩ bè grūdũ,
padaraũ alùcī vienũ avižũ.

Màno alùcis gražùs geltónas,
nugírd'au bernėlī, šiėno pjovėjū.

Išãjo bernėlis šienėl'o pjáucie,
ne cíek jis pjóvė, kíek gaĩlei veřkė.

Ne cíek jis pjóvė, kíek gaĩlei veřkė
an dalg'akotėl'o pasireműdamas,

an dalg'akotėl'o pasireműdamas,
an sierõs žamėlės pažūrėdamas.

– Òi žãme žãme, žamèla sieróji,
priėmei tėvū iř motinėlī,

priėmei tėvū iř motinėlī,
priiműk iř manì, vařgo bernėlī.

Ais'ù añ kãpo pas tėvužėlī,
pas tėvužėlī rodõs pakláuscie.

– Tėvùli màno, sanàsai màno,
mažù mán duotái kok'ũ rodàlī.

– Sūnèli màno, raitèli màno,
ar táu nubódo vaĺn'os dzienėlės,

ar táu nubódo vaĨn'os dzienẽlės,
ar vaĨn'os dzienẽlės, ar žírgas šárcie?

– Tėvùli màno, sanasaĩ màno,
neĩ mán nubódo vaĨn'os dzienẽlės,

neĩ mán nusbódo vaĨn'os dzienẽlės
ir nenusbódo žirgẽlis šárcie,

cìk mán nusbódo suñkūs darbẽlei,
suñkūs darbẽlei, graũdūs žodẽlei,

ba nẽr kám užaĩc' sunkū̃ darbẽl'ū,
ba nẽr kám užtarc' graudū̃ žodẽl'ū.

* * *

Òi dūdūdūdū̃ šaudaĩ bè grūdū̃,
padaraũ alùcī vienū̃ avižū̃.

Màno alùcis gražùs geltónas,
nugírd'au mergẽlī, šiẽno grėbėjū.

Išãjo mergẽlė šienẽl'o grẽbcie,
ne cíek jì grẽbė, kíek gaĩlei veřkė,

ne cíek jì grẽbė, kíek gaĩlei veřkė
an klẽvo grėblãl'o pasiremdamà,

an klẽvo grėblãl'o pasiremdamà,
an sierõs žamẽlės pažūrėdama.

– Òi žãme, žãme, žamẽla sierój,
priẽmei tẽvū ir motinẽlī,

priẽmei tẽvū ir motinẽlī,
priiñk ir manì, vařgo mergẽlī.

Ais'ù an kãpo pas motinẽlī,
pas motinẽlī rodõs pakláuscie.

– Motùla màno, širdẽla màno,
mažù màn duotái kok'ū̃ rodẽlī.

– Dùkrala màno, jaunóji màno,
ar tau nusbódo vaĨn'os dzienẽlės,

ar táu nusbódo vaĨn'os dzienẽlės,
ar vaĨn'os dzienẽlės, ar vainikẽlis?

– Motùla màno, širdẽla màno,
neĩ mán nusbódo vaĨn'os dzienẽlės,

neĩ mán nusbódo vaĨn'os dzienẽlės,
neĩ vaĨn'os dzienẽlės, neĩ vainikẽlis,

cik mán nusbódo suñkūs darbẽlei,
suñkūs darbẽlei, graũdūs žodẽlei,

bà nẽr kám užaĩc' sunkū̃ darbẽl'ū,
bà nẽr kám užtarc' graudū̃ žodẽl'ū.

123

Kuř upẽlis tẽka,
šapalėl'ùs nẽša,
tĨ mergẽlė lelijẽlė
báltū žū̃sī pẽša.

Báltū žū̃sī pẽša,
šaliñ plū̃ksnas mẽta,
motīnẽlė ateidamà
an lazdẽlės krãtė.

Kàp ji ateidamà
an lazdẽlės krãtė,
vienì plẽšo, kicì keñša
pūkū̃ patalẽlī.

– Aĩk, dukràla, namõ,
pamèskie darbẽlī,
ba kàp mataũ, pamīlėjai
sáu víenū bernẽlī.

Aĩk, dukràla, spařcai,
mínk kojèlėm tánkei,
žūrėk, stóvi trỹs bernẽlei,
visì trỹs dabója.

Neĩ tu puikavókie,
neĩ tu juokavókie,
šókis tókis bernužẽlis,
abì artojẽlis.

124

– Mergẽla jaunóji,
ko gaĩlei vaitóji,
ar sópa galvẽlĩ,
kàd tèp žėlavóji. } 2 k.

Oi ar tavì bãrė
sanasaĩ tėvẽlis,
ar nustój mĩlėjis
jaunasaĩ bernẽlis?

– Ãnei manì bãrė
sanasaĩ tėvẽlis,
neĩ nustój mĩlėjis
jaunasaĩ bernẽlis.

Tėvùlis bernẽl'u
manì pažadėjo,
motùlė kraitẽlĩ
sukróvė sudėjo.

Tėvùlis motùlė
manì užaugìno,
šìtũ rudenẽlĩ
išláiscie kecìno.

125

Sópa màno galvẽlĩ,
nežinaũ, nõ kõ,
vãkar gẽrau su bernel'ù,
mažuñ jau nõg tõ.
Gal'ù gérc, gal'ù gérc,
negal'ù paskélcie,
rũpi mán, rũpi mán
ankscì užsikélcie.

Nesirũpink, motùla,
unkscì užsikẽlus,
tu turì dukrãlĩ
pink'ólikos mẽtũ:
užsikeĺs užsikeĺs
añkstūjĩ rĩtẽlĩ
ir suveřps sudabìs
táu báltus linel'ùs.

Ji suveřps sudabìs
táu báltus linel'ùs,
ji suaũs sudundzìs
táu tánk'as drobelàs. } 2 k.

Ir išãjo motīnėlė
šilì rug'ũ pjáucie,
ir atjója žantùlis
atsirapetója,

an visũ keturũ
žirgėlis káuscītas.
– Padėk dziẽvas, motīnèla,
šilì rug'ũ pjáucie.

– Tai ãč'ū, žantùli,
šùn'o liežuvėli:
išvil'ójai dukrãłī
pink'ólikos mėtū, } 2 k.

išvil'ójai dukrãłī
pink'ólikos mėtū,
išvil'ójai dukrãłī,
rug'ũ pjovėjėłī. } 2 k.

126

Giñčinosi trīs sasãlės
pas daržãlī stovėdamos.
katrì iš mũs visũ trijũ
patogèsnė añ veidėl'o.

Ãj bernėlis pro daržãlī
šaliñ jũjū švílpaudamas
ir an sàvo baltũ rañkū
áukso žiedū ráicodamas.

Vienà sãkė mergužėlė:
„Šìtas žiedas bus màno,
bà aš gražì an veidėl'o,
bernužėlis bus màno".

Kità sãkė: „Šitas žiedas
tai jau màno tùri bũc,
kad aš gražì añ veidėl'o,
tai negal'ù aš prapúlc'".

O ši tracà mergužėlė
žamīn akìs nuláido,
macīc', kad jĩ nenorėjo
paródzīc savo véido,

bèt bernėlis dzírsterėjis
tuojaũ žiedū numóvė:
– Tè táu šìtas áukso žiedas,
taĩ bùs méilės žanklal'ù,

ir jaũ nõg šõs dzienõs bũs'u
tàvo cikrù bernel'ù.

127

Aš padainúos'u dainũ dainėłī,
katrũ girdėjau vãkar dzienėłī,
oi l'u vai lẽle, oi l'u vai lẽle
katrũ girdėjau vãkar dzienėłī.

Lėkė gulbėlės peř ažarėlī,
nėšė vainìkū peř dunojėlī,
oi l'u vai lẽle, oi l'u vai lẽle
nėšė vainìkū peř dunojėlī.

– Oi jūs gulbėlės baltũjū mārū,
ar jũs nemãtėt vainìko màno,
oi l'u vai lẽle, oi l'u vai lẽle
ar jũs nemãtėt vainìko màno?

Màno vainìkas drabnũ lapėl'ū,
nõg bernužėl'o meilũ žodėl'ū,
oi l'u vai lẽle, oi l'u vai lẽle
nõg bernužėl'o meilũ žodėl'ū.

128

Aš išgin'au jautel'ùs, } 2 k.
in lankẽlĩ,
pérstovėjau kojelàs
peř naktẽlĩ.

Ar atjója bernẽlis
dobilẽlis,
oi ar žvéng'a žirgẽlis
juodbėrẽlis?

Oi bernẽli tu màno
dobiliẽli,
oi ar žídzi bijũnai
añ veidẽl'ū?

– Oi mergẽla tu màno
lelijẽla,
oi tai žídzi bijũnai
añ veidẽl'ū,

oi tai žídzi bijũnai
añ veidẽl'ū,
oi tai žvãga žiedẽlei
añ rankẽl'ū.

129

Gẽrau dzienẽlĩ, táms'ū naktẽlĩ,
pragẽrau galvẽlĩ ir razumẽlĩ,

būtáu pragẽris šimtū rublãl'ū,
po maniñ žirgẽlis nenustovėjo.

Nenustovėjo, cik šokinėjo,
o màno mergẽlė miẽgo norėjo.

Miẽgo norėjo, cik linginėjo,
kàp žal'à rūtẽlė vėjo pucamà,

vėjo pucamà, lietaũs lijamà,
nuo žmon'ũ ultõjū apkalbamà.

– Užmìk, mergẽla, sáldū miegẽlĩ
iž vařgo, iž bėdõs, iž rūpestẽl'ū.

Mergẽla màno, jaunóji màno,
mergẽla jaunóji, ar bũsi màno?

– Bernẽli màno, jáunasai màno,
bernẽli jáunasai, daũg skolũ turì.

– Mergẽla màno, jaunóji màno,
mergẽla jaunóji, aš išmokẽs'u,

neĩ skatikáiceis, nei šeštokáiceis,
mergẽla jaunóji, cik doleráiceis.

130

– Mergẽla jaunóji,
kàp táu atsiródo,
gál' žal'à rūtẽlė
nešóc nusibódo?

Kõ sėdzi už stãlo,
kõdel' nedainúoji,
rankelàs apláidus
tèp suñkei dūsúoji?

– Tadù aš dainúos'u,
tadù linksmà bũs'u,
kàp sàvo bernẽl'u
rankèlĩ padúos'u.

– Rankẽlĩ padãvus
mergeĩ nebũsi,
žiedel'ùs sumaĩn'us
jaũ neatmainísi.

131

Añ kalnẽl'o, an áukštojo,
tĩ Kas'ùtė jáucus gãnė,
tra dra dritatã, tra dra dritatã,
tra dra dritatã, dritatã.

Ganídama patrõcino,
jieškódama pablũdzino,
tra dra...

Ir atjójo põnas Jãs'us:
– Oi kõ jíeškai, panà Kãs'a?
tra dra...

– Oi aš jíeškau sãno tẽvo,
sãno tẽvo, palšũ jáucũ,
tra dra...

– Tàvo tẽvo palšì jáucai
abarúosa uždarĩci,
tra dra...

abãruosa uždarĩci,
lencūgẽleis prikabĩci,
tra dra...

lencūgẽleis prikabĩci,
áukso rãktais prirakĩci,
tra dra...

– Tè táu, Jãs'au, du toliẽrai,
išláisk jáucus iž abãrũ,
tra dra...

– Aš nenóru dzviẽj toliẽrũ,
priimk manì, bernužẽlĩ,
tra dra...

– Aš priimtáu ir mĩlėtau,
kad tėvùlis nežinótũ,
tra dra...

132

Kàp àš buvaũ pàs motùlĩ,
pas motùlĩ širdẽlĩ,
taĩ žīdėjau, taĩ sprogẽjau
kap daržãlin rožãlė. } 2 k.

Kap patekaũ bernẽl'u,
tám šėĩm'u šidorẽl'u,
tai sudzũvau, tai suvítau
kap añ mãrũ jendrãlė.

Dù krėslãlei stovẽjo,
du pìsorei stovẽjo,
jiẽj vìs rãšė prarantãvo
màno grãžũ vardėlĩ.

Oi tai dẽkui motùlai,
màno míelai širdẽlai,
kũ išrinkaĩ išdabinaĩ
tókĩ grãžũ vardẽlĩ,

cìk ne dẽkui motùlai,
mano míelai širdẽlai,
kũ nuláidai už bernẽl'o,
už bernẽl'o pijõko.

Jis pragẽrė namel'ùs
ir nõ laũko rugel'ùs,
pragerš màno valn'às dzienàs
ir nõ rañkū žiedel'ùs.

– Grįžk, dukrãla, atgal'õ,
lelijẽla, atgal'õ,
grūžík sàvo jáunas dzienàs
ir žal'ãs'as rūtelàs.

– Jaũ ne čẽsas, motùla,
màno mielà širdẽla,
márgos skrįn'os išvõžītos,
tánk'os dróbės išrẽžītos,
vaįn'os dziẽnos pardúotos. } 2 k.

Kàp pūkẽlis dugnì skįs,
akmenẽlis viršum plaũks,
tadù tadù, motīnẽla,
aš pas tavì sugrīšù.

Kap brolãlis kuõlū kaįs,
añ rītójaus jis atžaįs,
tadù, mielà motīnẽla,
aš pas tavì sugrīšù.

Kap sasùtė rũtū sẽs,
añ rītójaus pražīdẽs,
tadù màno jáunos dziẽnos
pas motùlī vẽl' sugrįš.

Kap tvorãlė prakalbẽs,
sausì mẽdzai pražīdẽs,
tadù màno žal'à rūtà
añ galvẽlės pagarbẽs*.

133

Oi brolùkai sakalùkai,
pabalnókit mán žirgẽlī, } 2 k.
pabalnókit mán žirgẽlī,
tai aš jós'u pas mergẽlī.

Jójau laũkū, jójau kìtū,
niẽkur niẽko neprijójau,
cik prijójau žãl'ū gìrū,
žãl'ū gìrū, lígū laũkū.

Aš nusẽdau nuo žirgẽl'o,
pasìrėm'au an balnẽl'o,
susmìslinau sáu mislãlį,
kàs nunèščie pas mergẽlī.

Išsitráuk'au kančukẽlī,
nusikirtaũ dobilẽlī,
nusikirtaũ dobilẽlī,
žal'õs gìros žolīnẽlī,

žal'õs gìros žolīnẽlī,
líg'os lañkos dobilẽlī.
Ir nupín'au vainikẽlī
ir nùneš'au pas mergẽlī,

ir užsẽdau už skomẽl'ū
pacõj kertẽj pas mergẽlī.
Ir ateĩna mergužẽlė,
baltà gražì lelijẽlė.

---

* Bus garbanota.

Ir pàdav'au vainikẽlī,
líg'os lañkos dobilẽlī,
lígo's lañkos dobilẽlī,
žal'õs gìros žolīnẽlī.

– Vibõčīkie, **mergužẽla,**
mãžos màno dovanẽlės.
Mãžos màno dovanẽlės,
mãžos màno sasarẽlės,

mãžos màno sasarẽlės,
žal'õs rũtos sėjėjẽlės,
žal'õs rũtos sėjėjẽlės,
vainikẽl'o pīnėjẽlės.

134

Aš neis'ù šiẽmet, neĩ kitùs metùs,
neĩ trãcī rudenẽlī,
oi aš paláuksiu sàvo brolãl'o
jaun'áus'o užáuganc.

Užaũgs brolãlis, atkeĩs vartel'ùs,
palīdẽs peř dvarãlī.
Jis līdėdamas, mán kalbėdamas,
sasùtī šnekėdamas:

– Pasilìk sveikà, jaunà sasãla,
ramík sàvo širdẽlī.
Kàp tù nuveisì, kũ tĩ rasì
svecimõjon šalàlėn?

Rasì anítũ, taĩ ne motùlī,
šãšurũ ne tėvùlī,
ràsi dzíeverī, taĩ ne brolãlī,
mošàlī ne sasãlī.

Aníta bãrė, šãšuras vãrė,
už manì jáunũ niẽks neužtãrė,
ciktaĩ užtãrė raibà degùlė,
žal'añ vĩšn'ũ sodẽlin.

– Oi cīlẽk, neveř̃k, jaunà martẽla,
ramík sàvo širdẽlī:
numiř̃s aníta iř̃ šašurẽlis,
taĩ bùs tàvo valãlė,

dzieverìs išeĩs antà vainẽlės,
móša svecimõn šaliñ.
– Vaĩ ais'ù ais'ù, àš cà nebũs'u,
cà màno ne daiktẽlis.

Pà juodà dúona, padal'uĩ dúoda,
ir tũ vìs parokúoja;
kõ ilg'aũ bũs'u, geraũ sudzũs'u,
s'ūbúos'u kàp jendrãlė.

135

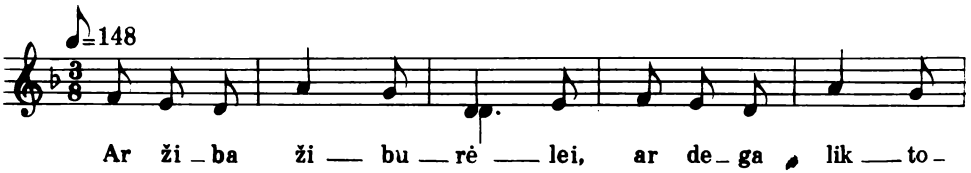

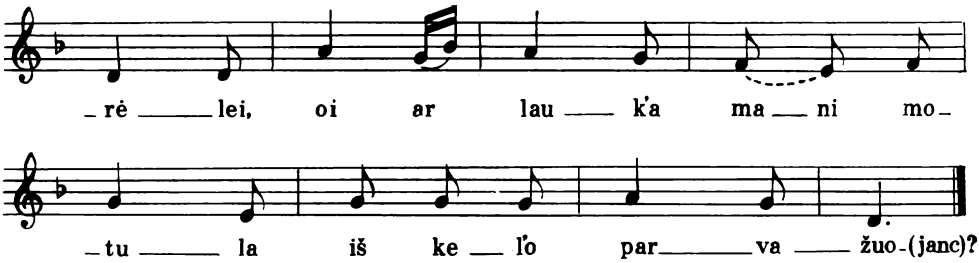

Ař žìba žiburẽlei,
ar dẽga liktorẽlei,
oi ar láuk'a manì motùla
iš kẽl'o parvažúojanc?

Rodì būtũ jì láukcie,
dár rodėsnė priimčie,
parvažúoja dukružẽlė
be rũtū vainikẽl'o.

– Dukrãla dukružẽla,
dukrãla jaunutẽla,
kur nudẽjai pakavójai
rūtẽl'ū vainikẽlī?

– Oi motùla motùla,
motùla sanutẽla,
šiĺko skùston suvīn'ójau,
skrīnẽlėn pakavójau.

Ais'ù iñ klėtẽlī,
atrakís'u skrīnẽlī:
ne pakvipo vainikẽlis,
pakrìto ašarẽlės.

Ais'ù pamarẽmi,
mãrū pakrantẽmi,
mažuñ ras'ù, mažuñ atras'ù
rūtẽl'ū vainikẽlī.

Ajaũ pamarẽmi,
mãrū pakrantẽmi,
žűrau, plűko
trỹs pilkíeji karvelẽlei.

Karvelẽlei mẽlīni,
karosẽlei geltóni,
pagáukite, sugáukite
rūtẽl'ū vainikẽlī.

– Rodì bűtum pagáucie,
dar rodesnì padúocie,
anõn pùsėn Dunojẽl'o
stóvi trỹs strielčukẽlei,

taĩ mùs drabnùs pašaũs,
cìk plūksnẽlės padulkẽs,
mės prapúlsim, surūdzísim,
plūksnelàs išdúlkīsim.

136

Viešķelėl'ù jójau,
dūmẽlī dūmójau,
kũ nunèšu aš mergẽlai
dzìdzū dovanẽlī:

ar šiĺko skustẽlī,
ar áukso žiedẽlī,
ar rūgščiẽnī obuolẽlī
raudónais kraštẽleis.

Neĩ šiĩko skustẽlĩ,
nei áukso žiedẽlĩ,
cìk rūgščiẽnĩ obuolẽlĩ
raudonaĩs kraštẽleis.
Gražùs obuolẽlis,
gražùs pavartócie,
gražùs dailùs obuolẽlis,
alè labaĩ rūgštùs.

Gražì mergužẽlė,
gražì pažūrẽcie,
gražì dailì mergužẽlė,
alè siratẽlė.
Gražùs bernužẽlis,
báltas dobilẽlis,
gražùs dailùs bernužẽlis,
alè pijokẽlis.

137

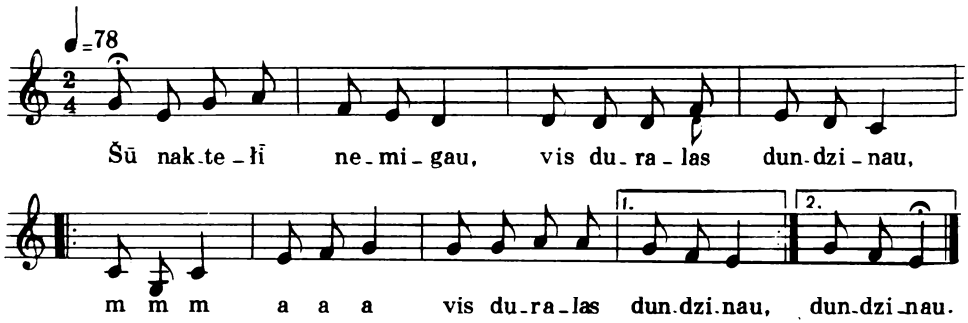

Šũ naktẽlĩ nemigaũ,
vìs duralàs dúndzinau,
m m m a a a vìs duralàs dúndzinau. } 2 k.

– Atdarĩki duralàs,
bà nušalaũ kojelàs,
m m m a a a bà nušalaũ kojelàs

nõg šaũrojo vėjèl'o,
nõg báltojo sniegèl'o,
m m m a a a nog báltojo sniegèl'o.

Aš atėjaũ atlankĩc
ir širdėlės suramĩc,
mmm aaa ir širdėlės suramĩc.

– Aš nog žmon'ũ girdėjau,
kàd tù kìtū mīlėjai,
mmm aaa kad tu kìtū mīlėjai.

– Nór aš kìtū mīlėjau,
tavì širdziñ turėjau,
mmm aaa tavì širdziñ turėjau.

138

S'uñtė manì motīnėlė,
už kraučùko bernužẽl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš kraučùko nenorėjau,
s'ūlo veřpcie nemokėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už šaučùko bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš šaučùko nenorėjau,
drõtvos sùkcie nemokėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už muzìkos bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš muzìkos nenorėjau,
pòl'kos šókcie nemokėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už žīdùko bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš žīdùko nenorėjau,
šėbo švĩscie nemokėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už artójaus bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš artójaus nenorėjau,
pietũ nèščie tai cingėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už ùbago bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš ùbago nenorėjau,
lazdũ nèščie tai cingėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motinėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už cigõno bernužėl'o,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ:

aš cigõno nenorėjau,
vìštũ võgcie nemokėjau,
ói nẽ, ne ne nẽ,
motīnėla, ne ne nẽ!

S'uñtė manì motīnėlė
už ponáic'o bernužėl'o,
ói taĩ, tai tai taĩ,
motīnėla, tai geraĩ:

aš ponáicī tai mīlėjau,
spaciravóc' necingėjau,
ói taĩ, tai tai taĩ,
motīnėla, tai geraĩ!

139

Trajì gaidzaĩ užgiedójo,
kàp motùlė kėlės,
užsikėlus vaikščinėjo,
sūnel'ùs kilójo:

– Kélkitės, jaunì sūnėlei,
balnókit žirgel'ùs,
svĩrno dùrīs atdarítos,
sasùlės jaũ nėrà.

Pabalnókit šašìs žírgus,
visùs šašìs šírmus,
jókit, mielì sūnužělei,
sasùlės jieškócie.

Jókit, mielì sūnužělei,
sasùlės jieškócie,
jókit, mielì sūnužělei,
šašaĩs vieškelàleis.

Kur sasùlės nuvažúota,
rūtėlė barscíta,
dzieverẽl'o šaliñ jóta,
rasàlė braukíta.

Šaliñ kẽl'o po aglałì
ugnėlė kūríta
ir rūtẽl'ū vainikẽlis
ugnėlėn dẽgīta,

o apliñkun ugnužẽłī
jaunimẽlio šókta,
ir mũs jaunà sasarẽlė
apliñkun šokdzíta.

Ir dajójom žãl'ū lañkū,
žirgèlei ganíta,
ir dajójom sraũn'ū ùpī,
žirgèlei gírdzīta.

Ir dajójom žãl'ū líepū,
žolàlė numínta,
an líepos žal'ũ šakẽl'ū
kasnĩkai vėdzíta.

Ir dajójom vúošv'o dvãrū,
tai mũs sasarẽlė,
už stalàl'o sėdėdama
labaĩ gaĩlei veř'k'a.

—Neveř'k neveř'k, sasarẽla,
mes tavì vadúosim,
šašìs žírgus acidúosim,
tavì išvadúosim.

—Jau ne čẽsas, brolužẽlei,
manì išvadúocie,
reikẽj atjóc', brolužẽlei,
vãkar vakarẽlī,

kàp aš buvaũ su vainikù,
su šiĩko kasnīkù,
o jau aš dař ne mergèlė,
bo su nuometėl'ù.

Jókit namõ, brolužẽlei,
sakíkit motùlai,
kad jau negrĩš jos dukràlė,
nedarìs darbèl'ū.

140

Nesutinka leisti dukters

Peř šiláicus jójau ir šakẽłī skín'au,
šaliñ kẽl'o vieškelẽl'o pašẽrau žirgẽlī.

Dúok, dziẽve, dajócie nór iñ vúošv'o dvãrū,
vúošv'o vařtai užrakíci auksìneis raktẽleis.

Pririšaũ žirgẽlī pàs rũtū daržãlī,
aš pàts jáunas bernužẽlis inẽjau sveklĩčon.

Inẽjau sveklĩčon, visà draugẽ miẽkci,
ciktaĩ màno mergužẽlė kasãlĩ šukúoja.

Vúošvis užsikẽlė, añ manì užgẽrė,
o jaũ màno mergužẽlė žvairaĩ pažūrẽjo.

Nór ji žvairaĩ žűro, bèt ji meĩlei kal̃ba,
iš tũ meĩl'ū meilīstẽl'ū bùs màno mergẽlė.

Sẽdzu už stalãl'o, žűrau per langẽlĩ,
sniẽkci, lĩja, rasà kriñta añ màno žirgẽl'o.

— Oi vúošvi vuošvẽli, sanàsai tėvẽli,
kàd priẽmei manì jáunū, priiñk ir žirgẽlĩ.

— Oi žañtau žantẽli, žantùli sūnẽli,
nestacítos naũjos stõn'os dẽl' tàvo žirgẽl'o.

— Oi vúošvi vuošvẽli, vuošvẽli tėvẽli,
daveĩ tu mán baltõs dúonos, dúok žírgu abrãko.

— Oi žañtau žantẽli, žantùli sūnẽli,
dár nekúltos avižẽlės dẽl' tàvo žirgẽl'o.

— Oi vúošvi vuošvẽli, vuošvẽli tėvẽli,
daveĩ tu mán žãl'o vĩno, dúok žírgu šalcìn'o.

— Oi žañtau žantẽli, žantùli sūnẽli,
dár nebẽgo sraunà ùpė dẽl' tàvo žirgẽl'o.

Žirgẽlĩ rañkon, kepurẽlĩ añtron:
— Palìk sveĩkas, vuošvužẽli, su sàvo dukrał̃ì.

— Oi sudziẽv sudziẽv, ne màno žantùli,
tu peř vartùs, du in vartùs, bus màno žantùlei.

141

Sutinka leisti dukterį

Oi rítas rítas, tuoj bus vakarẽlis,
atjõs bernẽlis iš pàt rītèl'ū. } 2k.

Atjócie bern'ēl'u vēlū vakarẽlī,
atsinèš jaunasaĩ vĩno butelẽlī,
jéigu ne vīnẽl'o, taĩ karcõs ariẽlkos,
bùs táu užkandzinĩs sū́ris an toriẽlkos.

Negérk, sasùte, žãl'o vīnẽl'o,
bà tavì atskiĩs nuõ motinẽlės,
skiĩs tavì jáunū nuõ motinẽlės
kap žãl'ū rū̃tū nuõ lelijẽlės.

Negérk, sasùte, žãl'o vīnẽl'o,
bà tavì atskiĩs nuo tėvužẽl'o,
skiĩs tavì jáunū nuo tėvužẽl'o
kàp žãl'ū rū̃tū nuõ dziemedẽl'o.

Negérk, sasùte, žãl'o vīnẽl'o,
bà tavì atskiĩs nuõ brolužẽl'ū,
skiĩs tavì jáunū nuo brolužẽl'ū
kàp žãl'ū rū̃tū nuo bijūnẽl'ū.

Negérk, sasùte, žãl'o vīnẽl'o,
bà tavì atskiĩs nuo sasarẽl'ū,
skiĩs tavì jáunū nuo sasarẽl'ū
kàp žãl'ū rū̃tū nuo rūtūtẽl'ū.

Negérk, sasùte, žãl'o vīnẽl'o,
bà tavi atskiĩs iš jauniměl'o,
skiĩs tavì jáunū iš jauniměl'o,
kàp žãl'ū rū̃tū iž daržalẽl'o.

142

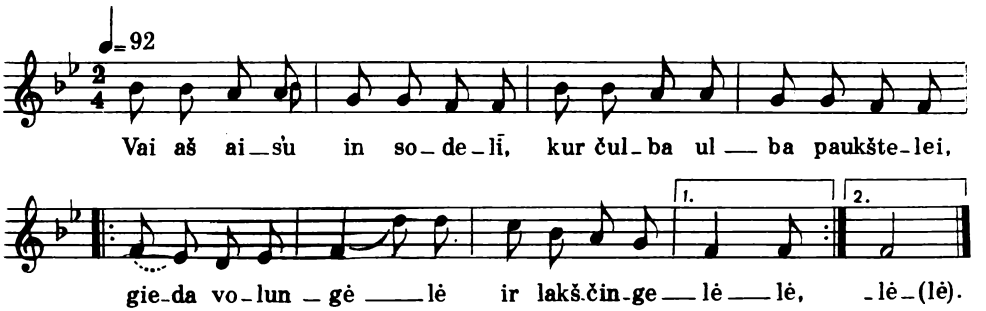

Vaĩ àš ais'ù iñ sodẽlī,
kuř čúlba úlba paukštẽlei,
gíeda volungẽlė iř lakščingelẽlė. } 2k.

O motùlė ateidamà,
už rankẽl'ū paimdamà:
—Verksì, dukrãla, veřks tàvo širdẽlė̄.

—Kad ir verks'ù, bèt nè vienà,
kad ir verks'ù, bèt nè vienà,
veřks ir motùlė kraitẽlī kraudamà.

O tėvùlis ateĩdamas,
už rankẽl'ū paimdamas:
—Verksì, dukrãla, veřks tàvo širdẽlė.

—Kàd iř verks'ù, bèt nè vienà,
kad ir verks'ù, bèt nè vienà,
veřks ir tėvùlis dalãlī skírdamas.

O brolãlis ateĩdamas,
už rankẽl'ū paimdamas:
—Verksì, sesẽle, veřks tàvo širdẽlė.

—Kàd iř verks'ù, bèt nè vienà,
kad ir verks'ù bèt nè vienà,
veřks ir brolãlis žírgus kinkídamas.

O sasùtė ateidamà,
už rankẽl'ū paimdamà:
—Verksì, sesẽle, veřks tàvo širdẽlė.

—Kàd iř verks'ù, bèt nè vienà,
kad ir verks'ù, bèt nè vienà,
veřks ir sasùtė vainìkū pindamà.

143

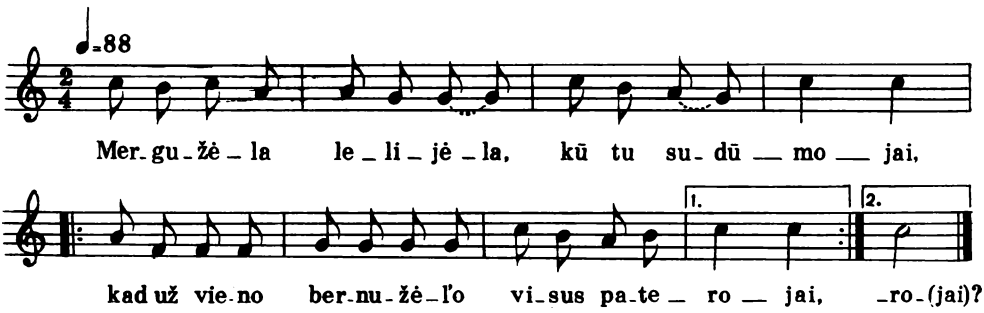

Mergužẽla lelijẽla,
kũ tu sudūmójai,
kad už víeno bernužẽl'o
visùs paterójai?

Tu žinaĩ, kàp buvaĩ,
nežinaĩ, kàp bũsi,
kàp dzirgėlẽ patvorẽlin
tu jaunà sudzũsi.

Jaũ nevertà, mergužẽla,
in daržãlĩ aĩcie,
ãnei daržãl'o vartẽl'ū
rankelì atkélcie.

Kàp tu aisì in daržãlĩ,
nepažìs kvietkẽlei,
visì kvietkẽlei nuo tavĩ
žiedel'ùs užgrĩšta.

Kàp tu aisì peř miestẽlĩ,
nepažìs bernẽlei,
visì bernẽlei nuõ tavĩ
galvelàs užgrĩšta.

Kàp tu aisì peř dvarãlĩ,
nepašaũks vardel'ù,
ciktaĩ pašaũks, mergužẽla,
víro prievardẽlì.

Ne pavadzìs, mergužẽla,
gražúoju vardel'ù,
cìk pavadzìs, mergužẽla,
víro prievardẽlì.

144

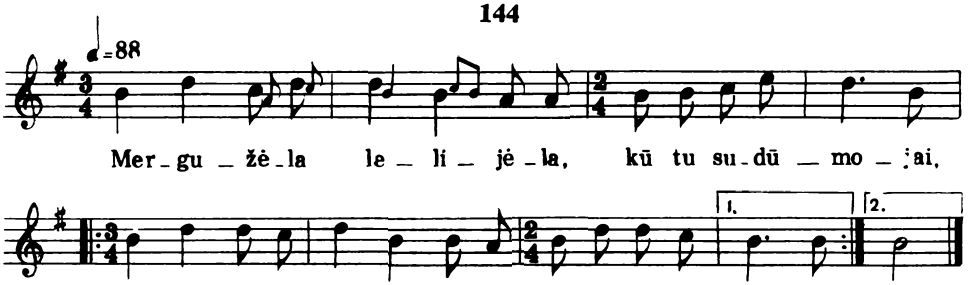

Mergužėla lelijėla,
kū tù sudūmójai,
kám rūtėl'ū vainikėlī
graĩtai sunešójai?

2 k.

Gál' tu šìtū bernužėlī
labaĩ pamīlėjai,
kàd prisakeĩ atvažúocie
šìtū rudenėlī?

Atvažãvo bernužėlis
su meilaĩs žodėleis,
raĩks važúocie iñ bažníčū,
sumainíc žiedėlei.

Ir sumaĩnė áukso žíedais
añ baltū rankėl'ū,
pérsimainė vaĪn'os dziẽnos
añ dzidzū vargėl'ū.

Nusiláido karvelėlis
añ mãrū krantėl'o,
stóvi veřk'a mergužėlė
pas rūtū daržãlī.

—Jūs rūtėlės rūtaitėlės,
grĪžkit iñ daržãlī,
o aš jaunà mergužėlė
pas sàvo tėvėlī.

—Jéi mìslinai, mergužėla,
atgal'õ sugrĪžčie,
tai raikėjo su bernel'ù
rañkū nesurìščie.

—Aš mìslinau, mergužėlė,
kad bùs raškažėlis,
kad pražīdės añ galvėlės
rūtū vainikėlis.

145

Mergužėla mūsū,
kū tù sumìslinai,
kàd iš mūs pulkėl'o
jaũ atsidalinì?

SugrĪžk, mergėla,
prie mūsū pulkėl'ó,
tai mẽs táu suděsim
po rūtos šakėlī,

tai mẽs táu suděsim
po rūtos šakėlī,
tai mẽs táu prisàgsim
prie tàvo širdėlės,

tai mẽs táu nupínsim
rūtū vainikėlī,
tai mẽs táu užděsim
añ tàvo galvėlės.

Oi tai tù suprašaĩ
visõs giminẽlės,
ciktaĩ nepaprašaĩ
sanõs motinẽlės.

Kàp tu nuvažúosi
šventõn bažnīčẽlėn,
oi tai tu nuveĩkie
añ áukšto kalnẽl'o,

tai tu paprašíkie
sanõs motinẽlės,
oi kàd ji ateitũ,
tavì nuramíntũ.

146

(*kaip rengia šliūban*)

Ũža girãlė, ũža,
ji ne dóvanai ũža,
vẽjas šakelàs láužo,
drabnùs lapel'ùs baĩsto.

Vẽjas šakelàs láužo,
drabnùs lapel'ùs baĩsto
añ žamèlės, an siẽros'os,
añ vejėlės, an žal'õs'os.

Veĩk'a mũsũ sasùlė,
ji ne dóvanai veĩk'a,
brólei kasàlī taĩšo,
žal'às rūtelàs baĩsto.

Brólei kasàlī taĩšo,
žal'às rūtelàs baĩsto
añ žamèlės, an siẽros'os,
añ vejėlės, an žal'õs'os.

147

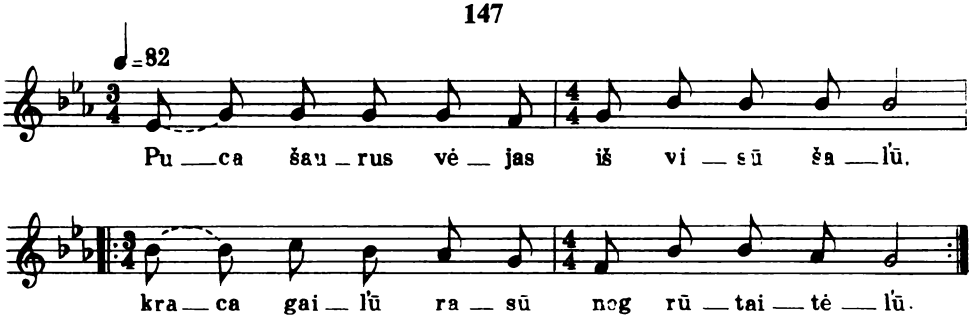

Pùca šaurùs vẽjas
iž visũ šal'ũ,
krãca gaĩl'ū rãsū } 2 k.
nõg rūtaitẽl'ū,

krãca gaĩl'ū rãsū
nóg rūtaitẽl'ū,
veĩk'a mergužẽlė
jaunũ dzienẽl'ū.

– Cìt neveřk, mergẽla,
nebėdavókie,
beĩg'asi dzienẽlės,
raĩks šl'ūban stócie.

Beĩg'asi dzienẽlės,
raĩks šl'ūban stócie,
tėvu ir motùlai
raĩks dėkavócie,

bról'u ir sasùtei
galvẽlė palañkc,
o susiedėl'am
rankẽlė padúoc,

o susiedėl'am
rankẽlė padúoc,
su giminẽlėm
raĩks pasibucúoc.

Privažáu svetẽl'ū
pílnas dvaràlis,
nuimš mūs sasãlai
rūtū vainìkū.

Nuimš mūs sasãlai
rūtū vainìkū,
užděs mūs sasãlai
šilkū skarãlī.

Tu po tuõj skaralì
neprisidzaugsì,
rūtū vainikėl'o
balsal'ù šauksì.

148

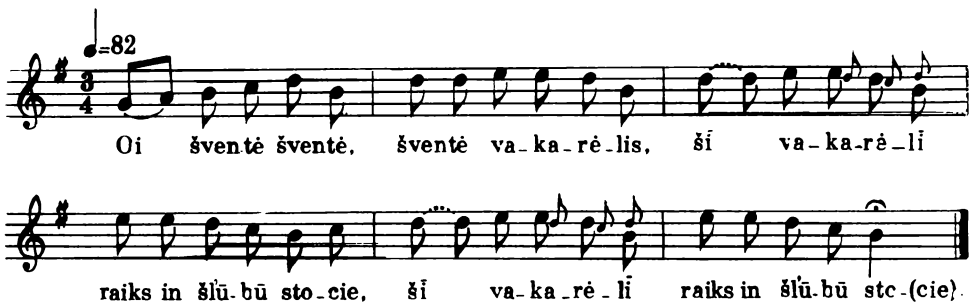

Oi šveñtė šveñtė, šveñtė vakarẽlis,
šĭ vakarẽlī raĩks iñ šl'ūbū stócie.

Šĭ vakarẽlī raĩks iñ šl'ūbū stócie,
tėvu ir močùtei raĩks padėkavócie,

bról'u ir sesẽlei galvèlė palañkcie,
o susiedėl'am rankèlė padúocie,

o susiedėl'am rankèlė padúocie,
su giminẽlėm raĩks pasibucúocie.

Anksc̀ rītẽlī kẽl'aus
ir vandenẽl'o ėjaũ,
aš parsìnešau sáu vandenẽl'o
baltaĩ burnèlai praũscie. } 2 k.

In šl'ūbẽlī važavaũ,
karietẽlėn sėdėjau,
oi iš šalãl'ū po du brolal'ù
sasùlī ramídami:

Baltaĩ burnèlī praus'aũ,
už stalãl'o sėdėjau
ir pasirẽmus antà rankẽl'ū
su rūtelì kalbėjau:

– Cìt neveřkie, sesẽla,
baltóji lelijẽla,
dár prisiverksì prisbėdavósi
pas anítū būdamà.

– Oi jūs rūtèlės màno,
oi jūs žãl'os'os màno,
oi gál jũs daug'aũ jau nežal'úosit,
aš jaunà ištekẽs'u.

– Oi jũs brolùkai màno,
jũs jaunì sakalùkai,
kad ne pažítau tos anītẽlės
ir jos graudũ žodẽl'ū.

[150

Ir atjójo bernužẽlis subatvakarẽlī,
privil'ójo mũs sasãlī pamínc' vainikẽlī. } 2 k.

Kadù vĩno butelẽlī añ stalãl'o stãtė,
tadù mũsū sasarẽlė vargẽlī pamãtė.

Ir ateĩna sẽs'ū būrĩs vainikẽl'o píncie,
kõdėl' mũsū sasarẽlė nulañkus galvẽlī?

Čẽsas čẽsas mũs sesẽlai bažníčon važúocie,
aĩk, sesẽle, púlk po kójū motinẽlai sàvo.

Nór aš ais'ù, nór ir púls'u mõtkai po kojẽl'ū,
oi motùla, oi širdẽla, jaũ aš nebė tàvo.

Nuvažãvus iñ bažníčū klaũpkie antà kẽl'ū,
šaũkie sàvo tėvužẽlī iž aukštũ kalnẽl'ū.

Kélkis kélkis, tėvužẽli, nór añ šõs dzienẽlės
láiminc sàvo dukružẽlės aĩnanc iñ vargẽlī.

Nevažúokie, sasarẽla, peř áukštus kalnel'ùs,
bà tĩ rasì, lelijẽla, dzìdel'us vargel'ùs;

nevažúokie, sasarẽla, peř sciklìnī cíltū,
bà tĩ rasì, lelijẽla, ãšarū pripílta.

151

Pavãsaro giedrì dzienà,
kàd išsprógo žalì mẽdzai. 2 k.

Žalì mẽdzai išsprogẽjo,
žolīnẽlei pražīdẽjo.

Paldziẽnīkas utárnīkas
tai mergẽl'ū ne vainìkas.

Utárnīki po pietẽl'ū
stacìs manì už grotẽl'ū,

stacìs manì už grotẽl'ū,
švéncis rũtū vainikẽlī,

švéncis rũtū vainikẽlī
ir šilkìnī kasnīkẽlī,

ir šilkìnī kasnīkẽlī,
mainìs auksãl'o žiedẽlī.

Kùnigs stùlū pakīlẽjo,
net mergẽlė sudrabẽjo,

net mergẽlė sudrabẽjo,
bernužẽlis klausinẽjo:

—Oi kõ drabì, tu mergẽla,
oi ko drabì, tu jaunóji?

—Akmenistà širdzìs būtũ,
kad añ šl'ũbo neapsiverktáu.

Varganistà — vargonúocie,
o kùnigas šl'ũbo dúocie.

Varganistà añ vargõnū,
o kùnigas pas altõrū,

varganistà tai užgráino,
o kùnigas užgiedójo.

152

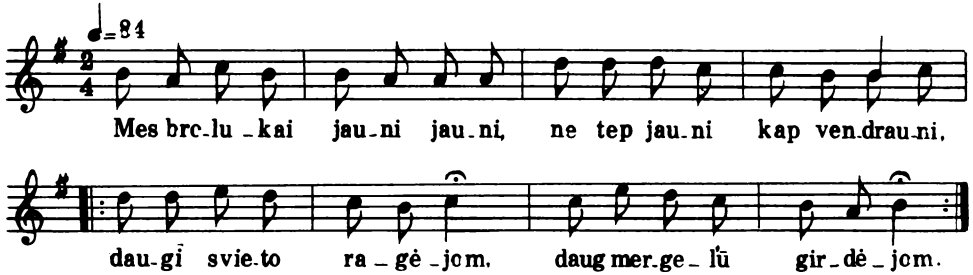

Mès brolùkai jaunì jaunì,
ne tèp jaunì kàp vendraunì,
daũgī svíeto ragẽjom,
daũg mergẽl'ū girdẽjom. } 2 k.

Daũgī svíeto mẽs ragẽjom,
daũg mergẽl'ū mès girdẽjom:
sanũ, jaunũ ir mažũ,
l'ėtũ, sparcũ ir gražũ.

Kadù mùdu kunigẽlis
su mergelì vinčavõs
saradõn põ pietẽl'ū
stacìs mùdu už grotẽl'ū.

Varganistà añ vargõnū,
o kùnigas pas altõrū,
varganistà užgráino,
kunigẽlis užgiedój.

Varganistà užgráino,
kunigẽlis užgiedójo,
kunigẽlis užgiedój,
rañkon stùlū sumatój.

Kunigẽlis užgiedójo,
rañkon stùlū sumatójo,
rañkon stùlū sumatój,
mergõs širdzìs sudrabẽj.

Bernužẽlis klausinẽjo:
—Oi ko drabì tu, mergẽla?
—Akmenistà širdzìs bũt,
kad añ šl'ũbo neverktáu.

Jau veséil'a baĩg'as baĩg'as,
svõtai namõ rañg'as rañg'as,
už stalãl'o sėdėjo,
rūpestẽlī turẽjo.

Neĩ rūtẽlū' vainikẽl'o,
neĩ šilkìn'o kasnīkẽl'o,
neĩ dvarãl'o, neĩ daliẽs,
cìk bernẽlis priẽ šaliẽs.

153

(*atvežta į marčias*)

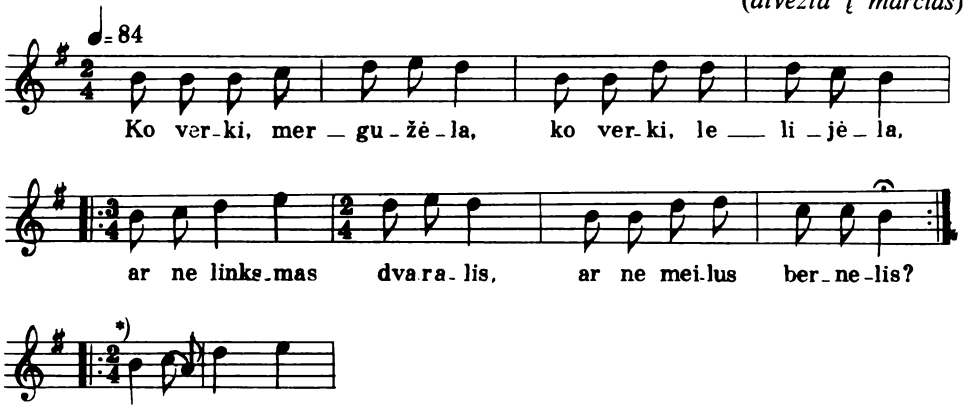

*) V takto variantas.

—Ko verkì, mergužẽla,
ko verkì, lelijẽla,
ar ne liñksmas dvaràlis,
ar ne meilùs bernèlis? } 2 k.

—Būtũ liñksmas dvaràlis,
būtũ meilùs bernèlis,
cìk neramì širdẽlė,
kad svecimà šalàlė.

Ais'ù aš pas motùlī,
ais'ù aš pas širdẽlī,
motùlai pasiskũs'u,
širdẽlī nuramís'u.

—Kuĩ aisì, mergužẽla,
kuĩ aisì, lelijẽla,
keleĩ beržaĩs užáugo,
takèlei dobilẽleis.

—Ais'ù aš pas motùlĩ,
aš ais'ù pas širdèlĩ,
beržal'ùs palankdamà,
dobilėl'ùs mindamà.

—O tai táu, dukružėla,
o tai táu, jaunutėla,
o tai táu mĩlimàsai,
širdėlės lauk'amàsai.

Dziẽnũ mìslėn mìslinai,
nakcù sapniñ sapnavaĩ,
nakcù sapniñ sapnavaĩ,
su bernel'ù kalbėjai.

154

Laukiant parvežant marčios (į vyro pusę), susirinkusieji dainuoja. Dainuotojai turi aptaisę netikrą nuotaką, kokią merginą ar moterį. Ta „nuotaka" pradeda dainuoti, o kiti atsakinėja.

1. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs pasẽs?
—Aš pacì, dùkrala,
aš pacì, viẽšnela,
jei ne pacì, tai marcì,
lelijẽla màno.
2. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs ravẽs?
—Aš pacì, dùkrala,
aš pacì, viẽšnela,
jei ne pacì, tai marcì,
lelijẽla màno.
3. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs nuraũs?
—Aš pacì, dùkrala...
4. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs numùš?
—Aš pacì...
5. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs paklõs?
—Aš pacì...
6. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs paiñs
—Aš pacì...
7. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs išmiñs?
—Aš pacì...
8. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs nubraũks?
—Aš pacì...
9. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs šukuõs?
—Aš pacì...
10. —Motùla šiřdela,
kàs táu linel'ùs suveřps?
—Aš paci....
11. —Motùla šiřdela,
kàs táu drobelàs išaũs?
—Aš pacì...
12. —Motùla šiřdela,
kàs táu márškin'us pas'ũs?
—Aš pacì...
13. —Motùla šiřdela,
o kàs gùzikus ins'ũs?
—Aš pacì, dùkrala,
aš pacì, viẽšnela,
jei ne pacì, tai marcì,
lelijẽla màno.

155

Užžiẽbkie, motùla, trìs žvakelàs,
žūrẽsim martẽlai iñ akelàs,
ar skaistũ veidẽl'ū, ar raudónū,
ar slaunũ tėvẽl'ū, ar bagótū.

Ùžžiebė motùlė trìs žvakelàs,
žūrẽjo martẽlai iñ akelàs,
tai skaistũ veidẽl'ū, tai raudonũ,
tai slaunũ tėvẽl'ū ir bagótū.

156

Svoto apdainavimas

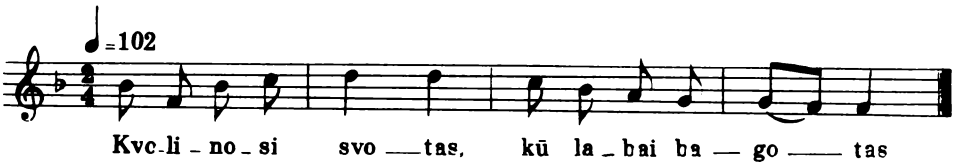

Kvõlinosi svõtas,
kũ labaĩ bagótas,

sãkė atvažúos'u
šãšatu žirgẽl'ū,

õ cà atvažãvo
víenu kumeláiti,

víenu kumeláiti
ir tuõj kàp varláiti.

Vienà kója ílga,
o kità kàp smílga,

vuodegà sugn'áužta
ir pel'ũ apgráužta.

157

Svoto apdainavimas

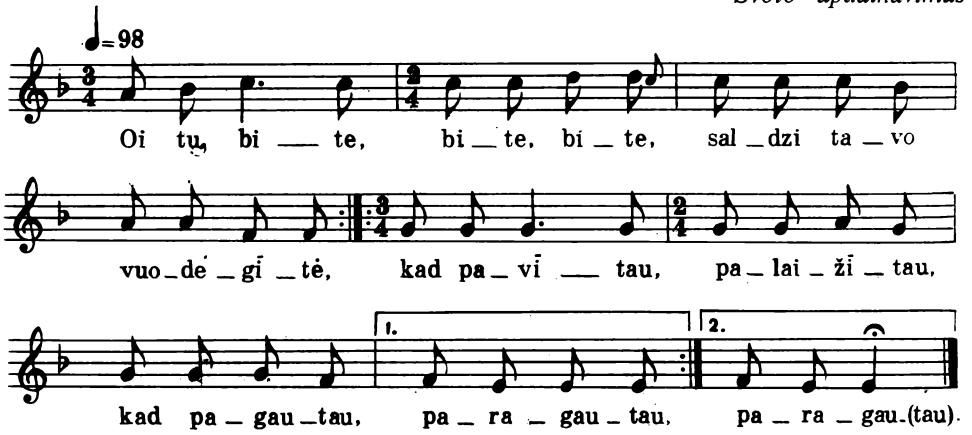

Oĩ tu bìte, bìte, bìte, } 2 k.
saldzì tàvo vuodegítė, }
kàd pavītáu, palaižítau, } 2 k.
kàd pagautáu, paragáutau. }

Ajo svõtas per miestẽlĩ } 2 k.
ir parpúolė viduĩ kẽl'o, }
o tój k'aũlė, tój daglóji,
ẽmė jĩ ir pavol'ójo,
pašnabždom in aũsĩ tãrė:
—Ko gulì, brolaũ, ant kẽl'o?

—Jùkš tu k'aũla, tu daglóji, } 2 k.
aš parais'ù išmiegójis,
aš parais'ù išmiegójis,
visùs grov'ùs išvol'ójis.
K'aũlė jam paslūgavójo
ir su juõj spacieravójo.

158

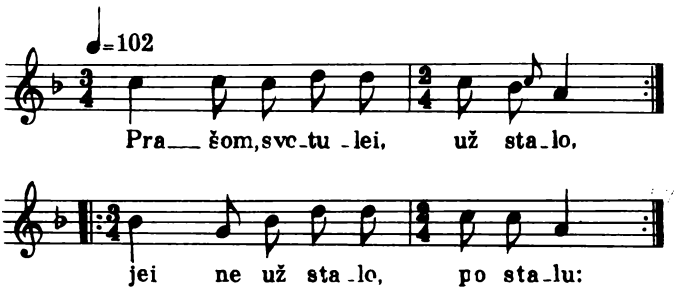

Prãšom, svotùlei, už stãlo, } 2 k.
Jéi ne už stãlo, põ stalù: } 2 k.
mũsũ pastalė̃ iššluotà,
žal'õm rūtẽlėm išklotà.

159

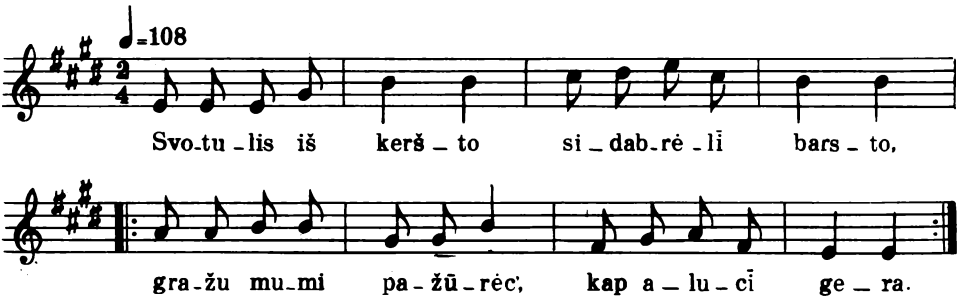

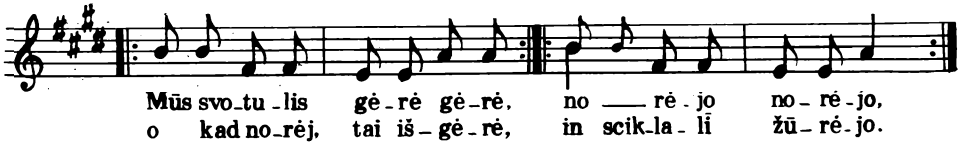

Svotùlis iš keršto
sidabrělī baršto,
gražù mùmi pažūrěc',
kàp alùcī gěra.

2 k.

Můs svotùlis gěrė, gěrė,
o kad norěj, tai išgěrė,
norějo norějo,
in sciklālī žūrějo.

160

Svokų apdainavimas

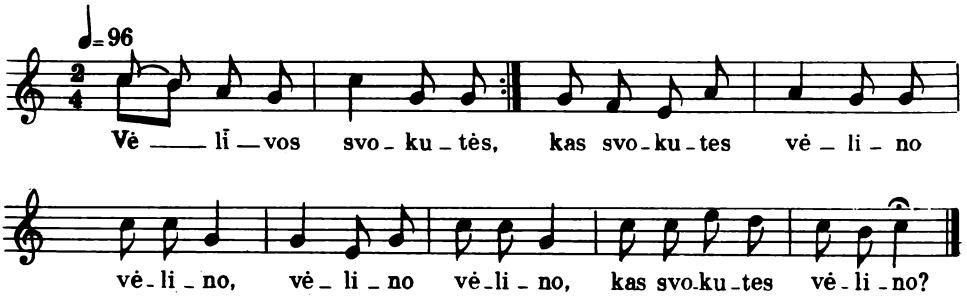

1. Vėlívos svokùtės,
vėlívos svokùtės,
kas svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino
kas svokutės vėlino?

2. Žĩčīci kamašùkai,
žĩčīci kamašùkai,
tai svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
tai svokutės vėlino.

3. Vėlívos svokùtės,
vėlívos svokùtės,
kas svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
kas svokutės vėlino?

4. Žĩčītos pančakáitės,
žĩčītos pančakáitės,
tai svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
tai svokutės vėlino.

5. Vėlívos svokùtės,
vėlívos svokùtės,
kas svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
kas svokutės vėlino?

6. Žĩčītos sukienkáitės,
žĩčītos sukienkáitės,
tai svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
tai svokutės vėlino.

7. Vėlívos svokùtės,
vėlívos svokùtės,
kas svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
kas svokutės vėlino?

8. Žĩčītos kukardáitės,
žĩčītos kukardáitės,
tai svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
tai svokutės vėlino.

9. Vėlívos svokùtės,
vėlívos svokùtės,
kas svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
kas svokutės vėlino?

10. Žĩčītos potierkáitės*,
žĩčītos potierkáitės,
tai svokutės vėlino vėlino,
vėlino vėlino,
tai svokutės vėlino.

161

Brolio ir sesers apdainavimas

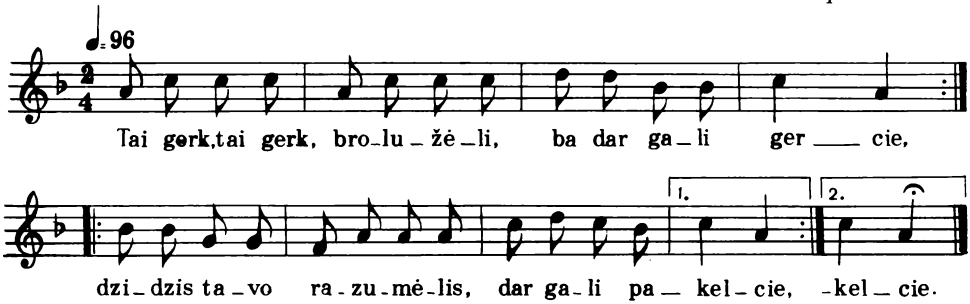

Tai gérk, tai gérk, brolužėli, } 2 k.
bá dar galì gércie,
dzìdzis tàvo razumėlis, } 2 k.
dár galì pakélcie.

Negérk negérk, sasarėla,
jaũ negalì gércie,
mãžas tàvo razumėlis,
negalì pakélcie.

Trapsėk trapsėk, brolužėli,
dár galì trapsėcie,
gėro jùkto kamašùkai,
dár galì turėcie.

---

* Karoliai.

162

Vyriausiam broliui

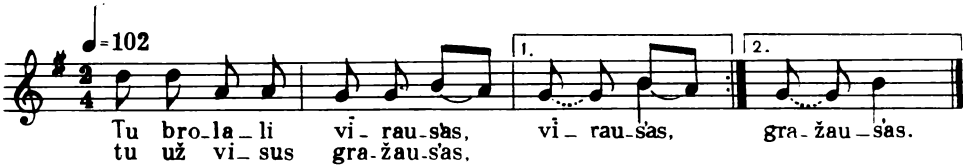

Tu brolàli vīráus'as, vīráus'as,
tu už visùs gražáus'as, gražáus'as,

kàd tu cìk manì imtái, imtái,
tai aš už tavĩ aitáu, aitáu.

Màno gerà dalàlė, dalàlė,
màno skalsì rankėlė, rankėlė:

pusì bl'ũdo užmaišaũ, užmáišaũ,
pusì bl'ũdo užmínk'au, užmínk'au,

du kepimù pàkep'au, pàkep'au
ir svetel'ùs prièmiau, prièmiau,

devīnì svõtai ėdė, ėdė,
devīníem šuním lìko, lìko.

163*

Vyriausiam broliui

Tu brolãli vīráus'as, vīráus'as,
tàvo kãklas juodzáus'as, juodzáus'as.
Tàvo kãklū nuskustũ, nuskustũ,
du valakù numėžtũ, numėžtũ,
kařčū** kviecũ pasėtũ, pasėtũ,
tai derėtū kvietẽlei, kvietẽlei
añ Onùtės veséil'os, veséil'os.

164

Brolių apdainavimas

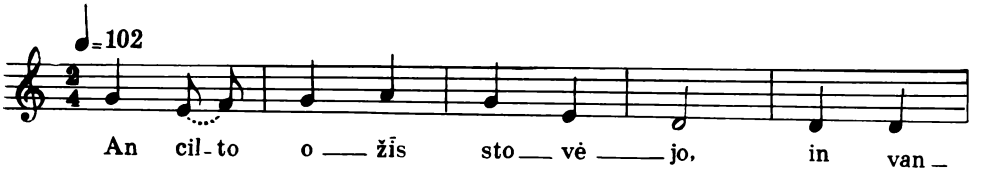

* Melodija kaip 162-os dainos.

** 100 kg.

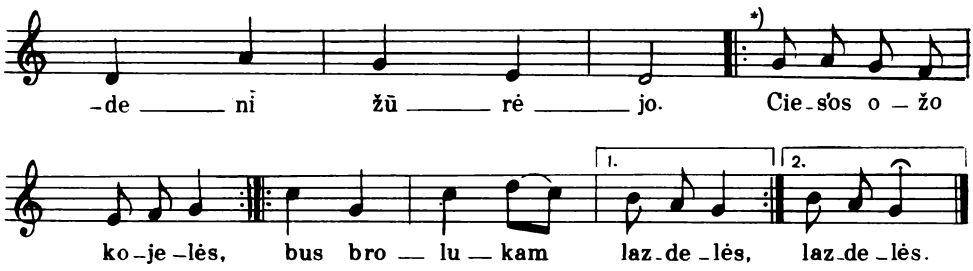

*) II posme šie du taktai kartojami su nauju tekstu.

An cílto ožĩs stovėjo,
in vándenī žūrėjo.
Ciẽs'os ózo kojėlės, } 2 k.
bùs brolùkam lazdẽlės. }

Graži ózo vuodegà,
bùs brolùkam kauniẽrai.
Grãžos ózo ausàlės,
bùs brolùkam tarbẽlės.

Grãžos ózo akẽlės
bùs brolùkam žvakẽlės.

165

Viso pulko apdainavimas

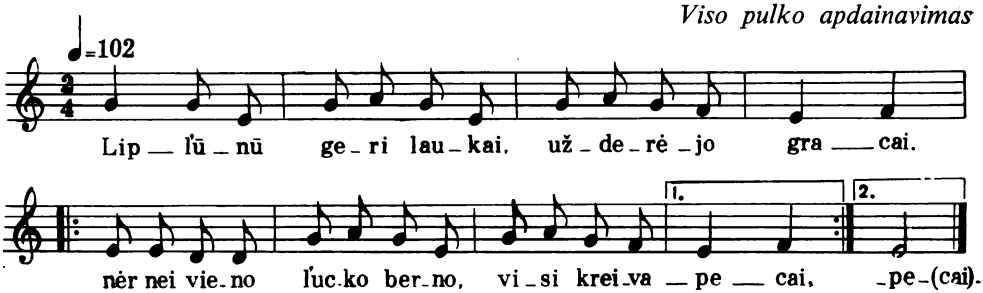

Lipl'ūnū gerì laukaĩ,
užderėjo grãcai,
nẽr neĩ víeno l'ùcko bérno,
visì kraivapẽcai. } 2 k.

Lipl'ūnū gerì laukaĩ,
užderėjo rópės,
nẽr neĩ vienõs l'ùckos mergõs,
vìsos tèp kàp žõplės.

Lipl'ūnū gerì laukaĩ,
užderėjo lĩšai,
nẽr nei víeno l'ùcko bérno,
visì pelelĩšai.

Lipl'ūnū gerì laukaĩ,
užderėjo pùpos,
nẽr nei vienõs l'ùckos mergõs,
vìsos kàp zalùpkos.

Lipl'ūnū gerì laukaĩ,
užderėj kaštõnai,
nẽr neĩ víeno l'ùcko bérno,
visì kàp šėtõnai.

Viso pulko apdainavimas

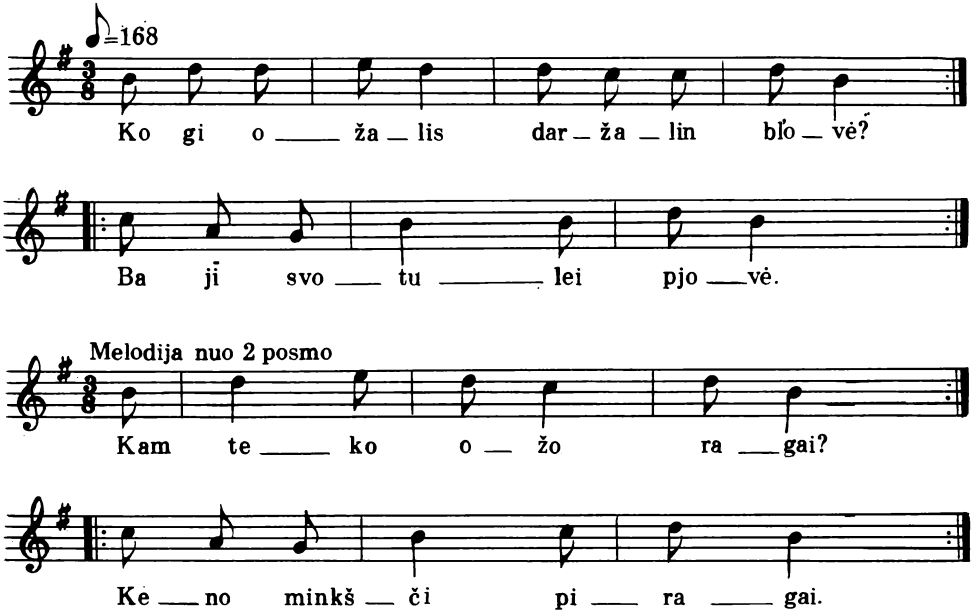

Kõ gi ožãlis daržãlin bl'óvė? } 2 k.
Ba jĩ svotùlei pjóvė. } 2 k.

Kám tẽko ožo ragaĩ?
Kenõ minkščì pīrãgai.

Svočùtei tẽko ragaĩ,
ba jõs minkščì pīrãgai.

Kám tẽko ožo skūrà?
Kenõ šl'ėktà notūrà.

Maršálkai tẽko skūrà,
ba jõ šl'ėktà notūrà.

Kám tẽko ožo ãkes?
Kas labaĩ tolì mãtis.

Svotùl'u tẽko ãkes,
ba labaĩ tolì mãtis.

Kám tẽko ožo vílna?
Kas labaĩ juokũ pílna.

Drūškùtei tẽko vílna,
ba labaĩ juokũ pílna.

Kám tẽko ožo aũsīs?
Kas palángėmi klaũsis.

Tai piršl'u tẽko aũsīs,
ba palángėmi klaũsis.

Kám tẽko ožo ínkstai?
Kas norẽj gulẽc' mínkštai.

Jáunajai tẽko ínkstai,
ba norẽj gulẽc' mínkštai.

Kám tẽko ožo lũpos?
Kas pas laškẽlī klũpos.

Jaunìk'u tẽko lūpos,
bà pas laškẽlī klūpos.

Kám tẽko ožo kójos?
Kas klūpoj ir vẽl' stójos.

Brolùku tẽko kójos,
ba klūpoj ir vẽl stójos.

167

Jaunosios apdainavimas išvažiuojant

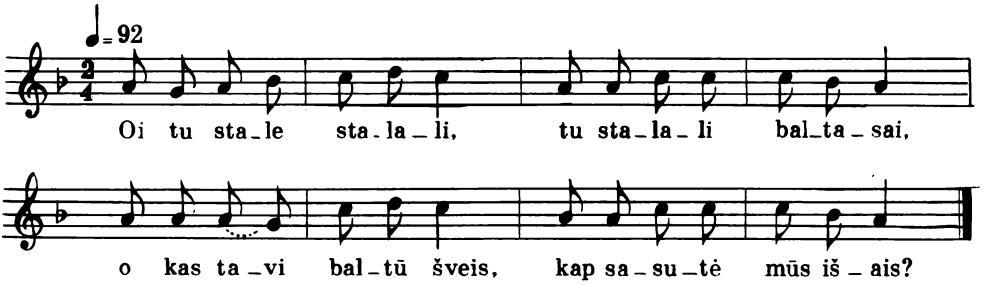

Oi tù stãle stalàli,
tu stalãli baltasaĩ,
o kàs tavì báltū šveĩs,
kàp sasùtė mūs išaĩs?

Oi jũs rũtos rūtẽlės,
jũs rūtẽlės žãl'os'os,
o kas jùs žal'às sẽs,
kàp sasùtė ištekẽs?

Oi tù dvãre dvaràli,
tu dvarãli dzidzīsaĩ,
o kàs tavì dzìdzī šluõs,
kàp sasùtė išvažuõs?

Oi jũs dróbės drobẽlės,
jũs drobẽlės tánk'os'os,
o kas jùs tánk'as aũs,
kàp sasùtė iškel'aũs?

O jũs lãškos laškẽlės,
jũs laškẽlės márgos'os,
o kas jùs márgas klõs,
káp sasùtė marcù stõs?

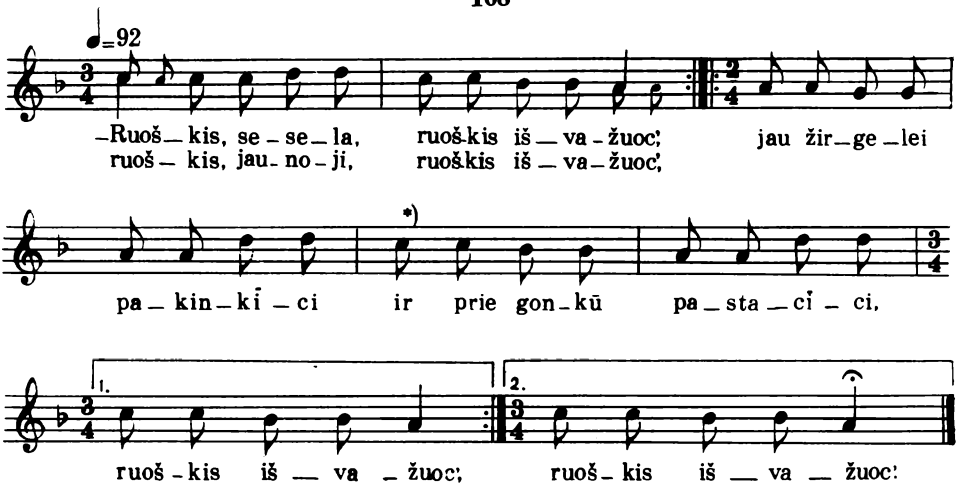

*) 2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 12 posmuose nuo čia du taktai praleidžiami.

-Ruõškis, sesẽla, ruõškis išvažúoc',
ruõškis, jaunóji, ruõškis išvažúoc',
jau žirgẽlei pakinkíci
ir priẽ goñkū pastacíci,
ruõškis išvažúoc'. } 2 k.

–Dár aš nesiruošù, dár aš nevažúos'u,} 2 k.
pirmà sàvo motinẽlei padėkavós'u. } 2 k.

Dėkui motinẽlai, dėkui sãnajai, } 2 k.
kad sukróvei man kraitẽlī,
jaũ daug'aũ neraĩks. } 2 k.

–Ruõškis, sesẽla, ruõškis išvažúoc',
ruõškis, jaunóji, ruõškis išvažúoc',
jaũ žirgẽlei pakinkíci
ir priẽ goñkū pastacíci,
ruõškis išvažúoc'.

–Dar aš nesiruošù, dár nevažúos'u,
pirmà sàvo tėvužẽl'u padėkavós'u.

Dėkui tėvužẽl'u, dėkui sanajám,
kad atskírai mán dalãlī,
jau daug'aũ neraĩks.

–Ruõškis, sesẽla, ruõškis išvažúoc',
ruõškis, jaunóji, ruõškis išvažúoc',
jau žirgẽlei pakinkíci
ir priẽ goñkū pastacíci,
ruõškis išvažúoc'.

–Dár aš nesiruošù, dár nevažúos'u
pirmà sàvo brolužẽl'u padėkavós'u.

Dėkui brolužẽl'u, dėkui jaunajám,
kàd pakinkeĩ man žirgel'ùs,
jau daug'aũ neraĩks.

–Ruõškis, sesẽla, ruõškis išvažúoc',
ruõškis, jaunóji, ruõškis išvažúoc',
jau žirgẽlei pakinkíci
ir priẽ goñkū pastacíci,
ruõškis išvažúoc'.

–Dár aš nesiruošù, dár nevažúos'u,
pirmà sàvo seserẽlai padėkavós'u.

Dėkui seserẽlai, dėkui jáunajai,
kad nupínei vainikẽlī,
jau daug'aũ neraĩks.

169

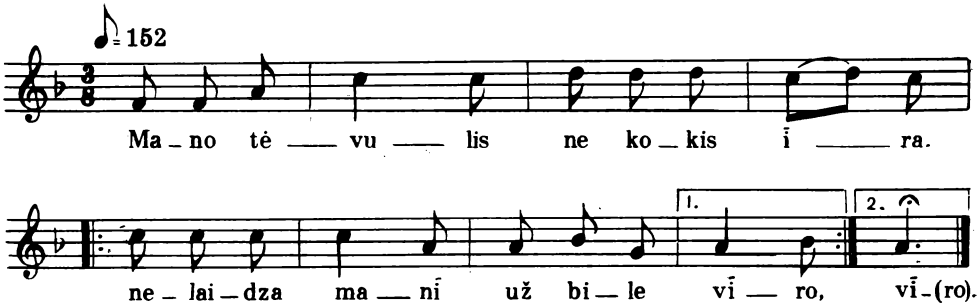

Màno tėvùlis ne kokìs īrà,
neláidza manī už bilė víro. } 2 k.

Už katrõ ais'ù, tai duõs man vãl'ū,
už katrõ neis'ù, neprinevãlis.

Màno tėvėlis linũ nesėjo,
o kad ir sėjo, tai nederėjo.

Oi kàp aš sėdau iñ vežimėlī,
lank'aũ galvėlī iñ jaunimėlī,

o kàp pàpūtė šaurùs vėjėlis,
ói ir nùpūtė mán vainikėlī.

Oi išaĩc' išaĩc' sãnai motùlai,
oi padúok padúok mán vainikėlī.

Oi padúok padúok mán vainikėlī,
dár paváikščos'u po jaunimėlī,

dár paváikščos'u po jaunimėlī,
pasidabós'u sau bernužėlī.

– Ganà, dukrãla, ganà váikščocie,
žal'à rūtėlė ganà nešócie,

bà jau bernėlis prisižadėjo
ir prieš altõrū rankàs sudėjo.

Oi tu, kasãla, šiĪko saujėla,
neilgaĩ áugsi peř liemenėlī:

nūnaĩ dzienėlī ir vakarėlī,
rītój rītėlī lìg pusrītėl'ū;

išpiñs kasãlī, barscìs rūtėlī,
pacìks mergėlī dzìdzis vargėlis.

170

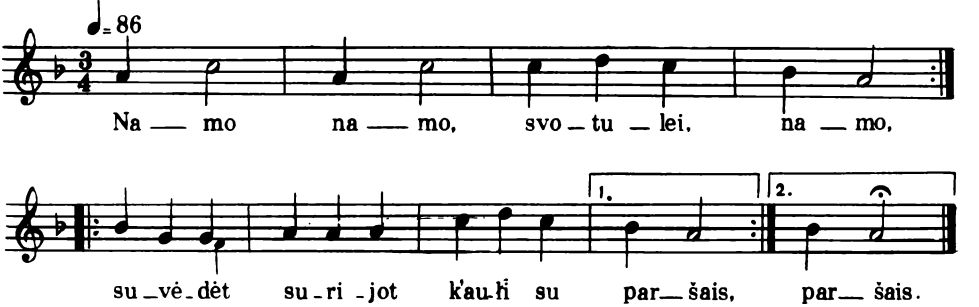

Namõ namõ, svotùlei, namõ, } 2 k.
suvẽdėt surìjot k'aũlī su paršais. } 2 k.

Namõ namõ, svotùlei, namõ,
suvẽdėt surìjot óžī su ragaĩs.

Namõ namõ, svotùlei, namõ,
suvẽdėt surìjot gaĩdzī su plũksnom.

171

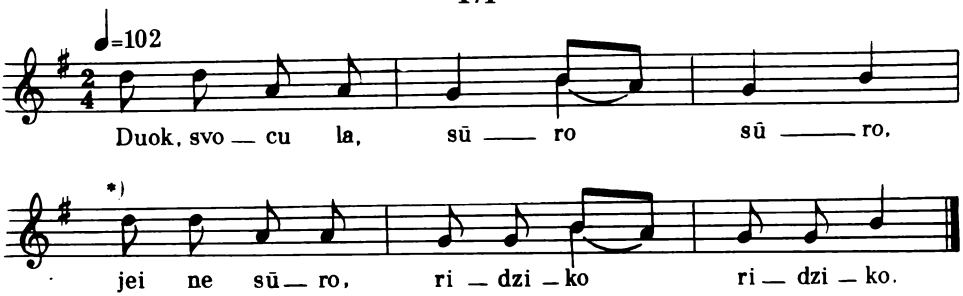

*) Nuo antros teksto eilutės melodija pradedama IV taktu.

Dúok, svocùla, sũro sũro,
jėi ne sũro, ridzìko ridzìko.
Svocà dùrū necìko necìko,
po pečal'ù pasmùko pasmùko,
gaidzĩs gálvū nukiřto nukiřto,
pelẽ nósī nukándo nukándo,
pelẽ vurvañ nùnešė nùnešė.

172

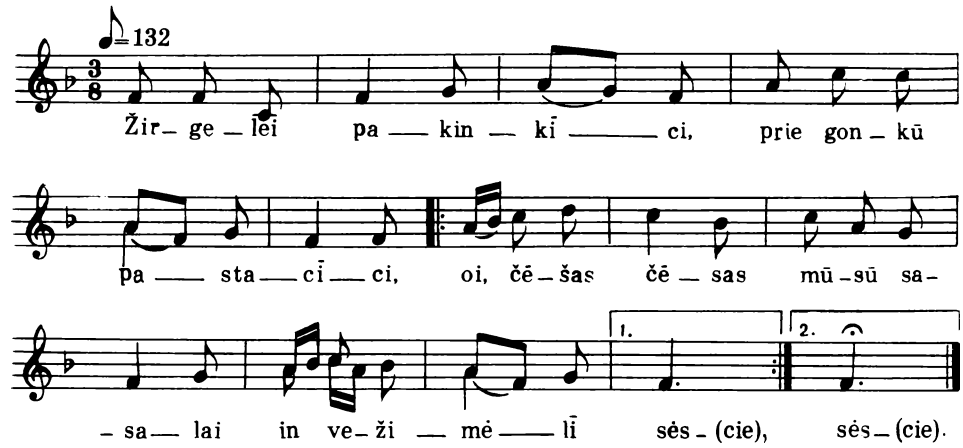

Žirgẽlei pakinkíci,
prie goñkū pastacíci,
ói, čẽsas čẽsas
mūsū sasãlai iñ vežimẽlī sẽscie. } 2 k.

Iñ vežimẽlī sẽdau,
añ pakopẽlės stójau,
oi ir pàpūtė šaurùs vėjẽlis,
nùpūtė vainikẽlī.

Išaĩc sãnai motùlai
padúocie vainikẽlī.
Sanà motùlė ir išeidamà,
rankelàs láužīdama:

– Sugrĩžk, jaunà dukrãla,
ramík màno širdẽlī,
oi sugrĩžk, sugrĩžk jaunà dukrãla,
nór añ vienõs dzienẽlės.

– Nór aš jaunà sugrīš'ù,
širdẽlī suramís'u,
oi bèt aš sàvo sãnai motùlai
darbẽl'ū nedarís'u,

po klẽtī neváikščos'u,
skrīnẽl'ū nevõžīs'u,
margũ skrīnẽl'ū aš nevõžīs'u,
drobẽl'ū nerẽžīs'u.

– Pažūrẽk, kàp nul'ũdo
vìsos tàvo rūtẽlės,
o gál' jos žìno, gál' jos suprañta,
kad lìko siratẽlės.

O žal'óji rūtẽlė,
jī s'ūbúoja be vẽjo,
kàd jaũ nemacìs baltõs rankẽlės,
katrĩ pirmà ravẽjo,

kad veĩk'a motīnẽlė,
jos bĩra ašarẽlės,
jau neatlėksì kas vakarẽlis
su sparnaĩs degužẽlės.

– Lik sveĩkas, jauniměli,
daug'aũ ca neváikščos'u
ir daug'aũ manĩ šìtan pulkẽlin
jũs jaũ nelínksminsit.

173

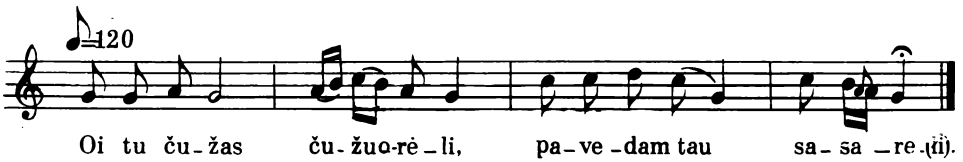

Oi tu čùžas čužuorẽli,
pàvedam tau sasarẽlī,
nenubárkie graudzaĩs žõdzais,
nenumùškie kančukėl'ù,

cik pamókīk gražaĩs žõdzais
ir pasgrasík dziemedėl'ù.

174

Tai veřk'a mergèlė nutekėdama,
bernèl'u rūtėlĩ pažadėdama,
žãl'ū rūtėlĩ ir vainikėlĩ,
valn'às dzienelàs ir gražumėlĩ. } 2 k.

Inėjo mergèlė rũtũ daržãlin,
ùžverkė mergèlė dzidzù balsal'ù
žal'ōs rūtėlės ir vainikėl'o,
valn'ũ dzienėl'ū ir gražumėlės.

—Nenuskínk, sasùte, vīsōs rūtėlės,
palìkie jaunèsnei dár sasarėlai:
užtèks táu vienōs žal'ōs šakėlės
šám vakarėl'u priẽ val'onėl'o.

Inėjo mergėlė aukštõn klėtėlėn,
ùžverkė mergėlė dzidzù balsal'ù:
—Vėlei aš būtáu pas mocinėlĩ,
gražaĩ ul'ótau põ jaunimėlĩ.

175

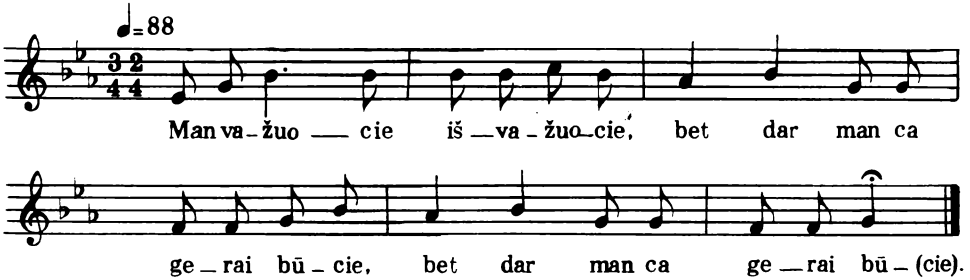

Mán važúocie išvažúocie,
bèt dár mán cà geraĩ bũcie. } 2 k.

Paláuk paláuk, bernužėli,
dár aš ais'ù iñ daržãlĩ.

Iñ daržãlĩ ineidamà,
añ rūtėl'ū apalpdamà:

—Jũs rūtėlės, jũs žãl'os'os,
daug'aũ jũsū neravės'u,

daug'aũ jũsū neravės'u,
vainikėl'o nedėvės'u.

Paláuk paláuk, bernužėli,
dár aš ais'ù in svirnėlĩ.

Iñ svirnėlĩ ineidamà,
añ skrīnėl'ū apalpdamà:

—Jũs skrīnėlės, jũs márgos'os,
daug'aũ jũsū nedangscís'u,

daug'aũ jũsū nedangscís'u,
parėdėl'ū nevėdzís'u.

Paláuk paláuk, bernužėli,
dár aš ais'ù jaunimėlin.

Jaunimėlin ineidamà,
žamaĩ galvėlĩ lenkdamà:

—Lìkie sveĩkas, jauniměli,
daug'aũ canái neváikščos'u,

daug'aũ canái neváikščos'u
ir su jumì neul'ós'u.

Paláuk paláuk, bernužẽli,
dár aš ais'ù iñ klėtẽlī.

Iñ klėtẽlī ineidamà,
ašarėlàs láiscīdama:

Sudiẽv jũs, sanì tėvẽlei,
daug'aũ canái neváikščos'u,

daug'aũ canái neváikščos'u
ir darbẽl'ū nedarís'u.

176

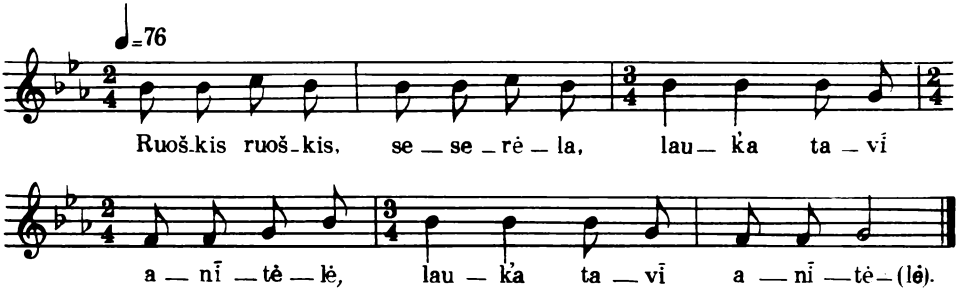

—Ruõškis ruõškis, seserẽla,
láuk'a tavī anītẽlė. } 2 k.

—Paláuk paláuk, bernužẽli,
atsisvéikīc' motīnẽlī.

Lìkie sveikà, motīnẽla,
daug'aũ canái neváikščos'u.

—Ruõškis ruõškis, seserẽla,
láuk'a tavī šašurẽlis.

—Paláuk paláuk, bernužẽli,
atsisvéikīc' tėvužẽlī.

—Ruõškis ruõškis, seserẽla,
láuk'a tavī dzieverẽlis.

—Paláuk paláuk, bernužẽli,
atsisveikīc' brolužẽlī.

—Ruõškis ruõškis, seserẽla,
láuk'a tavī mošītẽlė.

—Paláuk paláuk, bernužẽli,
atsisvéikīc' seserẽlī.

—Ruõškis ruõškis, seserẽla,
láuk'a tavī anītẽlė.

—Neláuk neláuk, bernužẽli,
lìkie sveikà, motīnẽla.

177

Nuotakos atsisveikinimas su tėvais

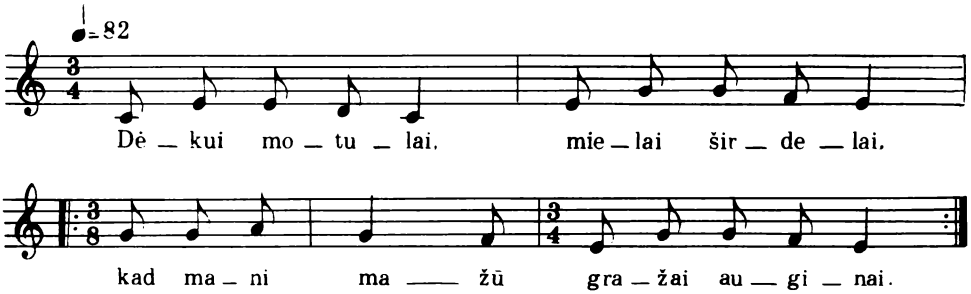

Dėkui motùlai, míelai širdėlai,
kad manì mãžū gražaĩ auginaĩ. } 2 k.

Gražaĩ auginaĩ, ilgaĩ migdzinaĩ,
in pusrītėl'ū nepribudzinaĩ.

Òi cik ne dėkui míelai motùlai,
kũ manì jáunū tolì nuláidai.

Už jū̃rū mãrū, už aukštũ̃ kalnũ̃,
už žal'ũ̃ gìrū, už duonojė̃l'ū.

Prabuvau metùs, prabuvaũ kitùs,
o jaũ an trãcū ais'ù pas motùlī.

—Mergėla màno, jaunóji màno,
òi kàp tù aĩsi peř jūràs maràs,

peř jūràs maràs, peř žal'às giràs,
peř áukštus kálnus, peř duonojėl'ùs?

—Peř jūras maràs anteĺi plauks'ù,
peř žal'às giras degulì lėks'ù,

peř áukštus kálnus žíedu ritúos'u,
peř duonojėl'ùs laivel'ù plauks'ù,

an tėvo dvãro sáuli tekės'u,
ùž baltũ̃ skõmū rožì žīdės'u.

178*

Dėkui motùlai, míelai širdėlai,
kad manì jáunū vãl'on auginaĩ,
vãl'on auginaĩ, ilgaĩ migdzinaĩ,
in pusrītėl'ū nepribudzinaĩ.

Kàp àš nuveis'ù žmon'ũ̃ martelì,
nelaikìs manì tok'õn valãlėn:
stacìs stovužùs, rėdzìs drobužàs,
raikės mán jáunai drobelàs áuscie.

Aš mergužėlė gaĩlei verkdamà,
añ muštuvė̃l'ū pasiremdamà,
añ muštuvė̃l'ū pasiremdamà,
añ šaudzīklėlės pas'ūbúodama.

Láužau skietėlī, tráukau nītelàs
aš mergužėlė gaĩlei verkdamà:
tai dar ne dėkui sãnai motùlai,
kad neišmókė darbėl'ū darĩc'.

* Melodija kaip 177-os dainos.

179

Prašymas gražiai laikyti marčią

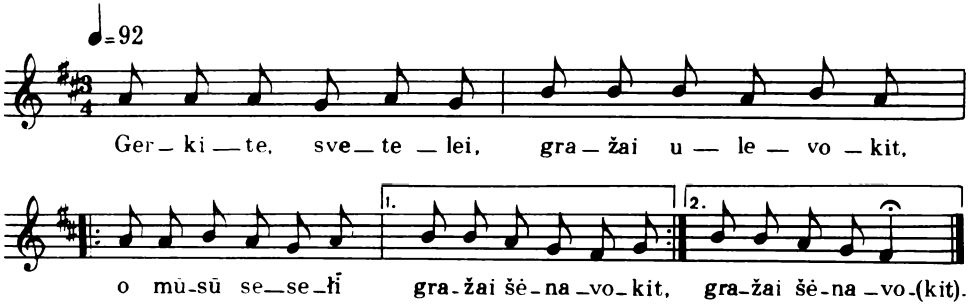

Gérkite, svetèlei, gražaĩ ulevókit,
õ mũsū sasãlė gražaĩ šėnavókit, } 2 k.
bà mũsū sasãlė gražaĩ užaugíta,
jõs gelsvà kasàlė iñ pùsai nepínta.

180

Nuotakos pavedimas jaunikiui

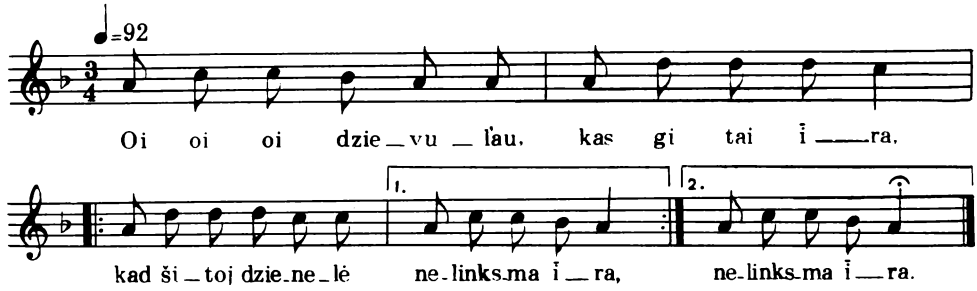

Òi òi òi dzievùl'au, kas gi taĩ īrà,
kàd šitój dzienẽlė nelinksmà īrà, } 2 k.
kàd tẽvas dukrãłī jau atsìveda
ir rañkon rūtẽłī jaũ atsìneša.

Nemìslīk, sesùte, kad geraĩ rasì,
jaũ žãl'ū rūt'ãłī põ kójū mesì.
Dar pílnos rankèlės žal'ũ rūtèl'ū,
bùs pilnà širdėlė graudũ žodèl'ū.

181

Vaĩ bepìg bepìg saũsai jendrãlai,
saũsai jendrãlai panemunėjė,
o jõs šaknėlės viduriñ Némno,
o per vìdurī mùša vilnėlė,
o per vìdurī mùša vilnėlė,
per viršūnėlī pùca vėjėlis.

Vaĩ bepìg bepìg jáunai martėlai,
jáunai martėlai pas anītẽlī,
nedėl'õs rítū trĩs darbaĩ darík:
pírmas darbėlis drãpanos mazgóc,
añtras darbėlis peř maralàs plaũkc,
trãcas darbėlis sodẽlin kukúoc.

Bèt àš anítos taĩ neklausís'u,
sanà aníta tai ne motùlė, } 2 k.
sanà anīta tai nè motùlė,
aš anītẽlės tai ne dukrãlė. } 2 k.

Aš ne gegùlė sodẽlin kukúoc,
aš ne antėlė peř maralàs plaũkc, } 2 k.
aš ne antėlė peř maralàs plaũkc,
šventà dzienẽlė drãpanos mazgóc. } 2 k.

182

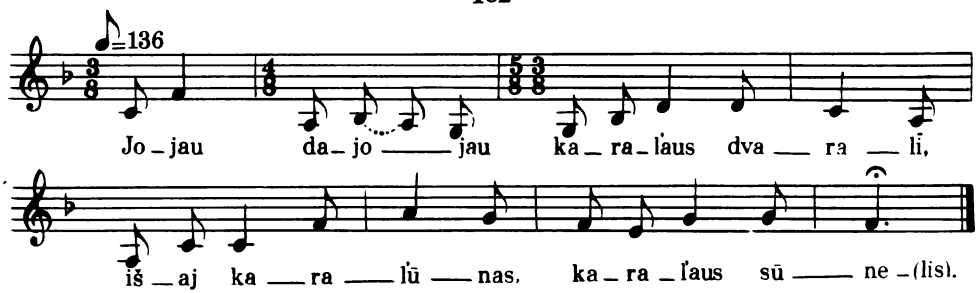

Jójau dajójau
karãl'aus dvarãlī,
išãj karal'únas,
karãl'aus sūnẽlis;

kláus'a pas žirgẽlī,
ko smũtnas bernẽlis,
ko smũtnas bernẽlis,
kõdel' nevesãlas:

ar sópa galvẽlī
svecimõn šalãlėn,
ar spáudza širdẽlī
turackõn žamẽlėn.

—Kecvirtà dzienẽlė
iž namũ išjójau,
nežnaũ, ar dajós'u
pas sàvo mergẽlī.

Mislinaũ girdėjau
mergẽlės veséil'ū,
jós'u pažūrẽcie,
kàp jũ venčavója.

Jós'u pažūrẽcie,
kàp jũ venčavója,
kàp jũ venčavója,
žiedus šl'ūbavója.

Aš paprašís'u
zvankũ vargonẽl'ū,
oi kad jiẽj negráitū,
nesivẽselītū,

aš paprašís'u
baltũjū žvakẽl'ū,
kad jos nežibẽtū,
nesivẽselītū,

aš paprašís'u
míelo kunigẽl'o,
o kad jis nedúotū
šč̃irojo šl'ūbẽl'o.

Vargõnai neklaũsė,
dár jiẽj geraũ grãino,
žvakẽlės neklaũsė,
dar jos geraũ dẽgė.

Žvakẽlės neklaũsė,
dár jos geraũ dẽgė,
kùnigas neklaũsė,
šč̃irai šl'ũbū dãvė.

Àtveda mergẽlī
gražaĩ parėdzítū,
an baltõs suknẽlės
mírtom iškaišítū.

Sópa mán galvẽlī,
negal'ù stovẽcie,
spáudza man širdẽlī,
negal'ù žūrẽcie.

– Apsirìšk, mergẽla,
šilkinì skaralì,
niẽkas neišpažìs,
kū tu mergẽlė.

– Kad tu nežinótai,
kas nū zo dzienẽlė,
kàp manì pažĩsta,
kū aš ne mergẽlė.

183

Aš pasẽjau rūtẽlī,
pasodzinaũ rožãlī,
iš šal'ũ dzígo žal'à rūtẽlė,
per vìdurī rožãlė.

2 k.

Paliekù žãl'ū rũt'ū,
paliekù garbin'úotū,
oi aš paliekù žãl'ū rūtẽlī
jaunèsnei sasarẽlai.

Ne tèp ji gražaĩ dzígo,
kàp ji gražaĩ bujójo,
ir nubujójo žal'à rūtẽlė
priẽš màno išeigẽlī.

Kàp žal'à rūtà gražì,
kàp žal'à garbin'úota,
nesicikẽjau šĩ rudenẽlī
tavĩ žal'õs palìkcie.

Po daržãlī vaikščójau,
rūtẽlai dėkavójau:
tai ãčū dẽkui žãl'ai rūtẽlai,
kad gražaĩ išnešójau.

Po klėtẽlī vaikščójau,
motùlai dėkavójau:
tai ãčū dẽkui sãnai motùlai,
kad gražaĩ užauginaĩ.

184

– Kélkis kélkis, anītẽla, } 2 k.
dùrū atdarície,
pãrveža martèłī } 2 k.
pečùl'u kūrície.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs
peč'ùs iškūrítas.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarície,
pãrveža martèłī
k'aulàlėm pašárcie.
– Nei aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs
k'aulàlės pašárta.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarície,
pãrveža martèłī
karvèlėm pamélščie.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs
karvèlės pamélžta.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarície,
pãrveža martèłī
rugèl'am nupjáucie.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs
rugèlei nupjáuci.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarície,
pãrveža mãrtèłī
šien'èl'u sugrẽbcie.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs
šienèlis sugrẽbtas.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarīcie,
pãrveža martèłī
linèl'am nuráucie.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jõs, bùs be jõs,
linèlei nuraucì.
– Kélkis kélkis, anītẽla,
dùrū atdarície,
pãrveža martèłī
drobèlėm išáuscie.
– Neĩ aš kéls'uos, neĩ aš ais'ù
dùrū atdarície,
tuščà jos, bùs be jõs
drobèlės išáusta.

185

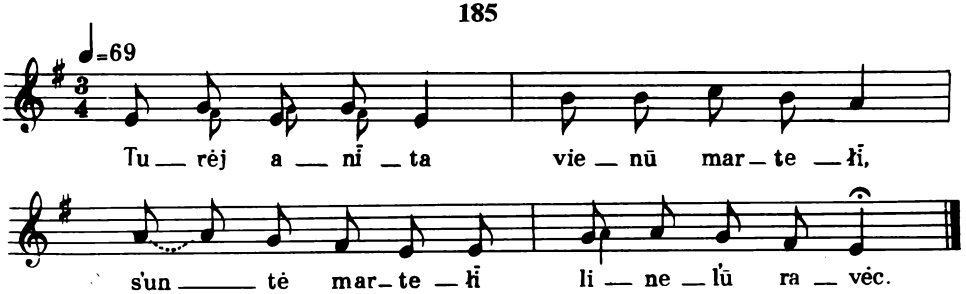

Turĕj aníta víenū martèlī,
s'uñtė mart'èlī linēl'ū ravĕc.

– Jéi išravĕsi, taĩ paraĩk namõ,
jéi neišravĕsi, taĩ neĩk neĩ namõ.

Ravĕj mart'èlė vìsū dzien'èlī,
bet neišravĕjo žal'ũ linèl'ū.

Stójo mart'èlė priẽ vieškelĕl'o
o ir pavir̃to žal'ù liepèlī.

S'uñtė aníta sàvo sūnèlī,
oi kàd nukirstũ žãl'ū liep'elì,

o kad nukirstũ žãl'ū liep'elí,
kàd apgenĕtū žal'às šakelàs.

Pírmu kar̃t kir̃to, bálta pasródė,
antrù kar̃t kir̃to, kraũjas išbĕgo.

Antrù kar̃t kir̃to, kraũjas išbĕgo,
tracù kar̃t kir̃to ir prakalbĕjo:

– Màno mĩlimas, kũ tu padaraĩ,
pàts savì jáunas apsinãšlinai.

Pàts savì jáunas apsinãšlinai,
o mažùs vaikel'ùs apsirãcinai.

– Motùla màno, širdèla màno,
negĕrū tu man rodèlī daveĩ.

Motùla màno, širdèla màno,
dúokie rodèlī', kuř vaikèlei dĕc.

– Sūnèli màno, jaunàsai màno,
tai tù nuveĩkie priẽ ažarĕl'o,

tai tù nupínkie jendrũ lopšàlī
ir suguldzíkie mažùs vaikel'ùs.

Oi ir nunèškie žal'õn giràlėn,
oi ir pakárkie žal'añ beržàlin,

teguĺ' juõs sùpa šaurùs vėjèlis,
teguĺ' juõs praũs'a skaudùs lietùlis,

teguĺ' juõs šíldo kaitrì saulàlė,
tegù bõvina drabnì paukštèlei,

tegù bõvina drabnì paukštèlei,
tegù juõs žíndza raibà degùlė.

– Motùla màno, širdèla màno,
tai àš nuveis'ù Víln'aus miestẽlin,

tai aš nuveis'ù Víln'aus miestẽlin,
tai aš nupirks'ù áukso vīgèlī,

tai aš nupirks'ù áukso vīgèlī
ir suguldzís'u mažùs vaikel'ùs,

teguĺ' juõs sùpa báltos rankèlės,
báltos rankèlės màno motùlės,

tegù juõs praũs'a su vandenėl'ù
ir teguĺ' gìrdo báltu pienel'ù,

ir teguĺ' gírdo báltu pienel'ù,
teguĺ' kálbina meilaĩs žodèleis.

*

Turĕj vuošvėlė víenū žantùlī,
s'uñtė žantùlī laukèl'o árcie.

– Jéi tu užársi, tai pareĩk namõ,
jei neužársi, tai neĩk neĩ namõ.

Ãrė žantùlis vìsū dzienèlī,
bèt neùžarė lígaus laukèl'o.

Stójos žantùlis priẽ vieškelĕl'o
oi ir pavir̃to žal'ù beržal'ù.

S'uñtė vuošvėlė sàvo dukràlī,
ói kàd nukirstũ báltū beržàlī,

ói kàd nukirstũ báltū beržàlī,
kàd apgenĕtū žal'às šakelàs.

Pírmu kařt kiřto, bálta pasródė,
antrù kařt kiřto, kraũjas išbėgo.

Antrù kařt kiřto, kraũjas išbėgo,
tracù kařt kiřto, ir prakalbėjo:

— Màno mĩlima, kũ tu padaraĩ,
kàd savì jáunū apsinãšlinai,

kàd savì jáunū apsinãšlinai,
mažùs vaikel'ùs apsirãcinai.

— Motùla màno, širdèla màno,
negẽrū tu mán rodẽlī daveĩ.

Motùla màno, širdèla màno,
dúokie rodẽlī, kuř vaikel'ùs dėc.

— Dukràla màno, jaunóji màno,
tai tu nuveĩkie priẽ ažarẽl'o,

tai tu nuveĩkie priẽ ažarẽl'o,
tai tu nupìnkie jendrũ lopšàlī,

tai tu nupínkie jendrũ lopšàlī
ir suguldzíkie mažùs vaikel'ùs.

— Motùla màno, širdèla màno,
tai aš nuveis'ù žal'õn giràlėn,

tai aš nuveis'ù žal'õn giràlėn,
tai aš nukirs'ù žãl'ū liepẽlī,

tai aš nukirs'ù žãl'ū liepẽlī
ir išskáldzīs'u báltas lantelàs.

Ir išskáldzīs'u báltas lantelàs,
ir padarís'u grãžū laivèlī,

ir padarís'u grãžū laivẽlī,
ir suguldzís'u mažùs vaikel'ùs,

ir suguldzís'u mažùs vaikel'ùs,
ir aš paláis'u juõs an maràl'ū,

pacì nuveis'ù in jaunimẽlī
ir pasdabós'u sáu bernužẽlī.

186

Oi tu aglàla, šilo dukràla,
aglàla s'ūbuonẽla, } 2 k.
áukcie skùbinai, šakàs tánkinai,
viršūnẽlī dalinaĩ.

Tàvo viršū́nėn, tàvo tank'õjon,
vìs degulẽ kukãvo,
añkstū rītẽlī svíetū línksmino,
vis martẽlī bùdzino:

— Vai kélkis kélkis, jaunà martèla,
kad apeitái darbel'ùs,
rug'ùs nupjautái, šiẽnū sugrėbtái,
in šalinės sudėtái.

Aníta tãrė ir šašurẽlis,
mošàlė vienà, kità:
— O mū́s martèlė tai labaĩ graità,
antà darbèl'ū sparcì,

rug'ùs nupjóvė, šiẽnū sugrẽbė,
in šalinės sudẽjo;
kas atpuskẽlis rū̃bai šilkìnei,
gal'onẽlei auksìnei.

— Tai pasdabójo manì bernẽlis,
slaũno tẽvo sūnẽlis. } 2 k.

187

O kàp aš buvaũ pas motīnẽlī,
O kàp aš buvaũ pas širdužẽlī,
ikvãlei miẽgo miegójau,
kas dienà puĩkei váikščojau. } 2 k.

Nuveinù laukì – lañgvūs darbèlei,
namõ parainù– meĩlūs žodèlei,
oi oi oi dzievùl'au mànas,
tai màno paul'onẽlės.

O kàp patekaũ tám bernužẽl'u,
o kàp patekaũ tám šidorẽl'u,
išvãrė miẽgū iš galvõs,
puikumẽlī iš kasõs.

Nuveinù laukì – suñkūs darbèlei,
namõ parainù – graũdūs žodèlei,
oi oi oi dzievùl'au mànas,
trõcīnau valn'às dzienelàs.

188

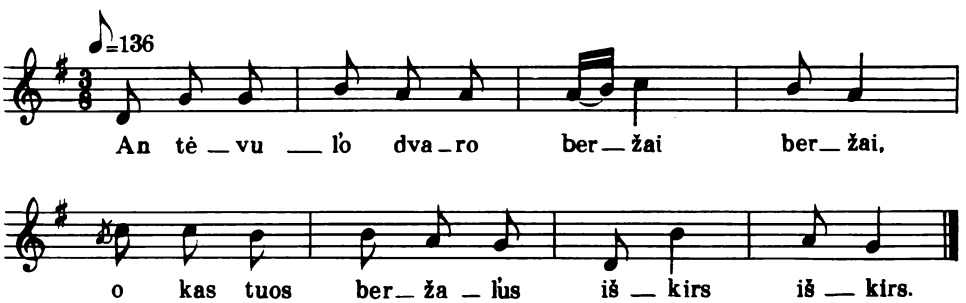

Añ tėvùl'o dvãro
beržaĩ beržaĩ,
o kas tuõs beržal'ùs
iškiřs iškiřs,

o kas tuõs beržal'ùs,
iškiřs iškiřs,
o kas tas šakelàs
suriñks suriñks?

Brolãlei beržal'ùs
iškiřs iškiřs,
sasùlės šakelàs
suriñks suriñks,

brolãlei daržãlī
aptveřs aptveřs,
motùlė rūtelàs
pasẽs pasẽs.

– Motùla širdẽla,
tai táu, tai táu,
auginaĩ dukrãlī
ne sáu, ne sáu,

auginaĩ dukrãlī
ne sau, ne sau,
pasẽjai rūtẽlī
ne jaĩ, ne jaĩ,

išláidai dukrãłī
martẽlėsa,
iñdavei rūtẽłī
rankẽlėsa,

išláidai dukrãłī
užáugus'ū,
iñdavei rūtẽłī
pražídus'ū.

Tai veřk'a dukrãlė
martẽlėsa,
ir víto rūtẽlė
rankẽlėsa.

– Neveřkie, dukrãla,
aplankís'u,
nevískie, rūtẽla,
paláiscīs'u.

Tai veřkė dukrãlė
aplañkoma,
ir víto rūtẽlė
paláistoma.

189

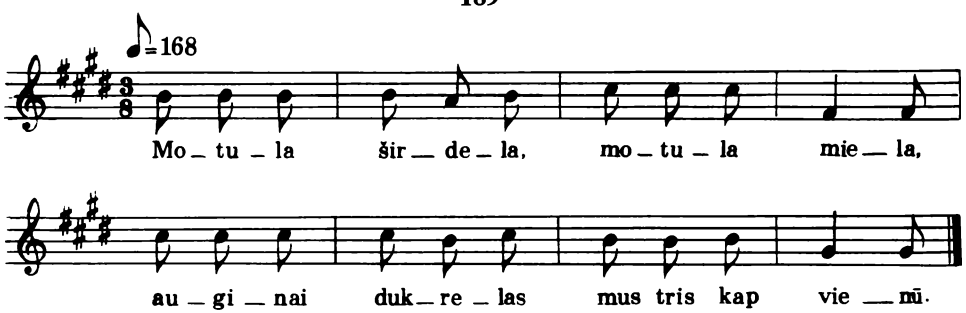

Motùla širdẽla,
motùla míela,
auginaĩ dukrelàs
mus trìs kàp víenū,

auginaĩ dukralàs
mus trìs kàp víenū,
išláidai añ vaĩgo
cìk manì víenū.

Tris dzienàs, tris nakcìs
kelal'ù ėjaũ,
kecviřtū naktẽlī
gìron gulẽjau.

Užgirdaũ girdẽjau
degùlės baĭsū,
mìslinau dūmójau,
motùlė šaũk'a.

Neĩ šaũk'a, neĩ láuk'a
manĭ motùlė,
cìk gaĩlei kukúoja
raibà degùlė.

190

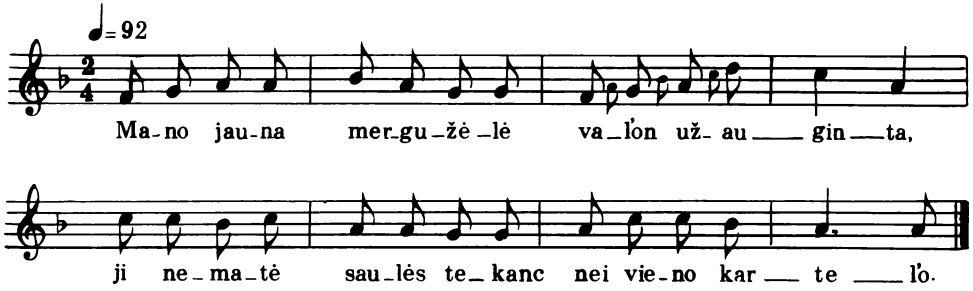

Màno jaunà mergužėlė
vãl'on užaugintà,
ji nemãtė sáulės tėkanc
neĩ víeno kartẽl'o.

Pamokís'u mergužėlĩ
ankscì rĩtì kélcis,
ankscì rĩtì užsikėlus
už darbèl'o stvércis,

Cìk pàbarau víenũ rõzũ,
trìs dzienelàs veřkė.
Neveřk neveřk, mergužėla,
jau daug'aũ nebárs'u,

plonaĩ veřpcie, tánkei áuscie,
baltaĩ išbalcície,
kàd nebūtũ sarmatėlės
terpė giminėlės,

neveřk neveřk mergužėla,
jau daug'aũ nebárs'u,
kãro svirnì kančukėlis,
aš jõ nenustráuks'u.

kàd nebūtũ sarmatėlės
terpė giminėl'ū,
kad nebūtũ sarmatėlės
terpė susiedėl'ū.

191

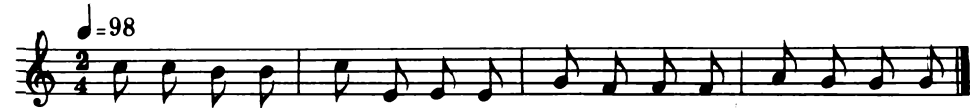

Grãik, mùzika,
grãik kazõkũ,
màno pacì
gražaĩ šóka.

Mano pacì
graità graità,
ãpė pẽč'ū
jódė raità,

kũrė pẽč'ū
kailin'úota,
mínkė dúonū
pirščin'úota.

192

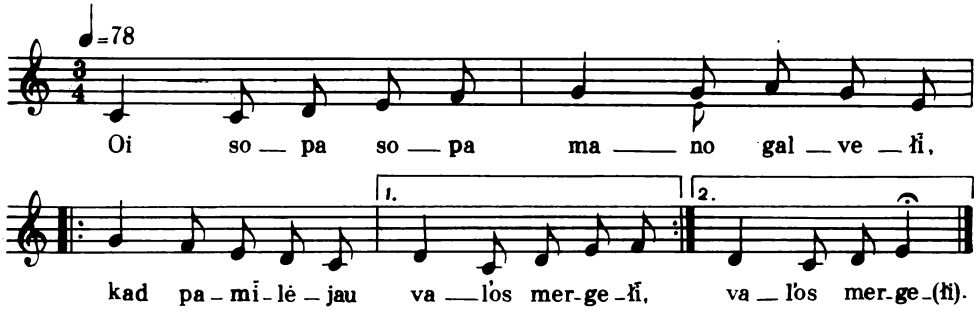

Oi sópa sópa màno galvẽlī,
kàd pamīlėjau vãl'os mergẽl'ī. } 2 k.

Vãl'os mergẽlė vãl'on augíta,
ik pusrītẽl'ū nepribùdzīta.

Aš užsikẽl'au añkstū rītẽlī,
nuvejaũ árcie lígaus laukẽl'o.

Dár neìšarau nei pusvarsnẽl'ū,
àtneš mergẽlė mán pusrītėl'ùs.

Vařgo mergẽlė jaũ pietùs nẽša,
vãl'os mergẽlė dár nesikẽlus,

vařgo mergẽlė jau pietùs nẽša,
o mán dár nėrà nei pusrītẽl'ū.

Oi láušu láušu béržo rīkštẽlī,
ais'ù bùdzīcie vãl'os mergẽlī.

Dár neišláužau béržo rīkštẽlės,
tai gaīlei veřkė vãl'os mergẽlė.

—Oi cīlėk neveřk, vãl'os mergẽla,
tai ne deĪ' tavĪ béržo rīkštẽlė,

tai ne deĪ' tavĪ béržo rīkštẽlė,
ciktaĪ deĪ' màno palšũ jautẽl'ū.

—Bernẽli màno, jaunasaĪ màno,
kám budavójai táms'ū klėtẽlī,

kám budavójai táms'ū klėtẽlī,
kad pamīlėjai vãl'os mergẽlī.

193

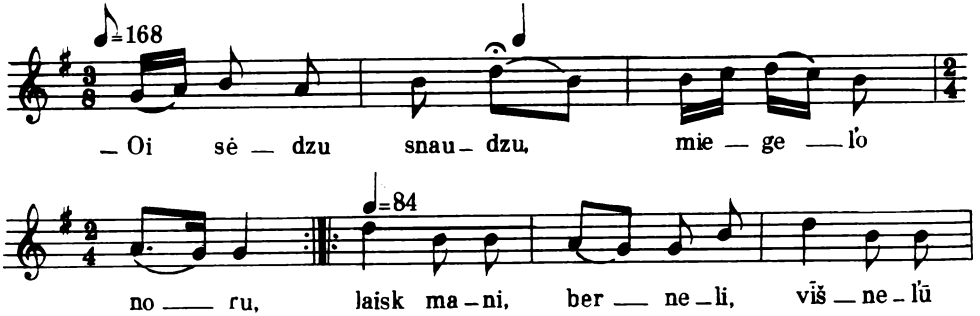

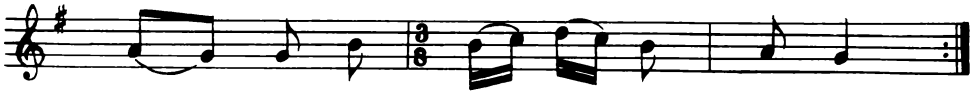

—Oi sėdzu snáudzu, } 2 k.
miegẽl'o nóru,
láisk manì, bernẽli, } 2 k.
vīšnẽl'ū sodẽlin
miegẽl'o miegóc'.
—Neĩ aš pàts ais'ù,
neĩ tavì láis'u,
guĺ'k màno mergẽla,
priẽ màno šalãlės,
miegẽl'o miegók.
—Oi sėdzu snáudzu,
miegẽl'o nóru,
láisk manì, bernẽli,
rūtẽl'ū daržãlin
miegẽl'o miegóc'.
—Neĩ aš pàts ais'ù,
neĩ tavì láis'u,
guĺ'k, màno mergẽla,
priẽ màno šalãlės,
miegẽl'o miegók.

—Oi sėdzu snáudzu,
miegẽl'o nóru,
láisk manì, bernẽli,
aukštõjon klėtẽlėn
miegẽl'o miegóc'.
Neĩ aš pàts ais'ù,
neĩ tavì láis'u,
guĺ'k, màno mergẽla,
priẽ màno šalãlės,
miegẽl'o miegók.
—Oi girdzù girdzù
grãjina mùzika,
láisk manì, bernẽli,
láisk manì, bernẽli,
nór pažūrėcie.
—Neĩ aš pats ais'ù,
neĩ tavì láis'u,
guĺ'k màno mergẽla,
priẽ màno šalãlės,
miegẽl'o miegók.

194

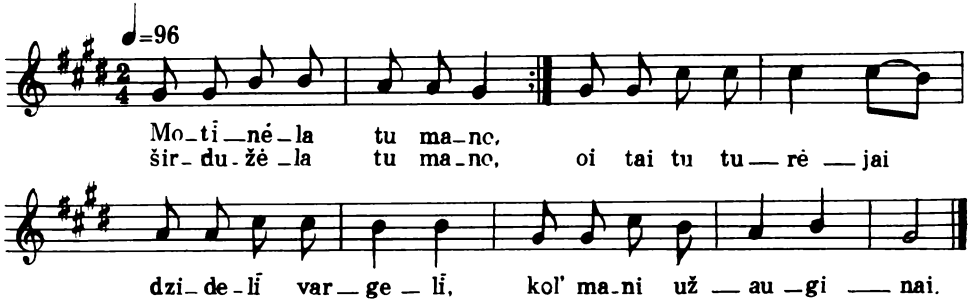

Motīnẽla tu màno,
širdužẽla tu màno,
oi tai tu turẽjai
dzìdelī vargẽlī,
kõl' manì užauginaĩ.

Kõl' manì užauginaĩ,
darbẽl'ū išmokinaĩ,
oi taĩ tù turẽjai
dzìdelī vargẽlī,
kol' manì išmokinaĩ.

Dzienẽlī añ akẽl'ū,
naktẽlī añ rankẽl'ū,
taĩ tù prarīmójai
baltás'as rankelàs,
kõl' dzienẽlė išaũšo.

Motīnẽla tu màno,
širdužẽla tu màno,
tadù pasilsẽsi
ir pasigrožẽsi,
kàp manì pažadẽsi,

ba aš turù bernẽlī
šitañ pacañ kaimẽlin,
katrìs pažísta
iž mažũ dzienẽl'ū
màno rañkū darbẽlī.

Jis nežűro gražùmo,
neĩ veidẽl'ū skaistùmo,
oi ciktaĩ jis žűro
rankẽl'ū darbẽl'o,
razumño razumẽl'o.

195

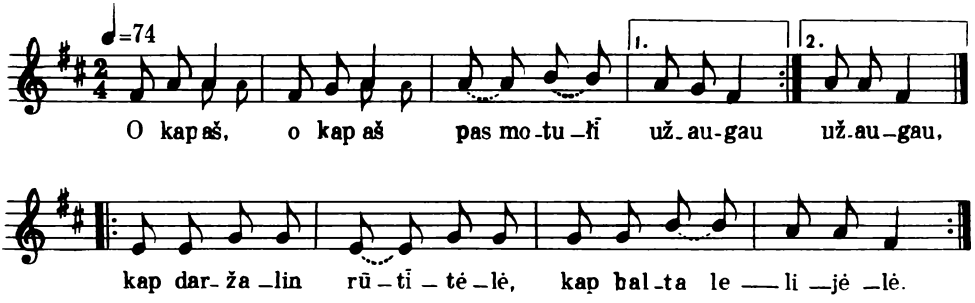

O kàp aš, o kàp aš
pas motùlĩ užáugau, } 2 k.
kàp daržãlin rūtītẽlė,
kàp baltà lelijẽlė. } 2 k.

Ir atjój ir atjój
pulkẽlis kazõkū
ir pàėmė ir surìšo
màno vírū pijõkū.

O kàp aš, o kàp aš
už bernẽl'o nuvėjaũ,
šũ naktẽlī patvorẽlin
kàp degùlė kukavaũ.

Man' negaĩla, man' negaĩla,
kàd jĩ surìšo,
cìk man' gaĩla, cìk man' gaĩla,
kad nedrūtaĩ surìšo:

pasilaĩs pasilaĩs,
abžajùkas pasilaĩs,
dár ne rõzū, dár ne kìtū
apliñk tróbū apsivĩs;

dár ne rõzū, dár ne kìtū
apliñk tróbū apsivĩs,
dár ne rõzū, dár ne kìtū
mán' galvẽlī sudaužìs.

Oi kas tĩ, oi kas tĩ
duralàs duñdzina,
mažuñ màno dziedùlī
viĩkas tarandzìna.

Tegù nẽša, tegù nẽša,
tegù tarandzìna,
aš nuveis'ù iñ Alvìtū,
gáus'u dziẽdū kìtū.

Alvitẽl'o ažarẽlin
trĩs antẽlės plaũko,
o jau manì bernužẽlei
pinkì šašì láuk'a.

196

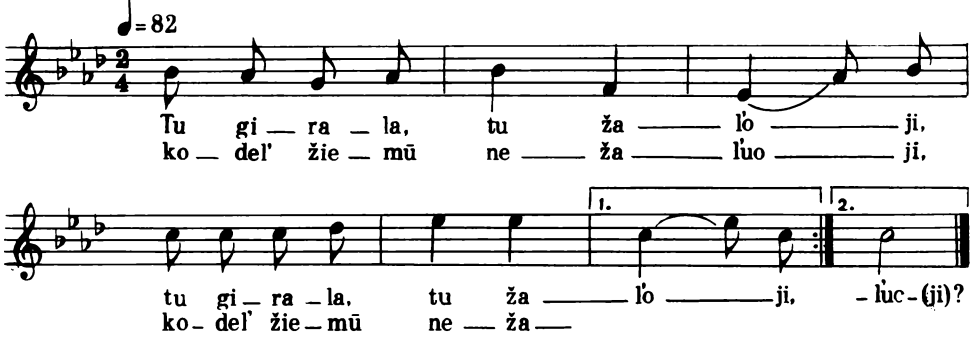

Tu girãla, tu žal'óji, } 2 k.
kõdel' žiẽmū nežal'úoji, } 2 k.

cìk žal'úoji vasarẽlī,
kadù pacì gražumẽlė.

Tu mergèla, tu jaunóji,
kõdel' vìsad nedainúoji,

cìk dainúoji jaunimẽlin,
kadù pacì gražumẽlė.

—Oi tėvùli tėvužẽli,
žãnīk manì sūnaitẽlī.

—Oi sūnẽli sūnaitẽli,
dár aš tavĩ nežãnīs'u.

—Jéi tu manĩ nežãnīsi,
tai aš tavĩ neklausís'u.

—Jéi tu manĩ neklausísi,
aš vaiskẽlin užrašís'u.

—Aš vaiskẽlī atslũžīs'u,
pas tėvùlī vẽl' sugrīšù,

pas tėvùlī vẽl' sugrīš'ù
ir tėvùl'o neklausís'u.

197

Oi õša veřk'a žal'à liepẽlė
užgautà šauraũs vẽjo,

ir gaĩlei veřk'a jaunà mergẽlė
stovẽdama pas líepū.

Ne cíek nukriñta líepos lapẽl'ū,
kíek jõs'os ašarẽl'ū,

ne cíek nulúžta líepos šakẽl'ū,
kíek dzienũ jaunũ,

ir ne tèp dzústa lankõs šienẽlis,
kàp jõs'os jaunīstẽlė,

ir ne tèp vísta darži kvietkẽlei,
kàp sveikatà brang'óji.

Kõ gi jĩ veřk'a, kõ aimanúoja,
gál' matùšės netẽko,

gál' jáunas brólis vainõn išjójo,
gál' nùmirė tėvẽlis?

Dár jos tėvùlei namiẽ gīvúoja,
brolàlis namie bũna.

Kõ gi ji veřk'a, kõ aimanúoja,
kas spáudza jos širdẽlī?

Jos šírdzī spáudza vargũ krīžãlis,
aršķẽcais apipíntas:

dár jáunai bũnanc liẽpė tėvùlis
tek'ẽcie už bernẽl'o.

Kàp ištekẽjo, vařgas atẽjo,
svajõn'ū láimė diñgo.

Jaĩ už girtuõkl'o tekẽc' raikẽjo,
to šeĭm'o bernužẽl'o,

jisaĩ pražùdė jos vainikẽlī
pàpuoštū jaunīstẽlī,

jisaĩ suařd'ė jos sveikatẽlī,
brang'áus'ū žãmės tuřtū,

jisaĩ pragẽrė tėvũ kraitẽlī,
kàd jaĩ niẽko neliktũ,

nūnaĩ jaũ niẽko jaĩ nebelìko,
išskīrus šáltū miřtī.

Áukso svajõnės dũmais pranĭko,
pagúodos nesuláukė.

Tai ji priãjus žãl'ū liepẽlī
neláimėn pasiskúndza,

priẽš jũ atvẽrus sàvu širdẽlī
vargel'ùs pãsakoja.

198

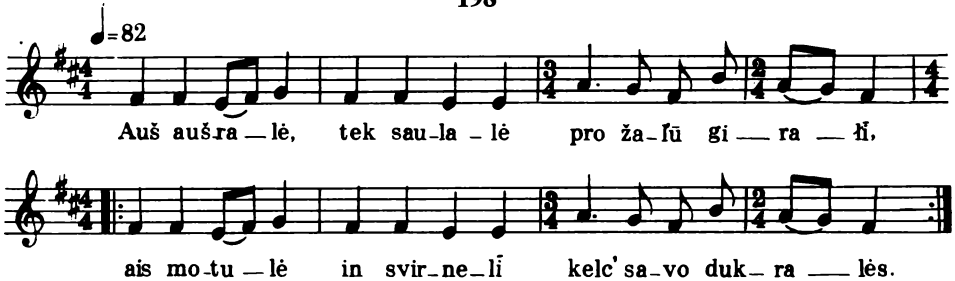

Aũš aušrãlė, tẽk saulãlė
pro žãl'ū girãlį,
aĩs motùlė iñ svirnėlį
kélc' sàvo dukràlės. } 2 k.

—Kélkis kélkis, dukružėla,
aĩkie in daržãlį,
dzũsta vísta žal'à rūtà,
laĩkas paláiscĩcie.

—Oi motùla motĩnėla,
mõtula širdėla,
aš miegẽl'o nemiegójau
peř vìsū naktẽlį,

aš miegẽl'o nemiegójau
per vìsū naktẽlį,
su bernel'ù prakalbėjau
daũg meil'ũ žodẽl'ū.

—Oi dùkrala dukružėla,
dùkrala jaunoji,
nekalbėkie, dukružėla,
nakciẽs tamsumėlėn,
cìk kalbėkie, dukružėla,
dzienõs šviesumėlėn.

—Oi motùla motĩnėla,
mõtula širdėla,
kám nuláidai manì jáunū
svecimõn šalãlėn,

kám nuláidai manì jáunū
svecimõn šalãlėn,
aš neturù brolužẽl'o,
neužtařs žodẽl'o.

199

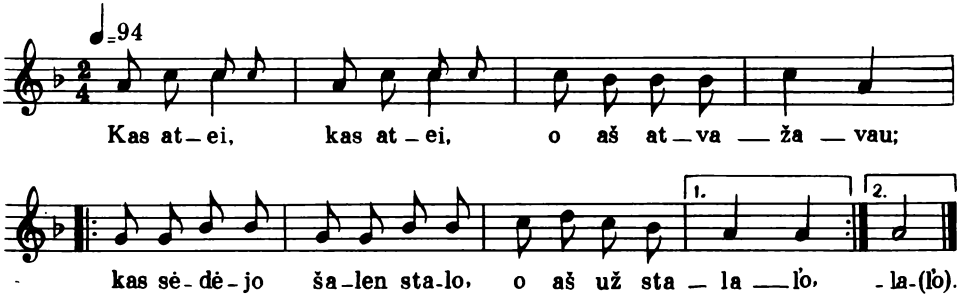

Kàs atéi, kas atéi,
o àš atvažavaũ;
kàs sėdėjo šaleñ stãlo,
o aš už stalãl'o. } 2 k.

O kàs gẽrė vīnū ãlū,
o aš arielkẽlį,
kàs bucãvo sãnū bóbū,
o aš mergužẽlį.

Aš ariẽlkos nègeru,
su dúonù neválgau,
sanũ bóbū nemīl'ù,
jaunũ nepasgáunu.

Ko nel'ūscì, sasarẽla,
apláidus daržãlį,
gál' tau liñksma ir vesẽla,
kàd gavaĩ bernẽlį.

Gavaĩ vírū pijokẽlī,
iš karčmėlės neĩna,
kõžnū dziẽnū ir adzĩnū
tũ veidẽlī maĩno.

Oi aĩ maĩno, ar nemaĩno,
bilė moterìškė,
bilė tùri sau paciẽkū,
kàd tùri vīrìškī.

Mùšė sciklùs ir bùtel'us,
iškãdū padãrė,
žĩdas už sàvo iškãdū
čebatùs numóvė.

Ãjo pacì iž namẽl'ū
víro išvadúocie,
jis paẽmis už kasãl'ū
norẽjo pardúocie.

Pijokẽli, aĩk namõ,
kad tu gãlū gautái,
nóru geraĩ ulevóc',
bijaũ sàvo víro.

200

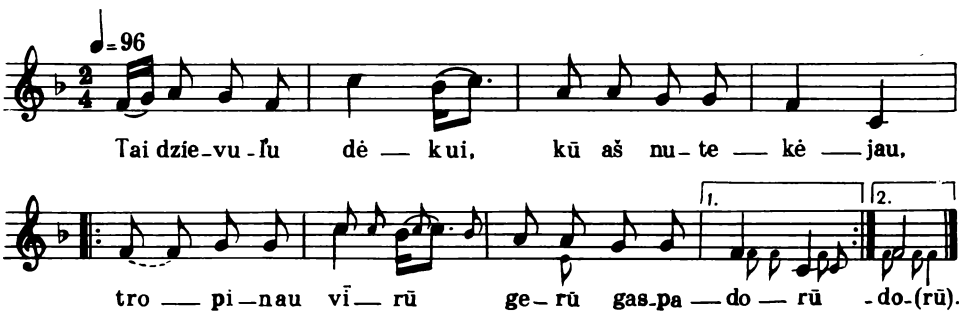

Tai dzievùl'u dẽkui,
kũ aš nutekẽjau,
trõpinau vírū
gẽrū gaspadõrū. } 2 k.

Màno víras árcie,
aš karčemõn gércie,
mano víras akẽcie,
aš karčemõn mokẽcie.

Màno víras kúlcie,
aš pastalì guĺcie,
mano víras su norãgais,
aš karčemõn su pīrãgais.

Tai dzievùl'u dẽkui,
kũ aš nutekẽjau,
trõpinau vírū
gẽrū gaspadõrū.

201

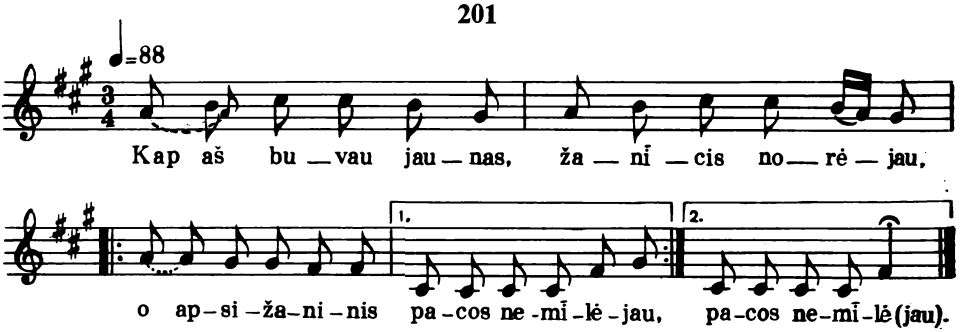

Kàp aš buvaũ jáunas,
žãnīcis norėjau,
o apsižãninis
pacõs nemīlėjau. } 2 k.

Po turgùs vadzójau,
priẽg rãtū ráišojau,
kàd žĩdas papirktũ,
cigõns išmainítū:

nei žĩdas papiřko,
nei cigõnas maĩnė,
raikėj atgal'õ
namõ parsivèscie.

Nùvežau in mìškū,
pririšaũ priẽg mẽdzo,
kàd vilkaĩ suvėstũ,
žvėrīs sudraskítū:

nei vilkaĩ suvėdė,
nei žvėrīs sudrãskė,
raikėj atgal'õ
namõ parsivèscie.

Ìšved'au an kiẽmo,
pririšaũ priẽg stuĺpo,
kàd šùnes lotũ
ir gaidzaĩ kapótū:

nei šùnes lójo,
nei gaidzaĩ kapójo,
ãk màno bėdà,
nẽt mán gálvū ẽda.

202

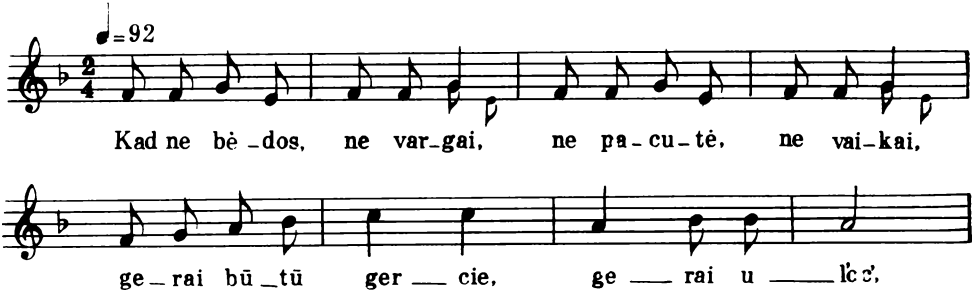

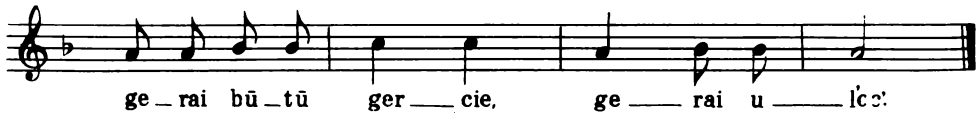

Kad ne bẽdos, ne vargaĩ,
ne pacùtė, ne vaikaĩ,
geraĩ būtũ gércie,
geraĩ ul'óc'. } 2 k.
Kuř kampẽlis, tĩ vaikẽlis,
kuř žirgẽlis, tĩ raitẽlis,
geraĩ būtũ gércie,
geraĩ ul'óc'.
Víenas veřk'a, válgīc' nóri,
kìtas veřk'a, pasùpc' raĩk'a,
geraĩ būtũ gércie,
geraĩ ul'óc'.
Kìtas veřk'a, pasùpc' raĩk'a,
trãcas veřk'a, pacõs raĩk'a,
geraĩ būtũ gércie,
geraĩ ul'óc'.
Kàd ne bẽdos, ne vargaĩ,
ne pacùtė, ne vaikaĩ,
geraĩ būtũ gércie,
geraĩ ul'óc'.

203

Ir ìšlėkė žírgas iž ubãzū,
an to žírgo kazõkas sėdėjo,

an to žírgo kazõkas sėdėjo,
sėdėdamas antà skrìpkos grãjino.

Oi jũs strũnos, dúokit skrìpkai baĩsū,
motkà sũnū cĩkei tai mokìno:

—Oi tu sũne, sūnėli raitẽli,
ar nemóki mielõs nukorócie?

Motkà sũnū primokìno,
sūnùs pãcū baĩsei nukankìno.

Iš vãkaro kamarà dundėjo,
pùsėn naktũ mielà negalėjo,

gaidzeĩ giedój, sūnėlī turėjo,
aušrà aũšo, an lantõs gulėjo.

—Oi motùla, motùla širdėla,
daveĩ rõdū, kuõj mielà korócie,
daveĩ rõdū, kuõj mielà korócie,
dúok rodẽlī, kur mán dař kavócie.

—Oi sūnėli, sūnėli raitẽli,
tu nuveĩkie añ kapin'ũ kálno,

tu nuveĩkie añ kapin'ũ kálno,
tu iškàskie gìlūjī klonẽlī,

tu iškàskie gìlūjī klonẽlī,
pakavókie sàvo ko miel'áus'ū.

—Oi motùla, motùla širdėla,
daveĩ rõdū, kuř mielà kavócie,

daveĩ rõdū, kuř mielà kavócie,
dúok rodẽlī, kur sūnėlis dėcie.

—Oi sūnėli, sūnėli raitẽli,
tu nuveĩkie žal'õjon girãlėn,

tu palañkie báltūjī beržãlī
ir pakárkie jendrìnī lopšãlī,

inguldzíkie mãžūjī sūnẽlī,
teguĺ' sùpa jĩ šaurùs vėjẽlis,

teguĺ' sùpa jĩ šaurùs vėjẽlis,
teguĺ praũs'a jĩ skaudùs lietùlis,

teguĺ' praũs'a jĩ skaudùs lietùlis,
teguĺ žíndza jĩ raibà degùlė.

—Aš pakárs'u jĩ aukštõn klėtẽlėn,
teguĺ' sùpa sanà motīnẽlė,

teguĺ' praũs'a čīstù vandenėl'ù,
teguĺ' gírdza gail'õm ašarẽlėm.

204

Oi tu dziẽme dziemedẽli,
dziẽmedzo šakẽla,
po dziẽmedzo tank'õm šakõm
sėdėjo mergẽlė.

—Kõ tèp sėdzi, mergužẽla,
kõ niẽko neveikì,
pasirẽmus añ rankẽl'ū
ko tèp gaĩlei verkì?

—Kàp aš jaunà nel'ūdėsiu,
kàp gaĩlei neverks'ù,
vìsos aĩna jaunimẽlin,
cik aš vienà nė.

O tas šėĺmis bernužẽlis
manì privil'ójo,
o pats manì privil'ójis
vainẽlėn išjójo.

Kàp jis manì privil'ójo,
žiedẽlei žvagẽjo,
o kàp vainẽlėn išjójo,
žíedo nepalìko.

O kàp vainẽlėn išjójo,
žíedo nepalìko,
cìk palìko mán vargẽlī,
mãžūjī sūnẽlī.

Bãrė bãrė motīnẽlė
manì, dukterẽlī:
mèsk sūnẽlī iñ vīgẽlī,
aĩk darbẽl'o dírbc.

—Nebárk nebárk, motīnẽla,
darbẽl'ū nedírbs'u,
vẽlei sàvo sūnaitẽlī
vãl'on užaugís'u.

Turù šiñtū tolierẽl'ū,
ir tuõs išmainís'u,
o aš sàvo sūnaitẽlī
gražaĩ parėdzís'u.

205

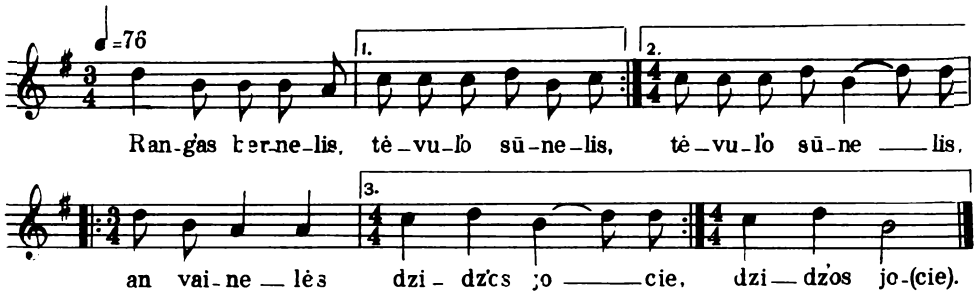

Rañg'as bernẽlis,
tėvùl'o sūnẽlis,
an vainẽlės dzidz'õs jócie. } 2 k.

—Jei neparjós'u
žaunierėl'ù stós'u,
prūsū váiskū vajavós'u.

Veřk'a tėvẽlis,
sanà motīnẽlė
sàvo mīlimo sūnẽl'o.

Aš prūsū váiskū
jáunas vajavós'u,
palošėl'ù iškapós'u.

206

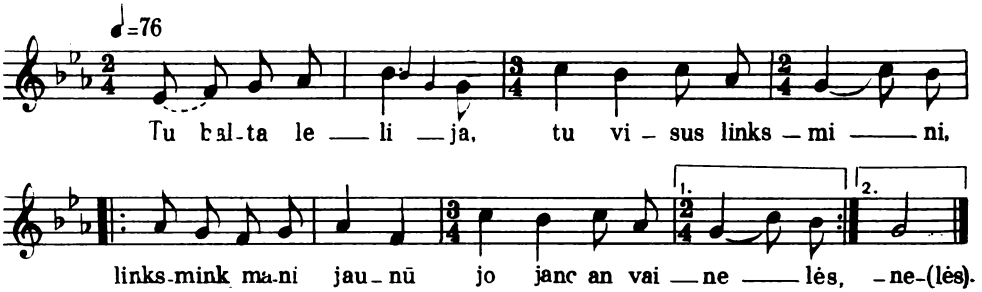

Tu baltà lelìja,
tu visùs línksmini,
línksmink manì jáunū
jójanc añ vainẽlės. } 2 k.

Cìk tu pražīdėjai
vasarẽlės dziẽnū,
kadù raĩks palìkcie
mergužẽlī víenū.

Tu visóm mergẽlėm
gražaĩ pražīdėjai,
cìk mán bernužẽl'u
láimės pavīdėjai.

Dúnda vakarúosa,
net drãba žamẽlė,
o dár mẽs gīvẽnam
pas sàvo tėvel'ùs.

Išdėgīci miẽstai,
išgráutos ūlĩčos,
ciktai vienà lìkus
šventóji bažníča.

Terpù dzviejũ bõkštū
panėlė stovėjo,
añ grũvancū mũrū
gailíngai žūrėjo.

Ji iš sàvo rañkū
daũg stebũklū láido,
kàd kuĩ'kos nekl'ùdė
jos švenč'áus'o véido.

207

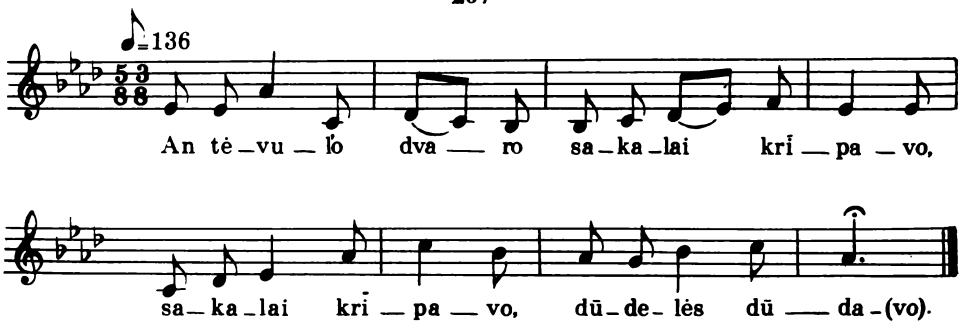

An tėvùl'o dvãro
sakalaĩ krīpãvo,
sakalaĩ krīpãvo
dūdėlės dūdãvo.

Žinaũ, raĩks man jócie
in svẽcimū šãlī,
in svẽcimū šãlī,
in karãl'aus žãmī.

Ar aš ne laimíngas
tėvùl'o sūnėlis,
ar̃ aš nepašėrau
sáu bėro žirgẽl'o,

Veĩrks manĩ tėvùlis,
sanà motīnėlė,
veĩrks manĩ brolãlis,
jaunà sasarėlė.

ar aš nepašėrau
sau bėro žirgẽl'o,
ar aš nepagírd'au
čīstù vandenėl'ù?

Veĩrks manĩ brolãlis,
jaunà sasarėlė,
veĩrks manĩ mergẽlė,
baltà lelijėlė.

Cit neveřk, mergẽla,
baltà lelijẽla,
aš táu atrašís'u
márgū gromatẽlī.

Aš táu atrašís'u
márgū gromatẽlī,
aš táu inrašís'u
vařdū prievardẽlī.

—Kas mán iš to vařdo,
iš tos prievardẽlės,
nẽr màno bernẽl'o,
bálto dobilẽl'o.

208

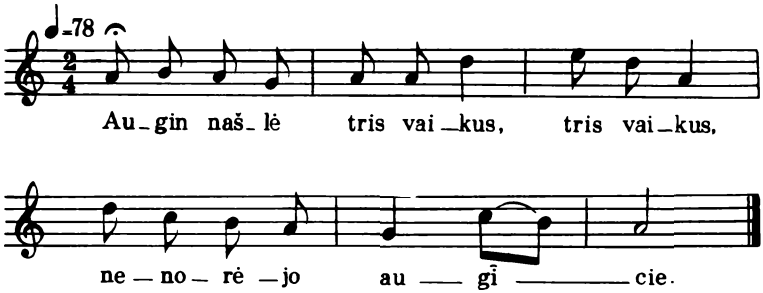

Augín našlẽ trìs vaikùs, trìs vaikùs,
nenorẽjo augície.

Nenorẽjo augície, augície,
cìk norẽjo trõcīcie.

Nuvẽj našlẽ in gìrū, in gìrū
ir nuskiřto liepẽlī.

Ir nuskiřto liepẽlī, liepẽlī,
apgenẽjo šakelàs.

Apgenẽjo šakelàs, šakelàs
Ir išskáldė lantelàs.

Ir išskáldė lantelàs, lantelàs
Ir padãrė laivẽlī.

ir padãrė laivẽlī, laivẽlī
ir sugul̃dė vaikel'ùs.

Ir sugul̃dė vaikel'ùs, vaikel'ùs
Ir paláido añ mãrū.

Ir paláido añ mãrū, añ mãrū,
añ marãl'ū mėlīnū̃.

Nuvẽj našlẽ vánden'o, vánden'o
sapcintúosa mẽţuosa.

Žū́ro, plaũk'a laivẽlis, laivẽlis,
tan laivẽlin bernẽlis.

—Oi našlãla, našlãla, našlãla,
ko nèsami vánden'o?

—Aš nesáms'u vánden'o, vánden'o,
pažūrẽs'u bernẽl'o.

—Pírmas griẽkas, našlãla, našlãla,
raĩks tau galvà nukiřscie.

Añtras griẽkas, našlãla, našlãla,
jaũ paplùko kraujúosa.

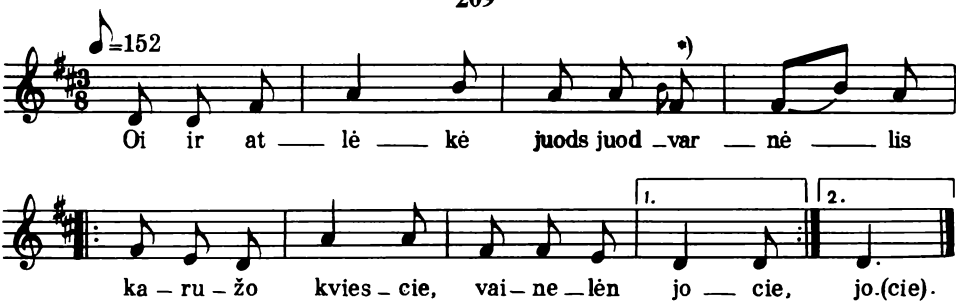

*) Si tik pirmame posme.

Oi ir àtlėkė júods juodvarnėlis
karùžo kviẽscie, vainėlėn jócie } 2 k.

Oi oi oi dzievùl'au màno,
nėrà kám jócie, žírgo balnócie:

tėvùlis sãnas, brolãlis mãžas,
o aš pàts jáunas, puikùs raudónas.

Tėvùlis sãnas žírgū balnójo,
brolãlis jáunas vainėlėn jójo.

Pirmà sasãlė brolãlī rañgė,
antrà sasãlė žírgū balnójo,

o ši tracóji, kū̃ jaun'aus'óji,
vartùs atkėlė ir palīdėjo,

vartùs atkėlė ir palīdėjo
ir palīdėjus brolãl'o kláusė:

– Oi bróli bróli, brolàli màno,
kū̃ tu parnešì, kai tu parjósi?

– Pírmai sasãlei šiĩko kasnīkus,
añtrai sasãlei rõžū vainìkū,

o šaĩ tracójai, kū̃ jaun'áus'ojai,
aš jaĩ parnešù áukso žiedėlī.

Aš prastovėjau sàvo kojelàs
ir pérkilojau vãro vartel'ùs,

aš pérrīmojau báltas rankelàs,
aš péržūrėjau scìklo langel'ùs,

jaū ir pragído raibì gaidėlei,
dár nepargrìžo màno brolãlis.

Aĩsim, sasãlės, an áukšto kálno,
an áukšto kálno linèl'ū ráucie,

an áukšto kálno linèl'ū ráucie,
linèl'ū ráucie, brolãl'o láukcie.

Mẽs prastovėjom kalnì duobẽlī
ir pérrīmojom úos'o tvorãlī.

Parbẽgo žírgas gaĩsei žvéngdamas,
šaliñ kardẽlī paršvītúodamas.

– Oi žírge žírge, žirgẽli màno,
kur tu palikaĩ mū̃sū brolãlī?

– Jū̃sū brolãlis, màno raitẽlis,
vainėlėn kiĩstas, kardaĩs kapótas,

vainėlėn kiĩstas, kardaĩs kapótas,
kardaĩs kapótas, kójom míndzotas.

Kur brólis gulėjo, miẽstas stovėjo,
kur kraujaĩ bẽgo, ùpė tekėjo.

Kur kraujaĩ bẽgo, ùpė tekėjo,
kraū̃jas tekėjo, rõžė žīdėjo.

— Oi oi oi dzievùl'au màno,
kas gi mán padẽs bról'o raudócie?

Saulãlė tãrė nusilaisdamà:
— Taĩ aš padẽs'u bról'o raudócie:

devínis rítus tai netekẽs'u,
o šĩ dešimtũ miglõn žibẽs'u.

210

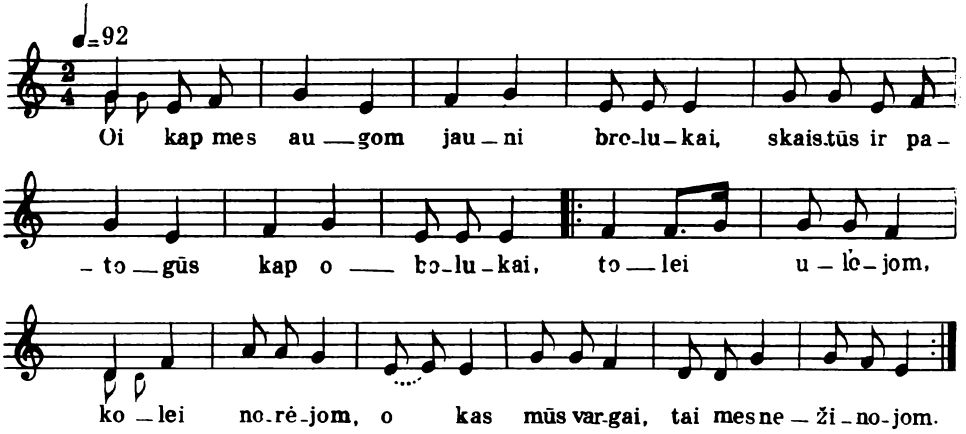

Oi kàp mẽs áugom jaunì brolùkai,
skaĩstūs ir patõgūs kàp obolùkai,
tõlei ul'ójom, kõlei norẽjom,
o kàs mũs vargaĩ, tai mẽs nežinójom. } 2 k.

O kàp mẽs suláuksim šõ rudenẽl'o,
žìnom, raĩks išaĩcie iš šõ pulkẽl'o.
Tadù pažísim vargíngas dzienàs,
kadù mùs atskiĩs iš pulkẽl'o víenus.

O kàp mùs nuvãrė Gròdno miestẽlin,
žìnom, nesugrĩšim šitõn pusàlėn:
dár tol'aũ varìs, añ Prũsū groníčos,
peĩ lígus laukùs, kuĩ nėrà ũličos.

An Prũsū groníčos ilgaĩ stovẽjom,
šaĺcī ir bãdū, vargùs kentẽjom.
Uždangtẽlei mũsū — an pecũ šinèlei,
o pasiĺkai mũsū sausì sukorẽlei.

Iš armõtū šáudo — kàp žũsīs lãksto,
o mũsū brolùkai kàp lãpai krìto;
po jũ kojẽlėm žolīnėlei víto,
o mũsū brolùkai kàp lapẽlei krìto.

Kàskite duobelàs konodzidzáus'as,
guldzíkit brolùkū konodaug'áus'a.
Nẽr sãno tėvẽl'o — nėrà kám kavócie,
nėrà radnõs motùlės — nėrà kám raudócie.

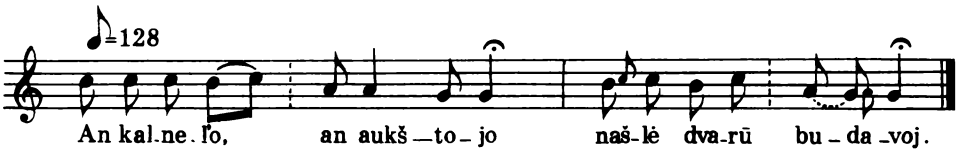

Añ kalnẽl'o, añ áukštojo
našlẽ dvãrū budavój,

našlẽ dvãrū budavójo,
báltus mū́rus mūravój.

Ir atjójo kazokẽl'ū,
kazokẽl'ū dzìdzis puĩkas,

visì prõ šalãĩ nujój,
ciktaĩ víenas sustój.

– Paděk dziẽvas táu, našlãla,
dzìdzo dvãro budavóc',

dzìdzo dvãro budavócie,
baltũ mū́rū mūravóc'.

– Kazokẽli dvarokẽli,
ne našlãlė àš esù,

ne našlàlė àš dár es'ù,
màno vaikaĩ ne sirãtos,

īrà màno víras, īrà,
cìk dabaĩ namiẽ nẽr,

sakmì mẽtai kàp vainėlėn,
vainėlėn vajavój,

vainėlėn vajavója
ir iž vainõs neparjój.

– Òi našlàla padvarnĩke,
iñkie màno žirgẽlī,

iñkie tù màno žirgẽlī,
vèskie aukštõn stonẽlėn.

– Kazokẽli dvarokẽli,
ne našlãlė àš es'ù,

ne našlàlė àš dár es'ù,
màno vaikaĩ ne sirãtos,

īrà màno víras, īrà,
cìk dabaĩ namiẽ nẽr,

sakmì mẽtai kaip vainėlėn,
vainėlėn vajavój,

vainėlėn vajavója
ir iž vainõs neparjój.

– Oi našlãla padvarnĩke,
iñkie màno balnẽlī,

iñkie tù màno balnẽlī,
nèškie aukštõn klėtẽlėn.

– Kazokẽli dvarokẽli,
ne našlàlė aš es'ù.

– Oi našlãla padvarnĩke,
iñkie manì bernẽlī,

iñkie tù manì bernẽlī,
vèskie aukštõn klėtẽlėn,

atdarík márgas skrīnelàs,
išiñkie áukso žíedus,

kuĩ mẽs mùdu vinčevójom,
kuĩ mẽs mùdu šl'ūbavójom.

– Kazokẽli dvarokẽli,
kám manì jáunū kváršinai,

kám manì jáunū kváršinai,
màno vaikel'ùs vírkdei?

Našlaitės daina

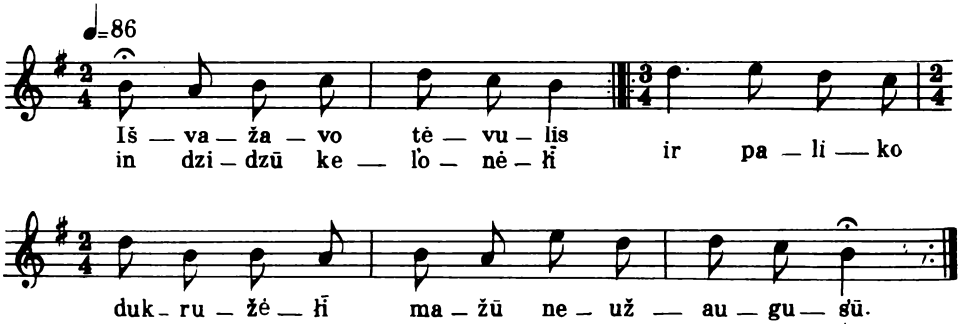

Išvažãvo tėvùlis
iñ dzìdzū kel'onẽlī
ir palìko dukružẽlī
mãžū neužáugus'ū. } 2 k.

Parvažãvo tėvùlis
iš dzidzõs kel'onẽlės
ir suscìko dukružẽlī
vieškelėl'ù aĩnancū.

– Kur aisì, dukružẽla,
dukrãla siratẽla?
– Ais'ù an áukšto kalnẽl'o
bùdzīc' sanõs motùlės.

Aš ais'ù an kalnẽl'o
bùdzīc sanõs motùlės.
Kélkis, sanà motĩnẽla,
šukúok màno galvẽlī,

nupraũsk màno burnẽlī,
sušukúokie galvẽlī,
apviĩk manì marškinẽleis,
sujúoskie šilkũ júostu.

– Atsitráukie, dùkrala,
dukrãla siratẽla,
jau tu turì motinẽlī,
motùlī močekẽlī,

nupraũs tàvo burnẽlī,
sušukuõs táu galvẽlī,
apviĩks tavì marškinẽleis
ir sujuõs šilkũ júostu.

– Mõčaka močakẽlė
ne cikrà motĩnėlė.
Kàp ji praũsė mán burnẽlī,
mùšė skaĩstū veidẽlī,

kàp šukãvo galvẽlī,
róvė gelsvùs plaukel'ùs,
o kàp viĩko marškinėl'ùs,
láužė màno rankelàs,

kàp viĩko marškinẽleis,
láužė màno rankelàs,
o kàp júosė šilkũ júostu,
spáudė màno širdẽlī.

Kàp motùlė šukãvo,
glóstė màno galvẽlī,
o kàp praũsė man burnẽlī,
tai bucãvo veidẽlī.

Kap júosė šilkũ júostu,
kalbẽj meĩlū žodẽlī,
o kap viĩko marškinẽleis,
an kẽl'ū sodzìnosi.

213

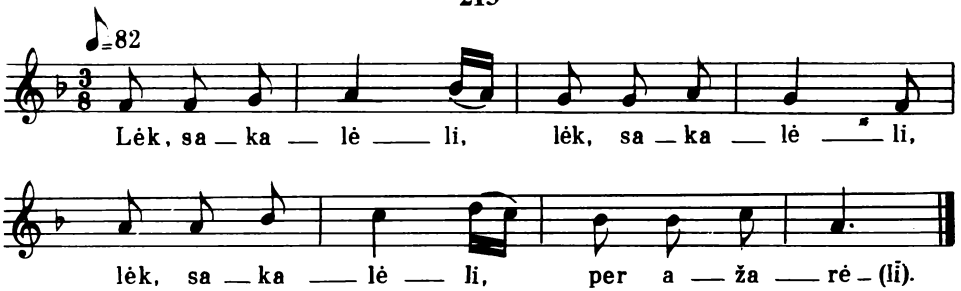

Lẽk, sakalẽli, lẽk, sakalẽli,
lẽk, sakalẽli, per ažarẽlī.

Tañ ažarẽlin, tañ ažarẽlin,
tañ ažarẽlin plaũk'a laivẽlis.

Tamė laivẽlin, tamė laivẽlin,
tamė laivẽlin mergẽlė sėdzi.

Mergẽlė sėdzi, mergẽlė sėdzi,
mergẽlė sėdzi, kãsū šukúoja.

Kãsū šukúoja, kãsū šukúoja,
kãsū šukúoja ir gaĩlei veřk'a.

— Nėr mán tėvùl'o, nėr mán tėvùl'o,
nėr mán tėvùl'o dalãlai skírcie,

nėr mán motùlės, nėr mán motùlės,
nėr mán motùlės kraitẽl'u kráucie,

nėr mán brolãl'o, nėr mán brolãl'o,
nėr mán brolãl'o laukù līdėcie,

nėr mán sasùtės, nėr mán sasùtės,
nėr mán sasùtės vainìku píncie.

Mėnùlis tėvas, mėnùlis tėvas,
mėnùlis tėvas dalãlī skírė,

sáulė motùlė, sáulė motùlė,
sáulė motùlė kraitėlī króvė,

sėtíns brolãlis, sėtíns brolãlis,
sėtíns brolãlis laukù līdėjo,

žvaigždė sesẽlė, žvaigždė sesẽlė,
žvaigždė sesẽlė vainìkū pínė.

214

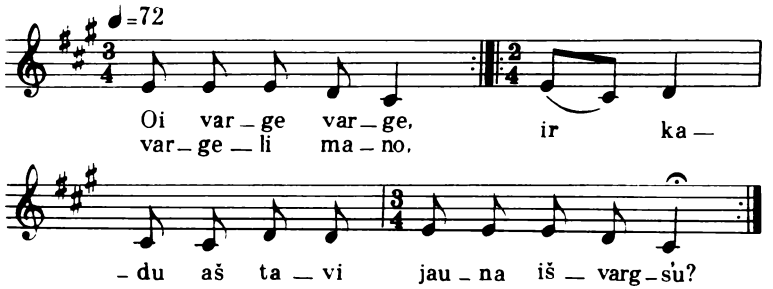

Oi vařge vařge,
vargẽli màno,
ir kadù aš tavì
jaunà išvargs'ù? } 2 k.

Kuř cìk aš ainù,
suñkei dũsaunu,
apverkcì màno
visì takẽlei.

Tadù išvargs'ù
sàvo vargẽlī,
o kàp aš nuveis'ù
pas tėvužẽlī.

Màno tėvùlis
aukštañ kalnẽlin,
aukštañ kalnẽlin
naujañ grabẽlin.

Añ jo kapẽl'o
áuga liepẽlė,
o an tõs liepẽlės
drabnì lapẽlei.

Nukrìs lapẽlei,
atžeĮs ir kicì,
nùmirė tėvùlis,
jaũ nebùs kìto.

215

An kapũ kapinẽl'ū
raibì gaidẽlei gíeda,

tĩ raibì gaidẽlei gíeda,
jáunos dukrãlės veř k'a.

Tĩ jáunos dukrãlės veř k'a
motùłī bùdzīdamos:

– Oi kélkis, sanà motùla,
nupraũsk mũsū burnẽłī,

nupraũskie mũsū burnẽłī
ir sušukúok galvẽłī,

ir apviĮkie marškinẽleis,
sujúosk šilkũ juostełì.

– Oi dukrãlės, ói jáunos'os,
tùrit sãnū motùłī,

jūs tùrit sãnū motùłī,
motùłī močakẽłī,

tai nupraũs jùmi burnẽłī,
tai sušukuõs galvẽłī,

tai apviĮks jus marškinẽleis,
sujuõs šilkũ juostełì.

– Oi motùla, oi širdẽla,
motùlė močakẽlė

tai nupraũs mùmi burnẽłī
gail'õjom ašarẽlėm,

tai sušukuõs mum galvẽlī
aršķėtẽl'ū šapetẽleis,

tai apviĮks mus marškinẽleis
gail'ũjū dzirgėlẽl'ū,

tai sujuõs mùs šilkũ júostu,
šn'ũrin'u botagėl'ù.

216

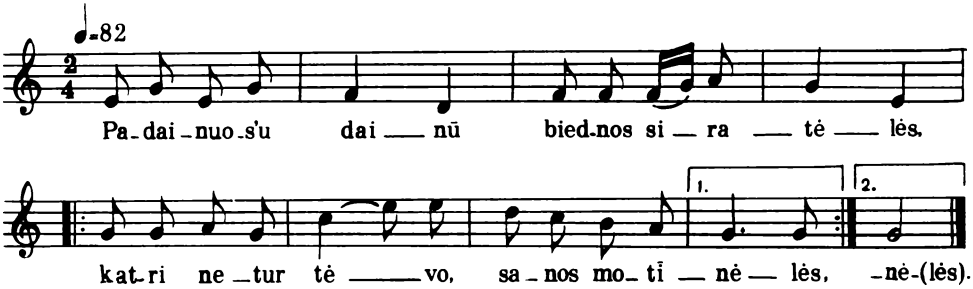

Padainúos'u daĩnū
biednõs siratẽlės,
katrì netur tẽvo,
sanõs motĩnẽlės. } 2 k.

—Kas šventà dzienẽlė
in bažnĩc'ū ais'ù
ir sàvo bernẽlī
mažuñ susieis'ù.

Nuvíto rūtẽlės,
báltos lelijẽlės,
nemĩli bernẽlis
manĩ siratẽlės.

217

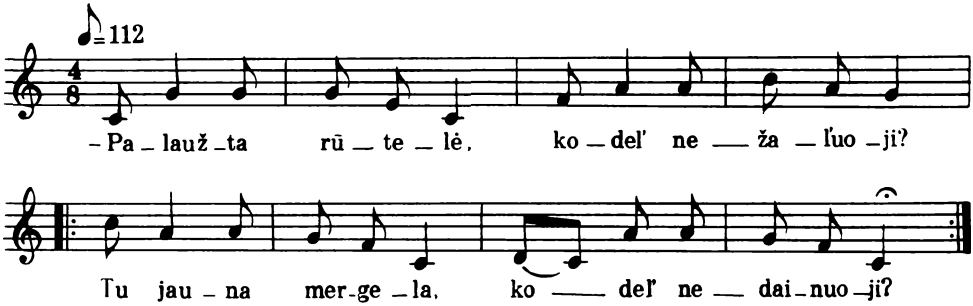

—Palaužtà rūtėlė,
kodeĬ' nežal'úoji?
Tu jaunà mergèla,
kodeĬ' nedainúoji? } 2 k.

—O kàp mán dainúocie,
kàp mán linksmaĩ bũcie,
neturù tėvùl'o
aneĩ motĩnėlės,

cik turù sasùł'ī
už savì jaunèsnī
rūtītẽlai skíncie,
vainikẽl'u píncie.

Išaĩsim, sasùla,
an dzìdzo dvarãl'o,
klausísim, sasùla,
iš kuř vẽjas pùca:

ar iž rītū̃ šaliẽs,
ar iž vakarẽl'ū,
ar iš tõs šalàlės,
kuř tėvùlei gùli.

Neĩ iž rītū̃ šaliẽs,
neĩ iž vakarẽl'ū,
cik iš tõs šalàlės,
kuř tėvùlei gùli.

218

Jaũ saulùkė láidzas,
arcĩn vakarẽlis,
ùždengė šviesùmū
támsus debesẽlis.

Sùgulė žvėrãlei
an aukštū̃ kalnẽl'ū,
sùtūpė paukštẽlei
an mẽdzū šakẽl'ū,

ciktaĩ nemiẽgci
vienà siratẽlė,
labaĩ gaĩlei veřk'a,
ašarẽlės bẽga.

Ais'ù añ kalnẽl'o,
motùlės kapẽl'o,
meĩlei apkabís'u
motùlės kapẽlī.

– Ói motùla màno,
ói širdẽla màno,
prataríkžodẽlī,
dúokie mán rodẽłī.

Vẽjas pũsterėjo,
žãmė sudrebẽjo,
o motùlės baĩsas
iš kãpo išãjo.

– Neveřkie, dukrãla,
nelẽk ašarẽl'ū,
ba īrà dalãlė
ir deĩ' siratẽl'ū.

– Dáu dzievùlis dãl'ū,
o tėvẽlis vãl'ū,
nèdavė dzievùlis
razumño bernẽl'o,

ciktaĩ man dãvė
dzìdzī cinginẽlī,
dzìdzī cinginẽlī,
ne darbinīkẽlī,

dzìdzī cinginẽlī
ne darbinīkẽlī,
ne darbinīkẽlī,
karčmõs pijokẽlī.

219

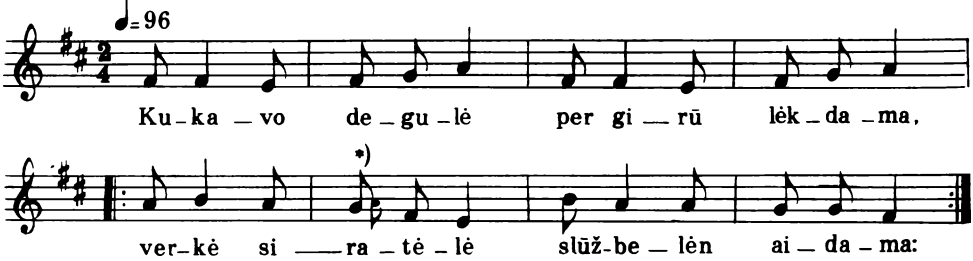

*) La-kartojant.

Kukãvo degùlė
per gìrū lėkdamà,
veřkė siratẽlė
slūžbẽlėn aidamà: } 2 k.

—Oi slū̃žba slūžbẽlė,
tu sunkì dalãla,
kadù aš išvargs'ù
jaunà siratẽlė?

Tėvùlis jau sãnas,
motùlė po žamì,
vīráus'as brolãlis
žùvo po Varviškì,

už Ánčos Lietuvõs
tĩ nařsei kovójo,
paguĺdė galvẽłī
ùž dzū̃kū šalãłī.

Àtriekė riekẽłī
kàp klẽvo lapẽlī
ir dargi pakláusė:
„Ar vìsū suválgei?"

Suválgīc suválg'au
priemėnẽn už durãl'ū;
kíek kūsnẽl'ū kándau,
ašarėlàs lẽjau.

220

Añkstū rítū kẽl'au,
bẽrū žírgū šẽrau,
užgirdaũ girdẽjau
karvelẽlī uĺbanc.

Tĩ ne karvelẽlis,
ne gìros paukštẽlis,
sẽdzi karčmõn karaivẽlis,
gražaĩ pasirẽdis.

Gražaĩ pasirẽdis,
gaĩlei apsiveřkis,
žãl'o šiĺko skepetėłì
ašarėlàs šlúostė:

—Neturù tėvẽl'o,
sanõs motīnẽlės,
aš neturù kám palīdẽc
in svẽcimū šãlī.

Gelažìnės dū̃dos,
mėsingìnės trū̃bos,
tai jos manì palīdẽs
in svẽcimū šãlī.

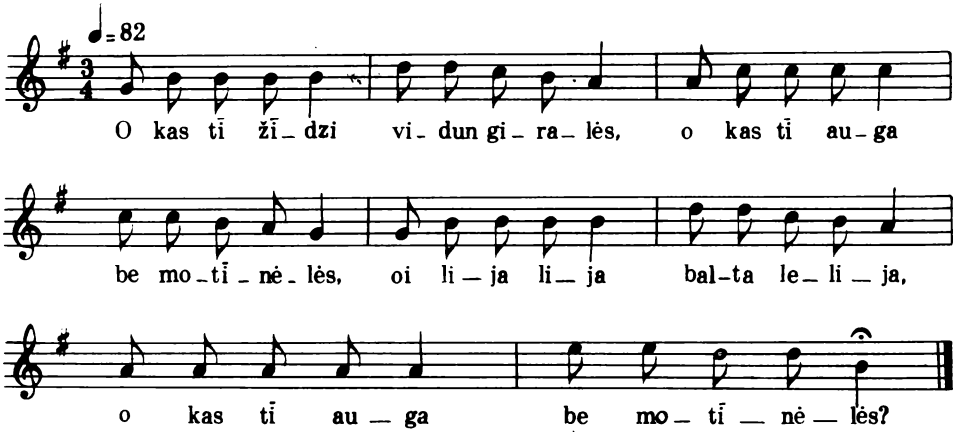

O kas tĩ žìdzi viduñ girãlės,
o kas tĩ áuga be motīnėlės,
oi lìja lìja baltà lelijà,
o kas tĩ áuga be motīnėlės?

Paparcĩs žídzi viduĩ girãlės,
siratà áuga be motīnėlės,
oi lìja lìja baltà lelijà,
siratà áuga be motīnėlės.

O kas jĩ nuskiñs, pãparc'o žíedū,
o kas nuramìs sirãtū víenū,
oi lìja lìja baltà lelijà,
o kas ramìs sirãtū víenū?

Šalnėlė nukũs pãparc'o žíedū,
dziẽvas suramìs sirãtū víenū,
oi lìja lìja baltà lelijà,
dziẽvas suramìs sirãtū víenū.

Ims'ù žirgẽlī nemuštravótū,
jós'u kelal'ù nejodzinėtu,
oi lìja lìja baltà lelijà,
jós'u kelal'ù nejodzinėtu.

Jós'u kelal'ù nejodzinėtu,
ims'ù mergẽlī sáu siratẽlī,
oi lìja lìja baltà lelijà,
ims'ù mergẽlī sau siratẽlī.

—Berněli màno, jaunàsis màno,
an kõ pažinaĩ, kàd siratẽlė,
oi lìja lìja baltà lelijà,
an kõ pažinaĩ, kàd siratẽlė?

—Pilkì rūbẽlei kàp degužẽlės,
an tõ pažinaũ, kàd siratẽlė,
oi lìja lìja baltà lelijà,
an tõ pažinaũ, kàd siratẽlė.

222

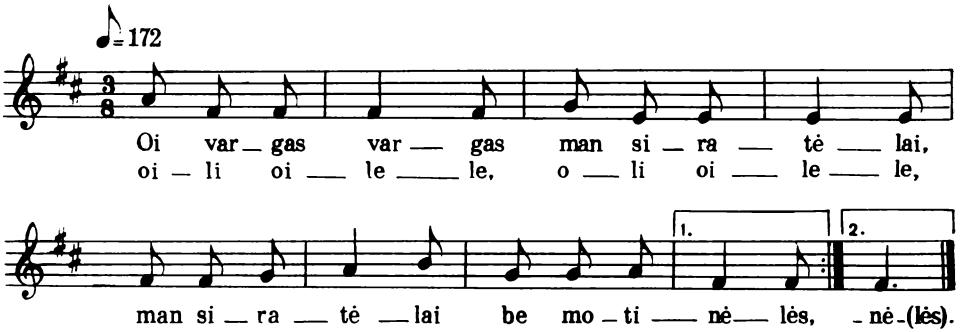

Oi vařgas vařgas mán siratẽlai,
mán siratẽlai be motinẽlės,
oili oilẽle, oili oilẽle,
mán siratẽlai be motinẽlės.

Màno motùlė aukštaṁ kalnẽlī,
ais'ù bùdzīs'u sānū motùlī,
oili oilẽle, oili oilẽle,
ais'ù bùdzīs'u sānū motùlī.

–Motùla màno, širdẽla màno,
pratařk žodẽlī, dúokie rodẽlī,
oili oilẽle, oili oilẽle,
pratařk žodẽlī, dúokie rodẽlī.

–Dukrãla màno, jaunóji màno,
jaũ dař ne čẽsas rodẽlės kláuscie,
oili oilẽle, oili oilẽle,
jaũ dař ne čẽsas rodẽlės kláuscie,

bà jaũ užmérktos šviẽs'os akẽlės
ir uždarítos grãbo durãlės,
oili oilẽle, oili oilẽle,
ir uždarítos grãbo durãlės.

Turì kaimẽlin jáunū bernẽlī,
teguĪ' ramìna tàvo širdẽlī,
oili oilẽle, oili oilẽle,
teguĪ' ramìna tàvo širdẽlī.

223

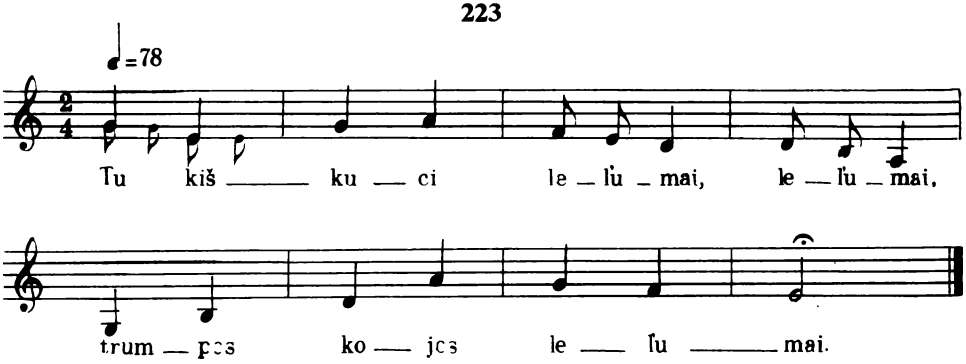

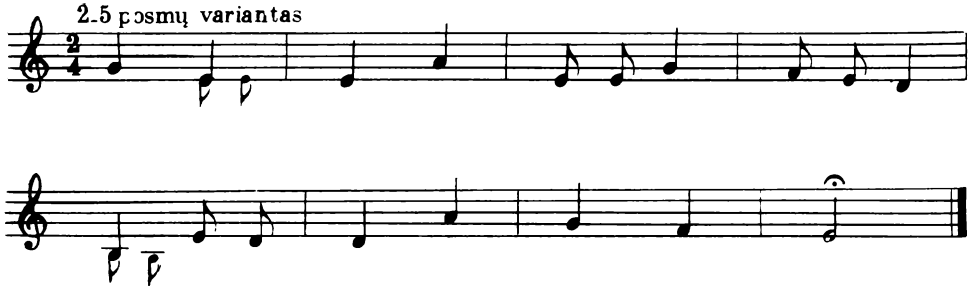

Tù kiškùci lel'umaĩ, lel'umaĩ,
trumpos kójos lel'umaĩ,

gilì žiemà lel'umaĩ, lel'umaĩ,
tù neišbėgsi lel'umaĩ,

tu neišbėgsi lel'umaĩ, lel'umaĩ,
neiškakėsi lel'umaĩ.

Peř žãl'ū gìrū lel'umaĩ, lel'umaĩ,
bėga sraunà ùpė lel'umaĩ,

tojè upėlėn lel'umaĩ, lel'umaĩ,
žibùs akmenėlis lel'umaĩ,

an tõ akmenėl'o lel'umaĩ, lel'umaĩ,
dzvì sasùtės sėdzi lel'umaĩ,

labaĩ gaĩlei veřk'a lel'umaĩ, lel'umaĩ,
motùlės netėkī lel'umaĩ.

224

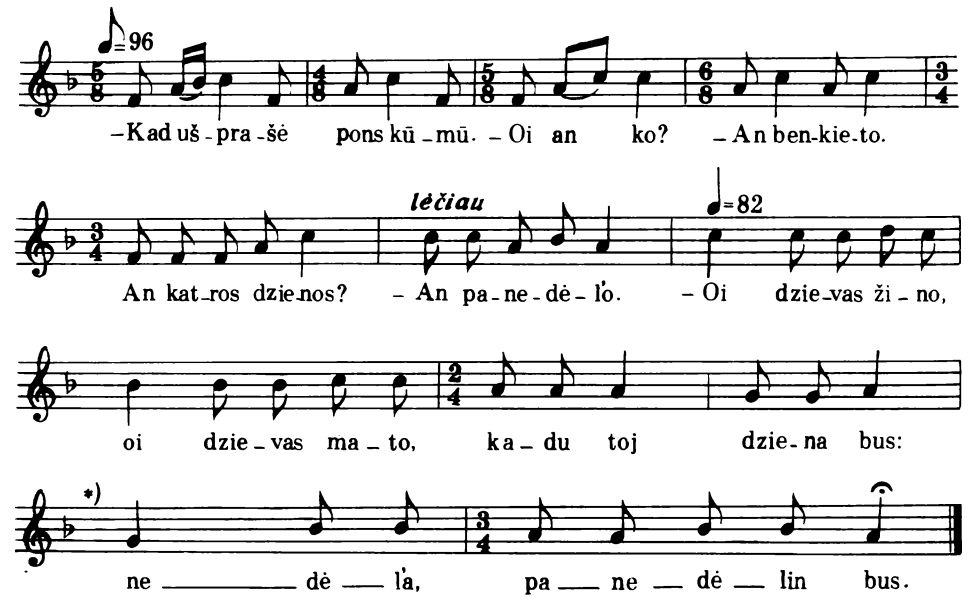

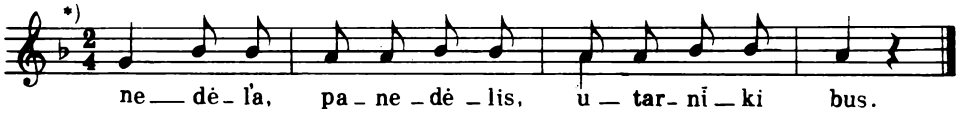

*) Antro ir sekančių posmų užbaigos variantas, priešpaskutinį taktą pakartojant tiek kartų, kiek prisideda savaitės dienų.

– Kàd ušprãšė pons kũmū. (vyrai dainuoja)
– Ói añ kõ? (moterys)
– Añ bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An pãnedėl'o. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
nedėl'a, pãnedėlin bus. } (vyrai ir moterys)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Oi an kõ? (m.)
– O an bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An utárniko. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
nedėl'a, pãnedėlis, utárnīki bus. } (v. ir m.)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Oi an kõ? (m.)
– An bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An saradõs. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
nedėl'a, pãnedėlis, utárnīkas,
saradõn bus. } (v. ir m.)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Ói añ kõ? (m.)
– Añ bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An četveřgo. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
neděl'a, pãnedėlis, utárnīkas,
saradà, četvergì bus. (v. ir m.)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Oi an kõ? (m.)
– An bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An pědnīčos. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
neděl'a, pãnedėlis, utárnīkas,
saradà, četveřgas, pědnīčon bus. (v. ir m.)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Oi an kõ? (m.)
– An bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An subatõs. (v.)
– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
neděl'a, pãnedėlis, utárnīkas,
saradà, četveřgas, pědnīča,
subatõn bus. (v. ir m.)

– Kad ušprãšė pons kũmū. (v.)
– Oi an kõ? (m.)
– An bénkieto. (v.)
– An katrõs dzienõs? (m.)
– An nedėl'õs. (v.)

– Oi dziẽvas žìno,
oi dziẽvas mãto,
kadù tój dzienà bus:
nedẽla, pãnedėlis, utárnīkas,
saradà, četveřgas, pẽdnīča,
subatà, nedėl'õn bus.
} (v. ir m.)

225

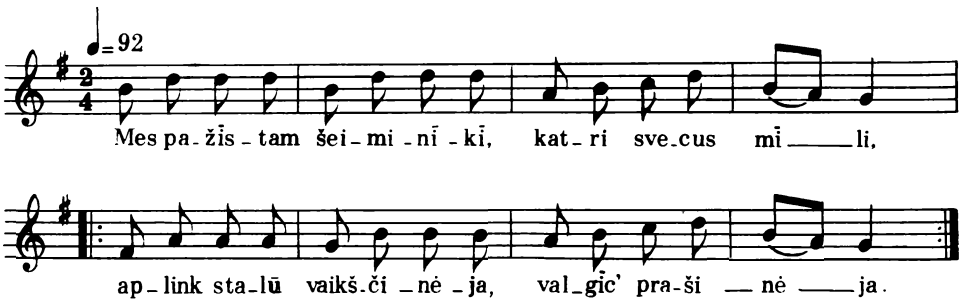
Mes pa-žīs-tam šei-mi-nī-kī, kat-ri sve-cus mī — li,
ap-link sta-lū vaikš-či-nė-ja, val-gīc' pra-ši — nė — ja.

Mès pažístam šeiminīkī,
katrì svecùs mīli,
apliñk stãlū vaikščinėja,
válgīc' prašinėja.
} 2 k.

Mès pažístam šeiminīkī,
kũ svecũ nemīli,
ji susriẽtus po lancínu
kàp kurapkà cíli.

226

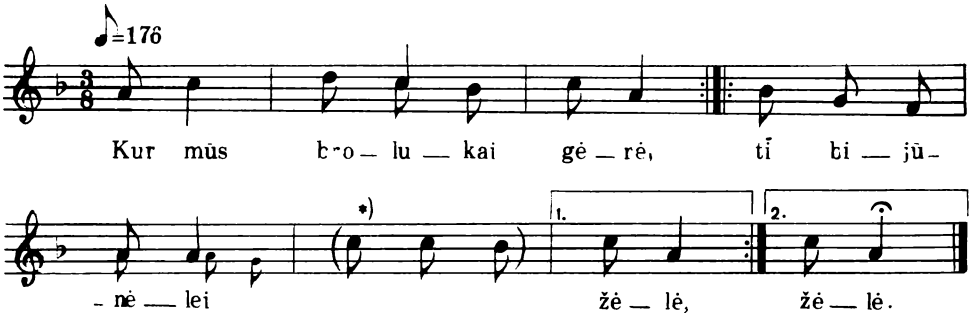
Kur mūs b-o-lu — kai gė — rė, tī bi — jū-
-nė — lei žė — lė, žė — lė.

*) Šeštas taktas dainuojamas tik IV posme.

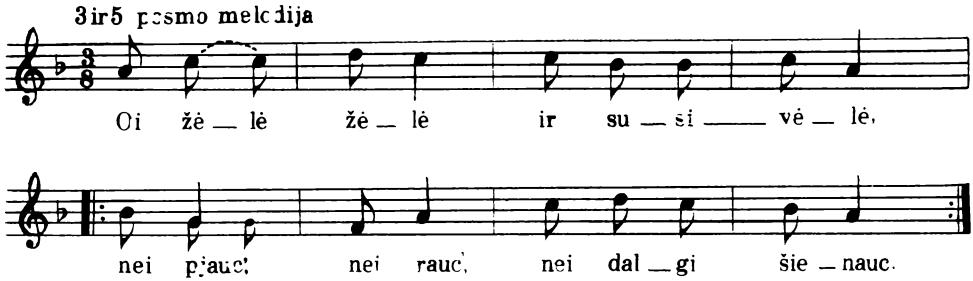

Kuř mũs brolùkai gẽrė, } 2 k.
tĩ bijūnėlei žėlė. } 2 k.

Kuř mũs sasãlės gẽrė, } 2 k.
tĩ kiecũ krũmai žėlė. } 2 k.

Oi žėlė žėlė ir susivėlė,
neĩ pjáuc', neĩ ráuc', neĩ dalgì šienaũc'.}2k.

Oi gérk, brolãli, vìsū, } 2 k.
nepalìk bitẽlai neĩ bicinėl'u: } 2 k.

ras bitẽlė rũtū daržãlin, } 2 k.
o bicinėlis vĩšn'ū sodėlin. } 2 k.

227

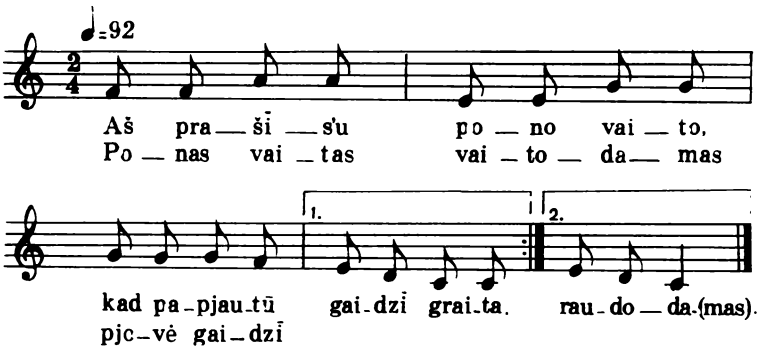

Aš prašís'u põno vaĩto,
kàd papjautũ gaĩdzī graĩta.
Põnas vaĩtas vaitódamas
pjóvė gaĩdzī raudódamas.

Aš prašís'u põno vaĩto,
kàd nupeštũ gaĩdzī graĩta.
Põnas vaĩtas vaitódamas
pẽšė gaĩdzī raudódamas.

Aš prašís'u põno vaĩto,
kàd išvirtũ gaĩdzī graĩta.
Põnas vaĩtas vaitódamas
vìrė gaĩdzī raudódamas.

Aš prašís'u põno vaĩto,
kàd suvėstũ gaĩdzī graĩta.
Põnas vaĩtas vaitódamas
ėdė gaĩdzī raudódamas.

228

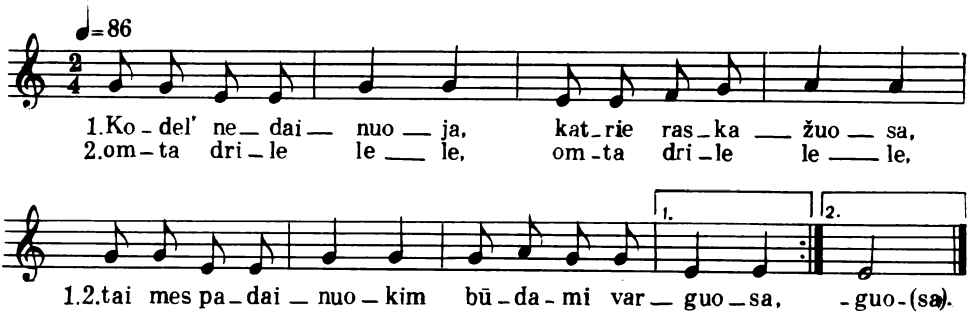

Kõdel' nedainúoja, katriẽ raskažúosa,
taĩ mès padainúokim būdamì vargúosa,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
taĩ mès padainúokim būdamì vargúosa.

Põnai gẽra ãlū, dár iř butel'ãvū,
o mès prasčokẽlei beñt kok'ũ girãlī,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
o mès prasčokẽlei beñt kok'ũ girãlī.

Põnai válgo dúonū, dár ir piklevótū,
o mes prasčokẽlei dzírsū nesijótū,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
o mes prasčokẽlei dzírsū nesijotū.

Põnai iñ bažníčū važúoci važúoja,
o mès prasčokẽlei pėscì nukuln'úojam,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
o mes prasčokẽlei pėscì nukuln'úojam.

Põnai sėdzi lõfkos dár iř susiraũkī,
o mès prasčokẽlei añ kẽl'ū suklaũpī,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
o mès prasčokẽlei añ kẽl'ū suklaũpī.

Põnai sėdzi pẽklon, dár ir kacilẽlin,
o mès prasčokẽlei dangaũs vidurẽlin,
oñta drìle lẽle, oñta drìle lẽle,
o mes prasčokẽlei dangaũs vidurẽlin.

229

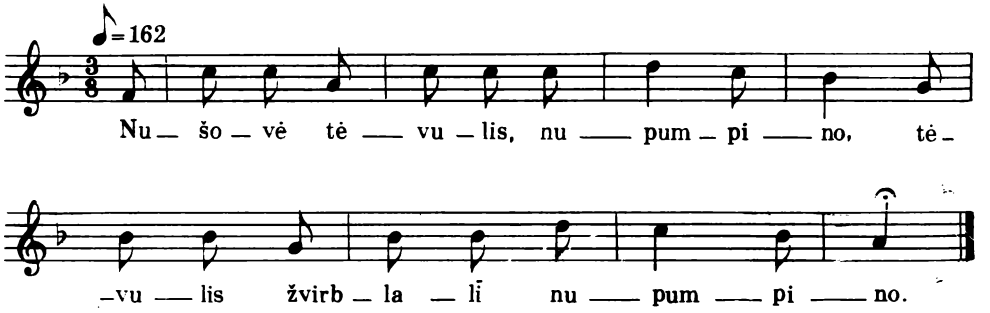

Nušóvė tėvùlis nupúmpino,
tėvùlis žvirblàlī nupúmpino.

Parnešė brolàlis parrúmcino,
brolàlis žvirblàlī parrúmcino.

Nùpešė sasùlė nudúlkino,
sasùlė žvirblàlī nudúlkino.

Ìškepė motùlė iščírškino,
motùlė žvirblàlī iščírškino.

Suválgė svetèlei susúlpscino,
svetèlei žvirblàlī susúlpscino.

230

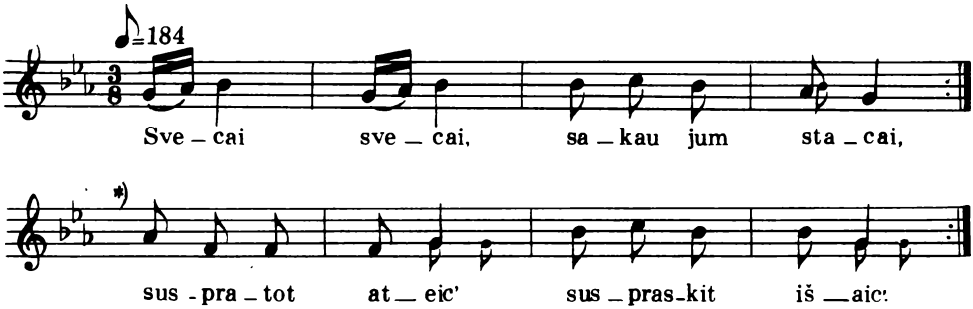

*) 5–8 posmuose V ir VI taktai kartojami.

Svecaĩ svecaĩ,
sakaũ júm stacaĩ, } 2 k.
susprãtot ateĩc',
suspràskit išaĩc'. } 2 k.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
suvėdėt surìjot
k'aũlī su paršais.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
suvėdėt surìjot
óžī su ragaĩs.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
suvėdėt surìjot
gaĩdzī su plũksnom.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
išėdėt iš bl'ũdū,
pilvaĩ kai verbl'ũdū,
jau prãšom išaĩc.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
išgėrėt ariẽlkū,
vìskū iš tariẽlkū,
jau prãšom išaĩc'.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
dúonos neĩ riekùtės,
šnàpso neĩ čierkùtės,
jaũ prãšom išaĩc'.

Namõ namõ,
svetèlei, namõ,
suválgėt pīrãgū,
prispjáudėt padlãgū,
jaũ prãšom išaĩc'.

231

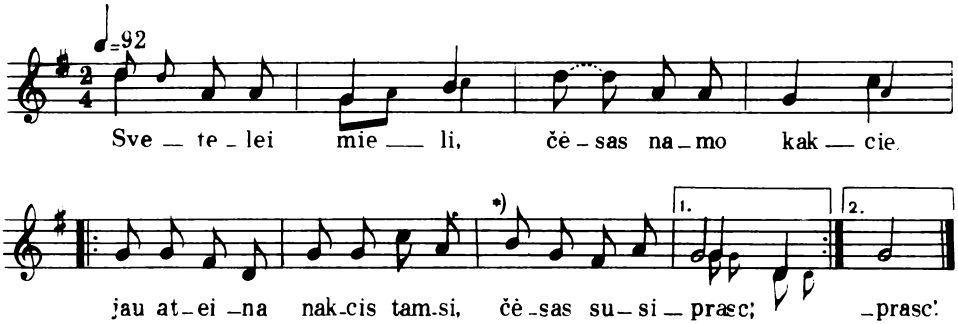

*) 2-me posme VII ir VIII taktai kartojami dar 2 k.

Svetèlei mielì,
Čẽsas namõ kàkcie,
jau ateĩna nakcìs tamsì,
čẽsas susipràsc'. } 2 k.

Pamīlėjau vãkar,
pamīlėjau šañdien,
būtáu gẽris, pamīlėjis,
kàd bačkẽlė bũt cīlėjus
iñ rīcìnei dziẽnai.

Svetẽlei tãrė,
sklenīčẽlī bãrė:
— Sklenīčẽla aštunkam̃pe,
ar tu mán tesẽsi?

Sklenīčẽlė tãrė,
uzbonẽlī bãrė:
— Uzbonẽli ilgakãkli,
ar tu mán tesẽsi?

Uzbonẽlis tãrė,
bačkẽlī bãrė:
— Tu bačkẽla penk'alañke,
ar tu mán tesẽsi?

Bačkẽlė tãrė,
gaspadõrū bãrė:
— Gaspadõrau šeiminīke,
ar tu mán tesẽsi?

Gaspadõrus tãrė,
kluonẽlī bãrė:
— Tu kluonẽli keturkam̃pi,
ar tu mán tesẽsi?

232

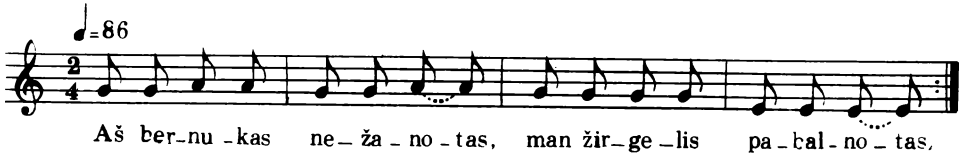

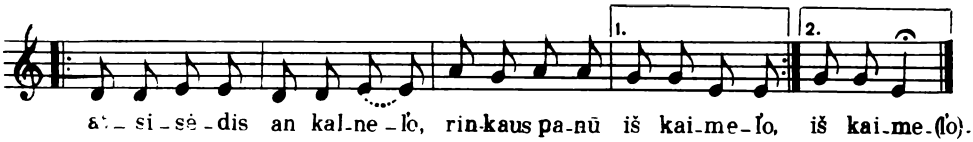

Aš bernùkas nežanótas,
mán žirgẽlis pabalnótas, } 2 k.
atsisẽdis an kalnẽl'o
rinkaũs pãnū iš kaimẽl'o. } 2 k.

Kadù mùdu kunigẽlis
su mergeĩ venčavõs,
saradõn po pietẽl'ū
stacìs mùdu už grotẽl'ū.

– Mèskie, pàna, šiĺko rūbùs,
aĩk pas manì, rūkík dúmus,
mèskie, pàna, pirščináites,
mazgók šáukštus, torielkáites.

Aš pařdav'au kal'ošùs
ir nupirkaũ du paršùs,
aš pařdav'au áukso žiedus
ir nupirkaũ k'aũlėm viedrùs.

S'uñtė vĩras vílnas veřpc,'
aš pradėjau gaĩlei veřkc'.
Cìk pasìbeigė verpìmas,
prasidėj prakéikts audìmas.

S'uñtė vĩras manì mèscie,
aš atsak'aũ, kad nemóku:
apliñk stùbū aš nemẽtus,
añ mestùvū nepaprãtus.

S'uñtė manì vĩras nícū,
aš mìslinau, kàd šunícū.
S'uñtė manì vĩras skiẽtū,
aš mìslinau, kad kariẽtū.

Visàs nícis išbraukinaũ,
o jau skiẽtan vérc' nežinaũ.
– Kad nemóki skiẽtan vérc',
aĩk, mergẽla, k'aũl'ū šárc'.

K'aulàs, paršùs pašẽrau
ir laiškẽlī surašaũ,
ir laiškẽlī surašaũ,
in motùlī nùs'unt'au.

Motīnẽlė žìn'ū gãvo,
šašaĩs žirgaĩs atvažãvo.
– Oi dùkrala lelijẽla,
kuř ciẽj tàvo parėdẽlei,
kur ciẽj tàvo parėdẽlei,
kũ pas manì vaikščinẽjai?

– Oi motùla sanutẽla,
màno vĩras pijokẽlis,
aš pařdav'au andarõkū,
pirkaũ pípkī ir tabõkū,
víenū žúrkštū dár turẽjau,
už cibùkū užmokẽjau.

– Sẽsk, dùkrala, iñ kariẽtū,
tegù liẽkci tuščà vietà.
In kariẽtū insẽdau,
šašíem žirgám užkirtaũ.

Šašíem žirgám užkirtaũ,
iš kariẽtos išvirtaũ.
Iš kariẽtos išvirtaũ,
pas bernẽlī vẽl' grīžaũ,
pas bernẽlī vẽl' grīžaũ
ir veidẽlī bucavaũ.

233

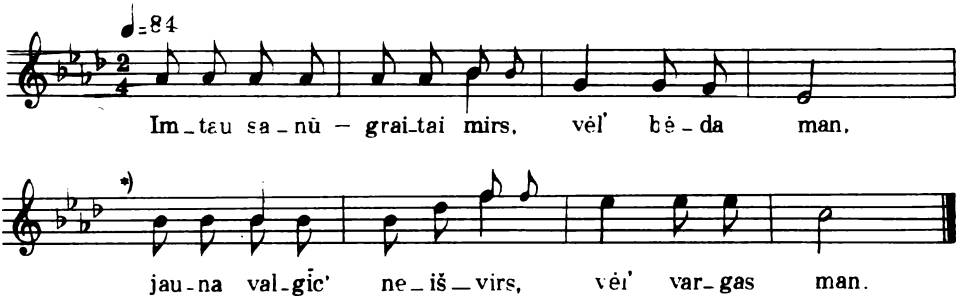

*) Paskutiniame posme 5—8 taktai kartojami su nauju tekstu.

Imtáu sãnū — graĩtai miřs,
vẽl' bėdà mán,
jaunà válgīc' neišviřs,
vẽl' vařgas mán.

Imtáu sãnū — razumnėsnė,
vẽl' bėdà mán,
alė jaunà daũg meilėsnė,
vẽl' vařgas mán.

Jaunà pacì nór šilkìnės,
vẽl' bėdà mán,
o àš pàts sù lapinė,
vẽl' vařgas mán.

Jaunà pacì nór kal'òšū,
vẽl' bėdà mán,
o aš pàts su vīžãleis,
vẽl' vařgas mán.

Jaunà pacì daũg vaikẽl'ū,
vẽl' bėdà mán,
su vaikẽleis daũg vargẽl'ū,
vẽl' vařgas mán:

víenas veřk'a — válgīc' nóri,
vẽl' bėdà mán,
kìtas veřk'a — pasùpc' raĩk'a,
vẽl' vařgas mán,
trãcas veřk'a — pacõs raĩk'a,
vẽl' bėdà mán.

234

Oi ar aš ne gražì, ar aš ne bagóta,
kàd pas manì jáunū jaunìkei nejója:

du kubiláicei, dvejì marškináicei,
du kubilaĩ rĩzū, trãcas čeverĩkū.

Ais'ù in põnū, pirks'ù malevõnī,
išsimalevós'u põrū čeverĩkū.

Ais'ù in Prūsus, in prūsiškū žãmī,
tĩ bernaĩ bagóci, visi nežanóci.

Bũt bernaĩ daĩlūs, bèt jũ rũbai bjaũrūs,
marškineĩ nebalcì, visì mẽtai skeĩs'a,

dùras uždaríta, k'aũl'ū privaríta,
šáukštai nemazgóci, po súolu suklóci,

kamarõn añ gírnū īr sėtuvė žírn'ū,
dùras atdaríta, k'aũl'ū privaríta;

añ kam̃po stãlo bernùkas sušãlo,
už pẽčaus kãmino kójom užkabìno,

už pẽčaus kãmino kójom užkabìno,
an prìpečko krãšto mùs'os akìs krãpšto.

235

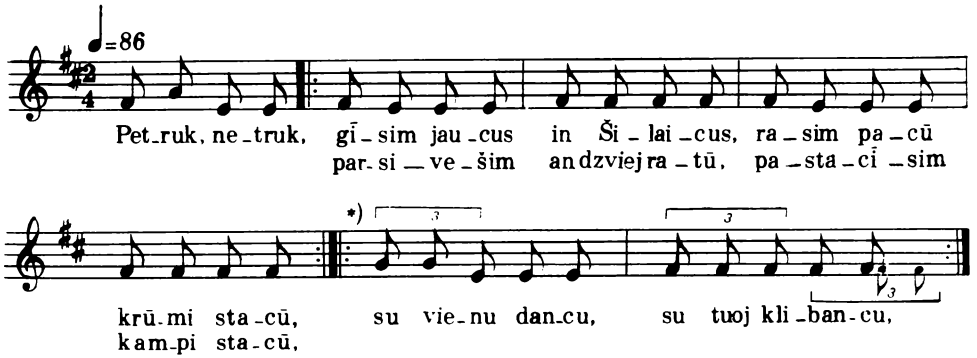

*) Nuo 8-os teksto eilutės dainuojama šių dviejų taktų melodija.

Petrùk netrùk,
gĩsim jáucus
in Šiláicus,
ràsim pãcū
krũmi stãcū, } 2 k.
parsivėšim an dzviẽj rãtū,
pastacísim kampì stãcū } 2 k.
su vínenu dancù,
su tuõj klìbancu,
su vínenu ak'ù,
su tuõj nèragincu,
su vínenu kóju,
su tuõj nepaaĩnancu,
su vínenu rankù,
su tuõj nevãlancu,
su vínenu pláuku
ir su tuõj nuráutu.

236

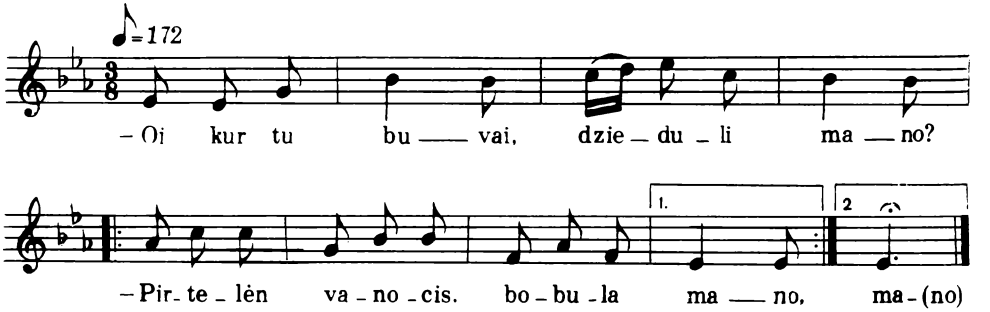

– Oi kuř tù buvaĩ,
dziedùli màno?
– Pirtèlėn vanócis, } 2 k.
bobùla màno.
– Kàp tu sušálsi,
dziedùli màno?
– Kàp lãdas, kàp lãdas,
bobùla màno.
– Kàp tu apsirgsì,
dziedùli màno?
– Kósės'u scáudės'u,
bobùla màno.
– Kàp tu numirsì,
dziedùli màno?
– Tai tavì paliks'ù,
bobùla màno.
– Kuř tavì kavóc,
dziedùli màno?
– Vīžàlin, mėšlínan,
bobùla màno.
– Kuõj tau padzvānīc',
dziedùli màno?
– Kašalì tarbelì,
bobùla màno.
– Kàp tavĩ veřkcie,
dziedùli màno?
– Ìchichi àchacha,
bobùla màno.

237

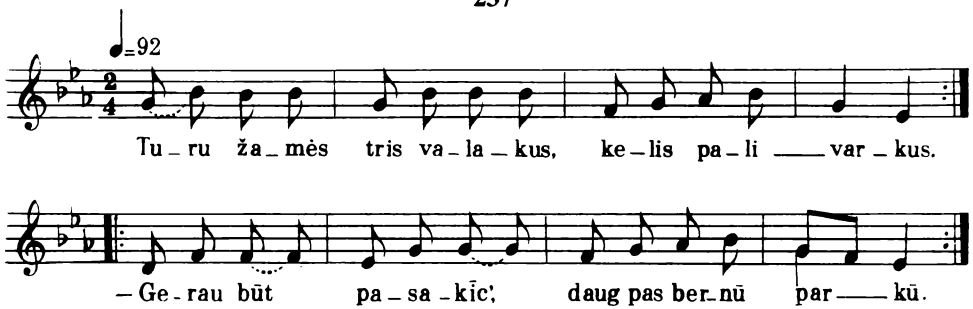

– Turù žãmės trìs valakùs, } 2 k.
kelìs palìvarkus.
– Geraũ bůt pasakíc', } 2 k.
daũg pàs bérnū párkū.

– Apliñk màno dvaružělī
mẽdzeis apsodzíta,
nebijók, mergužěla,
nebůsi vargíta.

Apliñk màno dvaružělī
gelažìnei krũkai,
nesbijók, mergužěla,
už manĩ bagóto.

– Geraĩ gírcis, bernužěli,
kàp niẽkas nežìno,
tàvo visà bagocĩstė
añ žĩdū mėšlíno.

Nesuvẽjo dzvì nedël'os,
aneĩ pùsė mẽtū,
girdzù víras karčemėlėn
gẽra bė čebãtū.

Ir nuvẽjo mergužělė
víro išvadúocie,
ẽmė víras už kasãl'ū,
žãda jàs pardúocie.

Sẽdzi žĩdas už stalãl'o,
in tũ žmõgũ žũri,
daũžo sciklùs ir butelkàs,
užmokẽc' netùri.

— Oi žìde, o tu Maũšau,
ko tu esì veřtas,
prisvil'ójai màno vírũ,
kaĩpo kókis čeřtas.

238

Arielkẽla tu pilkóji,
kok'à tu štukorkà,
lakì per laukùs šokdamà
kàp kok'à šaf'orkà:
vienám turtùs išnaikinì,
kitám tarbàs užkabinì,
vis tai už ariẽlkos.
Arielkẽla tu pilkóji,
kok'à gi tu slaunà,
kõžnas víenas kitóniškas,
kas tavì ragáuna:

víenũ mẽlĩnėm nudãžo,
kitám ir pláukus nuvãro
nuo kãktos pakáušin.
Abromíenė šinkorkíenė
móka privil'ócie,
jĩ cigãrũ, poperòsũ
anój žãda dúocie.
— Gérkit vĩnũ ir alùcĩ,
cà pas manì ramù bũcie,
gãlit pérnakvocie.

239

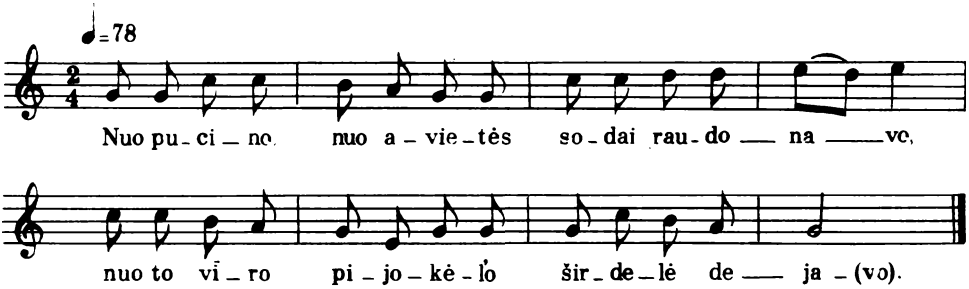

Nuõ pùcino, nuõ aviẽtės
sõdai raudonãvo,
nuo to víro pijokẽl'o
širdẽlė dejãvo.

— Oi motùla, oi širdẽla,
pìktas màno víras,
už tai pìktas, kad nèplaktas
iž mažũ dzienẽl'ũ.

Ais'ù ais'ù pas motùlī
muštaĩseis takẽleis
susiẽmus už rankẽl'ū
su mažaĩs vaikẽleis.

Oi motùla, kám žadẽjai
manì girtuoklẽl'u,
o neláidai už bernẽl'o,
už katrõ norẽjau,

cìk nuláidai, motinẽla,
už dzìdzo girtuõkl'o,
ir instůmei in vargẽlī
an vìso amžãl'o.

Žmónės gẽra vandinẽlī
iž Duonõjaus ùpės,
o aš jaunà ašarėlàs
dẽl' mielõs motùlės.

240

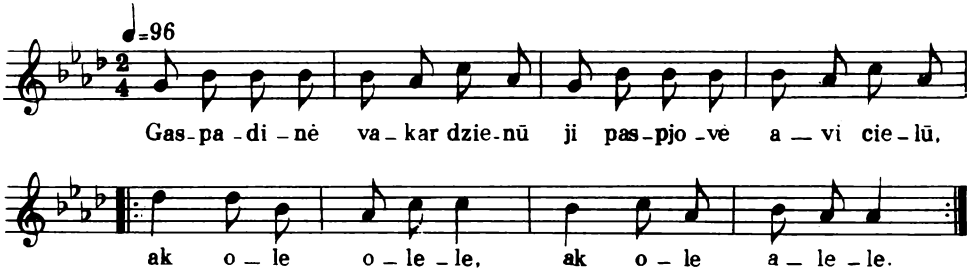

Gaspadìnė vãkar dziẽnū
ji paspjóvė ãvī ciẽlų,
ak õle olelẽ, ak õle alelẽ,
ak õle olelẽ, ak õle alelẽ.

Vìrė jùkū su lašineĩs
ir indẽjo dar taukìnės,
ak õle...

Atsisẽdo mergà vienà
ir suvẽdė ãvī ciẽlū,
ak õle...

O kõl' válgė, tai gardãvo,
o paválg'us lìgū gãvo,
ak õle...

Jĩ apsirgo šiltinėlì,
atsìgulė šalinẽlėn,
ak õle...

— Aĩkit beĩnai, ratavókit,
iḿkit jũ ir pavol'okit,
ak õle...

— Vol'ók vol'ók, bernužẽli,
ne tèp sópa pilvužẽl'ī,
ak õle olelẽ, ak õle olelẽ,
ak õle olelẽ, ak õle olelẽ.

241

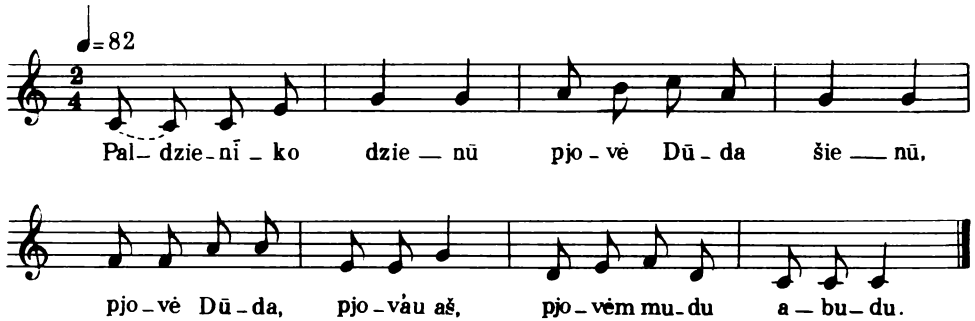

Paldziẽnīko dziẽnū
pjóvė Dūdà šiẽnū,
pjóvė Dūdà, pjóv'au aš,
pjóvėm mùdu abùdu.

Saradõs dziẽnū
grabój Dūdà šiẽnū,
grẽbė Dūdà, grẽb'au aš,
grẽbėm mùdu abùdu.

Utárnīko dziẽnū
vařtė Dūdà šiẽnū,
vařtė Dūdà, vart'aũ aš,
vařtėm mùdu abùdu.

Četveřgo dziẽnū
vẽžė Dūdà šiẽnū,
vẽžė Dūdà, vežaũ aš,
vẽžėm mùdu abùdu.

Pėdnīčõs dziẽnū
pragẽr Dūdà šiẽnū,
gẽrė Dūdà, gẽrau aš,
gẽrėm mùdu abùdu.

242

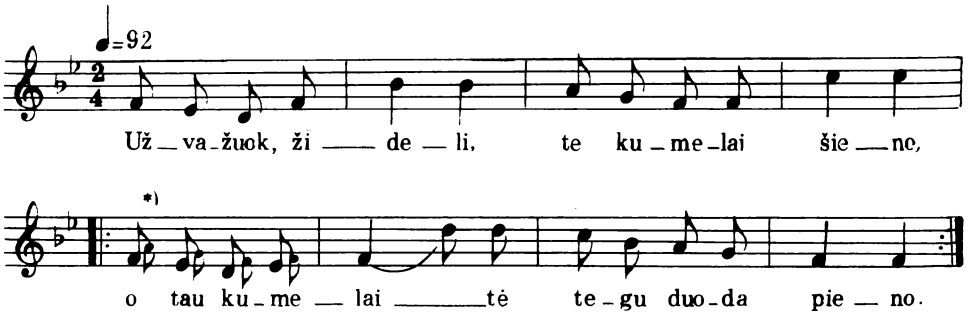

*) Smulkios natos – kartojant.

Užvažúok, žìdẽli,
tè kumẽlai šiẽno,
o táu kumeláitė
tegù dúoda píeno. } 2 k.

Žìdẽlis iš kiẽmo
jau ir išvažãvo,
bernẽlis dasvìjis,
barzdõn pabucãvo.

– Tè dár táu, žìdẽli,
tè rankóvė kruõpū,
nesakík mergómi,
nedarík an juõko.

– Ne žìdẽlis būtáu,
kàd aš pasakítau
ir tavì, bernẽli,
an juõko stacítau.

243

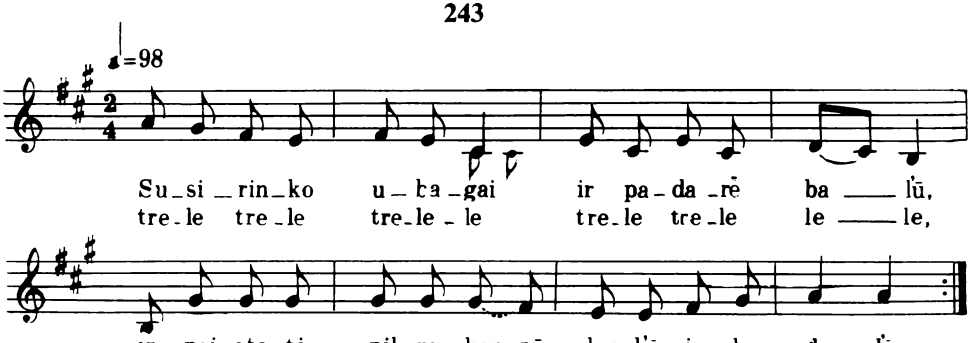

Susiriñko ubagaĩ
ir padãrė bãl'ū,
ir pristãtė pílnū kam̃pū
krùk'ū ir lazdẽl'ū,
trele trele trelele
trele trele lele,
ir pristãtė pílnū kam̃pū
krùk'ū ir lazdẽl'ū.

Susiriñko gaspadõrai
ir padãrė bãl'ū,
ir suprãšė ubagũ,
kàd apšlúoscīt stãlū,
trele trele trelele
trele trele lele,
ir suprãšė ubagũ,
kad apšlúoscīt stãlū.

244

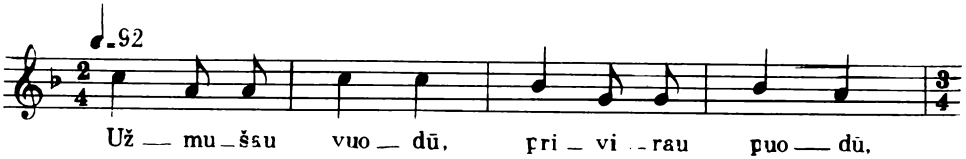

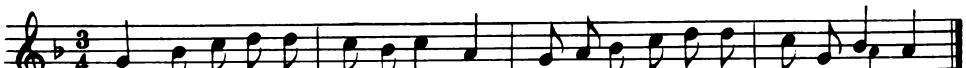

Ùžmušau vúodū,
prìvirau púodū,
prãšom svetẽl'ū pasisĩlīc',
màno' patrovẽlės nepadzĩvīc'.

Ùžmušau šárkū,
ìšvirau kárkū,
prãšom svetẽl'ū pasisĩlīc',
màno patrovẽlės nepadzĩvīc'.

Ùžmušau vařnū,
ìšvirau spařnū,
prãšom svetẽl'ū pasisĩlīc',
màno patrovẽlės nepadzĩvīc'.

Ùžmušau mùsī,
ìšvirau pùsī,
prãšom svetẽl'ū pasisĩlīc',
màno patrovẽlės nepadzĩvīc'.

Ùžmušau svirplī,
ìšvirau skiĺvī,
prãšom svetẽl'ū pasisĩlīc',
màno patrovẽlės nepadzĩvīc'.

245

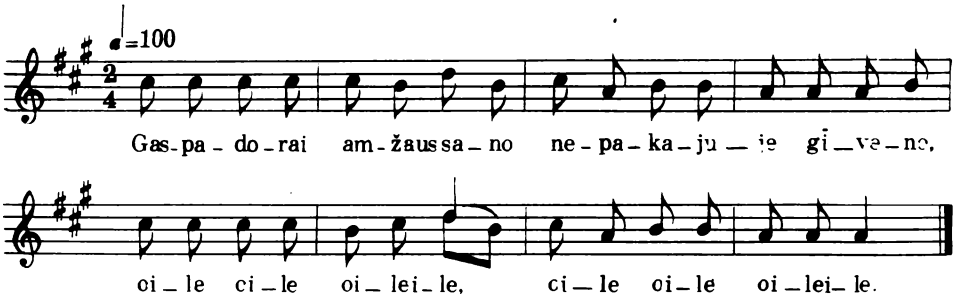

Gaspadõrai ámžaus sãno
nepakãjuje gīvẽno,
oile oile oileilẽ. } 2 k.

Bérnus ìma, algàs móka,
o jiẽj dírbc' niẽko nemóka,
oile...

Gaspadõrai ámžaus šìto,
raĩk'a dírbcie ir už kìtū,
oile...

Kàp nuveĩna dziřvos árcie,
jiẽj nežìno, kàp pradẽcie,
oile...

Kàp norãgas jo nusmùko,
bérno galvà apsisùko,
oile...

Raĩk'a žãgrė intaisície,
gaspadõru pasakície,
oile...

Tok'às tĩ bernũ arìmas,
kàp kel'ũ k'aũl'ū knisìmas,
oile...

Kàp nuveĩna rug'ũ kiřscie,
mòžna iž juõko paviřscie:
oile...

ìma daĩgī, matužgója,
abiẽm pùsėm rug'ùs klója,
oile...

Kàp iñ gìrū nuvažãvo,
keřtanc mẽdzī vis dainãvo,
oile...

Kàd jau nĩksta iž arúodo,
kaĩba bernaĩ, arkl'ám dúoda,
oile...

Visóm mergóm po kalẽdū
ìrà labaĩ daũgis bėdũ,
oile...

In kuodẽlī kad nežū́ro,
akìs šìpul'u išdū́rė,
oile...

Po kuodel'ù kàd jau snáudza,
mazgočù peř akìs gáuna,
oile...

Gaspadìnė gerà ìrà,
ankscaũ kẽl'as už šaimínū,
oile...

Ankscaũ kẽl'as už šaimínū,
apie dzvíliktū adzĩnū,
oile...

Dúoda veřpcie pakuláit'ū,
pirmucìn'ū nuobrukáit'ū,
oile...

Veřp'a s'ū́lū kàp vadẽlī,
možna pánc'ocie kumẽlī,
oile...

Gaspadìnė kéikcie ìma
už labaĩ stórū verpìmū,
oile...

Skepetẽlė kàd jau dailì,
dešiĩs rùbl'ū nesigaĩli,
oile...

Už žiedẽlī tambakìnī
dãvė rùblī sidabrìnī,
oile...

Dadẽjo miẽžū gorčùkū
ir an šẽlo dár gaidùkū,
oile...

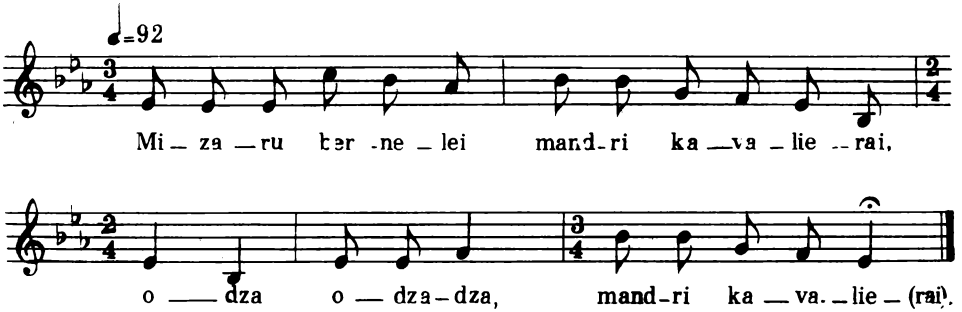

Mizarũ bernẽlei mandrì kavaliẽrai,
õdza odzadzà, mandrì kavaliẽrai,

mandrì kavaliẽrai, mandrì jũ žirgẽlei,
õdza odzadzà, mandrì jũ žirgẽlei,

mandrì jũ žirgẽlei, skũrinei balnẽlei,
õdza odzadzà, skũrinei balnẽlei,

skũrinei balnẽlei, pliẽno packavẽlės,
õdza odzadzà, pliẽno packavẽlės,

pliẽno packavẽlės, šiĺko pavadẽlės,
õdza odzadzà, šiĺko pavadẽlės.

Peř dvarẽlī jójo, mergẽlī dabójo,
õdza odzadzà, mergẽlī dabójo,

mergẽlī dabójo, vīnel'ù vitójo,
õdza odzadzà, vīnel'ù vitójo.

Kàd peř sõdzū jójo, tai sodzùs dundẽjo,
õdza odzadzà, tai sodzùs dundẽjo,

kl'ùdė akmenẽlī, ugnẽlė žibẽjo,
õdza odzadzà, ugnẽlė žibẽjo.

O Dziřžū bernẽlei menkì kavaliẽrai,
õdza odzadzà, menkì kavaliérai,

menkì kavaliẽrai, menkì jũ žirgẽlei,
õdza odzadzà, menkì jũ žirgẽlei,

menkì jũ žirgẽlei, mólinei balnẽlei,
õdza odzadzà, mólinei balnẽlei,

mólinei balnẽlei, krùčko packavẽlės,
õdza odzadzà, krùčko packavẽlės,

krùčko packavẽlės, võlo pavadẽlės,
õdza odzadzà, võlo pavadẽlės.

Kaĩ peř sõdzū jójo, pãckavos lak'ójo,
õdza odzadzà, pãckavos lak'ojo,

pãckavos lak'ójo, k'aulàlės rank'ójo,
õdza odzadzà, k'aulàlės rank'ójo.

K'aulàlės rank'ójo, in krũvū nešójo,
õdza odzadzà, in krũvū nešójo.

Per miestẽlī jójo, cigoñkū dabójo,
õdza odzadzà, cigoñkū dabójo,

cigoñkū dabójo, šarmel'ù vitójo,
õdza odzadzà, šarmel'ù vitójo.

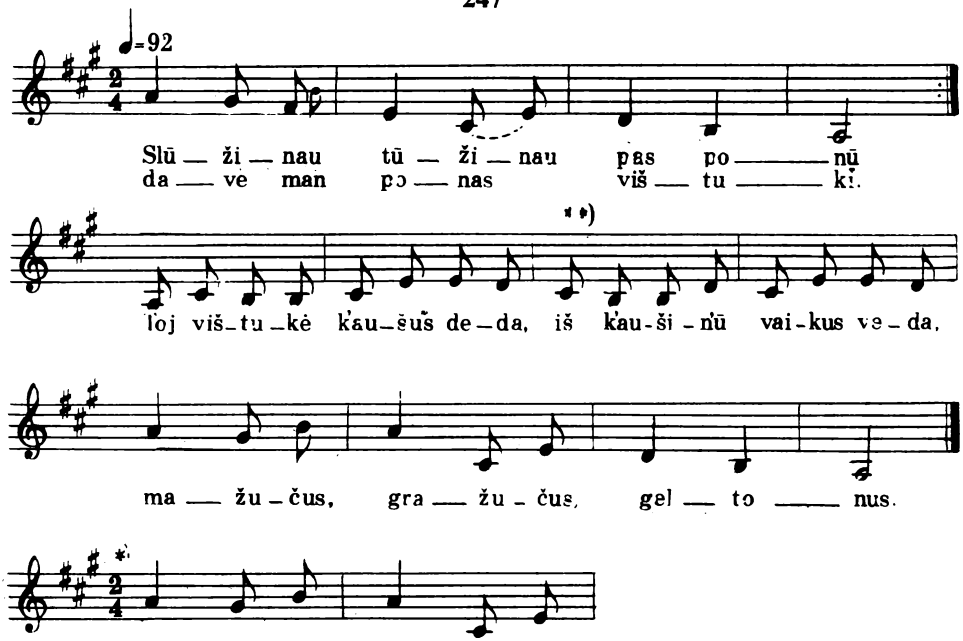

*) Pradžios variantas nuo II posmo.

**) Nuo II posmo 7 ir 8-as taktai kartojami tiek kartų, kiek prisideda naujų eilučių.

Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas vištùkī.
Tój vištùkė kʼaušùs dẽda,
iš kʼaušìnʼū vaikùs vẽda,
mažučùs, gražučùs, geltónus.
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas gaidùkū.
Tas gaidùkas kakariekū̃,
o vištùkė kʼaušùs dẽda,
iš kʼaušìnū vaikùs vẽda,
mažučus, gražučus, geltónus.
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas ancítī.
Tój ancítė krĩpū krĩpū,
o gaidùkas kakariekū̃,
o vištùkė kʼaušùs dẽda...
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas žūsítī.
Tój žūsítė gĩgur gãgur.
o ancítė krĩpū krĩpū...
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas indìkū.
Tas indìkas šuĩdu buĩdu,
o žūsítė gĩgur gãgur...
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė màn põnas paršùkū.
Tas paršùkas krùku krùku,
o indìkas šuĩdu buĩdu...
Slūžinau tūžinau pas põnū,
dãvė mán põnas avùkī.
Tój avùkė šiltavílnė,
o paršùkas krùku krùku...

Slũžinau tũžinau pas põnũ,
dãvė mán põnas karvùkĩ.
Tój karvùkė baltapíenė,
o avùkė šiltavílnė...
Slũžinau tũžinau pas põnũ,
dãvė mán põnas arklùkũ.
Tas arklùkas ĩga gãga,
õ karvùkė baltapíenė,
o avùkė šiltavílnė,
o paršùkas krùku krùku,
o indìkas šuĺdu buĺdu,
o žũsítė gĩgur gãgur,
o ancítė krĩpu krĩpu,
o gaidùkas kakariekũ,
o vištùkė k'aušùs dẽda,
iš k'aušìn'ũ vaikùs vẽda,
mažučus, gražučus, geltónus.

248

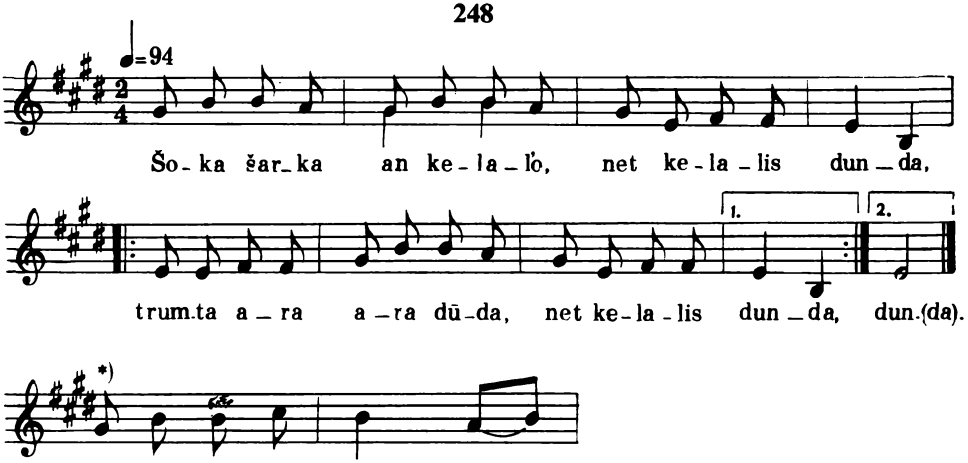

*) Pradžios variantas nuo VI posmo.

Šóka šárka añ kelàl'o,
nẽt kelàlis dúnda,
truñta ãra ãra dũda,
nẽt kelàlis dúnda. } 2 k.

Ir suvẽjo visì vírai
Sakalaũsko mùšč ie,
truñta ãra ãra dũda,
Sakalaũsko mùšč ie.

Vienì mùša, kicì pẽša,
tracì laũkan vẽda,
truñta ãra ãra dũda,
tracì laũkan vẽda.

Oi lapíte nebagíte,
padẽk manì nèšč ie,
truñta ãra ãra dũda,
padẽk manì nèšč ie.

Jéi aš liks'ù šìto gívas,
bũs'u tàvo víras,
truñta ãra ãra dũda,
bũs'u tàvo víras.

O jéi aš numirs'ù,
táu kélnes paliks'ù,
truñta ãra ãra dũda,
táu kélnes paliks'ù.

Tu kélnes velẽsi
ir manì minẽsi,
truñta ãra ãra dũda,
ir manì minẽsi.

Màno kélnes dzáusi
ir tu manì kéiksi,
truñta ãra ãra dũda,
ir tu manì kéiksi.

249

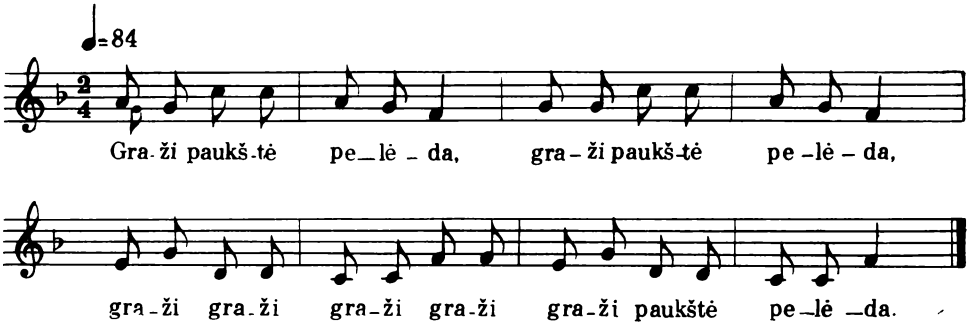

Gražì paũkštė pelẽda,
gražì paũkštė pelẽda,
gražì gražì gražì gražì,
gražì paũkštė pelẽda.

Puodzagaĩvė pelẽda,
puodzagaĩvė pelẽda,
puodzagaĩvė puodzagaĩvė,
puodzagaĩvė pelẽda.

Vìjo lìzdū pelẽda,
vìjo lìzdū pelẽda,
vìjo vìjo vìjo vìjo,
vìjo lìzdū pelẽda.

Dẽj k'aušin'ùs pelẽda,
dẽj k'aušin'ùs pelẽda,
dẽjo dẽjo dẽjo dẽjo,
dẽj k'aušin'ùs pelẽda.

Vẽdė vaikùs pelẽda,
vẽdė vaikùs pelẽda,
vẽdė vẽdė vẽdė vẽdė,
vẽdė vaikùs pelẽda.

Važáu Kaunañ pelẽda,
važáu Kaunañ pelẽda,
važáu važáu važáu važáu,
važáu Kaunañ pelẽda.

Pir̃ko muĩlū pelẽda,
pir̃ko muĩlū pelẽda,
pir̃ko pir̃ko pir̃ko pir̃ko,
pir̃ko muĩlū pelẽda.

Praũsė vaikùs pelẽda,
praũsė vaikùs pelẽda,
praũsė praũsė praũsė praũsė,
praũsė vaikùs pelẽda.

Grãžūs vaikaĩ pelėdos,
grãžūs vaikaĩ pelėdos,
grãžūs grãžūs grãžūs grãžūs,
grãžūs vaikaĩ pelėdos.

Kumpù snapù pelėda,
kumpù snapù pelėda,
kumpù kumpù kumpù kumpù,
kumpù snapù pelėda.

Kumpsnap'ùkai pelėdzùkai,
kumpsnap'ùkai pelėdzùkai,
kumpù kumpù kumpù kumpù,
kumpsnap'ùkai pelėdzùkai.

250

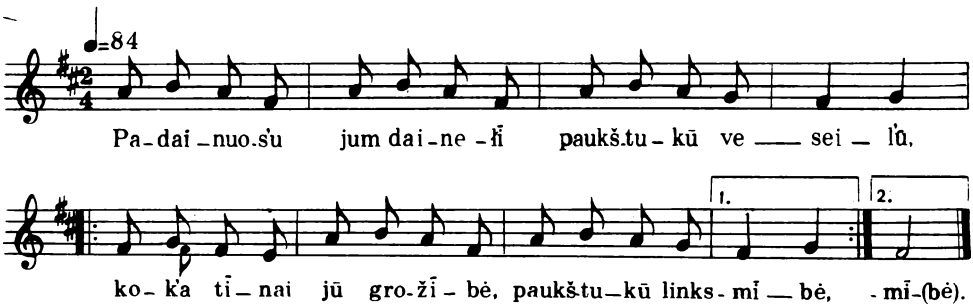

Padainúos'u jum̃ dainẽlĩ,
paukštùkū veséil'ū,
kok'à tīnái jū̃ grožíbė,
paukštùkū linksmíbė. } 2 k.

O tój kúosa bevainìkė
norẽj nutekẽcie,
o apúokas kavaliẽrus
jos norẽjo iñcie.

O tój várna pajúodėlė
norẽj svocù bū̃cie:
— Nór aš šókc nemokẽs'u,
kampì pasėdẽs'u.

O tas garnỹs ilgakãklis
norẽj svotù bū̃cie,
užsigùlis añ toriẽlkos
vìs cìk mẽsū rìjo.

O paukštùkai malul'ùkai
visì muzikántai,
insirẽdī, insipùstī
visì kàp ponáicai.

O genẽlis už maršálkū
rañgėsi važúocie,
o kregždùkės malul'ùkės
norẽj drūškõm bū̃cie.

Nuvažãvo iñ šl'ūbẽlī
visì šū̃kaudami,
dãvė visíem lãbū dziẽnū
gálvas palankdamì.

Nuvažãvo pas degùlĩ,
visì lìnksminosi,
o bernáicai su mergáitėm
vìs jie kìbinosi.

251

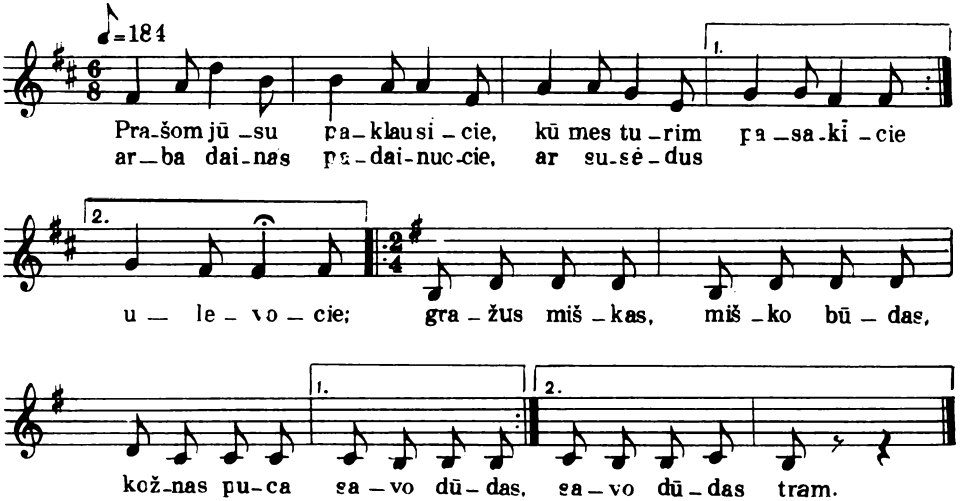

Prãšom jũsũ paklausície,
kũ mès tùrim pasakície,
arbà dainàs padainúocie,
ar susėdus ulevócie;
gražùs mìškas, mìško bũdas,
kõžnas pùca sàvo dūdàs,
gražùs mìškas, mìško bũdas,
kõžnas pùca sàvo dūdàs, tram.
Cicilvìkas ũža mãla,
genĩs stúobrin vuřvũ kãla,
piemenùkai apsirẽdī,
gíeda gíesmes atsisẽdī:
gražùs mìškas, mìško bũdas...

Žmon'ũ vaikaĩ kárves gãno,
sáu zobovàs prasimãno,
mìško kviẽtkais apsikaĩšī,
gíeda gíesmes išsitaĩsī;
gražùs mìškas, mìško bũdas...
O degùtė parkel'ãvus,
jĩ víriškũ ráiba gãvus,
atsitũpus teřp lapùkũ
vis cik dzaũg'as kùkũ kùkũ:
gražùs mìškas, mìško bũdas,
kõžnas pùca sàvo dūdàs,
gražùs mìškas, mìško bũdas,
kõžnas pùca sàvo dūdàs, tram.

252

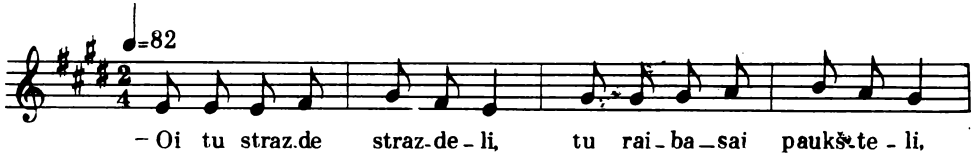

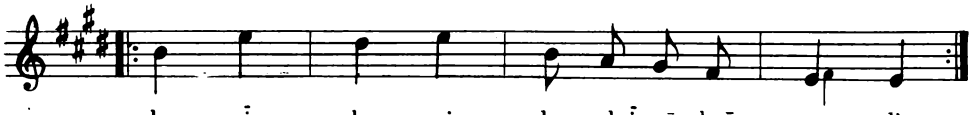

– Oi tu strãzde strazdẽli,
tu raibàsai paukštẽli,
kõ ríkauni lazdzínū krūmẽlin, } 2 k.

sáu lizdẽlī sukróv'au,
k'aušinėl'ùs sudẽjau
ir vaikel'ùs mažùs išperẽjau.

ař lazdzínū auginaĩ,
ar ríešutus brandzinaĩ,
ar kalnẽlin vuogelàs nokinaĩ?

Ir àtlėkė vãnagas,
tàs raibàsai paukštẽlis,
jis išdrãskė mū́rinī lizdẽlī,

– Neĩ lazdzínū auginaũ,
neĩ ríešutus brandzinaũ,
neĩ kalnẽlin vuogelàs nokinaũ,

jis lizdẽlī išdrãskė
ir vaikel'ùs išnešė,
likaũ víenas aš biẽdnas strazdẽlis.

253

Aukščì kálnai, balcì mū́rai, zárkolo langẽlei,
tĩ lak'ójo lakscinẽjo mẽlīni karvẽlei.

Karvelẽlis mẽlīnas po žal'às giralàs,
karosẽlis geltónas po júodas maralàs.

Karvelẽli mẽlīnas, kas tavì pašóvė,
karosẽli geltónas, kas tavì pagóvė?

Du brolùkai vajaunĩkai tai manì pašóvė,
dzvì sasãlės šiĩko tinklù tai manì pagóvė.

254

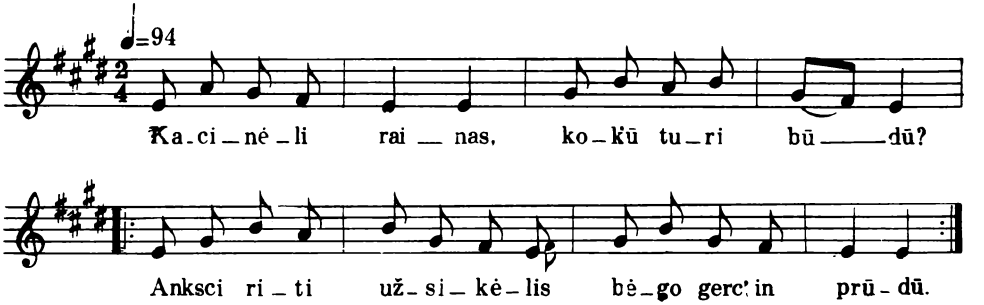

Kacinẽli raĩnas,
kok'ũ turì bũdū?
Anksci rītì užsikẽlis
bẽgo gérc' in prũdū. } 2 k.

Pro rū́tū daržãlī
numíndzojo tãkū,
ba jis geraĩ suspažìno
su prũdo līdekù.

Kacinẽli raĩnas,
saneĩ tavĩ láuk'au
ir in šìtū gãlū prũdo
jaũ saneĩ àtplauk'au.

Kacinẽli raĩnas,
nemíndzok takẽl'o,
ba aš tavì atprãcīs'u
nõg šìto prūdẽl'o.

Kacinẽlis raĩnas
niẽko neatsãkė,
cik pàtempė ílgus ūsùs
ir ausìs pastãtė.

255

Aĩsim, brólei, vĩšn'ū sodì
vĩšn'ū apdairície
ir nóg žal'õs obelẽlės } 2 k.
obolẽlī skíncie.

Skín'au sodì obolẽlī,
pamat'aũ bitùtī,
graĩtai sẽdau už skomẽl'ū,
pàėm'au plūksnẽlī.

Paděk dziẽve mán rašície,
aĩškei apsakície,
apliñk slaunàs bitutėlàs
graĩtai sumanície.

Kíek īrà pievon žolàl'ū,
cíek sodì bitẽl'ū,
nieks nežìno, kõdel' dírba
mẽdū ir koràlī,

ir bažníčon añ altõraus
vaškìnės žvakẽlės,
tùri gárbī viẽšpats dziẽvas
iž mažõs bitẽlės,

ir ligonis negaĩ' miřcie
be gramnĩčos žvãkės,
vis tai īrà tas langvùmas
bitẽlės storõnė,

ir kraučùkas negaĩ' s'ũcie
s'ũlo nevaškãvis,
kap cik ìma bìt'ū mẽdū,
ìma pabucãvis.

256

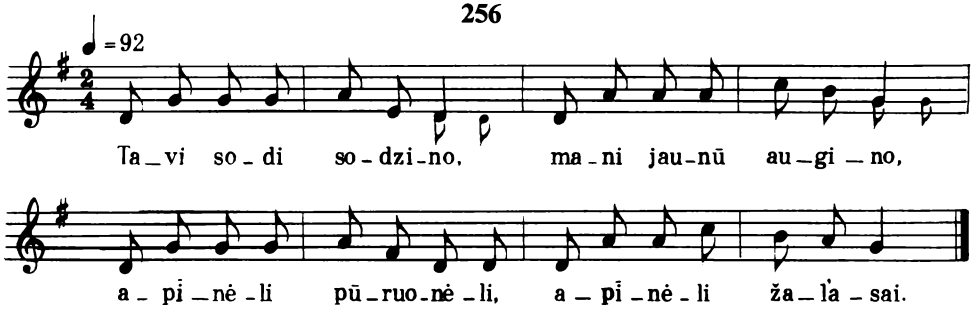

Tavì sodì sodzìno,
manì jáunū augìno,
apīnėli pūruonėli,
apīnėli žal'asaĩ.

Tavì žãl'ū nuskínė,
manì jáunū nùdavė,
apīnėli pūruonėli,
apīnėli žal'asaĩ.

Tavì žãl'ū šùcino,
manì jáunū bùdzino,
apīnėli pūruonėli,
apīnėli žal'asaĩ.

Tavì pílė iñ sklenl̃čū,
manì vėdė iñ sveklĩčū,
apīnėli pūruonėli,
apīnėli žal'asaĩ.

Dãvė saldz'ōs ir karcōs
ir išvãrė iš kerčōs,
apīnėli pūruonėli,
apīnėli žal'asaĩ.

257

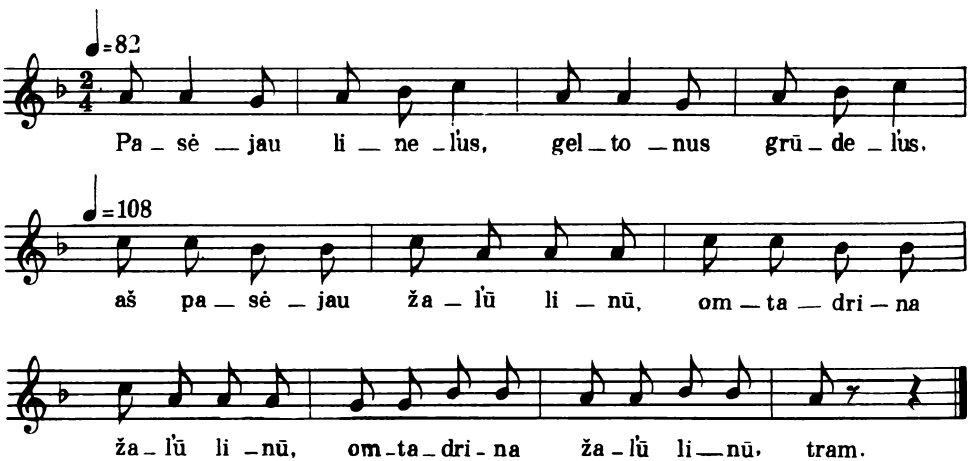

Pasėjau linel'ùs,
geltónus grūdel'ùs,
aš pasėjau žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū, } 2 k.
trañ.

Iškzígo linėlei,
geltóni grūdėlei,
ir iškzígo žãl'as lìnas,
oñtadrina žãl'as lìnas,
trañ.

Užáugo linẽlei,
geltóni grūdẽlei,
ir užaugo žãl'as lìnas,
oñtadrina žãl'as lìnas,
tram.

Pražído linẽlei,
geltóni grūdẽlei,
ir pražído žãl'as lìnas,
oñtadrina žãl'as lìnas,
trañ.

Nunóko linẽlei,
geltóni grūdẽlei,
ir nunóko žãl'as lìnas,
oñtadrina žãl'as lìnas,
trañ.

Nuróv'au linel'ùs,
geltónus grūdel'ùs,
ir nuróv'au žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Išdžűvo linẽlei,
geltóni grūdẽlei,
ir išdžűvo žãl'as lìnas,
oñtadrina žãl'as lìnas,
trañ.

Numušaũ linel'ùs,
geltónus grūdel'ùs,
ir numušaũ žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Paklójau linel'ùs,
geltónus grūdel'ùs,
ir paklójau žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Pàėm'au linel'ùs,
báltus valaknėl'ùs,
ir pàėm'au žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Išmín'au linel'ùs,
báltus valaknėl'ùs,
ir išmín'au žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Nùbrauk'au linel'ùs,
báltus valaknėl'ùs,
ir nùbrauk'au žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Šukavaũ linel'ùs,
báltus valaknėl'ùs,
apšukavaũ žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Sùverp'au linel'ùs,
báltus valaknėl'ùs,
ir sùverp'au žãl'ū lìnū,
oñtadrina žãl'ū lìnū,
trañ.

Suáud'au drobelàs,
plon'áus'as gijelàs,
ir suáud'au žãl'ū lìnū, } 2 k.
trañ.

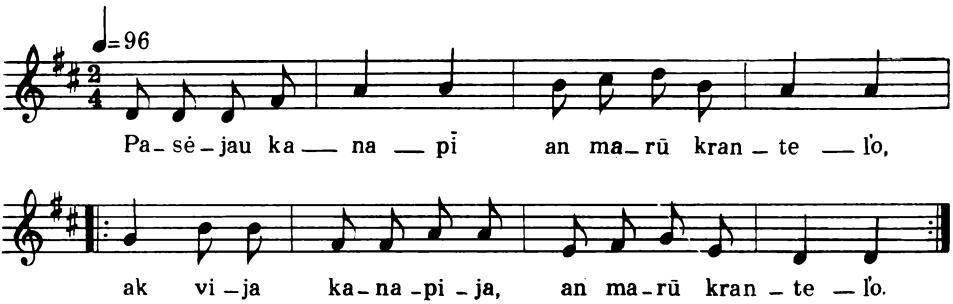

Pasėjau kanãpī
añ mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
an mãrū krantẽl'o,

išdzígo kanãpė
an mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
an mãrū krantẽl'o,

užáugo kanãpė
an mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
an mãrū krantẽl'o,

išrinkaũ kanãpī
an mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
an mãrū krantẽl'o,

nuróv'au kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
nõg mãrū krantẽl'o,

pàmerk'au kanãpī
giluñ Dunojẽlin,
ãk vìja kanapìja,
giluñ Dunojẽlin,

ištráuk'au kanãpī
añ lígaus krantẽl'o,

} 2 k.

ãk vìja kanapìja,
an lígaus krantẽl'o,

išmín'au kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
nõg mãrū krantẽl'o,

nùbrauk'au kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
nõg mãrū krantẽl'o,

šukavaũ kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
nõg mãrū krantẽl'o,

sùverp'au kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja
nõg mãrū krantẽl'o,

suáud'au kanãpī
nõg mãrū krantẽl'o,
ãk vìja kanapìja,
nõg mãrū krantẽl'o,

pas'uvaũ kelnáites
gražõs kanapẽlės,
ãk vìja kanapìja,
gražõs kanapẽlės.

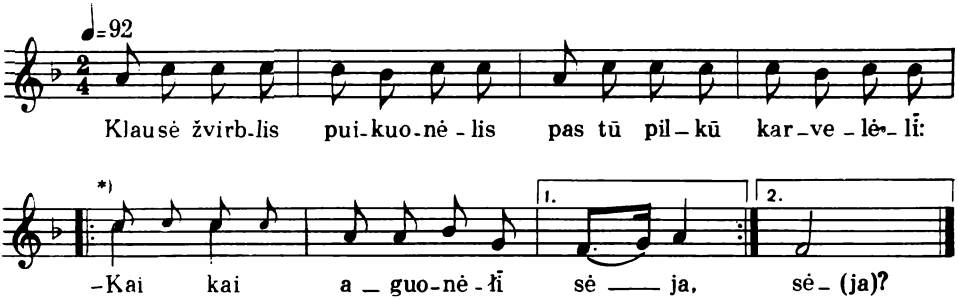

*) Nuo čia prasidedančia melodijos atkarpa dainuojamos taip pat 4 ir 5-ta posmo eilutės, 2k. kartojant pirmąjį jos taktą.

Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlī sėja? } 2 k.
– Šìtep sėja, šìtep sėja, aguonėlī sėja. } 2 k.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlė dzígsta?
– Šìtep dzígsta, šìtep dzígsta, aguonėlė dzígsta.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlė áuga?
– Šìtep áuga, šìtep áuga, aguonėlė áuga.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlė žídzi?
– Šìtep žídzi, šìtep žídzi, aguonėlė žīdzi.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlė nóksta?
– Šìtep nóksta, šìtep nóksta, aguonėlė nóksta.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlī skìna?
– Šìtep skìna, šìtep skìna, aguonėlī skìna.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlī krãca?
– Šìtep krãca, šìtep krãca, aguonėlī krãca.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlī trìna?
– Šìtep trìna, šìtep trìna, aguonėlī trìna.
Kláusė žvírblis puikuonėlis
pas tũ pílkū karvelėlī:
– Kaĩ kaĩ aguonėlī válgo?
– Šìtep válgo, šìtep válgo, aguonėlī válgo.

260

Gal̃ sõdo rīmãvo,
karvelẽlis burkãvo,
dzìdelī dūmẽlī dūmãvo. } **2** k.

— Rūtà mėtà nedzígo,
lelijẽlė nežído,
šalavìjus be lãpū.

Ãjo brólis pro šãlī,
pro rūtẽl'ū daržãlī,
prãšė manĩ žolīnū̃.

Ãj bernẽlis pro šãlī,
pro rūtẽl'ū daržãlī,
prãšė manĩ žolīnū̃.

— Rūtà mėtà išdzígo,
lelijẽlė pražído,
šalavìjus žal'ãvo.

261

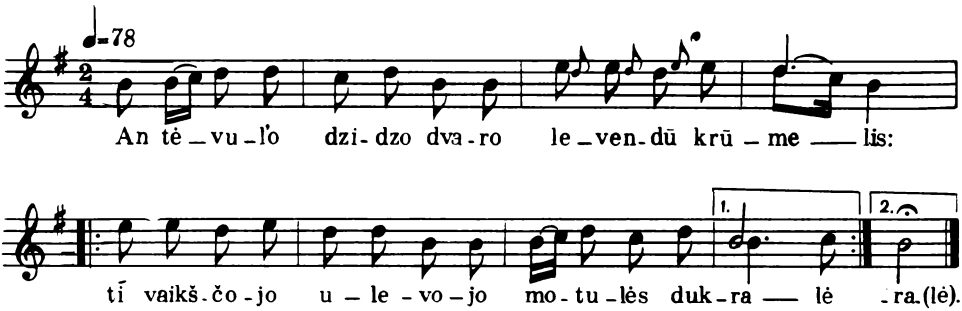

An tėvùl'o dzìdzo dvãro
levendū̃ krūmẽlis:
tī̃ váikščojo ulevójo } 2 k.
motùlės dukrãlė.

Víenas ẽmė už rankẽlės,
añtras už antrõs'os,
o tám tracám bernužẽl'u
širdẽlī suspáudė.

Ir atjójo trỹs bernẽlei,
visì trỹs kàp víenas,
víenas ẽmė už rankẽlės,
añtras — už antrõs'os.

— Atsigrĩžkie, mergužẽla,
atgrĩžkie veidẽlī,
bà negal'ù cà stovẽcie,
spáudza mán širdẽlī.

262

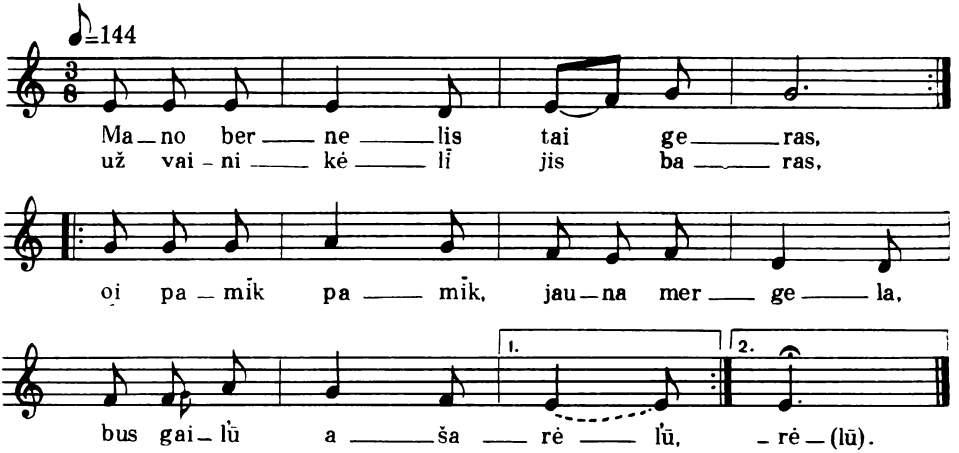

Màno bernẽlis tai gẽras,
už vainikẽlį jis bãras,
oi pamį̃k pamį̃k, jaunà mergẽla,
bus gail'ų̃ ašarẽl'ū.

} 2 k.

Màno mergẽlė netbójo,
po jaunimẽlį ul'ójo
kàs subatẽlė, kàs nedėlẽlė
ir kàs vienà dzienẽlė.

– Kélkis, bernẽli, negulėk
ir užsikẽlis nestovėk,
tàvo mergẽlė tai gaĩlei veřk'a
galì rų̃tų daržãl'o.

– Tegù jį̃ jaunà neveřk'a,
manì bernẽl'o paláuk'a,
tegù jį̃ skìna žãl'ų̃ rūtẽlį
ir pìna vainikẽlį.

– Kélkis, bernẽli, negulėk
ir užsikẽlis nestovėk,
tàvo mergẽlė tai gaĩlei veřk'a
klėtėlėn pas lopšẽlį.

– Tegù jį̃ jaunà neveřk'a,
manį̃ bernẽl'o neláuk'a,
tegù jį̃ sùpa mãžų̃ vaikẽlį
ir màno prievardẽlį.

263

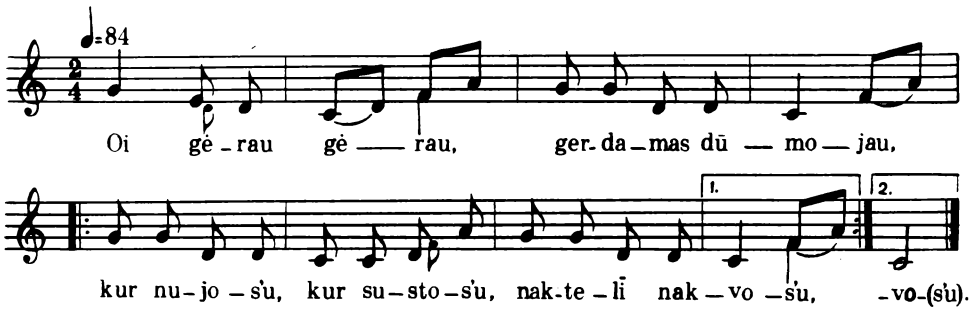

Ói gĕrau gĕrau, gérdamas dūmójau,
kuř nujós'u, kur sustós'u, naktẽlį nakvós'u. } 2 k.

Oi žinaŭ žinaŭ aš káimi našlãlį,
tį̃ nujós'u, tį̃ sustós'u, naktẽlį nakvós'u.

Oi klójo klójo našlẽ patalẽlį,
klój našlãlė patalẽlį gail'ũ dzirgėlẽl'ū.

Oi dẽjo dẽjo našlẽ po galvelį,
dẽj našlãlė po galvelį siẽrū akmenẽlį,

oi gùlė gùlė našlẽ priẽ šalãlės,
gul' našlãlė priẽ šalãlės kàp lãdo lītẽlė.

Oi gĕrau gĕrau, gérdamas dūmójau,
kuř nujós'u, kur sustós'u, naktẽlį nakvós'u.

Oi žinaŭ žinaŭ aš káimi mergẽlį,
tį̃ nujós'u, tį̃ sustós'u, naktẽlį nakvós'u.

Oi klójo klójo mergà patalẽlį,
klój mergėlė patalẽlį baltũ pierīnẽl'ū,

oi dẽjo dẽjo mergà po galvelį,
dẽj mergėlė po galvelį pūkũ paduškẽlį,

oi gùlė gùlė mergà prie šalãlės,
gul' mergėlė prie šalãlės kàp žal'à rūtėlė.

264

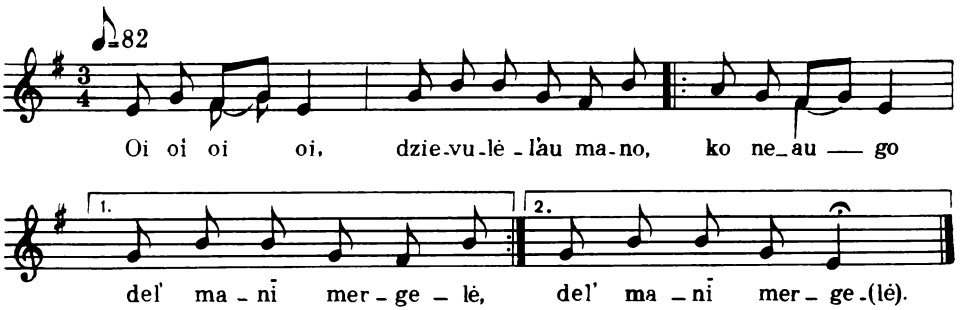

Oi oi oi oi, dzievulẽl'au màno,
kõ neáugo deĺ' manĭ mergėlė, } 2 k.

kõ neáugo deĺ' manĭ mergėlė,
cik pasãno sanóji našlãlė?

Raĩks jaunám našlãlė paimčie,
raĩks vaikẽl'ū našlẽs prižūrẽcie,

raĩks vaikẽl'ū našlẽs prižūrẽcie,
raĩks vaikẽlei našlẽs užaugície.

Oi tu rũta, rūtẽla žal'óji,
kõ nežídzi žiẽmū vasarẽlį,

kõ nežídzi žiẽmū vasarẽlį,
kõ nekráuni rùdenį žiedẽl'ū?

– Kàp táu sunkù našlãlė paimčie,
tèp mán sunkù žiedėlei sukráucie,

kàp táu sunkù su našlaĩ kalbẽcie,
tèp mán sunkù rùdenį žīdẽcie.

Užstõs našlãlė už mažùs vaikel'ùs,
nubaĩs tavì, kàd nešėnavóji.

265

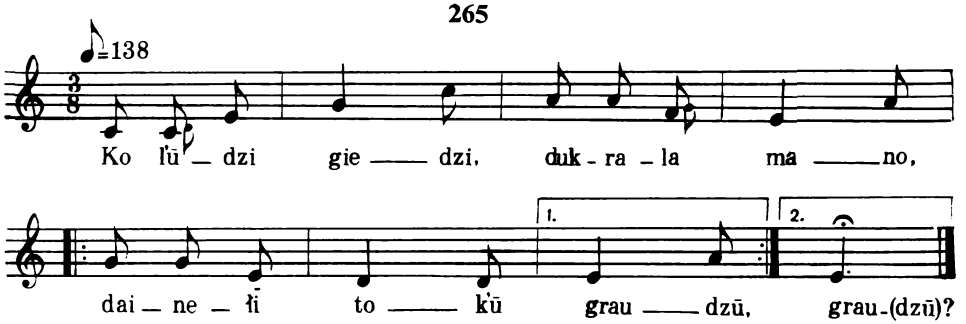

Ko l'ūdzì gíedzi, dùkrala màno,
dainèlī tok'ũ graũdzū? } 2 k.

Oi ař neaustà tánki drobẽlė,
ar nesėtà rūtẽlė?

Cìk nesrũpīk, drobẽlī báltū
dár tu pirmà išáusi,

oi ir nesrũpīk, tai tu bernẽlī
kõ nogražáusī gáusi.

Gáusi bernẽlī skaistaũs veidẽl'o,
gẽro ramaũs būdẽl'o.

Tasaĩ bernẽlis žãmės kelmẽlis,
žuvinĩko sūnẽlis.

Jisaĩ pabeĩgis dzienõs darbel'ùs
peř Nemunẽlī kẽlės,

kẽlės ir lañkė maní mergẽlī
kas míelas vakarẽlis.

266

Mergèla màno, jaunóji màno,
kõdel' tu tèp nul'ũdus? } 2k.

Oi ař neaustà tankì drobèlė,
ar nesėtà rūtẽlė?

Cìk nesirũpīk, drobẽlī báltū
dár tu pirmà išáusi.

Jaũ ir išáud'au tánk'as drobelàs,
panemùnėn taisís'u.

Ne vienà tais'aũ tánk'as drobelàs,
paděj taisíc bernẽlis,

ne vienà láist'au žal'às rūtelàs,
paděj láiscīc dzievùlis.

267

Šóko kìškis an kalnùko
be kepùrės, župonùko.
Čiř viř buñ, čiř viř bám,
taĩ pīrãgo bus vaikám,
džiñgu liñgu o kokíem,
ir mažíem ir dzidelíem.

Ožĩs mãlė báltus míltus,
bríedzis stãtė áukštus cíltus.
Čiř viř buñ, čiř viř bám,
tai pīrãgo bus vaikám,
džiñgu liñgu o kokíem,
ir mažíem ir dzidelíem.

Meškà míltus maĩšė maĩšė,
o lapùkė pẽčun kaĩšė.
Čiř viř buñ, čiř viř bám,
tai pīrãgo bus vaikám,
džiñgu liñgu o kokįem,
ir mažíem ir dzidelíem.

Kiškelíenė kẽpė kẽpė,
o kiškùcai svíestu tẽpė.
Čiř viř buñ, čiř viř bám,
tai pīrãgo bus vaikám,
džiñgu liñgu o kokíem,
ir mažíem ir dzidelíem.

REDAKCINĖS PASTABOS

Rinkinyje skelbiama B. Uginčiaus užrašytų iš Mizarų kaimo dainininkės J. Jurkonienės 218 dainų melodijų. Iš tos pačios dainininkės 115 dainų (su pilnais tekstais ir melodijomis) į magnetofono juostą įrašė Konservatorijos studentai 1962 m. folklorinės ekspedicijos metu (dainos yra iššifruotos, KTR Nr. 97). 44-ių dainų melodijos užrašytos ir vieną, ir kitą kartą.

Dainininkė tą pačią dainą paprastai padainuoja vis kiek kitaip, tad šie užrašymai buvo palyginti. Kadangi skelbiamų dainų melodijos buvo užrašomos iš klausos, tai jas palyginti taip pat reikėjo, norint išsiaiškinti jų užrašymo ypatybes.

Paaiškėjo, kad beveik visų dainų melodijų užrašymai šiek tiek (o kelių – gana žymiai) skiriasi. Be to, dainininkė dažnoje dainoje kai kuriuos posmelius dainuoja kiek kitaip (pakeičia vieną kitą intonaciją, ritmą ir pan.). Šitoks varijavimas rodo pastangas turtinti melodiją ir dažnai yra susijęs su tam tikro posmelio teksto poetika. Visus tuos variantus užrašyti iš klausos, žinoma, buvo sunku (jie kai kur pažymėti smulkiomis natomis, kai kur – parašyti atskirai su atitinkamais nurodymais, tačiau užrašinėtojo ne visur pažymėta, kuris posmelis būtent taip dainuojamas). Skelbiamose melodijose nepažymėtas svarbus, ypač frazių užbaigose bei kadencijose, gana dažnas dainavimo manieros bruožas – glisandiniai nachšlagai.

Jonas Bruveris

FUNKCINIO-TEMINIO DAINŲ SUKLASIFIKAVIMO RODYKLĖ

	Dainos numeris	Psl.
DARBO DAINOS		
Añ kalnẽl'o, añ áukštojo	131	111
Aš išgin'au jautel'ùs	128	110
Bėkit, baràlei	2	14
Galì barãl'ū	1	13
Ìškas'au šulnėlī	105	93
Kàp aš buvaũ pas motùlī	120	105
Òi dūdūdūdū šaudaĩ be grūdū	122	106
Oi mãžas žãmas	3	15
Oi sópa sópa màno galvėlī	192	152
Oi tu aglàla, šìlo dukràla	186	148
Paldziẽnìko dziẽnū	241	190
Pasėjau kanãpī	258	204
Pasėjau linel'ùs	257	202
Petrùk, netrùk	235	186
Plaũkė žūsãlė	20	29
S'uñtė manì motùlė	30	36
Sustókit, põnai	4	16
Šū naktẽlī miẽgo nemiegójau	89	81
Šū naktẽlī peř naktẽlī	43	45
Tėvùli màno, sanàsai màno	71	67
Ũža girãlė, ũža	146	122
Vaĩ bepìg bepìg saũsai jendrãlai	181	144
Važavaũ dziẽnū	35	40
KALENDORINĖS DAINOS		
Oi àš jáunas žaunierùkas	52	51
Tù kiškùci lel'umaĩ, lel'umaĩ	223	175
VESTUVINĖS DAINOS		
Aĩk, sesùte, daržãlin	98	88
Añ kálno karklaĩ s'ūbãvo	115	100
Añ kálno klevẽlis stovėjo	69	65
Ankscì rītẽlī kẽl'aus	149	124
Añ tėvùl'o dvãro	188	149
An tėvùl'o dzìdzo dvãro	261	206
Ař žìba žiburẽlei	135	113
Aš bernùkas nežanótas	232	183
Aš neis'ù šiẽmet, neĩ kitùs metùs	134	113
Aš padainúos'u dainũ dainėlī	127	109
Aš pasėjau rūtẽlī	183	145
Atjócie bernẽl'u	85	78
Augìno motùlė	100	89
Augín motùlė víenū dukralī	99	89
Augìno tėvùlis	33	38
Augìno tėvùlis	39	42
Áugo gìron stadulẽlė	121	106
Aukščì kálnai, balcì mũrai	253	200
Aũš aušrãlė, tẽk saulãlė	198	156
Bernèli šókis, bernèli tókis	95	85
Ciktaĩ sumìslinau	106	94
Devĩnì mẽtai kàp vienà dzienà	91	83
Dėkui motùlai míelai širdẽlai	177	142
Dúok, svocùla, sũro sũro	171	138
Galì sõdo rīmãvo	260	206
Gal'ù gérc' ulevóc'	86	79
Gérau alùtī	10	21
Gérau dzienẽlī, táms'ū naktẽlī	129	110
Gérkite, svetèlei, gražaĩ ulevókit	179	143
Ir atjójo bernužẽlis subatvakarẽlī	150	124
Jáunas bernẽlis	58	56
Jójau dajójau	182	144
Jójau laũkū, jójau kìtū	81	75
Kàp àš buvaũ pàs motùlī	132	111
Kàp àš jáunas gẽrau, pasigẽrau	46	48
Kàp àš jójau peř žãl'ū girãlī	61	58

	Dainos numeris	Psl.
Kàs atéi, kàs atéi	199	157
Kas nũ ìrà zò dzienẽlė	112	98
Kélkis kélkis, anītẽla	184	146
Kõ gi ožãlis daržãlin bl'óvė	166	134
Ko verkì, mergužẽla	54	53
Ko verkì, mergužẽla	153	126
Kũ, tėvùli, padārėt	38	41
Kvõlinosi svõtas	156	128
Lẽk, sakalẽli, lẽk, sakalẽli	213	169
Liñko paliñko žãl'as beržãlis	44	46
Lipl'ũnũ gerì laukaĩ	165	133
L'ũdnas šis rītẽlis	55	53
Màno bernẽlis tai gẽras	262	207
Màno tėvùlis ne kokìs ìrà	169	137
Mán važúocie išvažúocie	175	140
Mergẽla jaunóji	130	110
Mergužẽla lelijẽla	144	121
Mergužẽla lelijẽla	143	120
Mergužẽla màno	118	103
Mergužẽla mũsũ	145	121
Mès brolùkai jaunì jaunì	152	125
Mizarũ bernẽlei mandrì kavaliẽrei	246	194
Motīnẽla tu màno	194	153
Mõtula màno, šiřdela màno	96	86
Motùla šiřdela	154	127
Motùla širdẽla	189	150
Motušaĩte míela	8	19
Namõ, namõ, svotùlei, namõ	170	137
Oi aš pasẽjau rūtẽlī	9	20
Oi bernẽli màno, báltas dobilẽli	78	73
Oi brolùkai sakalùkai	133	112
Oi c̃ikei c̃ikei Nemunẽlis tẽka	62	59
Ói gẽrau gẽrau, gérdamas dūmójau	263	207
Oi ko nul'ūdaĩ	56	54
Oĩ kuř aš gẽrau ulevójau	107	95
Oi mũsų bernẽlis	32	38
Ói nóru nóru miegèl'o	21	30
Oi oi oi dzievùl'au, kas gi tai ìrà	65	62
Oi oi oi dzievùl'au, kas gi taĩ ìrà	180	143
Oi oi oi oi, dzievulẽl'au màno	264	208
Oi pakelėjė zarkolìnė karčmẽlė	93	84
Oi rį́tas, rį́tas, tuoj bus vakarẽlis	141	118
Oi rūtà rūtà	6	18
Oi sẽdzu snáudzu	193	152
Oi tù stãle stalàli	167	135
Oi šveñtė šveñtė, šveñtė vakarẽlis	148	123
Oi tu čùžas čužuorẽli	173	139
Oi tù rũta rũta	80	74
Oi ũžkit ũžkit, gìros medẽlei	42	45
Oi žinaũ žinaũ	31	37
Palaužtà rūtėlė	217	171
Pas motùlį áugau	47	48
Pavãsaro giedrì dzienà	151	125
Peř šiláicus jójau ir šakẽlį skį́n'au	140	117
Peř Širvintẽl'o miestẽlī	19	28
Pragẽrau žirgẽlī ir kamanėlàs	29	36
Prãšom, svotùlei, už stãlo	158	129
Pùca šaurùs vẽjas	147	122
Ruõškis, sesẽla, ruõškis išvažúoc'	168	136
Ruõškis ruõškis, seserẽla	176	141
Sáulė tẽka, jaũ pazãras	79	73
Sẽjau rũtũ, sẽjau mẽtũ	73	69
Sẽjau rũtũ, sẽjau mẽtũ	97	87
S'uñtė manì motùlė	57	55
S'uñtė manì motīnẽlė	138	115
Svotùlis iš keřšto	159	129
Šaltà žiemẽlė	83	77
Šój nedẽl'a per nedẽl'a	74	69
Šviesì nakcìs mėnasíena	49	50
Tai veřk'a mergèlė nutekėdama	174	140
Tavì sodì sodzìno	256	201
Trajì gaidzaĩ užgiedójo	139	116
Tu brolàli vīráus'as vīráus'as	162	132

	Dainos numeris	Psl.
Tu brolãli vīráus'as vīráus'as	163	132
Tù ůžuole, tù žal'àsai	53	52
Užkrīkãvo antẽlė an mārū	64	61
Užžiẽbkie, motùla, trìs žvakelàs	155	128
Vaĩ àš ais'ù iñ sodẽlī	142	119
Vieškelė̃l'ù jójau	136	114
Vėlĩvos svokùtės	160	130
Vẽlū vakarẽlī	34	39
Žal'õn gìron al'ãvo	110	97
Žirgẽlei pakinkĩci	172	138

KRIKŠTYNŲ DAINOS

Kàd užprãšė pons kũmū	224	176
Sãnas sanutùkas	40	44

ŠEIMOS DAINOS

An kapũ kapinẽl'ū	215	170
Augìno motùlė	116	101
Dėkui motùlai, míelai širdėlai	178	142
Išvažãvo tėvùlis	212	168
Jaũ saulùkė láidzas	218	172
Kõ bernẽlis l'ūdnas	25	33
Kukãvo degùlė	219	173
Màno jaunà mergužẽlė	190	151
Nuõ pùcino, nuõ aviẽtės	239	188
Ói aš pažĩtáu sàvo motùlĩ	24	32
Oĩ kàp aš buvaũ pas motĩnẽlĩ	48	49
O kàp aš buvaũ pas motĩnẽlĩ	187	149
O kàp aš, o kàp aš	195	154
O kas tĩ žĩdzi viduñ girãlės	221	174
Oi pakelėjė žãl'as rũtū daržãlis	94	85
Oi vařgas vařgas mán siratẽlai	222	175
Oi vařge vařge	214	169
Padainúos'u daĩnū	216	171
Sópa màno galvẽlī	125	108
Už jůrų maràl'ū, už vandenẽl'o	90	82
Vai kũ kaĺba apīnẽlis	103	91

	Dainos numeris	Psl.
VAIKŲ DAINOS		
Gražì paũkštė pelẽda	249	197
An cílto ožĩs stovẽjo	164	132
Nušóvė tėvùlis nupúmpino	229	181
Slůžinau tůžinau pas põnū	247	195
JAUNIMO DAINOS		
Liepẽla žal'óji	12	22
Mergẽla jaunóji	124	108
Susidainúosim	16	25
MEILĖS DAINOS		
Añ kalnẽl'o, añ áukštojo	50	50
An kalnẽl'o pucinẽlis	111	97
Anõn pùsėn ãžaro	68	64
Aplaistà mergẽlė	18	27
Aš išais'ù pasdairís'u	11	21
Áugom áugom du brolùkai	63	60
Bijūnẽlis žãl'as	17	26
Bùvo žiemà, bùs vãsara	102	91
Giñčinosi trīs sasãlės	126	109
Ir àtlėkė sãkalas	114	99
Iž rītũ rītẽl'ū	23	31
Jaũ sáulė nusláido	15	25
Kàp aš turėjau káimi mergẽlĩ	26	33
Kàp pradėjo bernužẽlis	101	90
Kas subatõs vakarẽlī oĩ oĩ oĩ	75	70
Ko l'ūdzì giedzi, dùkrala màno	265	209
Kuř tas šalcinẽlis	88	81
Mergèla màno, jaunóji màno	266	209
Oi dúnda dúnda kelàlis	113	98
Oi láuk'u láuk'u šventõs dzienẽlės	84	78
Oi tu dziẽme dziemeděli	204	161
Paláisk žirgẽlī an lankõs	22	30
Per gìrū giràlī	45	47
Saulùtė láidzas, mėnùlis šóka	60	58
Subatẽlės vakarẽlī	67	63
Subatõs vakarẽlī	92	83
Šaurùs vėjas pùca	27	34
Šẽrau šẽrau sau žirgẽlī	117	102
Šũ naktèlī nemigaũ	137	115
Už jūràl'ū, už maràl'ū	36	40

	Dainos numeris	Psl.
Žal'añ vĩšn'ū sodẽlin	104	92
Žvéng'a žírgas lankõn	7	18

VAIŠIŲ DAINOS

Aš prašỹs'u põno vaĩto	227	180
Kad ne bẽdos, ne vargaĩ	202	159
Kuř mũs brolùkai gérė	226	179
Mès pažỹstam šeiminỹkĩ	225	179
Svecaĩ svecaĩ	230	182
Svetèlei mielì	231	183
Tai gérk, tai gérk, brolužẽli	161	131
Ùžmušau vúodū	244	191

KARINĖS-ISTORINĖS DAINOS

Añ kalnẽl'o, añ áukštojo	211	167
Añkstū rỹtū kẽl'au	220	173
An tėvùl'o dvãro	207	163
Ateĩs šáltas rudenẽlis	37	41
Aũšta aušrãlė, šviesùs pazarẽlis	41	44
Kàp aš buvaũ mažutùkas	70	66
Oi ir àtlėkė júods juodvarnẽlis	209	165
Oi kàp mẽs áugom jaunì brolùkai	210	166
Oi kẽl'as kẽl'as	82	76
Rañg'as bernẽlis	205	162
Tu baltà lelija	206	162
Tu girãla, tu žal'óji	196	155
Žal'õjon girãlėn	109	96

SOCIALINIO PROTESTO DAINOS

Kõdėl' nedainúoja katriẽ raskažúosa	228	181

LITERATŪRINĖS KILMĖS DAINOS

Aĩsim, brólei, vĩšn'ū sodì	255	201
Aš ùžgimiau Lietuvõn	59	57
Bùvo cĩkus vakarẽlis	5	17
Cikùs ramùs vakarẽlis	66	62
Cĩkùs vãkaras pavasarẽl'o	108	95
Gaspadõrai ámžaus sãno	245	192
Oi õša veřk'a žal'à liepẽlė	197	156
Oi tu strãzde strazdẽli	252	199
Prãšom jũsũ paklausỹcie	251	199
Šóko kìškis an kalnùko	267	209

DAINOS APIE GAMTĄ

Kacinẽli raĩnas	254	200
Padainúos'u juñ dainẽlĩ	250	198
Šóka šárka añ kelàl'o	248	196

HUMORISTINĖS DAINOS

Arielkẽla tu pilkóji	238	188
Gaspadinė vãkar dziẽnũ	240	189
Imtáu sãnũ – graĩtai miřs	233	185
Kàp aš buvaũ jáunas	201	159
Mán bernùkas nemeláu	28	35
Oi ar aš ne gražì, ar aš ne bagóta	234	185
Oi bernẽli, kõdėl' tai	119	104
Oi kuř tù buvaĩ	236	186
Oi sãni sãni	14	24
Oĩ tu bìte, bìte, bìte	157	128
Pasispárdė šỹvas žírgas	13	23
S'uñtė manì motinẽlė	72	68
Susiriñko ubagaĩ	243	191
Tai dzievùl'u dẽkui	200	158
Tù mergẽla, tù jaunóji	51	51
Turù žãmės trìs valakùs	237	187
Užvažúok, žìdẽli	242	190

BALADĖS

Augín našlẽ trìs vaikùs, trìs vaikùs	208	164
Áugo gìron uos'ùkas	87	80
Ir ìšlėkė žírgas iž ubãzũ	203	160
O ir suūžėjo girãlės medẽlei	77	72
Peř vasarẽlĩ	76	71
Turéj anỹta víenũ martẽlĩ	185	146

ŽAIDIMŲ DAINOS

Grãik, mùzika	191	151
Kláusė žvírblis puikuonẽlis	259	205
Kuř upẽlis tẽka	123	107

Parengė *Pranė Jokimaitienė*

TURINYS

Leonardas Sauka. Prof. J. Balčikonio „Druskininkų dainos" 3

J. Balčikonis. Druskininkų tarmė. 9

DAINOS 11

Jonas Bruveris. Redakcinės pastabos 211

Funkcinio-teminio dainų suklasifikavimo rodyklė. Parengė *Pranė Jokimaitienė* 212

ПЕСНИ ОКРЕСТНОСТЕЙ ДРУСКИНИНКАЙ

На литовском языке

Записал *Юозас Бальчиконис*

Издательство «Вага», Вильнюс

DRUSKININKŲ DAINOS

Redaktorė *S. Rastenienė.* Muzikos redaktorius *J. Bruveris*
Dailininkas *A. Kučas.* Techn. redaktorius *G. Vinciūnas*
Korektorės *D. Meciūnaitė* ir *L. Gražulytė*

Duota rinkti 1972.VI.5. Pasirašyta spaudai 1972.XI.3.
Leidinio Nr. 7031. Spaudos popierius Nr. 1, formatas $70\times90^{1}/_{16}$ — 6,75 pop. l. = 15,8 sp. l. + 5 psl. gil. iliustr.; 17,1 leid. l. 3000 egz. Užsak. Nr. 918.
Kaina 1 rb 20 kp

„Vagos" leidykla, Vilnius, Lenino pr. 50
Spaudė K. Požėlos spaustuvė, Kaunas, Gedimino 10

9—1—4
302-72 V

78
Dr 373